

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W00EGS1016899	ImageGroup:	I00EGS1016919
LCCN:	n/a	ISBN:	9993392078

Title:	the works of pen-chen shakya mchog-ldan
Author:	པཎ་ཆེན་མཆོག་ལྷན་ shAkya mchog ldan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	kathmandu, nepal
Publisher:	sachen international, guru lama
Date:	2006
Volume:	20
Total Volumes:	24
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

Inputting & Published By:- *Sachen International, Guru Lama, KTM, Nepal.*

These generous sponsors kindly sponsored the publication of these 24 volumes as an offering to fulfill the wishes of H.E. Chogye Trichen Rinpoche.

1) Sponsor volumes 01-15:- *Mr. Rafael Mira & family of Valencia, Spain.*

2) Sponsor volume 16:- *Ven. Lama Jampa Thaye & Dechen Dolma, Sakya Thinley Rinchen Ling, England, U.K.*

3) Sponsor volume 17:- *Ven. Khenpo Gyatso La, Chief abbot & principal of sakya college, Dedicate to his late parent Tenzin Ngodrub & Jampal Zangmo.*

4) Sponsor volume 18:- *Ven. Ponlob Tashi Rinpoche & his center. Ruyi street no: 120, Hsindianshi Taipei, Taiwan.*

- 5) Sponsor volume 19:- *Mr. Hsu Wan Shan, Taipei, Taiwan.*
- 6) Sponsor volume 20:- *Mr, & Mrs, Ngawang Zangpo and His friends, Taipei, Taiwan.*
- 7) Sponsor volumes 21-23:- *Ven: Sik Lung King, Miss Yoyo chan, Miss Apple, & members, Hong Kong.*
- 8) Sponsor volume 24:- *Sachen International self, From some sold text income.*
- 9) Daily expenses sporters:- *Mr. Ong Lye Seng, New Leong Boon, Ng Goo Teck, singapore, & John, Noellina, and Jennifer Deweese.*

PRINTED AT:-

Shah offset, 1614 Lal Kuan, Delhi - 110006

ISBN: 99933-820-7-8

༡༡། །འཛམ་གླིང་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཡོངས་ཚོགས་གནས་ལྟར་མཐེན་པའི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ལྟུ་མཆོག་ལྟན་གྱི་གསུང་འབུམ་ལེགས་པའད་གསེར་གྱི་བདུད་རྩི་ལས།།
 གླེགས་བམ་ཉི་ཤུ་༼ཐ་༽པའི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

༡༽ ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་གྱི་དཀར་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ།

༡ - ༤༤༤

༡༡། ཁོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་བའི་གནས་རྣམ་པར་ལའད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལའད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

༡༡། །དང་། སེམས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་ལག་དཀྲིལ་། འཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཏིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་དབུ་མ་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པོ་འདི་ཡང་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་སོ་སོར་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཀུན་མ་སྟེན་གཏིས་པ་ཞེས་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་པ་དབྱིག་གཏིན་ཞབས་ཀྱིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཏིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པའི་ཆོས་དང་འགྲེལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སུ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསལ་བར་མཛད་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་། དེའི་རྣམ་པར་ལག་དཀྲིལ་པ་རྣམས་པ་གཏིས་པོ་དག་དཔང་པོར་བསྐྱེས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གྲུབ་པའི་གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གཏིས་ཏེ། འཤམ་བྱ་གཞི་ལྟ་ལས་བརྩམས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གནས་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལག་དཀྲིལ་པ་དང་། གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པ་འདི་བདག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་གནས་དགུ་པས་ལག་དཀྲིལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལག་དཀྲིལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། ལག་དཀྲིལ་པ་ཉིད་ཉི་བར་དགོད་པ། ལག་དཀྲིལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཛོད་པར་བརྗོད་ཅིང་ལག་དཀྲིལ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལག་དཀྲིལ་ཆོས་མངོན་པའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཞུང་མངོན་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའོ། །དང་པོའི་སྐབས་སུ། གང་ལ་ཐུག་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ངོས་

བཟུང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གི་སྒྲིབ་པ་བཤད། དེ་གང་གིས་སྤྲོད་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་སྟོན་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལ་འང་མཆོན་ཉིད་པ་ཆོས་གི་སྐུ་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་པ་
གཟུགས་གི་སྐུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོག་གས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོན་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ། །ཞེས་པའི་སྐུ་བས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡེ་
ཤེས་དང་། སྤངས་པ་དང་། མཐུ་ཐུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཐུང་པོ་ལྟ་པ་ཅན་ནོ། །འདིར་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་མཆོད་པར་
བརྗོད་པ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གི་ཆོས་གི་སྐུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་གི་སྐུ་སྟེ། འདིར་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་འི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མི་འདོད་
ཅིང་། ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུར་ཡང་ཁས་མི་ལེན། རང་རྒྱུད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་གི་སྐུ་འདི་ནི་མཆོད་བརྗོད་གི་ཡུལ་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་སྟོན་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་
ན་འང་བརྟེན་པ་ཆོས་གི་སྐུ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་རྟེན་གཟུགས་གི་སྐུ་ལ་ཡང་དེར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟེན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་དག་གིས་སྤྲོས་པ་ནི། ཆོས་གི་སྐུ་ཁོ་

༡༡། རྣ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འཛུགས་པ་དེ་ལྟ་ན། དགོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་དགོ་སྤྱོད་དང་། དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད། དགོ་སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་
 དངོས་པོ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །དགོ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགོ་སྤྱོད་ཉིད། །ཅེས་དང་། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཉིད་དག་གིས་སྤྲུམ་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པ་ལ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། དགོ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཟག་ལ་མི་འདོད་དེ། གང་ཟག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་སྟོན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་སྤྱོད་པ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ། དགོ་སྤྱོད་དུ་འདོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱོད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ནི་དངོས་སྤྱུ་འཛུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སངས་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་པར་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ལན་བྱས་
 མོད། དེའི་ཞེ་འདོད་ནི། སྤྱོད་པས་འགྱུར་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པའི་མཐའ་ལས་ནི། རྣམ་སྟོན་དངོས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་པས། སྤྱང་བྱ་དང་ཟག་བཅས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་སོགས་ལའང་སྒྲོམ་པ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཆད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལའད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གོ་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དག་གིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐར་བཏགས་པའོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལའད་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །
 སྒྲིབ་བྱ་ཐར་པ་དེ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །སྒྲིབ་བྱེད་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལའང་། ཉན་མོངས་དངོས། དེའི་འབྲས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དང་། དེའི་རྣམ་སྤྲོན་སྤྱད་པས་ལྷ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ནོ། །སྒྲིབ་བྱ་ཐར་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་བཅའ་པོ་འམ་རིག་པར་འདོད་ཅེ་ན། གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
 ལ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མུང་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་། རྗེས་མཐུན་པ་ལྷ་ག་བཅས་དང་། མཆོན་ཉིད་པ་ལྷ་ག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ལ། ལྷ་ག་བཅས་རྗེས་མཐུན་པར་འཛོག་པའི་ཞེས་བྱེད་

ཐ

༡༡། །ཀྱང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བུལ་བའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་འབྱུང་བྱིད་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་སོ། །ཐུང་འདས་མཆན་ཉིད་པ་གསུམ་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུལ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐུད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ཀ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གསུམ་པོ་ཅམ་ཞིག་མི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུད་པར་དག་ནི་མེད་མཉམ་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་སྤྲིའི་ཐུད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི། རང་རང་གི་ལྷག་མེད་གྱི་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་ཡང་དམན་པའི་མི་སྟོབ་ལམ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་སྤངས་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པའོ། །དེའི་མཆན་གཞི་ནི། ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བས་དང་། དུས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་། དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་བཀག་ཅམ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ཐ

7

པར་ཆེན་པོ་མཆོག་པུའུ་འཕྲུལ་

པ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ནི། འདིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་མི་འཛིན་སྟེ། འདིར་ནི་འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་སྟེད་པ་ཡང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བྱེད་སྟེད་པ་རྣམ་མེད་རྗེ་ཆར་དུ་འཛིན་པས་ན། འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བར་ཞེན་པའི་སྟོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པའི་སྟོན་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྟོར་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར། རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟུལ་ཕྱན་དང་། སྐད་ཅིག་གི་ངོ་བོར་མི་ཤེས་པའི་ཚོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་གི་དང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རགས་པ་དང་རྒྱན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དཔེར་ན། གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་ཏུ་ཚོངས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་སུ་ཚོངས་པའི་སྟོན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་ཚོངས་པ་ཉིད་དུ་

ལྟུ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་བྱ་སོ་སོ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རགས་རྒྱན་བདེན་པར་མེད་པ་འདི་ནི་ལུགས་འདི་ལ་གྲགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
 པར་ནི། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྟོ་ཡིས་གཞན། །ཞེས་
 པ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པས་བྱབ་པ་དེས་
 དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དམན་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱད་
 པར་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་བཤད་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དོན། བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པར་ནི་གངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་འདིར་ཁས་

མི་ལེན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པ་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མངོན་པས་
 ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི། སྤྱིར་སྦྱིབ་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོང་ས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དག་
 དང་། འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་བྱམ་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་སོ་སོའི་རྟེན་བསྟོན་གསལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེས་སྟོང་
 བའོ། །བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སྟོང་ལ། དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་རྫོགས་པ་ནི། ཇི་སྟེད་དུ། དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་སྟོན། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཏིང་དོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ནི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དང་། རྟོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་དུངས་འབྱེན་པར་རུས་ལ། གཉིས་པ་ནི་
 ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མི་ཞེས་པ་དུང་འབྱེན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། མི་

ཨ

ཨ

ཨུ། །ཤེས་པ་མའོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་དུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཏེན་པོ་དངོས་ནི། སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་འོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་ནི། སྟོང་གཏེན་དངོས་ཡིན་པས་ན། མི་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མའོངས་པ་དག་གྲང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོག་པ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་སྟོབ་ཤི། །ཞེས་བཤད་པས་ན། སྟོམ་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཆོ་ནའོ། །འདི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དག་གི་གཏེན་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཏེན་པོར་འདོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི། དེའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་རབ་དེའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟུལ་ཕྱན་དང་། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་སྟེ། བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཇི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དེ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་

དཔྱད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གི་མི་ཤེས་པ་མ་ཐའ་དག་འཛམ་ས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་སྟོན་རོལ་དུ་བསོད་ནམས་གི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་གི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ངོན་པར་ཆོགས་པར་བྱུང་ཆུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་དངོས་གི་གཉེན་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡིན་
ལ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་སེལ་བྱེད་གི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གི་སའི་སྟོབས་བརྩུ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་
གི་སར་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་དེའི་སྟོང་གཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྟོང་གཉེན་འདས་པས་སྤྱང་བྱུང་ལྟར་བ་སྟོང་བ་ནི་མེད་ལ། གཉེན་པོ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པས་སྤྱང་བྱུང་
ལྟར་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བེན་པ་དང་། དེའི་སྤྱང་བྱུང་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འགགས་བེན་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་བེན་པ་
དང་། དེའི་འགལ་སྐྱེ་མུན་པ་བསལ་བེན་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གི་ཡེ་ཤེས་ད་ལྟར་བས་སྤྱང་བྱུང་ལྟར་བ་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོན་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་བེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་གི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་

༡༡། འོངས་པ་དེས། རང་གི་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དག་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ད་ལྟར་བས་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། འདི་སྐད་དུ་འད་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་
 ཚེས་མཚེག་ལས། ཁོས་གྱི་བཟོད་པ་བྲག་པ་མེད། ཁེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། ཚེས་བཟོད་དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་གང་བྲག་ཅེས་བྱའོ། མའོངས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་བསྒྲིག་པར་བྱེད་དེ། མའོངས་པ་དེའི་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེད་དང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་དག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚེས་རྒྱུ་མས་གྱི་མཚེག་གིས་བསྒྲིག་གོ་ཞེས་བེད་རོ། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། ཤེས། མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ཚྭ་ངས་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་ལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཚྭ་ངས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་དེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚེས་གཞན་མེད་པས། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྒྲོད་གྱི་
 དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། སྐྱོབ་པའི་སར་ཤེས་སྐྱོབ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་སར་ཐམས་ཅད་མཐུན་

པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་འདིར་ནི་ཇི་སྐད་དུ། མ་གྱུར་མདོངས་ནི་གཅིག་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གསུང་པས། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤོངས་པའི་གཏེན་
 པོར། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་དེ་དག་རང་སྒྲུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུང་ནས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའམ། ལེན་ཀྱང་སྒྲོབ་ལམ་དུ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་
 གཏེན་པོ་ཁས་ལེན་ན། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོ་བ་མེད་པ་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དོན་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་དང་། སྤིང་ཅེ་འོ་ཉོན་མོངས་གྱི་གཏེན་པོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྒྱམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་གཉིས་བཙུག་བརྒྱུད་པོ་བར་མ་ཆད་
 དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་མི་ཤེས་པ་དེ། ཇོ་ཇེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་རུས་ན། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་འཛོམས་མི་རུས་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཇོ་ཇེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་དེ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེའི་སྒྲོང་གཏེན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་སྒྲོང་པ་མཐུན་པའི་

༡༡། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཏེན་ནི་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེང་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་མུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟུང་ལྟར་ཤེས་ཀྱིས་གཏེན་པོ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏེན་ནས་ཡེ་བཙུགས་པ་སྟེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་གཏེན་པོར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་ད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གཏེན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་གྱི་མ་ངེས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་མ་འོངས་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། རང་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་དེའི་སྤྱོད་གཏེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དེ་གང་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཤེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེའི་གོགས་བྱེད་མཐོང་སྤངས་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། གང་བདག་ཏུ་སྤོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གཏེན་པོ་ཡིན་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེའི་སྟོན་ནས་མ་ངེས་པ་ནི། སྤང་བ་མ་འོངས་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། མུན་པ་ད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གཏེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན

སྒྲུང་བའི་དངོས་རྒྱུ་ད་ལྟ་བ་དེ་མུན་པའི་སྒྲོང་གཉིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མུན་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་མུན་གཉིས་འགལ་བར་བཞག་གོ། །ཡང་བོད་གང་དག་གྲེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་འདིར། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་དང་པོའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཆོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཞེད་པར་བཤད་ལ། ཆོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཆོངས་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་
དུ། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་། །ཞེས་སྒྲོང་གཉིན་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས་
དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། མི་སྒྲོབ་སེམས་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་ལྟ་ཞོག ཉོན་

༡༡། མཛེས་པ་ཅན་གྱི་མུན་པ་ཡང་གཏན་མ་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྤངས་པ་ཉམས་པར་འདོད་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ། དེ་དགུ་དབང་པོ་རྣམ་དགུ་ཅན། ཞེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དང་བརྟུན་པ་ཏགས་པའི་འོ། འད་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཞེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུ་ལྷན་པའི་འབྱུང་གྱུར་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཞེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་འོ། གཉིས་པ་ནི། ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཞེས་
 རབ་དང་། སྒྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཞེས་རབ་དག་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། འདིར་གཞན་དག ཞེས་རབ་ཟག་བཅས་དེ་དག་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་དུ་
 འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཆོས་འདི་པ་དག་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བསྟན་པའི་གཞུང་མངོན་པ་དེ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྟམ་བརྟམ་པའི་མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། གཞུང་མངོན་པ་དང་། ལམ་མངོན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་པ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དམ་ཆོས་མངོན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི། །ཤེས་རབ་དེ་ནི་འཕགས་རྣམས་ལ། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡི། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤའ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མངོན་པའི་རྣམ་གཞག་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ། གཞུང་ལམ་གྱི་མངོན་པའི་རྣམ་གཞག་དོགས་གཙོ་དང་དང་བཅས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་དོས་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དདོས་དང་། རྩོད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཟག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་དོ་བོར་སྦྱེ་བས་ན། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟམས་པ་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་འཕམ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་འཁོར་བཅས་ལུང་པོ་ལྷ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

ཨ

འདྲུག་པ་ལྟ་བུ་

༡༡། །དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདྲུག་ཤེས་དང་། འདྲུག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོགས་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་འཁོར་དུ་མི་འདོད་དེ། ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་དག་སྤིད་པ་ལས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ནི། སྤུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་སམ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་མེད་པས། འབྲས་བུ་འབྱུང་གྱུར་གྱི་
 གཟུགས་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པས། སྒྲིམ་པའི་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལྷན་ཡང་ས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁོར་དུ་མ་བཞག་གོ། །མི་སྒྲོབ་པའི་
 ལམ་གྱི་རྗེས་འབྱུང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཇི་ལྟར་བ་དང་འདྲ་བས་ལོགས་སུ་བཤའ་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་མདོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་ལམ་གྱི་མདོན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐོབ་བྱ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ལ་འང་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མདོན་པ་ནི། སྤུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པར་རང་འབྲེལ་ལས་བཤའ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་དོན་
 དམ་པའི་ཚོས་སྤུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མདོན་དུ་སྤྱོད་གས་པས་ན་མདོན་པ་ཞེས་སྐྱབ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་གི་འཁོར་དུ་གཙོ་སེམས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཤེས་

ཕའི་འཁོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། འདིར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་ཤེས་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་འབྲང་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་། ཡི་གེ་འདྲི་བའི་ཆེ་ཡིག་མཁན་གཙོ་བོར་འཛིག་པ་བཞིན་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཐམ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་མངོན་པའི་གཙོ་བོ་
 ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ། གཞུང་མངོན་པའི་མཆན་གཞི་ཡང་བོད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་པལ་མོ་ཆེ་ལ་གྲགས་པ་དག་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པའི་སྡེ་སྒྲོད་ཞིག་གང་ན་
 འདུག་ཀྱང་། གཞུང་མངོན་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་དང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོག་ས་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཅུ་ཤེས་གྱི་འབྱུང་བྱང་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པའི་ཆ་ནས། མངོན་པའི་སྡེ་སྒྲོད་དང་། ཞི་གནས་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྒྲོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྒྲོད་གྱི་ནང་ན་ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་

༡༡། །གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གཏེ་ཚིག་ས་ཇི་སྟེད་པ་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་མདོ་སྟེ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་པར་ནི། མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་གི་
 སྟེ་གས་བམ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་ཀྱང་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་གི་སྟེ་གས་བམ་ལོགས་སུ་གནས་པར་འདོད་མོད། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དུ་གྲགས་པ་ནི་བསྟན་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བཀའ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་
 གཞུང་ལམ་གྱི་མངོན་པའི་རྣམ་གཞག་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་ཡག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དོགས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་མངོན་པའི་མཆན་གཞི་ནི། སྦྱར་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེ་གས་བམ་སོ་སོ་བར་ངོས་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་
 གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་མོར་ཡག་པ་ན། སྟེ་གས་བམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་ཆང་བ་དག་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དང་། བསྟན་པ་གཞན་གཉིས་སྟོན་པའི་ཆ་
 ནས་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྟེ་སྟོང་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པའི་མཛོད་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་ལུང་དུ་ཡང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྟེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ལུང་གཞི་འམ། སྟན་ཚིགས་ལ་མདོ་སྟེ་སྟོང་དུ་ཡག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་མོ་ཞེས་པ་འདྲ་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དང་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་མངོན་པའི་

མཚན་གཞིར་བབུང་བ་དེ་དག་ལས། སྒོམ་བྱུང་ནི་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྲིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ཅམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྒོམ་བྱུང་དུ་མི་འཛོག་ལ། དེ་ནས་ནི་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་ལ་ནི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་དེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་མངོན་དུ་བྱུར་པའི་ཆེ་རྒྱན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་འབྲང་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་པ་དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་པར་ནི། མངོན་པ་བ་སྒྱི་སྐྱད་ལ་གྲགས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ལྟ་ཞོག། ཟག་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྒོམ་བྱུང་དུ་མི་སྒྲུང་སྟེ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་དང་སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་བལྟས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སྒོམ་བྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

42

১৯৭২

༡༡། འཁོར་དུ་འབྱུང་ལ། རྗེས་འབྱུང་གི་གཟུགས་ནི་མེད་དེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་ཀྱང་། སྟོམ་བུང་བྲག་བཅས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེར་གཏོགས་པའི་སྟེས་ཐོབ་ལ་ནི་རྗེས་འབྱུང་གི་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བྲལ། སྟེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ཐོབ། ཅེས་འབྱུང་བས། ས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྟེ་བའི་དུས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་ནི་སྟེས་ཐོབ་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། ལཱ་མཛོན་པའི་དོགས་གཅོད་དང་། ལམ་མཛོན་པའི་དོགས་གཅོད་དོ། འདྲ་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅས་གང་། ཞེས་བཞག་པས་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེ་བས་ཀྱང་བསྟན་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་མཛོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་འདི། མཛོད་དང་ཆོས་མཛོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་འདི། སྟོན་དང་བསྟན་བཅས་དངོས་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས། ཞེས་བསྟན་བཅས་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་གལ་ཏེ་གཞུང་མཛོན་པ་ནི་མིང་ཆོག་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་བ་སྟེ་མཆོད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་གི་གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། ཞེས་འབྱུང་།

བའི་ལུགས་ཕྱི་མ་དེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་རང་ལུགས་སུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མངོན་པ་བ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དག་གིས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མདོ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་མཆེད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཆོག་ནི་ཡི་གེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་དུ་ཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་མངོན་པའི་དོགས་གཅོད་ནི། གཤམ་ཏེ་ལམ་མངོན་པ་ལ་ཆོས་མངོན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན་ཆོས་མངོན་པ་ལ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་བ་དང་མ་མཐུན་ལ། བྱུང་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དག་ནི། ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་འད་ཡོད་པས་དེ་དག་ལམ་མངོན་པར་མི་འདོད་པའམ། ཆོས་མངོན་པར་ཡང་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་དོན་དམ་པའི་མངོན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་ལ་བརྟེན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པས་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ལ། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར། ཞེས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་དགོས་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྤྱོད་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། བྱུང་ཆོས་དེ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་བྱུང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། དེའི་ལན་ལ། ཆོས་

༡༡། མངོན་པ་མཆོད་ཉིད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དང་། རྗོད་བྱེད་མིང་གི་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམ་དག་གོ། །དེ་ཡང་
ལྷག་པ་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ན་དེ་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འད་དོན་དམ་པ་དང་། བརྗོད་བྱེད་གསུང་པ་གཉིས་ལས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གང་དག་བརྗོད་བྱེད་གསུང་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་པོ་མངོན་
པ་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཤེས་ཐེར་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་ཤེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཉིས་པོ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་མངོན་པ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཤེས་རབ་དག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་འད་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཆེ་རབས་སྤྲུལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་སྤྱིད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཐོབ་པ་དག་གོང་མ་གོང་མ་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མ་འོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐྱད་དུ། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་དེ་དག་ཆོས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་ཀུན་སྟོང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཟག་པ་དང་།

བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ལའད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལའད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་དགོས་པ་དང་། མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཉིང་དགོས་
ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་དང་མངོན་པའི་སྡེ་སྒྲོ་དཔལ་དང་པལ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཉིང་བརྟན་བཅས་འདིའི་ཡང་དགོས་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་ལ་ནི་བྱུང་པར་
མེད་མོད། བརྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩེ་མ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མངོན་པའི་སྡེ་སྒྲོ་དེ་གྱི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་དུ་བསྐྱེད་
པའོ། །གཉིས་པ་ལའད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མངོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་ཆོས་གཉིས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་ལའད་པ་དང་། དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དམིགས་པ་འམ་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཟག་མེད་ཅེས་པ་འང་ཟག་པ་བཀག་ཅིང་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བྱ་བ་

༡༡། བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་ལ། དེ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་ནི་དངོས་པོས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་ངེས་
ཤིང་། འདུས་བྱས་ལྟ་ཞོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་དངོས་པོས་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་བྱུང་པར་མ་བྱེད་སྐྱེ་བས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
འདུས་བྱས་ནི་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཛིག་བཞི་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅུ་མ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དང་ལྡན་ན་དེ་ཡོད་མི་དགོས་པ་འདི་
ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། ཞེས་འཆད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། རྟག་པ་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན། ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་རྒྱས་སུ་བྱུང་པས་ནི་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འདི་དངོས་པོ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་འདི་འགོག་པ་ཡང་རྒྱས་སུ་བྱུང་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བདེན་བྱུང་དང་རང་མཚན་གྱིས་ནི་བྱུང་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། བུ་མ་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། ཡོད་དེ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་དངོས་པོ་བཤའ་པ་འདི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་པ་འདི་མེད་པར་འབྱུང་འོང་བས། མེད་དོ་ཅེས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་གང་ཟག་བརྟགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་

གྱི་ཞིབ་མོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་དཔུང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་དང་འཛིན་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པར་འགལ་ལ་ལུགས་འདིར་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་འཆད་དམ་ཞེས་དཔུང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་པའོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་
 དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྤ་རྒྱས་ཀུན་དུ་འགྲོ་རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །དེ་ནི་དེར་མཚུངས་
 ལྡན་སྒོ་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དེ་གང་། སྤ་རྒྱས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱས་པས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་། །གང་དེ་ལྟར་
 ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་དམིགས་པས་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
 པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་འང་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་

ལྷོ། མིན། བདག་གི་ར་མ་བྱས་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། ཁེས་གསུངས་སོ། གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། ཁེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཞེས། ཇི་སྐད་
 དུ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། འཇོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། ལྷན་དང་འབའ་ཁེག་མ་རིག་དང་། འཇུག་ནི་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། ཁེས་གསུངས་སོ། འདྲེ་ལྟར་ན་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཀུན་
 འགྲོ་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའོ། འདྲེ་པོ་ལ། རང་གི་ཁམས་དང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་དང་། གོང་མའི་ཁམས་དང་ས་ལའང་དམིགས་པ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་སོ། ཀུན་འགྲོ་མ་
 ཡིན་པ་ལའང་། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སོ། འདྲེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་དམིགས་ཤིང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་གོང་ས་
 ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྒྱས་པ་ནི་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྒྱས་པ་ཡང་རང་རིས་ཁོ་ན་འོ། འདྲེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་རྒྱས་
 འགྱུར་ཁེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་རོ། གཉིས་པོ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དག་གིས་འཆད་པའི་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་ཆེན་པ་ཀའ་འབྲས་

ཕྱིར། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱས་འབྱུང་ལ་ནི་དེས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་དེ་ལ་མི་རྒྱས་པས་སོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་དཔེར་ན་སེར་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ལ་སྤྱག་གུ་སྤྱེ་བ་ལྟར། གང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
རྟུ་ལྟ་བ་དང་སྤེད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་ལ་ནི། བདག་རྟུ་ལྟ་བ་དང་སྤེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བདག་གིར་མ་བྱས་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
མཚུངས་ལྷན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་དང་མཚུངས་ལྷན་གཉིས་ཀས་རྒྱས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིའི་སྐབས་གྱི་རྒྱས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྤྱོ་
ནས་རྒྱས་པས་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡང་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ནི་དམིགས་ཀྱང་དེ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཇི་སྐད་དུ། སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །
ཀྱན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱ་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་དུག་གོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྷན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འབྱུང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པས་

༡༡། རྒྱལ་འབྱུང་མི་སྲིད། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་དང་། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགོ་བཙུག་དེ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ནི་དམིགས་ཡུལ་བླ་བཅས་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀ་སྲིད་ཅིང་། རང་ས་དང་གོང་ས་
ལ་དམིགས་པ་འདྲ་ཅི་རིགས་པར་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་འབྱུང་གྲང་ཅི་རིགས་པར་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་སྲིད་དོ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་
རྒྱལ་པར་འབྱུང་བས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཆོས་དུ་ཞིག་ལ་སེམས་གང་གི་དམིགས་པ་འདི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། སྤྱང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ། རང་གི་གསུམ་དང་
གཟུགས་གཏོགས་གཅིག་ ངི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། ཞེས་སྤྱུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་སྒོ་མ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་མ་སྤང་དང་བླ་མེད་དེ་སེམས་
ལྡེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱུང་རོ། ཡང་། གཟུགས་ཁམས་ལས་སྦྱེས་རང་གི་དང་། འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་དེ་མེད་ཀྱི་འདྲ་། ཞེས་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་སེམས་བརྒྱུད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་། ཡང་། གཟུགས་མེད་
ལས་སྦྱེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས། གསུམ་དང་བླ་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། ཞེས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་དེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་ཅན་སེམས་བརྒྱུས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། ཡང་། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུན། རང་གིས་སྤྱུགས་

པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལོ། ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་གཤམ་མཐོང་སྤངས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གོང་དུ་ལྔ་དང་བརྒྱད་དང་བརྒྱུ་དམིགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གཞིར་གཞག་ནས། དེའི་སྤྲོད་དུ་འགོ་གཤམ་མཐོང་སྤངས་རང་རང་བསྒྲུན་པས་དུག་དང་
དགུ་དང་བརྒྱ་གཅིག་གིས་དམིགས་པའོ། འོན་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
གཞག་ངེས་པར་བྱས་ནས། གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིགས་བཞི་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། གཉིས་པ་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་ནི། འོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བྱབ་པ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཕྱ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ལ་དུས་གསུམ་ལས། ད་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་པ་སྤངས་ཤིང་ཟག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་ཟག་

༡༡། །བཅས་མ་ཡིན་ཀྱང་། འདས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་རྒྱས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་རྩ་སྟུག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ན་རྒྱས་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་གཉིས་པོའི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་དེར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱན་པ་ཡིན་གྱི། མཆོན་གཞི་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལའང་ཀྱང་རང་འགྲེལ་རྣམ་ལའང་དང་བཅས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆད་ན་གཉིས་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ཀྱང་མཆོན་པར་རྟུས་སོ། །འོད་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་གི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ནི་གོང་དུ་ལའང་ཟེན་པ་ལྟར་དམིགས་གྲིས་བསལ་བའོ། །ཡང་དམིགས་བསལ་གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ནི། འོ་ན་གོང་དུ་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དེར་ལའང་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དག་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྐྱིབས་ལུང་མ་བསྐྱན་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མཚུངས་ལྷན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་

མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་འབྱུང་གྱིས་བྱུང་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་རིགས་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཁོ་ན་དམིགས་པར་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མདོར་བསྟུན་ཟག་བཅས་སུ་
 འཛོགས་བྱེད་ནི་ཟག་པས་དམིགས་པ་དང་ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གང་རུང་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཟག་བཅས་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། དང་པོ་ལ། དེར་དམིགས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་གྱིས་བྱུང་
 ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཟག་མེད་དམ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པར་སྤྲུལ་། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྟུག་བསྟུལ་མ་ཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟུན་པ་
 རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུང་ནས། མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་སུ་བསྟུབ་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་
 ཏུགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་ཆོ་ན། ཟག་པ་སྤངས་ཟེན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་མི་འབྱུང་པས་
 སོ། །དབྱ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཟག་བཅས་སུ་འཆད་དགོས་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་དབྱ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བདེན་མ་སྤངས་ན་དབྱ་བཅོམ་དུ་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་མ་སྤང་མ་སྤངས་པ་ཇོགས་པའི་སངས་

ལྷོ། རྒྱལ་སྤྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེས་དེ་སྤངས་ཀྱང་མ་བུལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་བྲག་བཙས་སྤྱུ་འཛུགས་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱལ་འགྱུར་གྱིས། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་དམིགས་པས་རྒྱལ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དེས་བྲག་པ་སྤངས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བྲག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་བྲག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པས་རྒྱལ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྲག་པའི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྲག་བཙས་དང་། བྲག་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ནི་དམིགས་པས་རྒྱལ་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པ་དེར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་པའོ། །བྲག་མེད་ལ་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱལ་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་དུས་སྤྱུ་བྲག་པ་མ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཞེས་པའདུག་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་དེའི་ཆོ་མཐོང་སྤངས་རིས་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་པོ་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་དོན་འཛིན་སྤངས་མཚུངས་པ་ལ་འཆད་པའི་དེས་པ་མེད་ལ། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བདག་ཏུ་མོངས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་གྱི་སྤངས་དགོས་པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་

ཏུ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་འཆད་དགོས་པས་སྤང་བྱ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་འཆད་དགོས་པ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། ཞིབ་མོར་ན་ལམ་གྱི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་དང་། ཟག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་པའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་
 ལེགས་སོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་ཆོག་ས་སྤྱོད་ཟག་མེད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཞེས་པས་ཟག་བཅས་གྱི་མཆོན་གཞི་བབྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་གཏོགས་རྒྱུ་
 ལམ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ན། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་གྱི་མཆོན་གཞི་ལ་གཉིས་སྟེ། ལམ་བདེན་ངོས་བབྱང་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་
 པའི་ལམ་གསུམ་སོ། །འོ་ན་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཟག་བཅས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཟག་བཅས་ནི་དེ་དང་དེར་མི་འཛིག་སྟེ། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དག་པ་བ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཛིག་ཏེན་པ་ཡི་དག་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེ་ཟུང་བྱ། ཞེས་ཟག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིད་རྩེའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་མི་སྒྲོབ་པ་ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་ཐོབ་མོད་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མཉམ་

12.

༡༡། །གཞག་གིས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱི་བྱུང་པར་མཉམ་ཇེས་གྱིས་འབྱེད་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་དོན་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བ་དག་པ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བྱིས་པའི་དང་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
གཉིས་སུ་དབྱེད་གོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཞིག་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྒྲོམ་གཉིས་གྱི། །ཞེས་སྤྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་མཐོང་སྤྲུང་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་
བར་བཤད་ལ། དེ་ནི་བྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་གོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་དང་གོམས་པ་ལས། །
ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་ལམ་ལྔའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལའང་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་ལའང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་དག་བ་དག་པ་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་ཀ་ལའང་མཉམ་གཞག་དང་ཇེས་ཐོབ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཟག་བཅས་དེ་དག་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོ་

८७५

སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་མཁའ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཅུ་གྱི་མེད་དགག་ལ་འཆད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བས་སྦྱིར་རྣམ་མཁའ་ལ་འདུས་བྱས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བྱ་ག་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྤྲང་དང་ཐུན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཟུགས་ཐུང་གིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་མི་སྦྱིབ་པའོ། །ཞེས་སྦྱིབ་བྱ་
 སྦྱིབ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའོ། །འོ་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་དེར་མི་འདོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེར་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་མདོ་ལས། རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཀ་ཡང་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་དང་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེ་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་འདིར་མི་དཔྱད་དོ། །གཉིས་པ་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ངོ་བོ་ནི། དགག་བྱ་དུས་གསུམ་པའི་ཟག་བཅས་སྐྱེ་བའམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་བའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་
 འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དགག་བྱ་དེ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། བྲལ་བ་དང་མི་ལྟན་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །ཞེས་པས་ནི་

༡༡། །མཚན་གཞི་བསྟན་ལ། བྲལ་བའོ། །ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོ་ཡིན་ཞེས་པས་ལྟན་པའི་རྫས་ཇི་སྟེད་པའི་བྲངས་དང་མཉམ་པའི་བྲལ་བའི་རྫས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཡིན་ལ། བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དེའི་མི་ལྟན་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འོ་ན་འདིར་བྲལ་བ་སོ་སོ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དང་། འོག་ནས་ཟག་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྣང་གསུངས་པ་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་རྫས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་ཇི་སྟེད་དུ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་སྟོམས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྫས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། རྫས་སོ་སོ་བ་རྣམས་འདྲེས་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་བར་འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འགོག་པ་ནི། དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་སྟེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གཤགས་བྱེད་
 པ་བྲལ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པའོ། །དགག་བྱ་དེ་འགོག་བྱེད་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྟོན་མ་ཆང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་པ་འདིའི་མིང་ནི་རྟོན་མ་ཆང་བ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པའི་འགོག་པའོ། །དེ་ལྟ་
 བ། རྟོན་ལ་གཏན་དུ་གཤགས་བྱེད་པ། འགོག་གཞན་ཞེས་པས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། ཞེས་པས་ནི་མཚན་གཞི་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་འགོག་པ་གཉིས་པའི་བྲུང་པར་དགག་བྱ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་

སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་རུང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ལས་དང་། འགོག་བྱེད་ལས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། རྒྱུན་མ་ཆད་བ་ལས་དང་། དོ་བོའི་བྱུང་པར་ལས་ནི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་འདྲ་ཡང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི་སྤངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་གི་དམིགས་བསལ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་གྱི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགོག་ཚུལ་དེ་མ་ཐག་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འགོག་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་མ་ཆད་
 བས་དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ནི། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་ཆོགས་པའི་ཆོ་མིག་དང་ཡིད་གཟུགས་ཡིད་འོང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡོངས་པ་ཅན། དོན་ལྟག་མ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ནི་
 ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་མ་ཆདས་བསམ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་བར་ལ་གཟུགས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ལྟག་མ་རྣམས་འགགས་ཟེན་ལ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་བྱུར་བྱས་ནས་འགོག་ཅེས་སྒྲས་པ་ན་དགག་པ་གཉིས་གྱིས་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་འདོད་

༡༡། །པ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེན་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་སོ། །རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་རྩལ་ལའང་གཉིས་ཏེ། །འགལ་རྒྱུན་ཡོད་པས་གཤགས་བྱས་པ་དང་། །གཤགས་བྱེད་མེད་ཀྱང་མ་ཆང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཆ་རེག་གིས་གཤགས་བྱས་ནས་དེའི་འགལ་རྒྱུ་མ་འོངས་པའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་དང་། །དེས་འབྱེད་བཟོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངན་སོང་གི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དང་། །མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་གཤགས་བྱས་པ་དང་། །གཉིས་པ་ནི། །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྩལ་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་རུང་འགལ་རྒྱུན་ནམ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཁོ་ནས་འགོག་པ་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། །དེའི་ཆོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཁོ་ནས་འགོག་པ་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། །དེའི་ཆོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གསུམ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། །དེས་པའི་དོན་དུ་ན་སྐྱེ་རུང་ཉིད་དག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །འོན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རང་དུས་སུ་སྒྲོམ་སྤངས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །བརྟགས་

པར་ཆེན་ལྷན་མཆོག་པཀ་འཁྲུམ་

འགོག་ཏུ་ཐལ། དགག་བྱ་ཟག་བཅས་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། བྱལ་པ་མ་ངེས་ཏེ། བརྟགས་འགོག་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ལ་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཆང་དགོས་པ་ལས། དེར་ནི་
འགོག་པ་ཆང་ཡང་བྲལ་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགག་བྱ་མ་འོངས་པ་དེ་སྤངས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱང་། འདིར་དེ་འདྲ་དེ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཡང་བྲལ་བས་མ་བྱལ་པ་ནི། ཇི་སྐད་
དུ། མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་གཞན་དག འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྟོབ་བརྟགས་པར་འདོད་མོད། དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་
གིས་གྲང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐལ་ལྔ་འདིར་འབྲེལ་པ་ལས་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་མུ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། ཟག་བཅས་འདས་ད་ལྟ་
དང་མ་འོངས་པ་འབྱུང་རུང་རྣམས་ནི་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་དགག་བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་དང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འགོག་པ་ཁོ་ནའི་དགག་བྱ་སྟེ། ཟག་བཅས་མ་ཡིན་
པ་དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཟག་བཅས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་གོ །འགོག་པ་གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་གཞི་མཐུན་སྟེང་པ་དེའི་ཆོ་

༡༡། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཅིག་ཆར་འཐོབ་པའམ་རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན། །འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། །བརྟགས་འགོག་སྤྲུལ་ཐོབ་པ། །ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་ཐོབ་པ་ནི། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་
 སྤངས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེའི་ཤོས་བྱེད་ཀྱང་ཇི་སྤྲིད་དེ་འདྲ་དེ་དབང་པོ་མ་འཕོས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་སྤངས་པ་དེ་ཉམས་སྤྲིད་པ་དང་། །འཕོས་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བས་སོ། །ཡང་བརྟགས་མ་ཡིན་སྤྲུལ་ཐོབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ནི་
 བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེའི་ཤོས་བྱེད་ནི་ཕུང་ཁམས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཅོད་བྱེད་ནི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པ་ནི་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དང་དབང་རྩོན་གྱིས་ནི་
 དེར་མ་བཟོད་སྒྲིམ་སྤང་གི་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཆེ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་འདི་བཞེད་ལ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྤྲིད་སྤྲིད་ལ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པ་རྟགས་སྤྲུལ་གོ་དུ་ནས་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་། །མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འགོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཡིན་ནམ་ནི། །ཇི་སྤྲིད་དུ། །འགོག་གཞན། །ཞེས་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲིད་པར་བཤད་པས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ཉམས་པ་དང་པོ་
 མེད་དེ། །ཕྱིར་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ཀྱང་ཇི་སྤྲིད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་སོང་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་དགག་བྱར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །ཉམས་པ་གཉིས་པའི་བརྟགས་པ་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། །ཕྱི་མ་མི་གཞོད་དེ། །དགག་བྱ་མཐོང་སྤངས་ལྟ་

44

༡༡། །དཔུང་གིས་བཅོམ་པའི་ཆེ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་དབྱ་དེ་དང་བྲལ་བར་འཛིག་པའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟགས་འགོག་གི་དགག་བྱ་ནི་སྤྲུལ་ལྟོག་པ་སྤྲོད་ལ། བརྟགས་མིན་གྱི་དགག་བྱ་ནི་སྤྲུལ་ལྟོག་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་གྱི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་བ་སྤྲོད་ཀྱང་རང་ཐོབ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྤྲོད་པས་ན་འགོག་པ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དག་སྤྲོད་དམ་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་མི་སྤྲོད་དེ། བྲལ་བའོ། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཞེས་རབ་གྱི་བྱེད་བྲག་གོ། །དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པས་འཛིག་རྟོག་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་བཤད་པའི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟོག་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟོག་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། གང་སྟེལ་གྱི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། ལམ་གྱི་

བདེན་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཁས་སྦྱངས་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བཤམ་བ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །འདིར་གང་སྟེལ་གྱི་འགོག་པ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཤི་རྟག་པའི་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་དང་། སྐྱེ་བའི་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འོ། །འདིར་འགོག་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་ནི་རང་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་བཞི་པོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འགོག་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ལས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་འདིར་མི་འཆད་དོ། །མདོར་ན་བླ་བཅས་དང་བླ་མེད་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་འདུས་བྱས་
དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ཅུ་མོ། །དེ་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་སམ་ལེའུ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་
སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་དཔྱད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་ངེས་དང་། གོ་རིམ་དང་། གནས་གང་གང་ནས་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བླ་བཅས་བླ་བཅས་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བཅས་འདིའི་
བསྟན་པ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྦྱོར་འཆད་པ་ནི་གནས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ནི། གོང་དུ་བཤད་བཞིན་ནས་དེའི་ལྟ་མཐོང་གྱི་ཕྱིར་བླ་བཅས་པ་ནི་གནས་དང་པོ་གཉིས་སོ། །བླ་བཅས་བྱེད་བླ་བཅས་

༡༡། །པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གནས་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་བསྟན་པ་ནི་གནས་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཆད་པ་ནི་ལས་བསྟན་པ་དང་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་དོ། །ཟག་མེད་བྱེད་བྱ་ཏུ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་སྤྱིམ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དང་། གང་དུ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཁམས་གསུམ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ནི། གནས་དུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་ཡིན་ལ། གང་གིས་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་བསྟན་པ་མེད་པར་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་རེ་རེ་ཡང་གང་དང་། གང་དུ་དང་། གང་གིས་དང་། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་ཁམས་བསྟན་པའི་མཛོད་དོ། །དེར་དབང་པོའི་མིང་ཅམ་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་མཛོད་དོ། །

དེར་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོའི་མིང་ཅམ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེའི་རྒྱ་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ལས་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོན་མོ་ཞེས་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་མཛོད་ལའད་དོ། །ལས་དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱ་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་པ་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་གསུངས་སོ། །ཕྱ་རྒྱས་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་
 དོན་དུ་དུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་གསུངས་སོ། །དུག་པ་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅམ་བསྟན་པའི་བྱེ་བྲག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱམ་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་ཐ་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སའི་དཀའ་བའི་གནས་འབྱེལ་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཉིས་
 ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱའི་སྒྲ་ལའད་བྱམ་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱངས་དང་
 སྟེ་སྟེ་རིགས་ཀྱི་དོན། ཞེས་པའོ། །འདིར་གཞན་དག་ དུ་མ་སྤྱངས་པ་ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་སྤྱངས་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་ལའད། ཅེས་པའི་འབྱེལ་པར་འདུས་

༡༡། །མ་བྱས་ལ་སྒྱིར་སྒྱུངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་སྒྱུངས་པ་ནི་འདིར་སྒྱུངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རུང་བས་སོ། །འོ་
ན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་ནས་འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་མེད་པས་མདོར་བསྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྒྱུ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱེད་པ་དག་ནི་ཡུང་པོའི་དོན་ནི་ཕྱག་ཁུར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་མི་རུང་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡུང་པོའི་ནང་དུ་ནི་དུས་གསུམ་པའི་འདུས་བྱས་སྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
རྣམས་བསྒྱུ་བར་རུས་མོད། མི་སྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྒྱུ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱུ་ན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་ད་ལྟར་གྱི་འདུས་བྱས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་
རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་སྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་བསྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྒྱུ་བའི་སྒྲོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མི་སྒྱུ་བ་གཞན་སྒྱུ་བའི་སྒྲོར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། མི་སྒྱུ་བའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་གི་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅེས་དང་། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། །ཅེས་དང་། རང་

50

ཨ

འདྲུག་པོ་

ཨྲ། ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི་འོག་ནས་འགོག་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། གསུམ་
 ཀ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་སྟམ་ན། སྒྲིར་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚྭ་ངས་པ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་
 དང་། གཟུགས་ལ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་ཚྭ་ངས་པའོ། །འདིར་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་དུ་རུང་ཡང་། རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་དེའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟན་ནོ་སྟམ་དུ་དོགས་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་པོ་ལས་སྤེ་བའི་
 དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལས་དང་། ཁམས་ལས་སྤེ་བའི་ཆོས་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཟུགས་སྤང་གི་སྒྲ་དོན་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མདོན་པ་གོང་མར་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། འདིར་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞོན་པ་བྱུང་རུང་བ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་དང་གཟུགས་རུང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་

གྲུལ་དུ་གྲུར་པའི་རེག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡུལ་དཔུང་པས་གཟུགས་རུང་ནི་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 གྲུང་འདིར་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞོན་པ་བྱར་རུང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྒྲེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། གཤམ་ཏེ་འདོད་པ་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། འདུན་པ་སྒྲེས་པའི་ལུས་ཅན་དེ། འདོད་པ་དེ་དག་མ་འབྱོར་ན། །
 ཟུག་རྩས་ཟུག་བཞིན་གཞོན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་རུང་གི་དོན་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། འོ་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་དག་གཟུགས་རུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་འོ། ཞེ་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩས་ཀྱི་
 དང་། སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གོ། འདྲ་པོ་ནི། རྩལ་རྩས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གོ། འདྲ་པོ་དེ་ནི་གཟུགས་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འདོད་
 ལ། གཉིས་པ་དེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། སྒྲེམ་ཆེད་ཕྱ་རབ་རྩལ་རྩས་བརྒྱད། ཅིས་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། འདྲ་པོ་དུ་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། རྩལ་ཕྱ་
 རབ་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་ཕུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། འདུས་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་འདི་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་ན། རེག་བྱ་བ་ཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། འདི་དག་

ཨ

ཨྲཱུཾ

ཨྲཱུཾ། ཁི་སྟེ་མཆེད་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་གྱི། རྩམ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དུས་གྱི་རང་མཆོན་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་སྟེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སྟོ་མེད་གྱི་
 རུལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་ཅན་དང་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་པའོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་ཕུང་དང་གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་མི་འདོད་མོད། ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་སྟེད་དམ་ཞེ་
 བ། དེར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་ཆོས་གྱི་སྟེ་
 མཆེད་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་ན། རུལ་དུ་གྲུབ་པས་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་མི་རྟག་
 པར་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །ལུས་སོགས་སྟོབ་སྟེད་བཤད་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་རུལ་ཕྱ་རབ་མི་རྟག་པར་སྟོབ་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བོད་སྟེ་མ་
 དག་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་སྟོང་པའི་རུལ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །འོ་ན་འདི་དོན་སྟོབ་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་པས་ནི་རྩམ་གྱི་རུལ་ཕྱ་རབ་གྱིས་ཀྱང་སྟོབ་ཐོགས་གྱི་བྱ་བ་

བྱེད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདིས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། མེད་པ་དག་གྲུང་བས་ལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་རྫས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་མི་འདོད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་
 ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱར་མིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྫས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་བྱེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་
 མཚན་ཉིད་དེ་དང་མི་ལྟན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་གཟུགས་དང་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རང་རང་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དེར་སྒྲིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། གཟུགས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་གཟུགས་རུང་དང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། རིའི་བྱུང་ཤིང་བཞེན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་འང་རྫས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་དོ་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྫམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་
 གཞོད་པ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པ་གཡོས་པ་ན་དེའི་གྲིབ་མ་གཡོ་བ་བཞེན་ནོ། ཡང་ན་རྫམ་པར་རིག་བྱེད་ལོག་ན་རྫམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྗོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པ་མེད་ན་གྲིབ་མ་མེད་པ་
 བཞེན་ནོ། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། ཏེན་གྱི་འབྱུང་བ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའོ། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ལ་ཆོལ་བ་དང་ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྫམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་གྲུང་གཟུགས་སུ་རུང་བར་

༡། །འབྲུང་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་སྤྱོད་ལུགས་འཛིན་སྤྱོད་རབས་པ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་གྲིབ་མ་ཉིད་དང་། མར་མེ་ལ་འོད་བརྟན་པ་བཞིན་དུ། འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། འབྲུང་བ་དེ་དག་རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ཚུ་ཚམ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པས་སོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་གྲིབ་མ་འབྲུང་བ་དང་། མར་མེ་ལ་སྤྱོད་དང་། རིག་བྱེད་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དཔེ་དོན་དུ་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་གྲུབ་པ་ལ་གྲིབ་མ་དང་འོད་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་གི་རྒྱ་ལ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་བུ་དང་ཤིང་ལྗོན་པ་དག་ནི་གཞིའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་དོན་ཡང་
 འོད་དང་གྲིབ་མ་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ལ་བརྟེན། དེ་ཡང་ལྗོན་པ་དང་། རྣམ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་རྟེན་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་འགགས་བཞེད་ཀྱང་དེ་འགག་པར་མི་
 འདོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བུ་འགགས་ན་དེའི་འོད་འགགས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་གཞན་གྱི་ལན་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ཉིད་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལན་ནོ། །སྐྱབས་འདི་དག་ཏུ་གཞིའི་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་དུས་སུ་འདས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་ཕུལ་བྱེད་ལག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་བྱེད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ལ། གནས་དང་པོའི་གཞུང་འདིས་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དེར་མ་ཆོང་བ་གནས་བཞི་པ་ནས་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱུང་པར། རོ་བོའི་བྱུང་
 པར། རྒྱུའི་བྱུང་པར་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་གཞན་དུ་ཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་གཉིས་པོའི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡང་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་
 རུང་གི་རྒྱུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །རྒྱུའི་བྱུང་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །བྱུང་པར་དང་པོས་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སེལ། བྱུང་པར་གཉིས་པས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སེལ། བྱུང་པར་
 གསུམ་པས་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སེལ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ནི་རང་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ལ་བྱུང་པར་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཆོང་བའི་ཕྱིར་

༡༡། ༡༥༥། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་པར་དང་པོ་ཉིད་ཆོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ནི་མ་གཤམ་པ་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པར་མ་བཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆོང་བས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་པ་གཤམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའང་གསུམ་ཀ་ཡིན་མོད། སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡོད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་གཉིས་ནི་ངེས་པར་དུ། གཤམ་པ་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་དེ་དག་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཡང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བྱའི། ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པ་ཅུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་དག་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱུང་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་དང་བཅས་པའོ། འོ་ན་བྱུང་པར་གསུམ་པོ་འདིས་དེའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་པར་དང་པོས་དེའི་མཆོན་གཞི་མཐའ་དག་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉིད་དེ། འདིས་ནི་དེའི་མཆོན་གཞི་ཅུ་ཞེ་གཞི་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་སེམས་མེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ནི་འགྲེལ་པར། སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ས་འཇུག་གཉིས་ལ་བཤད་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་མི་འཛིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་རྟོན་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་གཞག་སེམས་བཅས་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། རིག་བྱེད་

མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྟོན་དེར་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། རྟེན་པས་བདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རྟག་ཏུ་འོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། སེམས་མེད་གཉིས་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། ཞེས་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡང་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་འདིར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་ན་ཡང་འདི་ཡོད་པར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་མོད། དེ་
ལྟ་ན་འདྲ་གཉིས་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབས་སེམས་མེད་དུ་མི་འདོད་པ་འོ། །རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཞུང་འདིར་བསྟན་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གིས་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ཚུལ། དེའི་ཉེས་སྟོང་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། འདི་
ལ་མ་ཆང་བསྟན་འཆོས་འགལ། ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། ཡང་སྒྲིབ་ལྟག་བཞེད་བྱུང་པར་དུ། བྱ་བ་བྱུང་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སུ་ན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྒྱན་མེད་པས་མཆོན་ཉིད་
མ་ཆང་བ་དང་། རྒྱན་རྫས་སུ་མེད་པས་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་རྫས་སུ་བཤའ་པ་དང་འགལ། གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་དགོས་ན་བསམ་
གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས། མ་གཡེངས་སེམས་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ཡོད་པས་དེར་འགྱུར་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་གཡེངས་པ་ན་འབྲེལ་བར་བསྟན་པས་སེམས་དང་

༡༡། །བཅས་པའི་ཆེ་འབྲེལ་བར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ལྷག་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་ཆེ་ན་ཡོད་ཅེས་པས་ནི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བྱུང་པར་དུ་བསྟན་དགོས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ནི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་། ཡང་བསྟན་དུ་མེད་ཅེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་འདིར་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་
ཅེས་བཀག་ནས། འདུས་པ་བཟང་པོ་རང་གི་ལུགས་ནི། བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །སེམས་ལ་འང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །ཅེས་འཆད་པར་བྱེད་མོད། ཇི་སྐད་
དུ། ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ནི་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་འདིར་མ་བཤད་པ་འོག་ནས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གང་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་
རྣམ་གཞག་གོ་ །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕྲེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་
འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་སྟོན། །རྒྱུ་མཐུན་ཟིན་པའི་འབྱུང་ལས་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱུང་

ཕར་ཡིན་ལ། ཀར་པ་གསུམ་པས་ནི་དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བའི་བྱང་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟིན་སྟེས་མ་ཡིན་ཏེ། དག་མི་དག་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཆེན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ན་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྟིན་སྟེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་
 པའི་རྣམ་སྟིན་གྱི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དངོས་སུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ནི་ཆད་ནས་ཀྱང་མཆམས་སྟོར་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
 རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་དང་ཆོངས་པར་སྟོང་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ད་ལྟ་བའི་ཆོགས་པ་ན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་འབྲུང་བ་བཞི་ཆེན་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་འབྲུང་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་རྒྱར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བདུན་སྟེ། །

༡༡། ཁེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་འབྱུང་མ་བཟུང་དང་། རྒྱལ་བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེ། ཁེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུ་པ་དང་པོས་མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་གཟུགས་དང་དེའི་
 རྒྱུ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པར་བསྟན་ལ། རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་བསྟན་མོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྱས་གཉིས་ཀ་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྒྲུག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། ཟེན་
 པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་དག་ན་སེམས་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །ཁེས་ལའད་པས་སོ། །རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འབྱས་བུ་སྟོང་བ་བདུན་
 ཀ་ཡང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཐ་མི་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གང་དག་ཁོ་ན་རྒྱུ་པ་སྐྱེས་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལས་ཆོག་འབྲེལ་པ་སྟོང་བའི་
 བར་དུ་སྟོའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་སྟོམས་པ་གཉིས་པའི་སྟོང་བ་བདུན་ཀ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོང་བ་བདུན་དང་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་ཐ་མི་དད་པ་རེ་
 རེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོང་བ་སོ་སོ་ལ་ཀུན་སྟོང་ཐ་དད་པ་དག་དགོས་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་རེ་རེ་བར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བྱེད་གྱི་འབྱུང་བ་ཡང་བཞི་ཆེན་ཆོགས་པ་ཐ་མི་

དད་པ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཟེན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་མ་ཟེན་པར་བཤད་པ་དེའི་བྱུང་པར་ནི་སྒྱིར་བ་དེ་སྐྱུ་ག་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་དུ་རུང་མི་རུང་གིས་འབྱེད་ལ། དེའི་
བྱུང་པར་ཡང་སྐྱ་མ་ནི་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་འཇུག་པ་དང་འཕེན་པའི་རྒྱར་ཡོད་ཅིང་། དུས་མཉམ་པ་ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་འདས་
པའི་འབྱུང་བ་འཕེན་པའི་རྒྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་རྒྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞི་དང་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་
འབྱུང་བ་བརྟེན་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་རྗེས་འབྱང་དུ་ཐལ་བ་ལས་འདི་གཉིས་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲོད་བ་བདུན་ཀ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། རྟེན་
དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྤྲོད་བ་རེ་རེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ལས་སྒྲུབ་གོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་དང་རྟེན་ཞེས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་པའི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་གཉིས་ནི་མ་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྒྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་ས་ལ་འདྲིལ་བ་ན་འཕུལ་བྱེད་ལག་པ་ལྟ་བུ་དང་རྟེན་བྱེད་ས་སྤྱོད་གས་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འདོད་གཏོག་རྣམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག བྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་

༡༡། །ལས་སྒྲུ། །ཞེས་པའི་དངོས་ལུགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པའི་ས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲུས་པར་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་
 རྟེན་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་གཉིས་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་གྱི་ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་བལྟས་ནས་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དུས་ཀྱི་ལུས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་ན་མ་ཟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་
 འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་གང་དང་གང་གི་ས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་བཅས་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྒྲུས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུས་པ་ན་དེས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་སྒྲེད། དེས་དེའི་ས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་སྒྲེད། ལས་དེ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་དེ། དེའི་ཀུན་སྒྲོང་རྟོགས་དཔྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་རྟེན་གང་གི་ས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ལ་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐལ་བ་མི་

མཉམ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པར་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་དུག་པོ་གང་ཞིག་ཅེ་ན། སྦྱིར་འབྱུང་བས་འབྱུང་གྱུར་ལ་བྱེད་རྒྱ་གཞིར་བྱས་པའི་ཕན་འདོགས་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འབྱུང་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་དེ་ལ་རྒྱ་གཞན་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་ནི་གང་ཡང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་པ་ཡང་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་པ་རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་ལས་ཀུན་སྦྱོང་གི་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ན་རྒྱའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་རབ་རྩ་འཇུག་ཅེས་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་པར་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་བྱབ་བྱ་དང་བྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་གཉིས་པོའི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། རྒྱའི་ཀུན་སྦྱོང་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུས་སུ་འདས་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ནི་བྱ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱའི་

༡༡། གཏུགས་སྤོང་གིས་འཕངས་ཟིན་པ་དང་། སྤྱིད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། ད་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་དེའི་རྒྱས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འཕངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་མེད་ན་ཞི་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། འོ་ན་
 སེམས་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད། འོ་ན་དེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདིའི་དོན་ནི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་མི་དགོར་འཇོག་པ་ནི་གཏུགས་སྤོང་གི་དབང་གིས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་གཏུགས་སྤོང་གིས་དགོ་མི་དགོར་འཕངས་ཟིན་པའི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་གཏུགས་སྤོང་གི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ་དེའི་ལན་ནི། དེ་དེས་དེ་ལྟར་འཕངས་ཟིན་
 པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་འད་དུས་ཀྱི་གཏུགས་སྤོང་ལ་དགོས་རྒྱས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཏུགས་སྤོང་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཞི་བའི་ལུས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོན་པ་
 ནི། འཕངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སོ། འོ་ན་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ཇེས་སུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་དུས་ཀྱི་གཏུགས་སྤོང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཏུགས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་བསུ་བ་ནི། འོ་ན་སེམས་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། དེའི་ལན་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་དག་བར་སྤྱིད་པ་ལ་དུས་ཀྱི་གཏུགས་སྤོང་མི་དགོས་ཀྱང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གཟུགས་དག་བར་བསྤྱིད་པ་

པཱ་ཆེན་ལྷ་ཀ་མཆོག་པཱ་ཀ་འཁྲུམ་

ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འོ་ན་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་རིག་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་དགོམ་མི་དགོར་བྱེད་ཀུས་
ན་དེའི་རྒྱུ་འབྱེད་བ་ཡང་དགོམ་མི་དགོག་པ་རུ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་གཅིག་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། དེའི་ལན་ནི། མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལུས་དག་གི་ལས་འདི་ལྟར་དུ་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་
བསམས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྱེད་བ་ལ་དམིགས་པའི་བསམས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་གཉིས། ཞེས་པའི་སྤྲུལ་འབྱེད་དུ། ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་དབང་གིས་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དག་
དགོབ་དང་མི་དགོབ་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འབྱེད་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་ལ་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་འབྱེད་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྟོལ་བ་ནི། ཇི་སྒྲིང་དུ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བསམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དགོབ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་ན་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་ཀྱང་དགོབ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱུ་འབྱེད་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་གི་དགོབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་དེ་

༡། འདྲ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། རྒྱུ་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྤྱོད་དོན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། རྒྱུ་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་དགོ་བས་ཀུན་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགོ་བ་སྤྱོད་ཀུན་ནས་ལྟའི་མིག་དང་རྒྱ་བ་དག་གྲུང་དགོ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐལ་བའི་སེམས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཞིག་སྤྱོད་དུ་སོང་བས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། མདོར་ན་ཀུན་སྤྱོད་གི་དགོ་བ་མཚུངས་ལྟ་ན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་དབང་བཅན་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྟ་ན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་བྱ་རིགས་ཐ་དང་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་དབང་བཅན་ལ། ཆོད་ན་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དབང་བཅན་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་མིན་དང་གཞན། སྤྱོད་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྐྱེས། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་རྣམ་བཞུད། རྩས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། མཆན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྟ་ན་པ། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྩེས་འབྱང་། བར་ཆད་མེད་ལས་སྐྱེས་དེ་གཉིས། མི་ལྟོགས་མེད་ལ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་བོད་སྐད་པས་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་

བྱུང་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པར་བརྟགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དེས་བྱུང་པ་ལ་བརྟགས་ དང་པོ་ལ་དེས་མ་བྱུང་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་བ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་སྒྱུར་བས་མ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་ལ་དེས་མ་བྱུང་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་སྤྱོད་བའི་
 སེམས་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་གྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞུང་འདིར། ཞེས་བཞེན་དང་ནི་བླ་དག་གཉིས། །ཡིད་
 དང་དབང་པོའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་དེ། སོ་ཐར་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་བའི་སྒྲོམ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
 བཤད་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་འབྲས་བུ་འཆད་ཚུལ་དང་། རྒྱ་ཀུན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲུབས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་

ཨ

༡༡། ལ་ལའད་ཅིང་། དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དངོས་ཡིན་པས་དག་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པར་མི་རིགས་པ་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་པོའི་དག་གི་སྒྲིཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེ་ནི་
 སྡོམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོ་ག་ཡིན་གྱི་སྡོམ་པ་དངོས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་དང་དུས་མཉམ་པའི་དག་གི་རིག་བྱེད་ནི་ལས་ལམ་གྱི་མཐུག་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དངོས་དེའི་གསེབ་ན་ནགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ལའད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལའད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
 རགས་དང་དེ་ལ་མེ་ཞུགས་པའི་དཔེས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཇུས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྟེན་དེ་ལ་ལུས་ཇུས་གཞན་གཉིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། དང་
 པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། །ཞེས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་སོ་ཐར་དང་སྡོམ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་ལའད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་མ་ལའད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་

ལྟར་སྟེ།

མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོར་སྡོམ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་ནི་དེའི་སྡོམ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་ནི་དེ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་གོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དཔེར་ན་སྟོག་གཅོད་སྦངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་
 གཞི་སྦངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་དེ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་དུས་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་
 ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྡོམ་པ་ནི། །དངོས་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་འཇུག་ལ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་ལ། དངོས་གཞི་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་དངོས་གཞི་ནི་སྟོག་བཅད་ཅིང་ཤི་བེན་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་ནི་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རང་འགྲེལ་དུ། འདིར་ངེ་རེ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་དེ་འཆི་བའི་
 སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཤི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེའི་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། རེ་ཞིག་གཤམ་ཏེ་

༡༡། །འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི་གསོད་པ་འཇམ་གསོད་དུ་འཇུག་པ་ལྟན་ཅིག་ཤི་བ་ཡང་སྲོག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ནི་དེ་སྐད་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཏེ་ཤི་བ་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱུན་པ་གང་གིས་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་སྐྱབ་དེ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །འོན་དེའི་ཆོ་རྒྱམ་པ་རིག་བྱེད་ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་འགྱུར། ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ནི། གསལ་བྱ་དེ་འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་མཉམ་དུ་ཤི་བའི་ཆོ་ཡང་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ལྟན་པར་རྟ་ཅང་ཐལ་ལ། ཤི་བའི་དུས་ཀྱི་དེ་དཔེ་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤི་བའི་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལག་དཔ་དེ་སྲོག་དཔོན་གྱིས་བྱེད་བྱུག་ཏུ་སྐྱབ་པའོག་གི་པའི་གཞུང་ངོ་སྟོམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྲོག་དཔོན་གྱི་བྱེད་བྱུག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ཡིན་ངོ་ཤེས་པ་དེ་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོའི་རིག་བྱེད་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། ལུས་ངག་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ལག་དཔ་ལ། དེ་འདྲ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

པཌ་ཆེན་ལྷན་པའི་མཆོག་པུ་འཕྲུལ་

དེས་ན་རང་འབྲེལ་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ལུགས་མ་ཞོར་བར་ལྟར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། བསྐྱུན་པ་གང་གིས་
སློབ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གང་སྐྱབ་དེ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དགོ་བ་བདུན་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་བྱེད་པའི་
ལུགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཞོར་བར་གྲུབ་པ་ན་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་སྦྱར་བ་སྦྱང་བ་ལས་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་དངོས་གཞི་སྦྱང་བ་ལས་
སྡོམ་པའི་ཡང་དངོས་གཞིར་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོར་སྡོམ་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་དུ་ཆུག་ སྤང་བེན་ནམ་མ་བུ་དང་བའི་བར་གྱི་མི་དགོ་བ་བདུན་སྦྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱང་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྐྱུན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་བཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་

ཐ

ཐ

༡༡། སྒྲུལ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུལ་པ་དེ་དང་དེར་ཐལ་བ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་བྱུང་པའི་དོན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པས་སྒྲུར་དངོས་གཉིས་
 ཀའི་གནས་སྐབས་ན་རིག་བྱེད་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་བླག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུར་དངོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། དགོ་བ་བདུན་རྒྱུ་མས་གཉིས། །ཞེས་
 དང་། ཏིང་འཛིན་ལས་སྒྲུལ་རྒྱུ་རིག་མིན། །ཏིར་བསྐྱོགས་རྒྱུ་རིག་མིན་རྒྱུ་རིག་བྱེད། །རྒྱུ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བའམ། །མ་ཡིན་བསྐྱོགས་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུལ་པའི་ངོ་བོ་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་སྒྲོང་བའི་ཆ་ནས་
 འཆད་པ་དེ་ལྟར་ན། བཅས་རྒྱུད་གི་འགལ་ལྗང་སྒྲོང་བའི་སྒྲུལ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཆལ་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ལ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་རྒྱུད་གི་འགལ་ལྗང་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་སུ་མི་འཛོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་མི་དགོ་བའི་གཟུགས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྐབས་དེར་ཚུལ་གྱི་མས་ལ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་བཤད་པས་ན་ཚུལ་གྱི་མས་ལ་སྒྲུལ་པ་དང་དགོ་བས་མ་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ཚུལ་གྱི་མས་
 ལ་སྒྲུལ་པས་མ་བྱུང་པ་ནི་མི་དགོ་བ་སྒྲོང་བའི་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་བཤད་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ཡིན་ལ་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་སྒྲོང་བའི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་སེམས་པའི་ལས་བཤད་པ་ལས་ཏྲོགས་པ་

དང་། བར་མ་ཡང་དག་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་པར་འཆད་རིགས་པ་དང་། འཆད་ཚུལ་ལ་སྤྲོད་མིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་འཆད་རིགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇུག་གྱེད་དང་རྒྱུ་ལྷན་གྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྟན་སྟེ་མི་
 དག་གི་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་པར་འཆད་རིགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇུག་གྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྟན་སྟེ་མི་
 རི་། སྤྲོད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཚུ་རིག་གྱེད་ལ་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ནི་རིག་གྱེད་ལ་སྤྲོད་པ་དང་མི་སྤྲོད་པ་གཉིས་པ་འདྲ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྲོད་དུ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་རིག་གྱེད་སོགས་ཀྱི་ཞེས་པར་སོགས་པའི་སྤྲོད་པ་རིག་གྱེད་ལ་མི་
 སྤྲོད་པའི་ཐོབ་ཚུ་བཅུ་པ་འདྲ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། རི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་གཞན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྤྲོད་ཞེས། ལུང་དེས་ནི་གཞན་མ་ཐོབ་སྤྲོད་སོགས་ཀྱི་རིག་གྱེད་ལ་སྤྲོད་པ་དང་མི་སྤྲོད་པའི་དབྱེ་
 བ་པ་འདྲ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་རིག་གྱེད་ལ་མི་སྤྲོད་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོད་དུ་ཡང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་རིག་གྱེད་སོགས་ཀྱིས། ཞེས་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེད་པར་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པར་རིག་གྱེད་
 ལས། གཞན་ལ་རྒྱུ་པར་རིག་པར་གྱེད་ན། གཞན་གྱི་རྒྱུ་པར་རིག་གྱེད་ལས་འཐོབ་པོ། རི་ཡང་དག་འདུན་ནས། གང་ཟག་ལས་ཏེ། འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོད་དུ་ཡང་དག་སྤྲོད་དང་། དག་སྤྲོད་མའི་སྤྲོད་པ་

༡༡། རྣམས་ནི་དག་འདུན་ལས་སོ། །གཞན་དག་གི་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འོན་འགྲེལ་པ་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས་དེ་དག་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་གཤོན་མི་བྱ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་
ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམ་པར་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་དངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་ལས་གསལ་བས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་དྲི་བས་མཉེས་པ་དང་ལྷི་བའི་ཆོས་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་སོགས་རང་རང་གི་རིག་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རང་བྱུང་གཉིས་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ལ། གཞན་དེ་དག་ནི་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་པར་རང་རང་གི་མིང་དེ་ཉིད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
ནི་བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་ཤོས་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པ་ཅན་ཡང་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུབ་སྟེ། འདི་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཤམ་ཏེ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱི་རབས་པ་དག་གི་ལུགས་བཀག་ནས། སྟོབ་དཔོན་

པཱ་ཆེན་ལྷན་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

རང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འཛོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ལུགས་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་གཟུགས་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་
ནི་ལུགས་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གོང་གི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་གཞུང་འཛོན་སྦྲ་རབས་པ་དག་གིས་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་རིག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་
དཔེར་བྲང་སྟོང་རྣམས་ཡིད་རབ་ཏུ་བྲོས་པས་ལུས་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། མ་དག་པར་ཤེས་
བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྦྱ་བས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སུན་འབྱེན་པའི་ཚུལ། ཐོག་མར་གཏན་ཆོག་སྦྱབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི། ཞེས་སོགས། དམ་བཅའ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་གཉིས་གྱིས་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དོན་ནི་དཔེ་དེ་གཉིས་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་བྱེ་སྦྱའི་རང་ལུགས་འཛོག་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འཆད་ལུགས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་གོ་དོན་ཀྱང་བྲང་སྟོང་ཡིད་
རབ་ཏུ་བྲོས་ནས་དམོད་པ་འདོར་བ་དེའི་ཆེ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་གདོན་མི་བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ན་ཡང་ཁ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལུགས་

ཨ

༡༡།

འདི་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་གཞིའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དང་། དེའི་ངེས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་རྩུན་སྒྲིབ་པའི་ངག་
 རྩོགས་པ་དང་རྩུན་ཅིག་ཏུ་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། ངག་དེ་རྩོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའི་ཆོ་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ནི་ངག་གི་རིག་བྱེད་འགགས་ནས་མེད་པར་འདོད་
 པའོ། །གཞུང་རྩ་བ་དང་ནི་ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྩུན་ཆོག་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྐྱར་བའི། ཆོག་དོན་མདོན་པར་གོ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་མ་ཆོག་རྩུབ་ངག་འབྲུལ་གསུམ་ལ་འདོན་གོ་བ་ཞེས་ངེས་
 པར་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བ་ཉིད་ན་དོན་མདོན་པར་གོ་བ་དང་མ་ནོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒྱུར་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་དེའི་ལོག་སྒྲིགས་ཀྱི་དགོ་བ་བཞི་པོ་དག་ལ་འད་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་ལས་
 ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོང་བ་དེ་ཉིད་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགོ་མི་དགོའི་སྒྱུར་བ་དང་འཇུག་དག་ལས་ལམ་དངོས་སུ་འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲིག་གཅོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ། །
 ཞེས་སོགས་མི་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ལམ་ངོས་འཛིན་པ་ན། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ནའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་དང་འགལ། མི་འདོད་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དགོ་མི་དགོའི་སྒྱུར་འཇུག་གཉིས་ནི་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྩ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་

ཨ
ཨ

ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་དེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་ཅུ་བར་མི་དགོ་བཅུ་ངོས་འཛིན་པའི་ལུང་རྣམས་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། །འདིར་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་དང་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཅི་ཞིག་མ་བསྐྱུས་ཤེ་ན། དེ་ཞིག་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སུ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་ཕྱོགས་སྦྱར་བ་དང་འཇུག་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་མ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་གཞན་དག་འཆོ་བ་དང་ལོངས་སྦྱོང་དང་རྒྱུང་མ་རྣམས་དང་། བྲལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤའ་དོ། །ངག་གི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤའ་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་སེམས་པ་ཡང་མ་བསྐྱུས་སོ། །དགོ་བ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་ཕྱོགས་སྦྱར་བ་དང་འཇུག་དང་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦྱོན་པ་དང་མཆོག་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱུས་སོ། །ངག་གི་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་ཡང་སྒྲན་པར་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱུས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་ཡང་སེམས་པ་མ་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤའ་བ་དེ་བས་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སྒྲིམ་འཇུག་གཉིས་དེའི་ལས་ལམ་དུ་མི་འཆད་པར་གྲུབ་པ་དེས་ན་དེ་དང་དེའི་ལས་ལམ་ཡིན་པ་ལ་ལས་ལམ་དངོས་གཞིས་བྱུང་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་

ལྷོ། གྲུབ་པ་ན་ལུས་ངག་གི་དགོང་དང་མི་དགོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། ཡིད་གྱི་མི་དགོང་བའི་ལས་ལམ་དངོས་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་པས་ལུས་ངག་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་རིག་བྱེད་རྣམས་ནི་སྒྲོམ་པར་མི་རུང་ཞིང་། དེས་མ་བསྐྱུས་པའི་དེ་སྐྱབས་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་མི་སྲིད་དེ། སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་མ་བཟེན་གོང་གི་རིག་བྱེད་ནི་སྒྲོར་བས་བསྐྱུས་
 ལ། དེ་སྐྱེས་བཟེན་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་ནི་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་བཟེན་པའི་རོ་ལ་བསྐྱུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལག་པ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ན་བརྗོད་པ་གསུམ་དགོས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་
 མཚམས་དེར་མ་སྐྱེ་བ་གྱི་བར་དུ་ནི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བཟེན་པའི་དུས་དེར་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་འཇོག་པ་དང་། སྒྲོང་བ་དེ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པོ། །
 འོ་ན་སྒྲོར་བའི་གནས་སྐྱབས་སུ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དག་མེད་པར་འདོད་དམ། ཡོད་ན་ནི་དེ་ཡང་ལས་ལམ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉེར་བསྒྲོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་
 རིག་བྱེད། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བ་འཇམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་དངོས་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་གཟུགས་གྱིས་བྱུང་པ་མ་དེས་ཏེ། སྐྱབས་

གྱི་བྱ་བ་མ་ཇོ་གས་པར་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྒྲོང་དྲག་པོའི་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་པའི་སྒྲོར་བའི་སྐྱབས་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་དེའི་སྒྲོར་འཇུག་རྣམས་ལས་ལམ་དུ་མ་བཞག་ཀྱང་སྒྲིར་དགོ་མི་དགོ་དང་ལེགས་སྒྲུད་དང་ཉེས་སྒྲུད་དུ་ནི་
 བཞག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ཀྱི་ལས་སོགས་མི་དགོ་བ། ཉེས་པར་སྒྲུད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཉེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲོར་འཇུག་ནི་ལས་སུ་མི་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་དུ་འཆད་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇོག་པ་ལ་ནི་
 སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་འམ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་རག་ལས། ལུས་ངག་གི་ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་རུང་བ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རིག་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པས་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་མི་དགོ་བའི་
 ལས་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཁྲར་གྱུར་པའི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བར་མའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲིར་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲོར་འཇུག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དངོས་གཞི་ལ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཉིད་བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའོ། །དེ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཁས་ལེན་ལན་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་

༡༡། མི་དག་བ་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྒྲིམ་བ་སྒྲིམ་བ་སྒྲིམ་ཏུ་བཏང་ནས་གང་གི་ཆོ་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་ནས་སྒྲིམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གི་མི་དག་
 བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལམ་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་ཏེ། བར་མ་དང་སྒྲིམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིམ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ངག་བ་དང་མི་དག་བ་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་མོད། ལུས་ངག་གང་རུང་གི་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་
 ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གསུམ་ནི། ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་དག་དང་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་པར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནི། འདོད་པའི་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དག་གང་དུ་ཡང་
 བར་མ་དང་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སོ་སོར་བར་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མ་ཡིན་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་ན་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་སྒྲིམ་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པ་ལས། བརྒྱབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་བ་གསུམ་དང་། དེའི་འགལ་སྒྲུར་གྱུར་

པའི་དགོ་བ་གསུམ་སྟེ། རྩལ་པོ་དེ་དག་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལས་སུ་འཆད་མི་རུས་ཀྱང་ལས་གྱི་ལམ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་འཕྲུལ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
 ལུས་ངག་གི་བདུན་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་གྱི་ལམ་དུ་འཇོག་པར་མ་ཟད་པར་ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཀྱང་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བརྩ་བརྩ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་དང་དེའི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་སེམས་པའི་ལས་ནི་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་མི་དགོ་བ་བརྩ་སྟོང་བའི་གཉིས་པོར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བ་བརྩ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་གཉིས་པོས་འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་བྱལ་བྱེད་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགོ་བ་བརྩ་པོ་དེའི་ནང་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉེས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་འཛེ་མགོ་གཞོན་བྱེད་གྱི་གཉིས་པོ་ཡིད་ཀྱང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གྱི་གཉིས་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྟོང་བ་བདུན་པོ་འགལ་སྒྲེབ་བདུན་སྟོང་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་སྟོང་གཉིས་དུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མཚུངས་པས་དེའི་ཐོབ་པ་གཙོ་བོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བྱལ་ཐོབ་འདྲན་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་དགོ་བ་བརྩ་པོའི་སྟོང་བ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་

༡༡། །པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གི་ལྷག་མཐོང་དོ། །དེ་དག་ལ་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ། །ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་སྤྲོད་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། །ཡིད་གྱི་གསུམ་པོའི་སྤྲོད་གཉེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་གཟུགས་ཅན་
 དང་། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། །སྤྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་འཁོར་བཅས་སུ་སྤོང་པོ་ལྷ་པོ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྲོད་བ་བདུན་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་ལ་ནི་གཟུགས་ཅན་མི་སྤྲོད་དེ། །ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་སྤྲོད་བའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་ཅན་དག་མ་ལག་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོད་པ་དག་
 གྲུང་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་ལྟོགས་མེད་ལ་སྤྲོད་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལག་པ་དེ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་པོ་དག་གི་
 གཉེན་པོ་ལ་དགོངས་སོ་ཤེ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིར་ཡང་ས་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་འོག་མའི་སྤྲོད་གཉེན་དུ་འཆད་པ་ནི་ས་འོག་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་དགུ་དགུར་བྱེ་ནས་སྤྲོད་བ་ཡིན་ལ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་འཛེ་གཉིས་སྤྲོད་བའི་ཆ་ནས་ས་དཔེའི་སྤྲོད་གཉེན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། །དེ་མི་སྤྲོད་བར་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་ཅེས་སྤྲོད་བའི་ཆ་ནས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གལ་ཏེ་རུས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོད་པ་ཡང་

84

༡༡། །གང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དག་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དག་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གཏོང་བ་དང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་མི་དག་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གཏོང་བར་ངེས་སམ་ཞེ་
 ན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྡོམ་མིན་གནས་པ་དག་བ་དང་། །སྡོམ་ལ་གནས་པ་མི་དག་བའི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་ཇི་སྟེན་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་ལྷགས་ལྡན་པར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དུས་ཀྱི་དག་མི་དག་གཉིས་པོ་
 ཡང་བར་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། སྡོམ་པའམ་སྡོམ་མིན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྡོམ་མིན་དང་། སྡོམ་མིན་ཅན་ལ་སྡོམ་པའི་དག་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བར་མ་མི་དག་བའི་ལས་ལམ་དངོས་
 གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུས། སྡོམ་པ་དག་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གཏོང་བ་ལྟར་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡོམ་མ་ཡིན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་བོ། །དེ་
 ལྟར་ཤོས་པ་ན་བར་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་། སྡོམ་མིན་གྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལྟ་བུས་གཏོང་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་བར་མ་མི་དག་བའི་སྦྱར་བ་ཅམ་
 གྱིས་ཀྱང་གཏོང་བར་ངེས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དག་བ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དག་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་

དག་སྤྱིད་ཀྱང་། རང་གི་དོ་བོ་ནི་བར་མ་དག་བའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དང་སྤྱོམ་པའི་དོ་བོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་འབྱུང་དོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་དག་བ་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་མེད་གྱི་སྤྱོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོམ་པའི་དོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་དག་གི་དང་། ཡིད་གྱི་འོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱིས་བྱུང་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོམས། སྤྱོམ་པ་དེའི་སྤྱོར་འཇུག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཁས་
ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྤྱོམ་པ་ནི། །དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་མི་དག་བའི་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལའང་པའི་ལུང་ལས་དང་། རིགས་པ་ཡང་སོ་ཐར་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་རྒྱ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྤྱོར་བ་རིག་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཤིང་། འདི་ནི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལུས་
དག་གི་སྤྱོར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་མི་ལྟོས་པ་ནི་འདི་པ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོམ་པ་འདི་གཉིས་ནི། སྤང་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་
གྱི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱོད་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་བཅས་ལྟར་སྤྱོད་བའི་དག་བ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ། །མདོར་ན་བསམ་གཏན་

༡༡། །དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིང་བ་བདུན་པོ་ནི་སྒྲིར་འཇུག་དང་བྲལ་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མ་ཟད། སྒྲིང་བ་བདུན་པོ་ཡང་རྩལ་ཐམི་དང་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བྱ་བ་དང་
 མིན་ལས་སྒྲི། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིང་བ་བདུན་ཀ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐམི་དང་པ་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་ར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་གྱི་སྒྲིང་བྱ་གསུམ་སྒྲིང་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གང་ནས་སྒྲིས་པ་དེ་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྒྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིས་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ། ཅེས་བཤད་པས་སོ། །འདིར་ཡང་མངོན་
 དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོབས་གྱིས་ལུས་ངག་གི་སྒྲིང་བ་བདུན་པོ་རྩལ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་ནས་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་བསྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་གྱི་དགོ་བ་བཅུ་ཉི་
 རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། བར་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་

པཱ་ཆེན་གྲག་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་མ་དགོ་བ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་
ཅི་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱུས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་པོ་གང་རུང་གི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་སྤང་བྱ་གསུམ་སྤང་
བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་སྤྱད་བསྐྱུས་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྒྲོབས་
ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་དང་། ལུས་ངག་གི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐྱད་
དུ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་དང་། །ཞེས་དང་། འཕགས་དེས་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་གཉིས་ནི། ཇི་སྐྱད་དུ། ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྱུང་མ་བཟོན་དང་། །རྒྱལ་བྱང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
གིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྟན་པ། །ཞེས་དང་། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་གིས་པའི་སྒྲོམ་པ་རེ་རེ་ལ་

༡༡། །རྩམ་ཐ་དང་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ལའད་པ་མེད་དོ་ཅིན། མ་ལའད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྩམ་འབྲང་བཅས། །ཞེས་དང་། སྟོམས་འཇུག་དག་བ་ཕྱེ་གཅིག་པ། །རྩམ་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་
 པོ་ལ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་བླག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་དུ་ལའད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་ལའད་བེན་ནས། །ལྔ་ཚུལ་དང་གཏོང་ཚུལ་ལའད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་
 ལས། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་ལྔ་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྟེད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྔ་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་དང་ལྔ། །ཞེས་པས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྔ་ཚུལ་
 དང་། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྔ་ཚུལ་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ། །རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྔ། །མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྔ་མ་འོངས་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྔ་ཚུལ་དང་པོ་ནི་ཕལ་ཆེར་གོ་བར་
 ཟད་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྔ་པ་མེད་ཅིང་། །གཞན་གཉིས་མ་འོངས་དང་ལྔ་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ནི། །ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྩམ་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཆེ་རིག་བྱེད་ད་ལྟར་བཞིན་དང་ལྔ་པ་དང་། །གཉིས་པ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་ཡང་ལྔ་པར་ལའད་པ་དེ་སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། །ལྔ་ཚུལ་འདི་ནི་

སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མ་ཡིན་དང་བར་མ་གསུམ་ཆར་གྱི་རིག་བྱེད་ལྡན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲོམ་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་རིག་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེའི་ལྡན་ཚུལ་སྒྲོམ་པར་གསལ་ལ། དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མ་ཡིན་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་ཆེ་ན། སོ་བར་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདས་པ་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལྡན་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་བཤད་ནས་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པའི་ལྡན་ཚུལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོམ་པ་ནི། འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྡན་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་ཆོ་འདིར་སྐྱེ་སྤྱོད་བ་དག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་དེ་སྐྱེ་མ་སྤྱོད་བ་མི་སྤིད་པ་དང་གཏོང་རྒྱས་བར་ཆོད་པ་དག་ཀྱང་སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བས་སྒྲོན་གྱི་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བའི་གནས་སུ་འདྲེན་རྒྱས་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དང་ནི་དེས་པར་ལྡན་པས་བྱུང་ལ། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་གཏོང་རྒྱས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་གོ། །འོ་ན་འདས་པ་ནི་གཏོང་

༡༡། རྒྱལ་བ་ཆོད་པ་དག་དང་ཡང་ལྡན་ལ། མ་འོངས་པ་གཏོང་རྒྱལ་བ་ཆོད་པ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱང་པར་ཅི་ཞེ་ན། བཏང་བེན་ཐོབ་པ་དང་གཏོང་རྒྱལ་བ་ཆོད་པའི་བྱང་པར་ལས་སོ། །ཡང་བྱུང་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 ལ་གནས་པའི་ཆོ་བྱུང་མེད་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ལག་དཔར་པ་དེ་ཡང་སྤྱད་པ་སྤྱུ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། འབྲས་བུ་གསལ་ར་དུ་ཐོབ་པ་དང་དབང་པོ་ཐོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་བྱུང་མེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་བྱུང་མེད་སྐད་ཅིག་མ་
 ཡིན་ཏེ། བྱུང་མེད་སྐད་ཅིག་མ་བཏང་བེན་ལ་བཏང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གསལ་ར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ད་ལྟར་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་བསྐྱར་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ད་ལྟ་
 བ་མཛོན་གྱུར་དུ་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེར་དུས་དེར་དེ་འདྲ་ད་ལྟ་བ་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དེར་སྐད་ཅིག་མ་བྱུང་ཆད་པར་ཐལ་བས་སོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དེར་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པའི་ཆོ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་
 དངོས་མེད་ན་དེའི་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཐོབ་པ་ནི་ངེས་པར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གནས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དེར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མིན་གང་རུང་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་ན། བར་
 མ་ལའང་ངེས་བྱུང་བ་མ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བར་གནས། ཡོད་ན། ཞེས་དང་། བར་མ་དོར་ནས་སེམས་ཞན་པས། བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལག་དཔར་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནི་ཀུན་སྐྱོད་

པཱ་ཆེན་ལྷ་ཀ་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲས་

དག་པོ་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་ངེས་ལ། བར་མ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་དག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བས་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་གཟུགས་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལའང་ཞན་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་མེད་པས་བྱབ་པ་ཁོ་ནར་མ་བྱད། རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་སྒྲ་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲིབ་པ་དང་ནི་མ་སྒྲིབས་པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པ་མེད། །ཅེས་
དང་། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྡན་ཅིག་སྒྲེས། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོམ་པའམ་སྟོམ་མིན་ཅན་དག་གོ །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་
གྱི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའོ། །རིག་བྱེད་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །ཞེས་པའོ། །རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་གཏང་དང་མ་སྒྲེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་བླ་
རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་འཕགས་པའི་གང་བླ་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་རུང་དང་ལྡན་ལ། བར་མ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གཉིས་དང་། བར་མ་དང་ལྡན་ལ། སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་
རུང་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མུ་གཉིས་སྟེ་བཞིའོ། །མུ་གཟུམ་ནི་ཞེས་པར་སྟེ་ལ། སྟོམ་པའམ་སྟོམ་མིན་ཅན་བར་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་བར་མ་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོང་དག་པོ་ཁོ་ནས་དག་བའམ་མི་དག་བའི་ལས་

༡། བྱེད་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིམ་བས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དང་། སྒྲིམ་བས་ཐོབ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་རྟོན་བསྒྲིགས་མཛད་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆེ་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཛོངས་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟག་མེད་ལ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྒྲིམ་བས་ཐོབ་པ་མི་སྤིད་དེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་སསམ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ངེ་སྐད་དུ། འདོད་དང་གཟུགས་སྒྲིམ་ལྟ་རྣམས་ལ། །བསམ་གཏན་སྒྲིམ་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱེད་པར་འདྲ་ཉེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་ལ་འདོད་པའི་ལྟ་ནི་རྟོན་དུ་རུང་བ་ཅུ་མ་མོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྒྲིམ་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་དེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མར་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ས་འཕོས་པས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ན་པ་ཡོད་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་

བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དེའི་ལྡན་པ་མེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པས་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་གཡང་ས་ལྟ་བུར་གཟུགས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་འདི་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་པ་མོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ལས་གྱིད་བང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་
 ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་གྱིད་བང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྟ་བུ་དན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །ཡང་འོ་ན། བར་མ་དོར་གནས་
 སེམས་ཞན་པས། བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། ཞེས་ལའང་པ་དེ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལའང་པ་དེ་ནི་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་མའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བར་མ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ལ་ནི་
 རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐྱེད་དུ། ལྟག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། ལེན་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་ཐོབ། ཅེས་ལའང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཞན་པས་བྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་དང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བཞུགས་ནོ། །གཉིས་པ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སོ་ཐར་གྱི་ནི། ཇི་སྐྱེད་དུ། བསྐྱེད་པ་ལུལ་དང་ཞི་འཕྲོས་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། ལྟ་བུ་ཆད་དང་།

༄༅། །མཚན་འདས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་པའོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། །སྒྲུབ་བྱེད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲེད་པ་
 དང་། རྟེན་བོར་བ་དང་། རྟེན་ཉམས་པ་དང་། གཞི་ཆད་པ་དང་། དེ་སྤྱིད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་གཏོང་རྒྱ་དེ་དག་ཁོ་ནར་མ་བཟད། །མཚན་མོ་འདས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། །འདི་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་རིག་བྱེད་སྒྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲེད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བ་དང་། འགལ་བ་དགོས་ཀྱི། བཅས་རྒྱུད་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ་དང་། དེ་
 ཡང་རྩ་བ་བཞི་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོམ་པ་གཏོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྒྲུངས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕམ་པས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་རིག་བྱེད་
 སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོམ་མིན་དང་འགལ་བའི་རིག་བྱེད་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོམ་མིན་གཏོང་བ་ནི་ངེས་པར་སྟོམ་པ་སྒྲེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། ཅིག་ཤོས་འདི་ལ་ཡང་སྟོམ་མིན་ངེས་པར་སྒྲེས་པ་ཅིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་
 བསྒྲུབ་པ་ཡུལ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྟོམ་མིན་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། མི་དགོས་ན་གཉིས་པོ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤའ་དགོས་སོལེ་ན། འགྲེལ་པར་དཔའི་སྟོན་སྒྲུངས་བཤའ་དགོས་སོལེ་ན། རང་འགལ་འཁྱིལ་སྒྲེད་པའི་རྒྱ་ནི། མི་འཕྲོད་

པའི་ཟས་དང་། སེལ་བའི་ཐབས་ནི་སྤྲོད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་དེ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་སེལ་བར་མི་རུས་ཀྱི་སྤྲོད་པར་སྤོན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོམ་མིན་ནི་སྟོག་གཞི་དང་པ་ལ་སྟོགས་པ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་གཏོང་བར་མི་རུས་
 ཀྱི། དེའི་འགལ་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་སྤྲོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་ནད་སྤྲོད་པ་ལ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི། དེའི་འགལ་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་སྤྲོད་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །
 ཡང་རྟེན་བོར་བཞེས་པ་ཡང་སྤྲོམ་པ་ཇི་ཅམ་དུ་བསྐྱུང་བ་ཁས་སྤངས་པའི་རྟེན་དེ་བོར་བ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཏིས་ཀྱང་གི་འཕྲོས་པས་གཏོང་བ་ཏེ་ཅང་ཐལ་
 ལོ། །རྟེན་ཉམས་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཕོ་མོ་གཏིས་ཀའི་རྟེན་ལས་ཉམས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཀྱི། སྤྲོད་བཞིན་པ་ལྟར་ན། དགོ་སྤྲོད་པ་མཆོན་གྱི་ཕྱི་ལ་སྤྲོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པས་གཏོང་། །ཞེས་པ་
 ཡང་ཞིབ་མོར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཆད་པའི་དོན་སྤྲོས་ཐོབ་ཆད་པ་འམ་སྤྲོད་བྱུང་ཆད་པ་གཤམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོ་རྩ་བ་ཆད་པ་སྤྲོམ་པའི་གཏོང་བྱུར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྲོས་ཐོབ་ཆད་པའི་དུས་སུ་སྤྲོད་བྱུང་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོད་དུ་
 ཡང་། ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཏིས་པ་ལྟར་ན་དགོ་རྩ་བ་ཆད་པ་གཏོང་བྱུར་མ་སོང་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་སྤྲོད་བྱུང་ཆད་པ་ཅམ་གྱིས་དགོ་རྩ་བ་ཆད་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩ་བ་ཆད་པ་ལ་སྤྲོད་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟས་

༡༡། །སྒྲོམ་པ་གཏོང་བ་ལ་རྩ་བ་ཆད་པས་གཏོང་ཞེས་ཐ་སྙད་སྒྱུར་བ་དེ་བར་བྱའོ། །ཡང་བསྟེན་གནས་མཆན་མོ་འདས་པ་ན་གཏོང་ཞེས་པ་ཡང་མཆན་མོ་མ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་འདས་པ་ཅམ་ལ་གཏོང་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་ནམ་ལངས་པ་ཡིན་པ་ལས་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ནམ་ནི་ལངས་བར་དུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷགས་འདིར་ཉིན་ཞག་ཕྱིད་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲོན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཟན་ཟོས་ནས་ཀྱང་མོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱི་དོ་ལེན་པར་ཡང་བཤའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་ཡང་བསྟེན་གནས་ལ་བར་མ་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་འབྱུང་ངོ་ཅིག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྱུངས་བར་དགོས་པ་སྤོང་གི་དུང་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཡང་བར་མ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤངས་པས་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་བྱུར་ལས་སྒྲིབ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྣམས་པ་ལས། །ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱུ་ལོན་མོར་བཞེན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སྟེ། བམ་པ་ལ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་ལྟར་བ་འཆབ་མེད་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བསྒྲུབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་མདོ་སྡེ་པས་འཆད་མི་རྣམས་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཁོད་ལ་ལ་དག་ བམ་པ་འཆབ་མེད་ཅན་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྱུར་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་

ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤྱད་པ་ནི་མདོ་སྤེལ་པའི་བྱུང་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་པ་ན་གསལ་བའི་ཚུལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །གོས་དམར་བའི་སྤེལ་པ་དག་དམར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཡང་སྤེལ་པའི་
གཏོང་རྒྱར་འདོད་མོད། སྤོབ་དཔོན་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་དེའི་ཆོ་སྤེལ་པ་ཕྱིས་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱར་ཡོད་གཏོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ལ་སྤྱར་ཡོད་ཀྱི་སྤེལ་པ་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་ན་དམར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྤྱོན་ཡང་མེད་
དོ། །སྤེལ་པ་སྤྱར་མི་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་དམར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་ས་མཆོམས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བྱུ་ལོན་ནོར་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་དོན་ལ་བོད་མང་པོ་དག་ན་རེ། །ཁ་ཆེ་བྲེ་སྤྱིའི་འདོད་པ་ནི་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་དེའི་ངོས་སྤྱལ་གྱི་སྤེལ་པ་དེ་
གཏོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་པ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གཅིག་བསང་པའི་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ན་ཡང་དེའི་ངོས་སྤྱལ་གྱི་སྤེལ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤོག་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་པ་དེ་
ཉིད་སྤྱར་སོར་མ་རྒྱུད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་ཚུལ་ལྟ་ན་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྤྱར་སོར་རྒྱུད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་དེའི་འདོད་པ་ངོས་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པར་དེའི་འདོད་
པ་འཆད་པ་ན། ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་དགོ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཅུ་རྒྱ་ལ་བཀའ་སྤྱལ་བ། དགོ་སྤྱོད་བཞི་སྤེལ་པ་མེད། །ལམ་གྱི་རྒྱལ་དང་ལམ་སྤོན་དང་། །ལམ་ཕྱིར་འཆོ་དང་ལམ་སུན་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས་

རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་ལྷ་བ་བྱུང་བ་ན་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཆབ་མེད་ནི་སྤྲུལ་གསེར་རུང་བས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ལ། འཆབ་བཅས་ནི་སྤྲུལ་གསེར་མི་རྣམས་པས་དེའི་ཕྱིར་བཅོས་པ་ན་ཆུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འོ་ན་ལུང་ལས། དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྤྲོད་དུ་མི་
 རུང་། དགོ་སྤྲོད་དུ་མི་རུང་། ལྷ་ལྷའི་སྤྲུལ་གྱིར་མི་རུང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ན་རེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྲོད་ལ་དགོངས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འོ་ན་སྤྲོན་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྤྲོད་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་སྤྲུལ་
 རེ། འོ་ན་སྤྲོགས་གཅིག་སྤྲངས་པས་མཐའ་དག་སྤྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོགས་གཅིག་ཉམས་པས་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེས་དེ་ཉམས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་པའི་དཔེས་
 གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། རྩ་བའི་ལྷ་བ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། བྲེལ་མེད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སྒྲིམ་པའི་རྩ་བ་གཅིད་པར་བྱེད་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྷ་བ་འཆབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་
 བ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་དང་ཟད་ཟེད་མཐའ་དག་གིས་སྤྲོད་བར་བཤད་པ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་སྤྲོད་མིན་ལ་དགོ་སྤྲོད་དུ། །སྤྲུལ་བའི་སྤྲོད་པ་བསལ་བར་གྱིས། །ཤིང་རུལ་དག་ནི་སྤྲོད་བར་གྱིས། །སྤྲོད་པོ་མེད་པ་འདོར་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་

༡༡། ཁོ་ཞེས་འཆད་དོ། ཁོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲིབ་བའི་འདོད་པ་འདི་ཉིད་ལུང་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་ཕམ་པ་བཞི་ཀ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གསུངས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པ་དགེ་སློང་མ་ལ་རྒྱུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་ལུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལྷག་པར་སྒྲིབ་པས་དགེ་སློང་རྣམས་པ་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་ན་ཡང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། ལག་ཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། ལས་འཕྲོས་རྣམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྒྱུངས་རྣམས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་སྟེ། ས་འཕྲོས་པ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་ལས་རྣམས་པའོ། །རིགས་མཐུན་བཏང་བས་ཀྱང་རུང་བཅད་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ས་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འོག་ས་ནས་གོང་སར་འཕྲོ་བ་དང་། གོང་ས་ནས་འོག་སར་འཕྲོ་བའོ། །རང་ས་ནས་རང་ས་སྒྲེས་པ་ལ་ནི་ས་འཕྲོ་བའི་དོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲེས་པ་ཆོངས་རིགས་སུ་སྒྲེབ་སྒྲུངས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་སྒྲེབ་སྒྲུངས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་ས་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སར་སོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེའི་ཆེ་ས་འཕྲོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་ས་གོང་མར་སྒྲེབ་

ལེན་པ་མི་སྲིད་པས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་འོག་ས་གཏང་ན་ས་གོང་སར་འཕོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ནས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོས་པའི་འཛོག་མཆོམས་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རག་མ་ལས་སོ། །ཡང་ས་གོང་མ་
 ནས་འོག་མར་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་གོང་མ་གོང་མ་བཏང་ནས་འོག་མ་འོག་མར་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་འད་གཉིས་ཏེ། གོང་མ་ལས་ཉམས་ནས་
 དང་། མ་ཉམས་པར་འཕོ་བའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་ཐོག་མ་ཐའ་གཉིས་ལ་ནི་ས་འཕོས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཉམས་པ་ཞེས་མི་བྱ། བར་པ་དེ་ནི་ཉམས་པས་གཏོང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེའོ། །འོ་ན་འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ས་འཕོ་བར་འཛོག་པ་ལ་འཆི་
 འཕོ་བ་མི་དགོས་ལ། གོང་མ་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ས་འཕོ་བ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལ་ས་འཕོས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་
 དུ། འཆི་འཕོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འཆི་སེམས་དག་པ་བ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་སེམས་ཉོན་མོངས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ལག་པ་འོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཇི་སྐད་
 དུ། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ཐོབ། །ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཐུག་དང་ཐུག་དང་གཉིས་བསྟན་དོ། །ཞེས་ལག་པ་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། གོང་ས་ནས་

༡༡། འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ནི་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ས་འཕོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་སྤར་མི་ལྡན་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བྱལ། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ཐོབ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། འདིར་མ་འདུས་པའི་ས་འཕོ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་མེད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དེས། ཇི་སྐད་དུ། ས་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ནས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྤྲ་མས་འཕོས་པ་དང་། སྤྲ་མ་བཏང་ནས་སྤྲིམ་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། གཏོང་དོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲིམ་པ་མ་ལུས་པ་བཏང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲིམ་པ་མ་ལུས་པ་གཏོང་བ་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། འདི་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འབྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དག་པ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བས་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་འདོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་

དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་ལ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པ་ལས་ཐོབ་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འདོར་རོ། །གོང་ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་འདོར་རོ། །ས་འཕོས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་ན། ཇི་
 སྐད་དུ། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྟག་ཏུ་འདས་ལྡན། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོས་པའི་ཆོ་ལན་གཅིག་དང་པོ་བཏང་ཡང་། གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དང་པོའི་
 སེམས་འདས་པ་དང་ལྡན་པར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ་གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །འཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མ་འང་འཐོབ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཏོང་བ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། མ་ལུས་པར་གཏོང་བ་དང་། ཕྱོགས་རེ་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གོང་མ་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 རིགས་མཐུན་བཏང་བས་རྩུང་བྱང་བཏང་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་གོང་ས་ནས་འོག་སར་ཞི་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ལ་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་འཕོས་པའི་གཏོང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཉིད་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པར་གནས་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་

ཐ

རྒྱ་རྒྱ་

༡༡། །ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པའི་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕྲོལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ལུས་པར་གཏོང་བར་ལྟ་བུ་ལམ། བསམ་གཏན་གཏིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྟེན་ཅན་འཆི་འཕྲོལ་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རིལ་གྱི་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏིས་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཅིག་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཏིས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བཏང་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་མ་བཏང་བས་སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་དེ་ས་འཕྲོལ་པའི་ནང་དུ་མི་བསྐྱུས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ས་འཕྲོལ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ས་འཕྲོལ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། གོང་མའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ། ས་འོག་མ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་རང་སར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་
 ས་འཕྲོལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་གཏོང་འཆད་པ་ན་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཐོབ་གཏོང་འཆད་པ་ཞིག་འབྱེད་པ་དག་ན་སྤང་བ་འདིའི་དོན་ཅི། འཕགས་པས་ངེས་འབྱེད་ས་བོར་བས་དང་། འཕགས་མིན་གྱིས་ངེས་འབྱེད་འཆི་
 བ་གཏོང་བར་བཤའ་པ་དེའི་དོན་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེར་དེ་འཆད་ལ་མ་ཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་འཐོབ་གཏོང་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ངེས་འབྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དག་བ་དག་པ་པ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་

རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ལས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་གཏོང་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དག་པ་པའི་ཕྱོད་གཏོང་གི་ཚུལ་ལས་དཔག་ཅུས་པ་དང་། ལམ་ཟག་མེད་དག་ནི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པའི་འཕྲོ་བ་གཏོང་ལས་གཏོང་ཅུས་པའོ། །
 །དེ་ཡང་འཕགས་པས་ནི་སྒྲོན་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གང་གིས་ཕྱོད་པའི་ས་དེ་མ་འཕྲོས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེས་འབྱེད་མི་གཏོང་བས་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡང་སྒྲོར་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་དྲོད་ནས་བབྱང་སྟེ་བད་མི་སྒྲེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པས་སོ། །
 །དེས་ན་འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེས་འབྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་ཕྱོད་པ་ལྡན་པ་དེ་ནི་ས་འཕྲོས་པའི་ཆེན་གཏོང་བར་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ། །
 །ཞེས་དང་། །ལམ་མ་ཕྱོད་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྒྲེ་བོར་འདྲོད་དོད་ཕྱོད་དང་། །ས་འཕྲོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 །འོ་ན་སོ་སྒྲེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེས་འབྱེད་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་གཏོང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བཏང་ཡང་བརྟེན་པ་དེས་འབྱེད་ནི་བཏང་བ་མེད་དོ། །
 །དེའི་ཆེ་བརྟེན་པ་གཉིས་པོ་ནི་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བས་འདྲོར་བ་དང་ཕྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱེད་ནི་སྒྲོར་བ་འབད་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཕྱོད་པར་དེས་ཀྱི་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཕྱོད་པ་དང་འདྲོར་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 །འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་

རྒྱུ་

ཨ

༡༡། ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་ནི་ངེས་འབྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་འབྱེད་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་འབྱེད་དངོས་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་གཏོང་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་ས་འཕོས་ཀྱང་རུང་མ་
འཕོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཆི་བ་ཁོ་ནས་ངེས་འབྱེད་གཏོང་བའི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ངེས་ལ། དེ་ན་ངེས་འབྱེད་མེད་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ངེས་ལ། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་དགོ་བ་དག་པ་པ་གང་དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མ་ཉམས་པར་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་
ལ། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་སོ། འདྲུང་བཤད་པ་ན་འཕགས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ས་དེ་མ་འཕོས་པར་ཁམས་
གོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཁམས་གོང་མར་ངེས་འབྱེད་དང་ལྟན་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ཡང་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་བཤད་པའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོར་

སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བ་བློ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། རྟེན་བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་པར་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་ལ། རྟེན་ཉམས་ན་བརྟེན་པ་ཡང་ཉམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ནི་བཟོད་མཆོག་གཉིས་
ཉམས་པས་གཏོང་བ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྦྱིར་ཉམས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྟ་ན་པ། ཞེས་གང་ལ་
ཉམས་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྟན་པར་འདྲ་ཡང་བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉམས་པ་གཉིས་པའི་བྱུང་པར་ནི་
གང་། དེས་འབྱེད་བཞི་ལ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཉེས་པས་ཉམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པས་ཉམས་པ་ཁོ་ནར་མ་བྱེད་འཆི་འཕོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དང་། ས་གོང་མ་ཐོབ་པ་ས་འོག་མ་ཉམས་
ཤིང་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཉམས་ལ་རྣམ་ཉམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་དེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེས་འབྱེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་ཉམས་པ་གཉིས་ཀ་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
མི་སྲིད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བཟོད་མཆོག་ཅན་ཁམས་གོང་མར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་ལ་མ་ཐོབ་ནས་ས་འཕོས་པའི་ཆེ་དེས་འབྱེད་ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་

ཨ

ལྟ

ལྟ། སྤྱིར་རོ། འདི་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བཟོད་པ་ཅན་གྱི་འཕེས་པ་དེའི་ཆོ་བཟོད་པ་གཏོང་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གྱི་འཕེས་པ་ནི་དེའི་གཏོང་རྒྱུར་ངེས་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་
 དེ་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་ཉེས་པས་ཉམས་མི་རུས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉེས་པས་གཏོང་བ་དང་གྱི་འཕེས་པས་གཏོང་བ་གཉིས་གཏོང་རྒྱུ་སོ་སོར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་
 ཉམས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བདེ་འགོ་དང་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ལྟ་མིར་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་གཤམ་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱིར་ལམ་དང་དེའི་རྟེན་བསམ་
 གཏན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་བཞི་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ཀྱང་ཇི་སྟེད་གྱི་མ་འཕེས་པ་དེ་སྟེད་དུ་ངེས་འབྱེད་མི་གཏོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་སྤྱད་དང་པོའོ། །མུ་གཉིས་པ་
 བཞི་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ས་གོང་མ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱོད་ཅེ་ཅན་གྱི་འཕེས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུའོ། །མུ་བཞི་པ་ནི་ས་འཕེས་པར་འཕགས་ལམ་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ངེས་འབྱེད་ལས་ཉམས་ནས་ངན་སོང་དང་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དག་སྟེད་ན། སྟོན་དེ་མ་སྐྱེད་པར་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བྱུང་པར་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྐད་

པཱ་ཆེན་ལྷན་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

དུ། ཕེ་མོ་ཐོབ་པ་ཕུ་མི་འཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགོ་འོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕུ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། རྫོང་ཐོབ་པ་འི་ཕན་ཡོན་གྱང་། འགྲེལ་པར། རྫོང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་གྱང་ངེས་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཐར་པ་འི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེས་ཉེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་འི་ངེས་འབྱེད་ཅན་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་
ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་དག་སྤིད་ན། ཇི་སྐྱད་དུ། དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །ཞེས་འཆད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་ངེས་འབྱེད་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་འི་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ལ། ངེས་
འབྱེད་བཏང་ནས་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོག་མར་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་འི་ངེས་འབྱེད་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་འི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱང་ངེས་འབྱེད་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་འི་དངོས་གཞི་ནི་སྦྱིར་དག་པ་
པ་ཡིན་གྱང་ཟག་མེད་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤེད་པས་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་ལ། དེར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ངེས་རོ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །འོ་ན་ཅིག་ཤེས་གྱི་ཆོ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན་དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་འབྱེད་ནི་སྦྱིར་བ་འབད་རྩེ་ལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པས་དངོས་གཞིའི་ཆོ། དེ་མ་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཆོ་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇོག་མོད། ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་མ་ཡིན་པས་སོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་

༡། །པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་བཟང་མཐོང་སྤངས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བརྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འགོག་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པར་དེ་དང་བྲལ་བར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟང་སྤིད་པ་བདུན་ལས་ལྷག་པ་མི་ལེན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་གྲང་བཟོད་པ་ལས་མ་ཉམས་པ་ལྟ་ཞོག ཉམས་གྲང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་མི་གཏོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་
 ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཐོབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕོས་གྲང་ས་མ་འཕོས་ན་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ལྡན་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ཁོ་ན་ལོགས་སུ་
 བཀར་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་མཆོག་ནི་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་གཏོང་བ་མི་སྤིད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཉིད་ལ་གཏོང་བ་སྤིད་པས་སོ། །དེའི་གོ་བ་ཡང་རྩོད་སོགས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་གྲང་
 གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོ་སྤྲུལ་འཇི་ངེས་འབྱེད་ངེས་པར་བཏང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཟུལ་མེད་སྤྲོམ་པའི་གཏོང་རྩལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་སྤྱངས་པ་དང་། ལམ་གོང་མ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་གཏོང་བའི་དོན་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ནམ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་
ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བར་མ་ལམ་ལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་ལ་སྒྲོན་ལམ་གཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྒྲོམས་དང་། །ཞེས་སྒྲོན་ལམ་བཏང་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་པོ་དེ་ཚང་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་ཁོ་ན་ཉིད་གྲངས་དེས་པར་ལམ་ལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། འབྲས་བུ་དག་ནི་དགོ་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་འོ། །ཞེས་ལམ་ལ་པས་
སོ། །དབང་པོ་སྐྱུངས་པས་གཏོང་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྩལ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལམ་དགུ་འོ། །ཞེས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་དགོས་པར་ལམ་ལ་པས་རེ་རེ་ཞིང་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྤྲུལ་བཏང་
ནས་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རེ་རེས་དབང་པོ་འཕོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་དག་གི་ །བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །
དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ། །ཞེས་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རེ་རེ་རྟེན་པར་ལམ་ལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལམ་ལ་པ་དེ་ནི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་

༡༡། རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྐྱབས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡང་བྲལ་ཐོབ་སྤར་མེད་གསར་དུ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དུས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤུ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དུས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་འཕེལ་ཞེས་པ་
 ཡང་དབང་པོ་འཕེལ་བེན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་དབང་པོ་འཕེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །འདི་ཡང་དབང་པོ་འཕེས་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འབྲས་ཐོབ་བྱུང་པར་དུ་འབྱུར་བའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། དབང་རྣམ་གྱི་དོ་སྐྱལ་གྱི་སྤངས་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ལ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་བྱ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་འདི་དག་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་བྲལ་ཐོབ་བྱུང་པར་དུ་འབྱུར་ཚུལ་འཆད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལམ་གོང་མ་ལས་ཉམས་པས་གཏོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཅོམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོངས་ཁམས་གོང་གི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུ་འོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་གྱི་
 བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་ལས་ཉམས་ཞེས་འབྲེལ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་དངོས་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དངོས་མ་

ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིར་འོང་གིས་འདོད་ཉོན་བདུན་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་བྲལ་བ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ཞིག་གསར་དུ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་སྤུ་མ་
བཏང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གིས་ཇི་སྲིད་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡོན་ལམ་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྡོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་ནས་གཉིས་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། ཇི་
སྐད་དུ། སྡོམ་མིན་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་མཆོན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་སྟེ། སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའམ། འཁོར་མཆོན་གཉིས་ཅིག་
ཆར་དུ་བྱུང་བ་དག་ལས་སོ། །འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱུར་མི་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་སྡོམ་མིན་བཏང་ཟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་དགོ་སྟོང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ན་ལུས་
དག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་མིན་གཏོང་ལ། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོད་བམ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་བ་གསུམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་བ་གསུམ་སྲིད་ཀྱང་སྡོམ་མིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྡོམ་པ་ཅོམ་ཐོབ་པས་སྡོམ་མིན་མི་གཏོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་མཆུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་

ཉེས་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། དེ་སྟོང་བའི་སེམས་པ་གསུམ་ནི་དགོ་བའི་ལས་སུ་བཞག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་རུང་ལ་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་མིན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་ནི་བར་མ་མི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་སྟོང་བ་གསུམ་པོ་ནི་བར་མ་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྟོང་བ་
གསུམ་ནི་སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་བར་མ་དགོ་བ་ལས་སྟོམ་པའི་དགོ་བ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་སྟོམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྟོམ་མིན་གྱི་མི་དགོ་བ་ལས་བར་མ་མི་དགོ་བ་ཉེས་པ་རྒྱུད་བར་མ་ངེས་ཏེ། སྟོམ་མིན་ཅན་གྱི་ལོག་ལྟ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་སྟོམ་མིན་ཅན་ལ་བར་མ་དགོ་བ་དང་། སྟོམ་ལྡན་ལ་བར་མ་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་གཞུང་ན་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། སྟོམ་
ལྡན་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པས་ཟེན་པའི་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོམ་ལྡན་ལ་བར་མ་དགོ་བ་འཛོག་པ་མི་རིགས་སོ་སྟོམ་པའི་དོགས་པ་དག་སྐྱེའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་མ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་འཛོག་མཆམས་ནི་རང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་
ཉོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གང་གི་ཡང་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེན་པོ་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་

རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་མཐའ་དག་བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྡོམ་མིན་གྱི་འགལ་ཟླ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་གཏོང་བ་དེའི་ཆེ་སྡོམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་སྡོང་གི་བྱེད་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 པས་དུས་གྱི་བྱེད་པར་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྡོམ་མིན་གྱི་ལས་དེ་དག་སྡོང་བར་བསམ་པ་ཐག་པས་ཁས་སྤངས་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་དངོས་གྱི་འགལ་ཟླ་དེ་གཏོང་བར་ངེས་ལ། དེ་བཏང་བ་ན་སྡོམ་མིན་བཏང་བས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་བྱེད་བཀག་པ་ན་བྱུང་བྱ་ཁེགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེའི་དངོས་གྱི་འགལ་ཟླ་ནི་སྡོམ་མིན་མ་ཡིན་ཏེ། བར་མ་མི་དགོ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲ་དེ་སྡོམ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དངོས་གྱི་འགལ་ཟླ་སྡོམ་མིན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡོམ་མིན་གྱི་
 འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་བར་མ་དགོ་བས་སྡོམ་མིན་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟར་ན། སྡོམ་པའི་དངོས་གྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་བར་མ་མི་དགོ་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལོག་པར་ལྟ་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྡོམ་མིན་སྤངས་པ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ལག་དཔ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དེར་མ་ལག་དཔ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་མིན་ལེན་པའི་ཆེ་ག་ནི་བསྟན་པ་འབྱུང་ཆེ་ག་གི་ནང་དུ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱུ་ལག་དཔ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། མ་ཐོབ་མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་ལག་དཔ་ལྟར་མ་སྦྱིབ་

ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བར་མ་མི་དག་ག་ཅུ་མ་གྱིས་སྟོམ་པ་གཏོང་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། སྟོམ་ལ་གནས་པ་མི་དག་བའི། རྣམ་
 རིག་མིན་ལྟ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། སྟོག་གཞོད་པའི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་སྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་བར་མ་མི་དག་བས་དེ་གཏོང་སྟེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕམ་པས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་བ་བྱེ་སྟེན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ལ་ཡང་བར་མ་མི་དག་བས་སྟོམ་པ་གཏོང་སྟེད་པ་དང་། བར་མ་དག་བས་སྟོམ་མིན་གཏོང་བ་ཉིད་དུ་
 ཅང་ཐལ་བའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་བར་མ་དག་ག་ཅུ་མ་མི་དག་བས་སྟོམ་པའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན། དེ་འདྲ་མི་སྟེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རབ་བྱུང་བར་མ་མི་སྟེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྟེད་མ་ཁན་སྟོབ་ལྟ་བུའི་དུང་
 དུ་མི་དག་ག་སྟོང་བའི་བར་མ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་མི་སྟེད་ན་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྟག་པའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་ཐོབ། །ཅེས་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདི་ལྟར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་ཀུན་
 སྟོང་གི་བྱུང་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དག་འདུན་དང་། གང་ཟག་དག་སྟོང་གང་གི་འདུན་དུ་ལེན་ཀྱང་ལུས་དག་གི་མི་དག་ག་ཅུ་མ་མི་དག་བ་དེ་དང་དེ་སྟོང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དག་བསྟེན་དང་། བསྟེན་

གནས་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་སྒོང་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་ཚུལ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱ་དེས་དེར་སྒྲུབ་པའི་སྒོལ་དཔོན་གྱི་དུང་དུ། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་བཅུ་པོ་སྒོང་བར་ལན་གསུམ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་བར་
མ་ཅོམ་ཡིན་གྱི་དག་ཚུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒོམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་ནས། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བར་མ་ལྷགས་སྒྲུངས་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཆོ་རྒྱ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
ནི་སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་མིན་གཉིས་གཏོང་ཚུལ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཏོང་རྒྱ་རེ་རེས་ཀྱང་སྒོམ་པ་འདྲ་སྒོམ་མིན་མཐའ་དག་གཏོང་བར་ངེས་ལ། འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་ངོ་སྐུལ་རེ་རེའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་བར་མ་ཅོམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ནི། བར་མར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ནའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་གྱི། བར་མ་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་ལས་ཀྱི་གཏོང་རྒྱར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷགས་ཆད་པས་གཏོང་བ་ནི་རྫས་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་པོ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་དྲུང་བའི་ལྷགས་ཆད་པ་དང་། །ཞེ་སྒྲུང་གོས་ལྷགས་ཆད་པ་ན་དེས་ཀུན་ནས་བསྒྲུངས་པའི་བར་མ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་དེ་དང་དེའི་འགལ་ཟླ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ན་རྒྱུ་ཉི་ཀུན་སྒོང་དད་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་བསྒྲུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུངས་པ་ཆད་པས་གཏོང་བ་ནི། །ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒོག་གཅོད་པའམ་དེ་སྒོང་ངོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་དེ་

༡༡། །འདས་པའི་ཆོ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་ཆད་པ་ནི། ཉིན་རེ་བཞིན་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་མ་གྲུབ་པ་ན་གཏོང་བའོ། །དོན་ཆད་པ་ནི། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་
 དེ་འབྱུང་བའི་དོན་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་རྩོམ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པའི་ཆོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོ་ཆད་པས་གཏོང་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་ལས་འདས་པས་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
 ཉིན་བོར་བ་ཅུ་མ་གྱིས་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲིག་གཅོད་སྤྲོད་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལས་ཞག་གཅིག་འདས་པ་ན་ཆོ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆོ་ཆད་པ་བར་མའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 གཏོང་རྒྱར་ཡང་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དག་ལ་ཡང་བར་མར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདིར་བཤད་པ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་བར་མ་མི་དགོ་བ་ནི་མི་སྤྲིད་ཅིང་། དེར་གཏོགས་པའི་བར་མ་དགོ་བའི་གཏོང་རྒྱ་ལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། །ཞེས་པ་དེར་བཤད་ཟེན་པས་སོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པས་གཏོང་བ་
 ནི། དགོ་རྩ་ཆད་པ་བར་མ་དགོ་བའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་མོད། ཞིབ་མོར་ན་དགོ་རྩ་གཅོད་ལུས་ཀྱི་ལོག་ལྟའི་སྤྱིར་བ་ཉེར་བསྒྲིགས་ཅུ་མ་གྱིས་བར་མ་དགོ་བ་གཏོང་ལུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཡིན་པའི་སྦྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་བར་མ་དག་ནི་དེས་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མེད་པར་ལྟ་བུ་བས་ཅུ་བ་གཅིང་། །འདྲོད་གཏོགས་དགོ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་རྣམས། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏོང་རྒྱ་དུག་པོ་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཏོང་བར་ངེས་པའི་བར་མ་དགོ་བ་དེ་གཏོང་རྒྱ་གཞན་དེ་དང་དེས་གཏོང་བར་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤངས་པ་ཆད་པས་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤུགས་ཆད་པས་གཏོང་བར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཇི་སྐད་ལཡང་པའི་གཏོང་རྒྱ་དུག་པོ་དེ་ནི་སྦྱོར་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བར་མ་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ནའི་གཏོང་རྒྱར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བར་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ་
 གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྦྱིད་དུ། །འདྲོད་གཏོགས་དགོ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །ཅུ་ཆད་གོང་དུ་སྦྱེས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྦྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་འདྲོད་པའི་
 སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གཏོང་བ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གོང་དུ་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་ངེས་པར་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲོད་པའི་དགོ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དགོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་གཏོང་བར་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་ལཡང་དོ། །གོང་དུ་སྦྱེས་པའི་དོན་ནི་ས་འཕོས་པ་ཉིད་ལ་

༡༡། །འཆད་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དགོ་བ་དག་པ་པ་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་བར་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཏོན་པོ་སྒྲེས་པས་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་ན་བར་མ་མི་དགོ་བ་དག་སྒྲེས་པ་ཐོབ་པས་གཏོང་བ་དང་། བར་མ་དགོ་བ་དག་སྒྲེས་མིན་གྱིས་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲེས་མིན་གནས་པ་དགོ་བ་དང་། །སྒྲེས་ལ་གནས་པ་མི་དགོ་བའི། །རྣམ་རིག་མི་ལྡན། །ཞེས་འཆད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སྒྲེས་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་བར་མ་མི་དགོ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་སེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པའི་སེམས་པའི་ལས་དང་། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སེམས་པའི་ལས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སྒྲེས་ལྡན་ལ་འང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སེམས་པ་དགོས་ཀྱང་། ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དེ་འདྲ་དེ་དགོས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིརི་སྐབས་ཀྱི་གཏོན་པོ་ཡང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེས་ལྡན་ལ་བར་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲེས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་དེར་ངེས་ལ། ལུས་ངག་གི་

སྒྲོམ་ལྡན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་སྒྲོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ་སྒྲོམ་པས་སྒྲོམ་མིན་གཏོང་བར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། སྒྲོམ་མིན་ཅན་གྱིས་བསྟེན་གནས་སྤངས་པ་ན། སྒྲོམ་མིན་གཏོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་དེ་
 འདྲའི་བསྟེན་གནས་མཆོན་མོ་འདས་པས་བཏང་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲོམ་མིན་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན། ལྡན་ན་ལན་གཅིག་བཏང་བེན་ནས་སྤྲོད་འཐོབ་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་གྲུས། དེས་ན་སྒྲོམ་པའི་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་མིན་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པའི་ཐོབ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་མིན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་དོགས་པ་འདི་ངེས་པར་སྦྱེའོ། །དེའི་
 ལན་ནི་བརྟགས་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱུང་ཐལ་བ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་ཏེ། བསྟེན་གནས་ཀྱིས་སྒྲོམ་མིན་བཏང་བེན་པའི་འོག་དེར་ཇི་སྟེན་སྒྲོམ་མིན་གྱི་ཐོབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྟེན་དུ་སྒྲོམ་མིན་གྱི་མི་ལྡན་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་ཞེ་
 ན། སྒྲོམ་མིན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའམ་སྤྲོད་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོ་ན་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེན་དུ། སྒྲོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིས་མཆོན་ནས་སྒྲོམ་མིན་ཅན་གྱི་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྟོང་གི་སྒྲོམ་པ་
 སྤངས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་མིན་ཅན་དུ་སོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་སྒྲོམ་པ་བཏང་། ཡང་སྒྲོམ་མིན་གྱི་འཐོབ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ་སྒྲོམ་མིན་ཅན་ལ་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་པོ་

༡༡། ཁར་མ་མི་དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་གི་དག་བ་བདུན་པོ་བར་མ་དག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྱིར་བཏང་དུ་དེ་འདྲ་དེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་སྒྲིང་བ་བདུན་པོ་དེ་སྒོམ་པའམ་སྒོམ་མིན་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སྒོམ་ལྡན་གྱི་བར་མ་དག་གི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་སྤངས་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་པ་ཅམ་
 སྟེ། དཔེར་ན་དག་སྒྲིང་གིས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒོག་ཆགས་གྲོག་སྒྱུར་མི་གསོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་
 ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ནི་དེ་འདྲ་དེ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་རབ་རྩ་འབྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་དེ་འདྲ་དེ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འབྱུང་བ་ལས་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་དག་ཡིན་ན་སྐྱིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཅའ་པོར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། བཅའ་པོ་ལ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པས་བྱུང་བ་ནི་འདིར་གྱུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བཞིན་
 བོ། །མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅའ་པོར་ཁས་ལེན་པ་འདི་པ་དག་གི་གྱུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྩས་སུ་མཛོ་སྟེ་པའི་གྱུབ་པའི་མཐའ་འཆད་པ་ན། འདུ་བྱེད་བཅའ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད། གླུ་བས་དེར་ཡང་བཅའ་པོ་མ་ཡིན་

པའི་ཤེས་བྱེད་རྩལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གནས་བརྟན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་དོ། ། །འདིར་སྒྲུབ་པ། རིག་གནས་རིག་པའི་གཞུང་བརྒྱུ་ཤེས་པ་ཡང་། རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ཀྱི། རིག་བྱེད་རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བས། རིག་མིན་རིག་པའི་རྣམ་བཤད་འདི་ལོངས་ཤིག །དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོགས་དཀའ་བ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་
 མ་ཆེད་ལ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྒྲུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཡིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུ་མ་ཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྒྲུ་མ་ཆེད་བྱུང་མཉམ་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱུངས་དང་སྒྲུ་སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་དོན། ཞེས་རང་འབྲས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྒྲུ་བའི་སྒྲོ་རྒྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །
 འདིའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ན། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཉེར་སྒྲོ་དེ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ཆེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཉེར་སྒྲོ་དེ་འབྱིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་ནི་རང་དུས་སུ་རང་གི་འབྲས་བུ་ཉེར་སྒྲོ་དང་བཅས་པས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མ་ཆེད་ནི་རང་དུས་སུ་རང་གི་
 འབྲས་བུ་ཉེར་སྒྲོ་དག་ཡིན་པ་དེ་མ་འོངས་པའོ། །མ་འོངས་པ་སྒྲུ་བའི་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་ན། ནང་གི་སྒྲུ་མ་ཆེད་དུག་པོས་ནི་བདག་པོའི་རྒྱེན་དང་། ཕྱིའི་སྒྲུ་མ་ཆེད་དུག་གིས་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱེན་བྱས་ནས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཆེད་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་

༡༡། འི་ལྟར་རྒྱུན་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སུ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱིར་འདུས་བྱས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྤྱི་དེ། འི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་དོ་སྟོམ་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དེར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་དེའི་འབྲས་བུར་ནི་མི་འདོད་དེ། འི་སྐད་དུ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་དང་། མ་འོངས་པ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྦྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་སྦྱིར་མིག་གི་ཁམས་དང་མིག་གི་སྦྱེ་མཆེད་ནི་རྩལ་གཅིག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་འཛིན་པ་དང་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འི་སྐད་དུ། ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་ཡིད་ཁམས་བདུན་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞིབ་མོར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་སྦྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་ཡིད་

གྱི་དབང་པོར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་པོ་དག་ལས་ལོགས་སུ་ཁམས་ཐ་དད་པར་བཞག་པའི་ཡིད་གྱི་ཁམས་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་གྱི་དབང་པོར་བཞག་དགོས་པ་དང་། དེའི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རང་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བཤའ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་པོ་རྣམས་དང་ཡིད་གྱི་ཁམས་ནི་རྩལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དམ་ལྡོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་པོ་ཇི་སྟེང་མ་འགགས་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཡིད་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོར་མི་འཛོག་ལ། དེ་དག་རང་རང་གི་དུས་སུ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་ནི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
 ལོན་པ་ཡང་ཡིད་གྱི་ཁམས་དང་དབང་པོར་མི་གཞག་སྟེ། འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་བེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཆོགས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་དེས་རང་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱུང་བེན་པ་མ་ཡིན་
 རྣམ་། རང་དུས་སུ་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཁམས་སུ་འཛོག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲིར་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་རང་དུས་སུ་མ་སྒྲིས་པ་ཞིག་ཕྱིས་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་
 འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ནི་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོགས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིས་པ་ནི་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲེ་འབྱུར་ས་བོན་གྱི་

ཨུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེས་ཟེན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་གྱི་ཁམས་སོ། །འོ་ན་ཅི་མིག་དབང་གི་རང་དུས་སུ་དེའི་འབྲས་བུ་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་དེ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལྟ་རྣམས་གྱི། །དེ་དང་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་པའད་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་དུས་སུ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡིད་དབང་ལྟ་ཞོག། སྒྱིར་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལྟ་བུའི་རང་དུས་སུ་ནི་རང་གི་བདག་ཆེན་མིག་དབང་སོགས་ཡོད་པར་ཁས་མིན་ལེན་ཀྱང་སྒྱིར་མིག་ཤེས་སོགས་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་
 སོགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དོན་འདི་ལ་སོམ་ནི་བྱ་བར་མི་བྱའོ། །སྐྱབས་འདིར་འབྲེལ་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འོ་ན་ནི་དབྱ་བཙམ་
 པའི་སེམས་ཐམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བར་བྱ་དོ། །ཞེས་
 པའད་པ་འདིའི་དོན་ལ་གཞན་དག་དབྱ་བཙམ་པ་ཐམ་པའི་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་པའད་པ་བྱེད་མོད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་ནི་དེ་འདྲ་དེ་ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཁམས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་བར་པའད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་པ་གོང་མར་དེ་

འདྲ་དེ་ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཁམས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །འོན་དེ་འདྲ་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་མ་
ཕྱེ་བའི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་མ་ཆོང་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅི་མ་གྱིས་དེ་བསྐྱེད་དེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འཛིན་འབྱེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཅི་མ་གྱིས་བདུན་པ་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་སུ་མ་གྲུབ་པས་མི་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁམས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་པོ་པ་དག་ལས་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་
དཔུང་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཅི་མ་དུ་བྱད་པས་སྤྲར་བཤད་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་
གྱི་ཆོས་མདོན་པ་དག་གི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མདོན་པ་པ་གཉིས་ལས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ཀ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་པར་འདྲ་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པས་ནི་ཆོག་སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་ཀྱང་
མིང་དེར་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོ་ནི་འོག་ལྟན་མིན་དུ་བྱེད་གྱི་སྐྱབས་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཕུང་དུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་ལུས་དག་གི་ཚུལ་བྲིམས་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་མ་

ཨ

ཨ

ཡིན་ཏེ། མི་དག་གི་སྤྱི་བའི་སེམས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་པོ་བརྒྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་ལ། དེའི་ཆོ་ན་ཡང་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཁས་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཁ་དོག་བཞི་ནི་ལུས་དང་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་བེམ་པོ་དང་གཟུགས་ཅན་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་དང་
 བཅས་ན་འཁོར་བཅས་ཤུང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱབས་འདིར་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་བགྱང་བྱར་བྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་བྱེ་སྒྲུ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་
 འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བ་དང་མུན་པའི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་དག་ནི་མིག་གི་ཡུལ་བསྐྱུན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལ་ཐོགས་བཅས་ཉེ་འཁོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བསམ་གསལ་པའི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་
 དང་རང་ཉིད་ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་མུན་གཉིས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་སོ་སོར་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པར་ཡང་འོག་དེམ་ཐག་ནས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་མཁའ་ལ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ནི་གོང་དུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཞེས་གཉིས་སུ་འཆད་པ་དག་བྱུང་ངོ་། །ཡང་ངེ་སྐད་

༡། བློ་གསལ་པའི་དོན་ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། མི་འཇུག་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས། ཡང་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ལ་མ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་གཏོད་པ་ནི་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ནི་ཡུལ་ཐོགས་ཏེ། རང་
 རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པས་སོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དམིགས་ཐོགས་ཏེ། རང་རང་གི་དམིགས་པ་འཛིན་གྱི་གཞན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་མ་
 ཟད་ཐོགས་བཅས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡོད་པའི་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དམིགས་པ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་ཅན་བརྒྱུ་པོ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་
 ལྟར་དེར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་རབས་པའི་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེ་ལུགས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱུད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྐྱེ་མ་གཏོགས། ཞེས་བཤད་
 པ་འདི་ལ་གཟུགས་དང་སྐྱེ་ལམས་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཡང་སྤིད་དེ། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྟན་པའི་ལུས་དང་དག་གི་རིག་བྱེད་དག་ནི་ཀུན་སྟོང་གིས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བར་འཛོག་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ནི་དེ་འདྲ་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུགས་སུ་མི་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་དག་བ་དང་མི་དག་བར་སྦྲ་བ་ནི་ལྟའི་སྤྲུལ་གྱིར་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་
 དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ལུགས་དེ་ལྟའི་སྤྲུལ་གྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟའི་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེར་མ་བྱད་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་དབང་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དག་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་
 ལ་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་མེད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་བ་ཉིད་
 ཡིན། ཡང་ན་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་ཀྱང་དག་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནི། ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་ནི་ཀུན་སྟོང་གིས་དག་མི་དག་ར་འཛོག་རུས་ན་ལུས་དག་གི་ལས་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་
 ལ་ཡང་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དག་གི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཀུན་སྟོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཡང་ཀུན་སྟོང་དུ་འབྲོད་གོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱེ་སྦྲ་སྦྲ་རབས་པ་ན་རེ། མི་མཆུངས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཀུན་སྟོང་ནི་

ཨ
ལྷོ་པར་

༡༡། །འབྲས་བུ་ལས་ལ་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་སེམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་གམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བ་ནི་མ་
ཡིན། གཞན་དག་གམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མེད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་དག་གས་ཀུན་ནས་བསྤངས་
སོ། །ཞེ་ན། དེས་དེ་དག་བར་སྒྲོང་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་པོ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། མི་མཉམ་ཡང་དེར་སྒྲོང་རུས་ན་ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བ་དག་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་བར་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་མཉམ་པར་མ་
གཞག་པའི་ས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདི་མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་སྒྲུ་འགོག་པའི་གཞུང་དོ་སྒྲུམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྩམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་གམ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟད་ཡང་འབྲེལ་པ་ལས། སྐལ་བ་
མི་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ཐོབ་པ་རྩམས་ཇི་ལྟར་དག་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ཞེས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དག་བའི་རྩ་བ་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེའི་ཐོབ་པ་དག་བར་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་
བས་འཆད་ལ། དེའི་ཆོ་ན་ཀུན་སྒྲོང་གི་དག་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་འཆད་པ་ན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི་དག་བ་དང་མི་

དག་བར་མི་འཆད་ཀྱི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་དག་བ་དང་མི་དག་བར་འཆད་དོ། །ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཇི་སྟེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་འད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཇི་སྟེད་དུ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཙུ་
 བཞིའོ། ཁྲི་དང་རོ་དང་སྒྲ་དང་ནི། །ལྷེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྒྲ་སྒྲ་རབས་པའི་འཆད་ཚུལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྒྲའི་ལུགས་སྟོན་མེད་དུ་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ན་ཁྲི་དང་རོ་དག་
 མེད་དེ། དེར་ཁམས་བས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིག་བྱེའི་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། ཁམས་ཀྱི་བས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྟེ་
 མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པས་སོ་ཤེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཁམས་བས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་དྲི་རོ་ནི་དགོས་པ་མེད་པས་མི་འབྱུང་ལ། རིག་བྱེ་གཞི་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་སྒྲ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལྷེའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྒྲ་ལྷེའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཁས་སྤངས་འགལ་བས་བྱུབ་པ་མ་དེས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེད་དུ། དེ་ལྟ་ན་ནི། འོ་ན། སྒྲ་དང་ལྷེའི་དབང་པོ་དག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་མེད་

ཐ

ལྷོ་མཁའ་ལྷོ་མཁའ་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མེད་པར་ནི་རྟོག་མཛེས་པ་ཉིད་དང་མཛོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་ཆོག་གི་དོན་དུ་ནི་རྟོག་ཁོ་ནས་ཆོག་གི་དབང་པོ་ནི་དགོས་པ་མེད་དོ། །དབང་པོ་མེད་པའི་རྟོག་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཕོའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པར་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྟེན་པའི་དབང་པོའི་རྟོག་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྲིད་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དགོས་པ་མེད་པར་ཡང་དབང་པོ་མཛོན་པར་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མངལ་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རོ། །དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན་དབང་པོ་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཡང་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་གཞོན་མི་བྱ་བར་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་རྣམས་ལ་སྒྲ་དང་ལྟེན་པའི་དབང་པོ་དག་འབྱུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཕོའི་དབང་པོ་ཡང་ཅི་སྟེ་འགྱུ་བ་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འོ་ན་ནི་མཛོད་ལས་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཆོང་བ་མེད་ཅིང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ན་དབང་པོ་གང་དག་སྲིད་པ་དེ་དག་གིས་དབང་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཕོའི་

པར་ཆེན་གྲགས་ཆེན་པུ་འཕྲུལ་

དབང་པོ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ན་སྒྲ་ལྟའི་དབང་པོ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་རབས་པ་ལ་ཡང་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་ན་པ་གོང་
མ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་རྩ་བར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཐད་སོར་བཞག་ནས་འགྲེལ་པར་བྱེ་སྒྲའི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་འང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཇི་སྐད་
དུ། བདག་གིས་མདོ་ན་པའི་ཆོས་འདི་ཐལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ཚུལ་གྲུབ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་འགྲེལ་པར་ཁ་ཆེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྒྱལ་བརྟག་གང་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་བྱེད་པ་དག་སྟོབ་དཔོན་དང་མདོ་
སྡེ་པ་ན་རེ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཆད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཅུང་ཟད་འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ཤུད་ནི་མི་ལྟན་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་པོ་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་གསུམ་པོ་འང་རྟོག་དཔྱད་དང་

༡༡། །བཅས་པར་འགྲུབ་པོ། །འོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་མུ་བཞི་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་གཞིར་བྱས་ནས་
 འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གསུམ་པོ་ནི་སྒྱིར་བཏང་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་
 པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱིར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ། འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་པ་དོས་བབུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྒྲ་
 སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དང་། དེས་པར་རྟོག་པའི་དང་། ཇེས་སུ་བྱན་པའི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཇི་སྟེད་པའོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཕྱིམ་གཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །ཡིད་ཀྱི་བྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ཀ་སྟིང་ལ། ཕྱིམ་གཉིས་ལ་ནི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོགས་པས་བྱུང་བའོ། །འོན་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཕྱིམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིམ་གཉིས་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྱན་པ་

གང་རུང་གིས་བྱས་ལ། དེ་དག་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཞེན་སྒོ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཇི་སྟེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་རྟོག་པར་འཆད་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཆོངས་ལྷ་ན་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་དཔྱད་ནི། སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཆོངས་ལྷ་ན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་འང་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བྱེད་གྱི་རྟོག་དཔྱད་ནི་སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེའི་བྱུང་པར་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ་
 སྟམ་པའི་ཡིད་རྟོག་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་མཆོངས་ལྷ་ན་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་
 གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་དེ། འབྲེལ་པར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གྲག་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་ཡིད་གྱི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། བྱུང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་
 སེམས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐེབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཁོད་གྱི་རྣམ་བཤད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དེ་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཆེ་བའི་འདོད་པ་འདི་ལྟར་ཡང་བརྟག་ཏུ་སྟེ། རྟོག་པ་གསུམ་ཀ་སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འདྲ་ཡང་དང་པོ་

༡༡། སྤྱི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱེ་བྲག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེངས་བཅས་དང་དྲན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱོད་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དབང་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མི་འགལ་ཏེ། མཚུངས་ལྟན་གྱི་དོན་འཛིན་སྤངས་མཚུངས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་སྤྱེས་སྒོ། །ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་
 ཡིན། །ཞེས་འཆད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །ཞེས་སྤངས་བེན་པའི་དོགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱར་འོངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན་སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ན་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཁ་ཆེ་བས་འཆད་པ་དེ་འདྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་ལོགས་སུ་མི་རྩེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་བསམས་ནས་བྲག་གོ་
 ཞེས་སྤྱོས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་ན་རྣམ་སྤྱོད་ལས་སྤྱེས་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ལ་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་སྤྱིད་དེ། འདོད་རྒྱུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྱུར་
 གནས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ན་རེ། སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱེད་ས་དེ་ཆོག་རྒྱུ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་དུ་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ལས་ལས་མགྱིན་པར་འབྱུང་བ་གྲུབ། དེ་ལས་ཆངས་པའི་

དབྱངས་བྱང་བས་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱང་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལས། དེ་ཡང་
 འདོད་རྒྱུར་འབྱུང་ན་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཇུས་དང་ལྡན་ཅིག་ཞེས་པའི་དོན་འདིར་ཇུས་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟག་པ་ལ་ཇུས་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དག་
 སྐབས་འདིའི་ཇུས་ལ་རྟག་ཇུས་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇུས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཐམ་གསུམ་
 སྐྱད་ཅིག་མ་སྟེ། ཞེས་པའོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཕྲོས་ནི། ཇུས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་པོ་དེའི་ལྟག་མ་ཇི་སྟེད་པ་སྐྱད་ཅིག་མར་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་ན་འང་ཐམ་གསུམ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་འཕྲོས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་
 ན། གོང་དུ། རྒྱུ་མ་བྱུན་ལས་བྱང་རྣམ་སྒྲིན་སྟེས། ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད། ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྟོགས་ཅིག་རྟག་པ་ནི་བྱང་བ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟུག་
 བསྟུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཁམས་ཐམ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མ་བྱུན་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེགས་འདྲ་བཤམ་མེད་སྟོན་དུ་མ་སོང་།

ཨ

རྩ་གཞི

༡༡། །བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མིག་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ། །འབྲེལ་པར་དངོས་བསྟན་དང་གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ཏེ་
 གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་ལས། །དང་པོ་ལ། །དངོས་བསྟན་གྱི་མུ་གཅིག་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། །གསུམ་སྟེ། །མུ་དང་པོའི་དང་། །གཉིས་པའི་དང་། །གསུམ་པའི་གོ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འབྲེལ་
 པར། མིག་གི་ཁམས་དང་ཡིན་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་རིམ་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ནའོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལས་དང་པོའི་དོན་ནི། །རྩལ་སྐྱེས་མ་རྟོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་མིག་ནི་སྤར་མེད་གསར་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་
 རིམ་གྱིས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནི་གསར་དུ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དེའི་སྤར་ལ་བར་དོར་ཉིང་མཆོམས་སྤར་བའི་ཆོ་དེའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། །ལུང་བསྟན་མིན་
 ཐོབ་ལྟན་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་དགོ་བ་དང་རྟོན་མོངས་ཅན་གྱང་ཡོད་པས་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེ་བ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འགྲེལ་ཆོག་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རང་རང་གི་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་ཡིན་ལ། མིག་གི་ཁམས་དང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ནའོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་དེ་སྤར་མེད་གསལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དེས་བསྐྱུས་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྤར་མེད་གསལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ན་རང་སའི་མིག་ཤེས་མེད་པས་ས་འོག་མའི་མིག་ཤེས་གསལ་དུ་རྩེད་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་ཁམས་ནི་གསལ་དུ་རྩེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདི་ཡང་འོག་མའི་བར་སྤྱིད་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱང་སྦྱར་མ་བཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་རང་སའི་མིག་མ་བཏང་ཞིང་འོག་སའི་མིག་ཤེས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་རུང་གི་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ནས་དེར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བཟེན་མ་ཐག་པའི་ཆེ་ན་ནི་མིག་དང་ལྡན་ལ་ཅིག་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པའི་མུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་འདོད་པའི་མིག་གསལ་དུ་རྩེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱི་མིག་བཏང་བ་

༡༡། འདོད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྡོན་ནས་ལྡན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མ་བཏང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སྡོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས་སོ་ཤེན། དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་གོང་ནས་འོག་ཏུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཟེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་འོག་མའི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་འདྲ་བ་པོ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་ལྡན་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱར་མེད་
 གསར་དུ་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབས་འདིར་མ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་ནས་འདོད་པའི་བར་དོར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་བར་སྲིད་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ། དབང་
 པོ་སྤྱི་ཕྱི་འདྲ་བ་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་དང་གསར་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་འབྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
 དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ནོ། །ཞེས་པ་འདྲ་དོན་ནི། དེ་ནས་དེ་དང་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་སྦྱར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བར་སྲིད་ནི་དབང་པོ་
 ཀུན་ཆོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཤེས་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་སྐྱབས་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་གི་སྤྱར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྤྱིར་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་དགོ་བ་དམན་པ་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འོག་

པཱ་ཆེན་ལྟ་མཆོག་པཱ་འཁྲུམ་

མའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤངས་ཟེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་ཞར་བྱུང་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ལས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་བསམས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། མིག་དང་རྩ་
བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་མ་བསྟན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །ལུང་མ་བསྟན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བསམ་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་བར་སྤིད་དུ་དབང་པོ་ལྟ་ཆང་བ་དེ་ལྟ་ན་འདོད་པའི་བར་སྤིད་ནས་སྐྱེ་སྤིད་དུ་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆེ་ན་དབང་པོ་སྤར་མེད་
གསར་དུ་ལྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། བར་དོའི་དབང་པོ་འགགས་ནས་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྤིད་པ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་ཡུན་རིང་པོས་ཆོད་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་བར་སྤིད་དང་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྤིད་པ་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱན་
ཆད་པ་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུར་བ་ཅམ་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོག་ཡིད་བུང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ལྟ་བཞིན་དུ་སྤོན་དུས་ཀྱི་སྤིད་པ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཡང་གཤམ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྤར་མེད་གསར་དུ་ལྟན་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་མ་བུར་
བར་ལྟན་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འདོད་པའི་བར་སྤིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་ན་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་གསར་དུ་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་བུང་ནས་འདོད་པའི་མིག་

༡༡། །དབང་གསར་དུ་རྟེན་པའི་སྤྱིར་སྒྲུལ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདྲ་དེ་ཅིག་སྤྱིར་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མིག་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། འདྲ་དེ་པའི་བར་སྤྱིར་དུ་རྟེན་མཆམས་སྤྱར་བའི་
 ཆེ། ཐོབ་པ་ནི་མིག་ཤེས་དག་གི་བ་དང་རྟེན་མོངས་ཅན་གང་རུང་གི་ལྡན་པར་ངེས་པས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་དང་འདྲ་དེ་པའི་བར་སྤྱིར་གྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཀ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 མཆུངས་ཤིང་། བར་ཆོད་པ་མེད་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་ལའང་། དེའི་ངོས་འཛིན་འགྲེལ་ལའང་བྱེད་པ་དག་གིས་མཐུན་པར། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་བ་དེ་
 ཉིད་དུ་སྒྲེབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲེས་པ་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་ཁམས་པ་མིག་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ཆར་ཤི་བ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྒྲེས་པ་དང་། རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འཆད། དང་པོ་གཉིས་
 གྱི་ཤེས་བྱེད་ཏོགས་པར་སྒྲུ་ལ། གསུམ་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། འདྲ་དེ་པའི་མིག་ལྡན་ཅིག་ཅར་ཤི་བ་གཟུགས་སུ་སྒྲེས་པ་ལ་ནི་མིག་སྤྱི་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆོད་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་དང་། དེ་འདྲ་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་ནི་གཉིས་ཀ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་
 པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ལ། མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་ལུ་བཞི་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་

པཱ་ཆེན་ལྷོ་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

མུ་བཞི་ཇི་ལྟར་རྩེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་མིག་དང་ལྡན་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པའི་མུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་ལ་མིག་དང་མི་
ལྡན་པའི་མུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མིག་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ནི་དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་ལྡན་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། མིག་དང་ནི་
མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མིག་མ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱར་རྒྱར་པོའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཉམས་པ་ནི་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །མུ་བཞི་རྩེ་ཚུལ་སྤྲུལ་དང་འདིའི་བྱེད་པར་ནི། སྤྲུལ་རྣེད་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིས་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
དབང་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཁམས་རྣམས་ལ་སྤྲང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དཔྱེད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བརྩམ་ནི་སྒོ་མ་པས་སྤྲངས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤེལ་གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་ཅན་བརྩམ་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པ་ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་
ལས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྐྱེད་པ་མཐོང་སྤྲངས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་འགག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་སུན་འབྱིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤྲངས་མིན། །གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་
འདིའི་དོན་ནི། དེ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤྲངས་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་

༡༡། །ཆགས་བྲལ་བྲལ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་མི་སྤྱད་པར་ཐལ་བའོ། །འོ་ན་དག་བར་ཁས་ལེན་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དག་ཅུ་ཆད་པ་དག་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་
 སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་འགག་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་ངན་འགྲོ་འགགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞར་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འི་མཆན་
 གཞི་ནི་གང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་དེར་མི་འདོད་དེ། འཕགས་པ་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་ཀྱི་དེའི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ལ་མི་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལས་དང་། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེའི་གཞི་མ་ཐུན་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྤྱད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འི་ས་མ་འཕོས་པ་དེ་སྤྱད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་མི་གཏོང་བས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར་། ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་ལས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། ཇི་སྤྱད་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྲལ་པ་དེ་སྤྱད་དུ་འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་མི་གཏོང་
 ཞིང་། དེས་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་ནས་དངོས་གཞིར་འཕོས་པ་དེའི་ཆོ་འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གཏོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་པ་ཅི་མ་གྱིས་ས་དེའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་བཏང་བས་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་འཇོག་པ་ལ་ལམ་

བདེན་ཐོབ་པ་དང་ས་དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། །ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་
 ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་གྱི་
 ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དང་ལྡན་ན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་། གཟུགས་
 ཀྱི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའོ། །དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རང་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པས་སྦྱོང་ཞིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་པ་སྦྱོས་པ་ན་དེ་སྤངས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྒྱུད་འབྱིང་དགུ་དགུར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་རྒྱུ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གང་
 ཟག་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་སྤངས་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྦྱོང་བ་ནི་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱོས་པ་ལ་རག་

ཨ

རྒྱུ་

ལམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་ནི་གང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཉིད་ཡིན་ན་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞུང་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཤུགས་ལ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་རྒྱུ་
 སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུག་པ་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་པར་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་ཡང་མཐོང་
 སྤངས་གང་ཡིན་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་ངེས་པས་ཡིན་ལ། གཏན་ཆོག་གས་གྱི་དོན་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་ཡིན་དབང་པོ་ལྟ་ལས་སྒྲེ་པ་དང་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ནི་འདུ་ཞེས་མེད་པ་ལྟ་
 བུ་རྒྱུ་པར་ཞེས་པའི་ཆོག་གས་ཏུག་བཀའ་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་མཐོང་སྤངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མཐོང་སྤངས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་
 དང་དབང་ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དག་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དུ་གཟུགས་ཞེས་པས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅུ་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བུ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་འབྱེལ་བས་སོ། །ཡང་དེ་ནས་

རི་སྐད་དུ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམ་མཐོང་བརྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་སྤྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་དང་། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དེར། དེས་རྟོག་མེད་སྤྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འོ་ན་མིག་ལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་མ་དེས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱིར་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་དང་། གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་འོ། །དེ་གཉིས་
 གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི། མིག་གིས་སོགས་སོ། །འོ་ན་མིག་རྒྱང་པ་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བརྟེན་བཅས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་དང་དེའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ནམ་སྟུམ་
 ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་གང་སྤྱིར་སོགས་ཏེ། ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་ན་བར་དུ་ཆོད་པ་འང་མཐོང་དགོས་ཏེ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་དེའི་འཆད་ཚུལ་གཞན་
 དག། བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་རྟོན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དེ་གཟུགས་མཐོང་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྟ་ན་རྣམ་གཅོད་མིན་པར་
 བསྟན་ནས་མི་ལྟ་ན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྤྱིར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གི་དོན་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རང་ལྟོག་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐོང་བ་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་གསལ་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་གྱི་ལྟ་བ་ནི་དེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

༡༡། ཁོ་ན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་ནི་མིག་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། མིག་གི་བྱུང་པར་ཡང་དེ་མཚུངས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟེན་བཅས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་
 མཚུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅས་ཤེས་པའི་དོན་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བསྟུན་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་གྱི། མིག་གང་ཞིག་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དེའི་འདོད་རྒྱུ་པ་ཐོག་མའི་མིང་གི་མཐའ་རྟེན་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མིག་བརྟེན་བཅས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་གོང་མའི་མིག་གསུམ་པོ་བསྟེན་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཅི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་མིག་དང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གོང་མའི་གཟུགས་དག་མཐོང་
 བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མིག་གིས་ནི་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡོད་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་གང་གི་ས་པ་ཡིན་པ་དེའི་
 གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབངས་པལ་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འགྱུབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱེད་པ་དག་འཆད་མེད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། དེ་

ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། །དང་པོའི་ས་པའི་མིག་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་རང་རང་གི་ས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་
 དམངས་པལ་པས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་བཤའ་དཔ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འོག་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་སུ་འགའ་ཞིང་། །བྱུང་པ་མེད་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དུ་འགྱུར་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འགལ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། །དེ་ཡི་གཟུགས། །ལུས་ཀྱི་འད་གཉིས་ཐམས་ཅད་
 དུ། །ཞེས་མིག་ཤེས་གཅིག་གིས་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བཤའ་དཔ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་དོན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་གིས་རང་ས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་དང་
 འོག་ས་འདོད་པ་དང་གོང་ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་

ཐ

རྒྱ་བཟུང་

ལྷོ། །བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཐལ་བ་ཚད་མས་བསལ། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་སྟེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་དེའི་བདག་འབྲས་དབང་ཤེས་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་པས་ཀྱང་བྱབ་
 སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞིབ་མོའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དེའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་ཅི་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་ཞེས་བྱའོ། ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ན། གཟུགས་ལ་བལྟ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
 རང་སའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྟེན་མིག་དང་ས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་ཤེ་ན། དེ་དེར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྤྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཆར་ཡང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་པོ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་ན་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་མཐོང་

བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཡིན་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་སྒྲེས་སྒྲོ། །དེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། གཟུགས་ལ་བལྟ་བས་བལྟ་བའི་གོ་ཚད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་
 དེས་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་གཞུང་གི་དོན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་མཛོད་དུ་བྱས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་དང་རྣ་བས་སྒྲུ་ལ་མ་ཉན་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རེག་པ་དེའི་
 ཆོ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ས་འོག་མས་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་རང་ཡུལ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུ་དོན་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དོན་འདི་ཡང་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས། དབང་པོའི་སྒྲོ་ལ་རྗེས་འབྲང་ཡིད། །མཐོང་སྒྲུར་འདྲེས་པ་རྟོག་མེ་འདྲ། །གཞན་དུ་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད། །ཡིན་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་མི་སྤིང་ལོ། །ཞེས་བྱུགས་སྒྲུ་མར་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོད་མ། དེ་ལས་སྒྲེས་པས་དོན་རྟོགས། ཤེས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་དུ་བྱུར་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་རྩིང་ཞིབ་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་གསལ་སྒྲུང་ཅན་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ཞེ་འདོད་

ཐ

ལྷ་པོ་

གྲི་དོན་སྟོན་རྒྱ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱང་གཟུགས་གསལ་སྤྲང་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་ན་དབང་པོ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འཛིག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཡིན་མིན་
 དང་། གཟུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །འདི་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མིག་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གང་དེ། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤའ། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ་སྟུམ་ན། །འགལ་བ་མེད་དེ། མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྟོག་དཔྱད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་མཐོང་ཐོས་ལ་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ལོགས་སུ་རྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱུང་པར་བཤའ་བ་ནི་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་ཤི་བ་སྐད་དོད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ལྟར་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་དེས་པས་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་འབྲེལ་
 པས་བཤའ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་སོ་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་ནི་རྟོན་དབང་པོས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལས་སོ། །གཞོད་བྱེད་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་
 མིན་། །ཞེས་པ་འོ། །དགོས་པ་ནི་འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟེ་འཛིག་རྟོན་ན་ནི་མིག་ན་འདི་དབང་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་ཐོས་གྱི་ཐ་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྟེ་སྟུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་

ལྷ་རྟོག་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་དུ་སྟོགས་སྡེ་མར་བཞག་ནས་བཀའ་པ་དེ་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཞེས་པར། དབང་
དོན་སྤང་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ། །ཞེས་སྟོགས་སྡེ་མར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
བའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤའ་པ་དེ་དག་སྟོགས་སྡེ་མ་དང་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀའི་ངག་དོན་ནི། སྡོར་སྡུང་དབང་ཤེས་གྱིས་སྡོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་
རྟོགས། སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སེར་པོ་ཁོ་ན་རྟོགས་ལ་སྡོན་པོ་མ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་བརྟེན་མིག་དབང་གཉིས་པ་སོ་སོར་སྡོ་སེར་གཉིས་ལ་བལྟ་མི་བལྟ་དང་། མཐོང་མ་མཐོང་དང་། སྤང་མ་སྤང་གྱི་བྱུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་སྐྱས་དབང་དོན་སྤང་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ། བོད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་སྡེ་མ་རྣམས་དེའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པ་ན། ཐུག་སྤང་དུ་སྡུང་བའི་དོན་དངོས་གཞལ་བུ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་འབྲེལ་
པ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་པ་ལས་ཀྱང་མིག་དང་སྤང་ཅིང་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། མིག་དང་ཡོད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་སྤང་། ཅེས་བཤའ་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་མ་ཕྱད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་དབང་དོན་ཕྱད་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གསུམ་གཞན་དུ། ཞེས་རྣ་ལྟེ་ལུས་
 གསུམ་ཡུལ་དང་ཕྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཕྱད་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཕྱད་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་ཁ་ཆེ་གྱེ་སྒྲུའི་འདོད་པའི་བྱད་པར་དག་སྟེ། རགས་པ་བཙུམ་པ་ན་རྩལ་ཕྱན་དག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གློ་བ་དཔོན་གྱིས་གྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་བརྟགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་གྱེ་སྒྲུའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མ་ངེས་པ་
 དང་། ཞེས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་མཐོང་བར་མ་ངེས་པའི། དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོས་ཆོད་པའི་དོན་མི་མཐོང་ན་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སམ། མིག་གྲང་ལུས་གྱི་དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཕྱད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འཆིང་བུ་དང་། ལྷང་ཆེར་དང་། ཞེལ་དང་། རྩ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་གྲང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱང་རིང་པོའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་བཅས་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་ཡོད་མེད་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་གྲང་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་མི་དགོས་

ཏེ། མིག་དང་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི་རང་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་གང་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ལ་
 མེད་པ་དེ་མི་མཐོང་ངོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་ལ་མིག་གིས་མཐོང་བར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་
 པར་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆོས་འགའ་ཞེག་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་རྟོན་ཡིད་ནི་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་རང་དུས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་དུས་སུ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའི་ཡིད་ཅེས་མི་
 བྱ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱའི་མིག་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་གཞན་དག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བ་དང་
 མཚུངས་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པས་ན་གཅིག་ཡོད་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་མ་སྤྱེས་པ་དང་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་
 ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་རྟོན་ན་གྲགས་པ་ཅི་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར། གོང་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་སྤྱོད་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པ་དེར་ནི་

མེད། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པཅས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་པར། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་ཁ་ཆེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་ལ་བཟུང་བ་འདི་ཅི་དགོས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་པའི་དོན་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲུབ་པའི་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་ཁས་ལེན་གྱང་རུང་སྟེ། རྟེན་དབང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པའམ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོ་ངེས་འཛིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་དེའི་ཆེ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མདོན་དུ་བྱས་སོ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་གཙོ་བོ་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་ཀུན་སྟོང་གི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱད་ལས་བྱུང་ཞིང་རང་དུས་སུ་རྟོག་དཔྱད་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཞིག་གོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་སྦྱིར་སྦྱ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་གྱང་།

ཨ

ཡུལ་གྱི་

༡༡། རོ། རོག་ན་རགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱོན་པ་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡ་བྲལ་དུ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་མ་རེག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་གི་
 ཁམས་ཀྱིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་ཁམས་ནི་གཉིས་ཏེ། འཇིག་བྱེད་ཀྱི་དང་། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་རོ། །རེག་པ་མེད་ན་ཕྱད་པ་རྗེ་
 ལྟར་ཞེ་ན། བར་སྟོངས་ཚུང་བྱང་མེད་པར་གནས་པ་ལ་འདབ་ཆགས་པ་དང་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རེག་པ་མི་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་རྣམས་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་
 པས་སྟོགས་གཅིག་རེག་ལ་ཅིག་ཤོས་མ་རེག་པ་དག་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་བསྐྱོན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ལས་རེག་པས་མ་རེག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་རེག་པས་རེག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ་རགས་པ་དང་རྩལ་ཕྱན་གང་ཡིན་གྱང་རེག་པ་མི་སྟོང་དེ། རེག་ན། རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱང་དང་པོར་སྐྱེས་དེ་ནས་རེག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཞེས་བེར་རོ། །གསུམ་པ་
 བོ། །བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རེག་པ་ནི་མེད་དེ། འདབ་ཆགས་པར་སྐྱང་བ་རེག་གོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །ཞེས་བེར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་ལུགས་གང་དང་མཐུན་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལུགས་གསུམ་པ་འབྲང་

པར་བསྟན་པ་དང་། དང་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཅུན་པའི་ལུགས་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདི་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུགས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བས་ནི་བར་ན་སྦྲ་བ་དང་མུན་
 པ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། རུལ་ཕྱན་གཞན་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་དེ། རྩམ་གྱི་རུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ནི་ཐོགས་མེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱིག་བཞེས་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། རེག་གྲང་
 ཏུག་པར་ཐལ་བའི་བྲབ་པ་མ་དེས་ཏེ། སྦྲེས་ཅོམ་ནས་རེག་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲེ་སྦྲའི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ནི། རགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་རེག་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་གྲང་རེག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རགས་པ་ནི་རང་གི་ཚུམ་
 བྱེད་རུལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ལས་གཞན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རགས་པ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་གྲང་ཐོགས་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདུས་པ་གཟུགས་རུང་ཡིན་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་གྲང་དེ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རུལ་ཕྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ན་དེ་དང་དེས་བསགས་པའི་རགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རེག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རུལ་ཕྱན་ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རུལ་ཕྱན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཐོགས་མེད་བསགས་པ་ལས་
 ཐོགས་བཅས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐམ་འི་རྟེན་འདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པ་འང་ཡིན། །ཞེས་པར་དངོས་བསྟན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་རྟེན་ཡིད་ཁམས་ནི་རང་དུས་སུ་

༡༡། །འདས་པས་བྱུང་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་ནི་རང་དུས་སུ་འདས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་གྱི་
 དབང་པོ་ཡང་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་པོ་ལ་ནི་བདག་རྟེན་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པས་དུག་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོའི་
 བདག་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྟེན་ཡོད་པར་འཆད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་དུས་ན་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་དུས་ན་ནི་མིག་དབང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་དོན་ཕལ་ཆེར་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། དག་དོན་མདོར་བསྟུས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མིག་ལ་དང་པོའི་མིག་ཤེས་བརྟེན་ཞེས་པའི་དོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བསམ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་གང་
 ཟག་གི་ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བཏང་ཅིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་མདོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་

བར་དམ་བཅས་པའི་གང་ཟག་གིས་བར་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་བལྟ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སེམས་ལྟ་མེད་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུར་
གནས་པ་ལས་གཅིག་ཕུར་ཉིད་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོར་ལྷགས་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སེམས་ལྟ་པོ་དེ་དང་དེར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མེད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀའམ་རེ་རེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོར་འཇུག་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སེམས་ལྟ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་རང་སེམས་གཙོ་བོ་སེམས་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོར་འབྲངས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་དེའི་
འཁོར་སེམས་བྱུང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་དེ་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོར་འདྲན་མཁན་ནི་འཁོར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་གཙོ་བོ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་མ་བྱས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་སྒྲུ་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་དེར་མ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གཙོ་བོ་སྒྲུ་དོན་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ངེས་
པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སོ། །འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་སེམས་མཆུངས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞིབ་མོར་

༡༡། །དཔྱད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། གནས་གཉིས་པར་གཙོ་བོ་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་ཞིག་འབྱུང་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མ་ལག་དཔ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་སས་བསྐྱུས་པའི་གཙོ་བོ་
 སེམས་ཇི་སྟེད་པ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པར་མི་འཛོག་ལ། དེར་མ་བཞག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པར་འགལ་བས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་ཅིང་གསལ་ཅོམ་གྱི་ཆ་དེ་ལུས་རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ས་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་བོ། །ལེགས་ལག་དཔྱ་ཆེན་བཟུང་
 བའི་རྣམ་དཔྱད་གྱི། །དེད་དཔོན་བཟང་པོས་ལུང་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོའི། །བརྒྱབས་ཕྱིང་འཛིན་པའི་ཆོས་མངོན་རྒྱུ་མཆོ་ཡི། །ཕ་མ་ཐུང་ཆོད་འདི་ཨོ་མ་ངོ་མཆར་ཏོ། །ཞེས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཞིབ་མོར་
 ལག་དཔ་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་བྱེ་བྲག་ལག་དཔ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྐྱུས་པའི་མཛོད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་ལག་དཔ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྐྱུས་པའི་མཛོད་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞིབ་མོར་
 ལག་དཔ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདུས་བས་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་བྱའི་སྒྲ་ལག་དཔ། མཆོན་གཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དབང་བསྐྱུར་བྱུལ་བྱུན་

པཱ་ཆེན་གྱི་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

མོང་མ་ཡིན་པར་དབང་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་པོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཞེག་གང་གི་བདག་པོར་གྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་ཅེས་སོགས་སོ། །འདིར་ལོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྒྲིབ་
བ་སྒྲུ་རབས་པའི་ལུགས་ལ་མ་རངས་པར་བསྟན་ནས་རང་གི་ལུགས་བྱུར་དུ་འཆད་པའོ། །བྲངས་ངེས་ལ་བྱེད་སྒྲུ་སྒྲུ་རབས་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི། ཡང་ན་འདུག་
པའི་རྟེན་དང་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སོ་སོར་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་བཅུ་དེ། །
དང་པོ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་ སོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྒྲོག་གི་དབང་པོ། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཅུ་དེ་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
ལག་དེ་ཟེན་ལ། སྒྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་ལྷ་ན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞེས། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་ཡང་སེམས་བྱུར་གི་ནང་མཆོན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་ནི་དེར་མ་ཟད་པའི་དབང་པོ་བཅུ་དེ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། སྒྲིབ་
དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། འཐོབ་གཏོང་དང་། ལྷན་ཚུ་ལ་རྣམས་ལག་དཔར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ངོས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་

ཐ

ཐྱ

༡༡། ལུས་ཚོར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་ལ། འདིར་དངོས་བསྟན་ལ་དུག་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སེམས་བདེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལས་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཚོར་བདེ་སྟག་གཉིས་དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་སྟག་གཉིས་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་སྟེ་ལྟའོ། །འོ་ན་ལུས་སེམས་གྱི་བདེ་སྟག་གཉིས་དབང་པོ་སོ་སོར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གྱི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཀྱང་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པར་རིགས་སོ་སྟོམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལུས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གྱི་སྟག་བསྟུལ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་བྱེད་ལས་ཐ་དད། ལུས་སེམས་གྱི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་པ་དང་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། སེམས་གྱི་བདེ་སྟག་ནི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་ཞིང་། ལུས་གྱི་བདེ་སྟག་ནི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་ན་ལུས་སེམས་གྱི་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཡང་བཏང་སྟོམས་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཏང་སྟོམས་ནི། བར་མའོ་གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱུང་ལ་སེམས་ཚོར་བདེ་སྟག་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལུས་ཚོར་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་

ཀ་ཡོད་པ་དང་། བཏང་སྒྲིམས་ནི་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྒྲུང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་མོར་སྤྲེལ་སྤེལ་དགོས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའི་ཞེས་བྲེད་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན། ལུས་ཆོར་བདེ་བ་ལ་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལུས་བདེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཞེན་ཏུ་སྒྱུངས་པའི་བདེ་བ་དང་། ལུས་ཆོར་བདེ་བ་ཙམ་གཉིས་སུ་
 དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དང་པོའི་ལན་ནི། སེམས་བདེ་བ་ལ་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྤྲེལ་སེམས་ཆོར་གཞིར་བྱས་ཀྱི་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་མི་བྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡང་ལུས་སེམས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་བྲེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཞེས་བྲེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡིད་བདེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞེན་མ་བྲེད་ན་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཆོར་སེམ་པ་དེ་ཡང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་སེམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་བདེ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ན་ནི་བསམ་
 གཏན་གསུམ་པར་དགའ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་རྣམས་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་དགའ་བའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཤུད་པའི་ཕྱིར་

༡༡། འདྲེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་སྒྲིང་བ་ཡོད་པས་སོ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་དེ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བདེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་
 དུ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །གཞན་ན་དེ་ཡི་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཞུ་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་བྱེད་པར་གང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བདེ་བ་དེ་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། དེ་དེར་མི་འཛོག་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཡང་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་ལུས་ཚོར་མེད་པར་ནི་
 མཚུངས། རེག་བྱ་སྒྲིང་འདྲེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུས་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ཚོར་མེད་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པར་དང་པོ་ནི། སེམས་ཚོར་སིམ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་བྲལ་མ་
 བྲལ་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སེམས་ཉིན་ཏུ་སྒྱུངས་པའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བས་ནི་དེ་ལ་རོ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་པ་འདྲེར་བར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 དེས་འདྲན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་རོ་སྒྲིང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་པ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་ནོ། །འོ་ན་སྒྲིམ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་

པཱ་ཚེན་གྲྭ་མཚེན་གྲྭ་འབྲུམ་

ཏེ། གསུམ་པའི་བདེ་བས་ནི་སེམས་བདེ་བར་བྱེད་གྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞག་པའི་བདེ་བ་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བར་ཁས་སྦྱངས་ན་དོགས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ཀྱང་དེར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུས་ཚོར་དུའང་མི་འདོད་སེམས་ཚོར་དུའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཚོར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེངས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་ཡིད་བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་
པས་དགའ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བའོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡང་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་གཞག་རིགས་པར་མཚུངས་སོ། །ཤེས། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ནི་
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་ཡོད་པས་བེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བླ་མེད་གྱི་དབང་པོ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་ལ་
དགུ། །གསུམ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལམ་གསུམ་པོའི་སྐྱབས་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་པོ་ལམ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པ་དེ་དག་གོ། །འདི་དག་ཀྱང་རིགས་
ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི་ཇུས་དགུ་པོ་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་སྟེ་དེ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པོ་བླ་མེད་ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོན་བདེ་སོགས་གསུམ་པོ་ས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་མི་སྟེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤད་པའི་སྟོམ་ལམ་དེ་ཡང་སྟེ་ཙམ་ནས་

༡༡། ཁ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྒོམ་ལམ་ལ་བྱུང་ཆེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཡང་སྒོམ་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་དེ་ལ་འད་བཅས་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་བྱག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོར་ཇི་སྐད་དུ། གསུམ་ནི་ངྲི་མ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དག་མི་ཤེས་པ་
 ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་དེས་ཆ་ནི་འདིར་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཅུ་བར། ཇི་སྐད་དུ། དགུ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། མི་དགོས་ཏེ། གསུམ་ངྲི་མེད་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྟོག་དང་སྦྱག་བསྒྲུལ་དག །ཅེས་དགུ་པོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱག་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་བཅས་པས་དགུ་
 པོ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱག་མེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡོད་པས་དེ་དག་ག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །ལུགས་
 དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་ལས། གང་ལ་དབང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྒྱུགས་ལ་གནས་པར་ང་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བེར་རོ། །ལུང་དེ་ལས་ནི་དེ་དག་བྱག་

མེད་ཁོ་ན་ར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དད་སོགས་དབང་པོར་འཛིག་པའི་ས་མཆོམས་གང་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། འོག་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྒྱུ་མས་དང་ནི། །སྒྲིམ་དང་མ་ཐོང་ལ་རབ་ཏུ་
ཕྱེ། །ཞེས་མཁའ་དཔ་ལྟར་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་རྒྱུས་པ་དེའི་ཆེ་ནས་དེར་འཛིག་སྟེ། དེ་ནས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སྟོག་ནི་རྒྱུ་སྒྲིམ་ཞེས་སྟོག་དབང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་སྒྲིམ་གྱིས་བྱུང་པར་
མཁའ་དཔ་ལ་འོ་ན་དག་བཅོམ་པས་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་རྒྱུ་པར་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ལུགས་གསུམ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་སྐྱུའི་ལུགས་དང་། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སལ་ཆེ་བའི་ལུགས་དང་། འག་འཁྱིག་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱུར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་རིང་པོར་སྤྱིང་བ་དེ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་དག་བཅོམ་པ་དུས་མི་སྐྱུར་བ་ཞིག་གིས་
སྤྱིང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིང་བ་ལ་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་ནི། མིའི་ནང་ཁོ་ན་ཏེ། དབང་པོ་རྩོཞིང་སྐྱེ་བ་ལས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དུང་དུ་

ལྟུང་བཟེད་དམ་ཆོས་གོས་སམ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ལུ་ནས་རབ་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ལོངས་སྟོང་གི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེ་འི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཆོག་ཏུ་ཡང་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དེ་དར་སྦྱིན་རུས་པ་ཡིན་སྟེ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟེ་གཞན་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 སྦྱིན་ལམ་བཟུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་བཟུང་མ་ཐག་ཏུ་སྟུ་གུ་མི་འབྱུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཟླ་བ་གཉིས་ནས་ཆེ་འི་དུས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཆེ་སྟེ་བའི་ཆེ་ག་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེ་འི་རྣམ་སྦྱིན་ཟླ་བ་
 གཉིས་ཕན་ཆད་དུ་སྦྱིན་ནས་ལོ་མང་པོར་ཆེ་འི་དུས་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལྟར་ལག་དཔས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཆེ་འི་འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་ས་པའི་དུས་གྱི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་ཆེ་འི་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཕན་བྱེད་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྦྱིན་མ་ཡིན་གྱང་
 སྟེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བསགས་པའི་ལོངས་སྟོང་གི་རྣམ་སྦྱིན་ཆེ་འི་རྣམ་སྦྱིན་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྣམ་སྦྱིན་འདོད་རྒྱུར་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྦྱིན་ནི་དེར་འགལ་ཡང་། ཇི་
 སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྦྱིན་ནི། །སེམས་གྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མཆུངས་ལྟན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྦྱིན་ནི་འདོད་རྒྱུར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་སྦྱོར་ནང་མཆོན་ཁ་ཅིག་ན་

དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དག་གིས་ཆོ་སྤྲོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཆོ་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོ་སྤྲོད་པ་དག་ཏུ་བར་མ་དོར་གི་འཕེས་ནས། ཆོའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་དེ་དང་། དེ་བས་མ་གཏན་གྱི་རབ་མ་ཐའ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལུལ་
 བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་ཡང་སྟོག་གི་དབང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ནི་རྣམ་སྤྲོད་དེའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་སྤྲོད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་
 ཟེར། གཉིས་པ་ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བསྤྲོད་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་སྤྱིར་རྣམ་སྤྲོད་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་ཆོ་དང་མཐུན་པ་དག་མདོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོའི་འདུ་བྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཆོ་བསྤྲོད་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་འདྲ་དེ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་འབྲས་བུ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱང་དབྱངས་སྟོགས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་
 ལས་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་འཕེན་པ་ནི་སྟོག་པར་བྱེད་ལ། སྤྲོད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྤྱོད་པའི་འཕེན་པ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་

༡༡། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལ་ཆེ་འདུ་བྱེད་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་རྒྱ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པས་རབ་མཐའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ན་
 སྒྲིབ་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བ་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སོ། །དགོས་པ་ནི་གསོན་པ་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ལ་ཕན་པ་རྒྱུ་བ་དང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ནད་ལ་སོགས་པས་གདུངས་པ་ལ་འཛིགས་
 ནས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་ལས། ཆངས་སྒྲིབ་འདི་ལ་ལེགས་སྒྲིབ་ཅིང་། །ལམ་ལའང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམས་ན་ནི། །ཆོ་བདེ་པ་ལ་དགའ་འབྱུང་ཏེ། །དཔེར་ན་ནད་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །ཡང་འོ་ན་
 མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲིག་གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཆེ་འདུ་བྱེད་དག་གཏོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ཆོ་དང་སྒྲིག་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། །ཅི་ན། བྱེ་སྒྲིལ་ཅིག་ན་ལེ། བྱུང་པར་རུང་བད་ཀྱང་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་
 ལས། སྒྲིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། །ལམས་གསུམ་པའི་ཆེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སོ་སོར་སྒྲིས་པ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་བེད། ཡང་བྱེ་སྒྲིལ་ཅིག་ན་ལེ། སྒྲིབ་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲིག་གི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེད། འོ་ན་ཆོ་དང་སྒྲིག་གཉིས་ཀ་ལ་དག་ཅེས་མང་ཆོག་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། བྱེ་སྒྲིལ་ཅིག་ན་ལེ། སྐད་ཅིག་མ་ལེ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་གཏོང་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག་མཆོན་པའི་ཕྱིར་

དུའོ། །ཞེས་ཟེར། །འཕྱི་གཞི་ན་རེ། ཆོ་སྤྱོད་གཞི་སྒྲིལ་པ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཆོག་སྒྲིལ་པ་ལ་དེ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིལ་ཕྱི་གཞི་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཆོ་སྤྱོད་ཏུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་ཟེར། །ཡང་འོ་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྒྲིལ་པ་གཞི་སྒྲིལ་པ་མཛད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཆི་བ་ལ་དབང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་བཏང་ལ། ཆོ་ལ་དབང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་སྒྲིལ་བ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྒྲིལ་སོ། །དེ་ལས་ལྷག་པ་ནི་མ་
 རྒྱབ་སྒྲིལ་ཏེ། གཤུལ་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བརྒྱབ་སྒྲིལ་པ་དང་བཏང་བ་གཞི་སྒྲིལ་གཞི་གཞི་ལ་མི་འགལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྒྲིལ་པ་ནི་བསྟན་པ་འཕམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་བརྒྱབ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བརྒྱབ་སྒྲིལ་པ་དེ་ལས་སྒྲིལ་བ་གསུམ་
 དུ་ནི་གནས་ལ་དེ་ཕན་ཆད་ནི་དོར་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་རང་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བརྒྱུ་མས་ན་རེ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད། ཡུང་པོའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་
 བྱེད་དོར་ལ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྒྲིལ་སོ། །ལྟའི་བྱའི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་སྤྱོད་ལ་ལྟའི་བྱའི་བདུད་དང་ཐོ་རངས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་
 ལོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་ཡུང་པོ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་མ་བཅོམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཁས་ལེན་ན་མ་ཞེ་ན། ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོའི་བདུད་དང་མ་བྲལ་གྱུར་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་དེའི་

༡༡། །འབྲས་བུ་འཆི་བདུད་མ་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། །འོ་ན་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འཆི་བ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་ལ་མི་འཆི་བས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆེ་འི་ཆོད་ལས་ལྷག་པར་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པའི་མཐུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བཅོམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། །བརྩ་གཉིས་གཉིས་ཤེས་ལའད་པ་དེའི་དོན་ནི་བརྩ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་གཉིས་སྲིད་པ་དང་། །གཉིས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་བརྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། །འོ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ས་བདུན་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། །འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་མ་འཕངས་པ་དག་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། །དོ་བོ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་ལྷོག་ཆ་སོ་སོར་སྤེལ་ན། །རྒྱས་བུ་དག་ཆ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེས་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་ལས་སྒྲེས་པ་དང་། །རྒྱས་པ་ལས་བུ་དྲན་གི་ལྷ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པ་ཡོད་ན། །མདོ་ལས། །ལས་ནི་གསུམ་སྟེ། །ཡིད་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་ལའད་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ལས་ལ་ཡིད་མི་བདེ་སྤྱོད་བའི་ལས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། །བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་ལ་བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་ཞེས་

ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱོད་འགྱུར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་འཕམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་དུས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་སྤོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཡིད་བདེ་བ་དག་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤོན་པར་འཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མི་དག་བའི་རྣམས་སྤོན་དུ་འཆད་མི་རུས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྤོན་ནི། །སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་
 རར་འདོད། །མི་དག་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པས་སོ། །འོ་ན་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྤོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་སྟོང་བའི་སེམས་དེ་རྣམས་སྤོན་དུ་ཁས་ལེན་ན་
 ནི་དངོས་སུ་འགལ་ལ། མི་ལེན་ན། ཇི་སྐད་དུ། གཤམ་པ་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྤོན་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྣམས་སྤོན་དངོས་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཇི་ལས་གཤམ་པ་པའི་
 སེམས་དེ་སྟེ་ཞེས་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །མདོར་ན་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་དང་གིས་སྟེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དག་སྤྱིད་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་ཁོ་ནར་ངེས་པས་རྣམས་སྤོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་
 པའོ། །རྣམ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་ལུགས་ལ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་གིས་ཡང་རྣམས་སྤོན་གྱི་ཆོར་བ་ནི་བཏང་སྒྲོམས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ནི་བཏང་སྒྲོམས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ཇི་སྐད་

༡༡། །དུ། ཕོ་མོ་འི་དབང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དག། །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས། །ཞེས་པར་གཟུགས་ཁམས་ན་ཕོ་མོ་འི་དབང་པོ་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་པ་མཐའ་དག་ཕོ་ཉིད་དུ་ནི་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། །ལུང་དང་རིགས་པ་
 །ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བུད་མེད་ཉིད་ཀྱིས་ཚངས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཕོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཕོ་
 །རྒྱམས་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཚོས་ང་རོ་དང་། དབྱིབས་དང་། རུ་མ་རྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དག་མེད་པའི་ཞེས་བྱེད་ལ་ལུས་ཚོར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མེད་དེ། རྒྱུ་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 །དང་། །ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དྲང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རེག་བྱའི་བྱེད་པར་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་། ཡོད་མི་བདེ་བ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་
 །ཕྱིར་། གཏན་ཚིགས་དང་པོས་རྒྱས་བྱས་པའི་ཡོད་མི་བདེ་མེད་པར་བསྟན་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པས་ནི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཡོད་མི་བདེ་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་དགུ་སྒྲུང་སྟེ། བདག་དང་འཇའ་བོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་བྱེད་བྱེད་
 །པར་འགྱུར་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུག་དང་། བདག་གི་དབྱ་བོ་ལ་ཕན་བཏགས་འདོགས་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་གསུམ་སྟེ་དགུ་འོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་ཅན་དང་། བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་

180

[illegible]

དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ཞིག་རྙེད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་འཆད་དགོས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ཏུ་བཞག་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བར། གོང་མར་གཅིག་ ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཚོར་བཏང་སྟོམས་ ཡིན་པ་ལ་དེ་རྙེད་ཚུལ་མི་འཆད་པར་སྟོག་དབང་གཅིག་བྱ་ཉིད་ཏུ་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེར་ནི་དེ་མ་རྙེད་པ་ཁོ་ནར་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བར་དོ་མེད་ཅིང་ཁམས་གཞན་ཏུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལྡན་པ་འདྲ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་ ཞེས་པ་ནི་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་སོ། །འོ་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་ཏུ་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཆོ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཚོར་བ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་ གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་བཏང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་ཚོར་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ཀྱི་ལུས་སྟོག་ལ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོམས་པའི་དོགས་པ་འདི་དང་། ཡང་བར་སྟོན་ནས་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྟོན་ཏུ་ཉིད་མཆོམས་སྟོར་ན་ ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། སྟོན་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་བྱེད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། མ་ཞི་བར་ཉིད་མཆོམས་སྟོར་བ་ཡིན་ན་ནི་འདིར་བར་

༡༡། །སྤྲིད་ནས་སྤྲིད་དུ་སྤྲིད་བའི་ཆེ་སྤྲིད་གི་དབང་པོ་རྩེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་འདི་དག་སྤྲིད་བར་དགའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ན་དུག་ཅེས་བཤད་པ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྲིད་བའི་ཆེ་རྣམ་སྤྲིད་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུག་རྩེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྲིད་བའི་ཕྱིན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དག་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིད་ནི། །སེམས་གྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་སེམས་བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲིམས་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཤད་གྱི། དེར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་དོགས་པ་འདི་ཡང་སྤྲིད་བར་དགའོམོད། དེ་ལ་ནི་སྤྲིད་རྣམ་སྤྲིད་ལ་གཙོ་བོར་ཆོར་བའི་དབང་པོའི་སྤྲིད་ནས་བཤད་དགོས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་དག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་སྤྲིད་ལས་སྤྲིད་པ་དང་། །རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་ནང་གི་ལྷ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ཆེད་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་གྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་པ་ནི་འཕྲུག་བྱེད་གྱི་ལས་སེམས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིད་གྱི་དོ་བོ་ཆོར་བར་ངེས་ཀྱང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་བདུན་པོ་ཡང་སྤྲིད་ཅིང་། རྣམ་སྤྲིད་གྱི་བྱུང་པར་གཟུགས་ཅན་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དག་དང་སྤྲིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་མཛད་ན་མོ། །དེ་ནས་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཐོབ། །

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་ཆོག་པ་ཀའ་འབྲས་

ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ལ་འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཡས་མར་བབྲངས་པ་དང་མས་ཡར་བབྲངས་པའི་ཐ་མ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དག་ལས། དང་པོ་ནི། དད་སོགས་ལྷ་དང་ཡིད་དང་དུག་ནི་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་
འཕྱོང་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་། ཟག་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་དགུས་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་ནི་བུལ་ཐོབ་འདྲེན་པ་
དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་ནི་བུལ་ཐོབ་འདྲེན་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཅི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དེའི་འཕྱོང་བྱེད་དུ་འཛིག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་དང་
འབྲས་བུ་དེའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དེའི་འཕྱོང་བྱེད་དུ་འཆད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་ནི་སྤངས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་
འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འདུས་བུས་ཀྱི་ངོས་འདྲེན་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བུལ་བའི་ཐོབ་པ་སྤར་སྤྱེས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ནི་
བདུན་དང་། ཞེས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གང་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་ཐོབ་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོ་ན། དེ་

༡༡། །དག་དག་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་འགལ་ཏེ། རང་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདིར་དབང་པོ་བདུན་འཐོབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དངོས་སུ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་བརྒྱད་ནས་འཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ནི་འདི་དག་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་
 ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དག་ལ་འང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རུང་བར་ཁས་ལེན་པ་
 དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དག་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤྲང་བྲལ་སྐོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། དེ་
 ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པས་དཔྱད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་འདོད་ཉོན་ཏུག་པ་དང་དགྲ་པ་སྤྲངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཙམ་ནི་དག་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་
 བཞག་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡང་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། བྱིས་པ་དག་ལ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེ་དང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་

བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མིང་བ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཞག་གོ། །འོ་ན་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོར་མི་འཛིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོར་འཛིག་པ་ལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན། ཞེས་ཞེས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཆགས་བྲལ་མཛོན་དུ་སོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ནི་དབང་པོ་དགུས་འཐོབ་སྟེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཞུགས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་ནས་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་བྱེད་པར་ཅན་ན་མ་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་འོང་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་གྱི་བར་དུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགུ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་།

ཨ

ཀླ་
ལྷ

ལྷ། །ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཁགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་བར་དུ་གཤམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཏིང་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེའི་རང་
 ལྷོག་ནས་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ལན་ཅིག་
 ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་
 བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་དག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་དགོ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དགོ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་
 གྱིས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་དེ་དང་དེའི་ངོས་འཛིན་གང་ཞེ་
 ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཐོབ་པ་བྱུན་མོང་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོམ་པའི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་

འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཐོབ་དགོས་པ་མི་འགའ་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་
ལམ་གཉིས་པོ་གང་གིས་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དེ་དང་དེས་ཆགས་བྲལ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འདྲན་པར་བྱེད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བྲལ་
ཐོབ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་འདིར་སྡོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་དེ་དང་དེ་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དག་གྲུང་འདིའི་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དབང་པོར་འཇོག་ཀྱས་སམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གིས་འཐོབ་པའི་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཟག་བཅས་དག་ནི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་རྒྱ་ལྡན་ཆོང་བའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་ལ་དཔུང་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་སྤོམ་མི་སྤོབ་
ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དག་པོ་དག་ཁོ་ནའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་དག་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ན། ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་གིས་ཅི་ཞིག་
བྱ། རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་དབང་པོ་དག་འཐོབ་བྱེད་དུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་མ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་འཐོབ་

༡། བྱེད་གྱིད་བང་པོར་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོས་འཐོབ་པ་ནི་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་ལས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །འོ་ན་འདིའི་དབང་པོ་དེ་དག་རང་རང་གིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་
 དངོས་རྒྱ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱད་ནས་འཐོབ་བྱེད་གྱིད་བང་པོ་དག་འདིར་མི་རྩི་བའི་ཕྱིར་། འདོད་ན་བཟོད་པ་དང་པོ་བདུན་སྐྱབས་འདིའི་དབང་པོར་མི་རྩི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེན། དེ་ལ་དེའི་དངོས་རྒྱས། བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ་དག་དེ་འཐོབ་བྱེད་དུ་མི་འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གང་ཞིག་རྒྱ་ལྡེ་ཆང་བའི་འབྲས་བུའི་འཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་དག་འདིར་འཆད་པའོ། །དེས་ན། དབང་པོ་གང་ཞིག་རང་གིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྒྱ་ལྡེ་ཆང་བས་
 བྱེད་པ་ནི། འདིར་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་དབང་པོའི་དོན་ནོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལྡེ་ཆང་གྱི་དབང་པོ་ལ་ནི་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི་རྒྱ་ལྡེ་ཆང་བའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བས་
 སོ། །འོ་ན་དངོས་རྒྱས་མ་བྱེད་པ་ཅི་ཞེན། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་འཐོབ་བྱེད་གྱིད་བང་པོ་ལ་ནི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་ཏུ་འདོད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་པས་འདས་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྡེ་པའི་བར་སྤངས་ཤིང་། དུག་
 པ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་དེའི་ཆོ། ཕྱིར་འོང་གི་དབང་པོ་འཐོབ་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་གྱིད་བང་པོ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆོན་ཟག་མེད་གྱིད་བང་པོ་ཁོ་ན་དེར་འཇིག་ལ། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་

དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་སྤྲོད་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེས་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་པའི་བར་ཁྱད་ནི། ཆགས་བྲལ་སྤོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་སྤྲོད་ལ། དེམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ནི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོས་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེས་ལྡན་དང་། སྤྲོད་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། །སྤྲོད་དང་ལྡན་ལ་
 དེས་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་དང་གང་ཟག་གང་ལ་དབང་པོ་གང་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དུ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁམས་
 གང་ན་དབང་པོ་གང་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་སྐྱེ་འཕགས་གང་ལ་དབང་པོ་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལུས་ཚོར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་འཛོག་སྟེ། རྟེན་དེ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་བཏང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་ན་མའི་དབང་པོ་དང་ཡང་མི་ལྡན་ཏེ། འདོད་པ་ནས་དེ་དག་དེར་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ལྡན་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡང་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ལ་མ་ཉམས་པ་དག་ཁོ་ན་དེར་
 སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལྡན་མར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དག་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྡན་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་

༡༡། རོ། རྟེན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ཡང་མི་ལྡན་ནོ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་མི་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་
 ཟེན་པ་དག་གྲུང་དེ་མ་བཏང་བར་གོང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ནི། དབང་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཞིག་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དག་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་
 གྱི། གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་དུ་རུང་བའོ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཀ་མི་འབྱུང་སྟེ། མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པ་དང་། མ་བྲས་པའི་
 དེ་བྲེ་བས་གཉིས་སོ། རྟེན་པོ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་སྤྲངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རོ་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྲས་པ་དེ་ལ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་མོད། བདེ་བའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་
 ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། ཁེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ་སྦྱུ་མ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཅོམ་གྱིས། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྟའི་ནང་ཚན་གྱི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་འཇོག་མི་རུས་
 ཏེ། ཡིད་བདེ་དང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅོམ་གྱིས་དེར་འཇོག་རུས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ནི་རང་རང་གི་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་

བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་པོ་སོ་སོ་དང་ལྷན་པའི་བྱངས་མང་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་མེད་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་བདེ་བའི་དབང་དང་མི་ལྷན་ཏེ། ས་སྤྲུམ་ས་བསྐྱུས་པ་ནི་བཏང་། རང་ས་ན་ནི་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། དེར་སྐྱེས་པའི་
 འཕགས་པ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་བཟུ་བར་བྱའོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ཚོར་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པར་འཆད་དོ། །ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་མ་ཆད་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི་དད་སོགས་ལྷ་དང་ནམ་ཡང་མི་ལྷན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་དང་ལྷན་པའོ། །འཕགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་དང་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མི་ལྷན། སྒྲོམ་ལམ་པ་ནི་ཀུན་ལེས་པའི་དབང་པོ་དང་
 ལྷན་གྱི། ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་མི་ལྷན། མི་སྒྲོབ་པ་ནི་ཐ་མ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་གྱི། དང་པོ་གཉིས་དང་མི་ལྷན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྒྲོམ་ས་གསུམ་པོ་དེ་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ལ་
 གསུམ་ཀ་དང་ལྷན་པས་བྱུང་པར་མ་ཟད། དད་སོགས་ལྷ་པོ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དབྱུད་ནས་གཞུང་དང་སྤྱར་ན། སྟོག་ཡིད་བཏང་སྒྲོམ་ས་གསུམ་དང་ལྷན་ན། གཞན་དང་ལྷན་པས་

༡༡། ཁ་བྱུག་པའི་དཔེ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསུམ་ལྟན་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་མི་ལྟན་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་ཅུ་ཆད་པ་ལ་དེ་གསུམ་ལྟན་ཡང་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་མི་ལྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསུམ་ལྟན་ཡང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྤེལ་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་མི་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་རྟོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བདེ་ལུས་ལྟན་ལ་བཞི་དག་དང་། ཁེས་པར་གང་ཞིག་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པ་དེ་ནི། དེས་ལྟན་གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྐྱུན་པས་བཞི་ཁོ་ན་དང་ལྟན་པས་བྱུང་ལ། གང་ཞིག་བདེ་བ་དང་ལྟན་པས་ཁ་བྱུག་པའི་དཔེ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ནི་དེ་དང་ལྟན་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་གཞན་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱེ་གསུམ་ཅན་ནི་དེ་དང་ལྟན་ཡང་། དད་སོགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མི་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་རྟོ། །དེ་ཡང་སྤྱེ་གསུམ་ཅན་ལ་སྤྱིར་དད་སོགས་ལྟ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་དེའི་དབང་པོར་འཇོག་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལས་སོ། །ཡང་ལུས་དབང་དང་ལྟན་ལ། དབང་པོ་གཞན་དུག་དང་མི་ལྟན་པའི་དཔེ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རུར་རུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་འགར་དབང་པོ་གཞན་མ་ཐོབ་པ་དང་། ལོང་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པའི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་བུ་རྟོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མིག་སོགས་ལྟན་ལ་ལྟ་དང་ལྟན། ཞེས་པར། ལྟན་པ་ནི་བཤའ་མ་ཐག་པ་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་བཞི་པོར་

རང་རང་བསྐྱོན་པའོ། །འདིར་མིག་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལྟན་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པས་ནི་ངེས་པར་བྱུང་ལ། གཞན་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་མ་བྱུང་པའི་དཔེ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ལྟ་
 བུའོ། །མིག་སོགས་བཞི་དང་ལྟན་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེ་དང་ལྟན་ལ་བདེ་བ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་མི་ལྟན་པའི་དཔེ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་བདེ་ལྟན་ཡང་། ཞེས་པར། ལྟན་པ་ནི། ངེས་ལྟན་གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ། བདེ་བ་དང་རང་ཉིད་དེ། ལྟ་དང་ལྟན་ནོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ། བདེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཆོར་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཆོར་བདེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་འདོད་པའི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ཆོར་བདེ་བའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆད་ན་འདི་མེད་དེ། རྟོག་དཔྱེད་ཀྱི་
 ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིད་བདེ་དང་། སེམས་བདེའོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དང་། གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོར་
 བ་དུག་པའདྲ་ཀྱང་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྟན་ཡང་། བདེ་བ་དང་ལྟན་པ་མེད་དེ། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མི་ལྟན། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་སྤངས་པའི་

ལྷོ། བྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དང་། རང་སའི་ཡིད་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ལས་དབང་པོ་ལོགས་སུ་འདྲེན་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དང་ནི་དེ་མ་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ཞེས་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། འདོད་པ་ན་ཡང་དབེན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་བདེ་བ་མེད་མོད། ཡིད་ཞེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་
 ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྡན། བདུན་དང་། ཞེས་པ་སྟོག་ཡིད་གཉིས་དང་། ལུས་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་བཞི་རྣམས་སོ། །འདིར་ཡིད་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་
 ནི། འདོད་པའི་ཉོན་ཅན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ཡོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི། འདོད་པའི་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་ལ། གོང་མའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཡང་མ་སྤངས་པས་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་མ་བྲས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ལྡན་ཚུལ་སོ་སོ་སྤྱར་རོ། །ལུས་དབང་དང་ལྡན་པས་བྱུང་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ལུས་ཚོར་ཁོ་ན་ལ་འཆད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་ཅན་གྱིས་བྱུང་བས་ཡིན་

ལ། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །རྣམ་བུ་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་དགེ་ཅུ་ཆད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྟེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ནི། ངེས་པར་ལའད་མ་ཐག་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་དང་རང་རང་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལུས་དབང་དང་ལྡན་པས་བྱུང་གྱང་། དབང་པོ་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་ལྡན་ཚུལ་སྒྲུལ་དང་འདྲ་ལ། །ཡིད་མི་བདེ་མི་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྦྱུག་བསྒྲལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་ལའད་ན། སྦྱུག་བསྒྲལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ལྡན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཏེ། འདིར་གང་ཞིག་ལྡན་པ་ལ་གཞན་གང་དང་ལྡན་ཞེས་དཔྱེད་པ་ན། ལྡན་པ་དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་ཆར་དང་ལྡན་པས་བྱུང་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་འདོད་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ལུས་དང་ལྡན་པ་ཡང་འདོད་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་སོ། །ཡང་དད་སོགས་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཡང་། ལྟ་

ལྟོ། །པའི་དག་དང་དེས་ལྟོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྟོ་ནོ། །འདིར་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུལ་བསྐྱུས་པ་ལ། བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་། དད་སོགས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཞེས་བྱེད་ནི། དེ་དག་ལས་
 གཞན་ནི་རང་མིང་གིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་སྤངས་པས་ལྟོ་པར་འཛོག་ཅི་རུས་ན། དད་སོགས་ལྟ་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྟོ་པས་ལྟོ་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་ཅི་
 ཞེན། དད་སོགས་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་ལ། ཅིག་ཞེས་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་ཡོད་པ་དང་། ས་དེས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ལྟོ་པ་ན། དེའི་ས་པའི་དག་བདག་པ་པ་དང་ལྟོ་པས་
 བྱུང་པ་ལས་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བདེ་བ་དངོས་སུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དག་ཅུ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལའང་དད་སོགས་ལྟོ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟོ་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། དེའི་ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་པའི་དད་སོགས་དང་ས་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ལ་ལྟོ་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེར་དད་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཅད་ཟེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉོན་
 མོངས་མ་སྤངས་ནས་ལྟོ་པ་དེར་དེའི་དག་བའི་ཐོབ་པ་མ་བཅད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་དང་ལྟོ་ན། དེའི་བདེ་བ་ལས་མ་རྟམས་པས་བྱུང་ལ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་

དད་སོགས་ཉམས་པ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །དབང་པོ་ལྡན་ལ་བརྩ་གཅིག་ལྡན། །ཞེས་པར། བརྩ་གཅིག་ནི། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་ཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་། སྟོག་ཡིད་གཉིས་དང་། དད་སོགས་ལྡེ་
 རྒྱུ་མས། རང་ཉིད་རྒྱུ་མས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་དང་དབྱ་བཅོམ་པ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་པ་དག་ལ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། རང་ས་ན་མེད་ཅིང་། འོག་
 སའི་དེ་དག་ནི་བཏང་བའི་སྤྱིར། ཞེན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། སྡམ་གཏོང་ཡང་། སྤྱི་མ་རེ་རེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། ཉེས་པ་
 མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་སྡམ་བརྩ་དང་རང་ཉིད་དེ། བརྩ་གཅིག་དང་ངེས་པར་ལྡན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ངེས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་སྤྱིད་པ་ལས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 སྤངས་ཟིན་པ་སྤྱིད་པ་ལས་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་པོ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ན་གཞན་གཉིས་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བརྩ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པར། བརྩ་གསུམ་ནི། སྟོག་ཡིད་ལུས་གསུམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མི་ལྡན་པས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་བཞི་དང་། དད་སོགས་ལྡེ་དང་། རང་ཉིད་དོ། །སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། མཐོང་

༡༡། །ལམ་པ་ཡིན་པས་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་འོན་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ཡང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ། རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ན། སྒྲུར་ཕོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྟོན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། ཕྱིས་མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་མི་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་དང་། སྒྲུར་ལམ་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ཀ་འགགས་པ་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལན་ཇི་བཞིན་མ་ཐེབས་པས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་
 སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་པ། ཕོ་མོའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྲིད་ལྡན་ལ། ཉུང་ལྡན་དང་། མང་ལྡན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དང་། མ་ཆད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པས། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་བྱིས་པ། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་བཅས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ཉུང་ལྡན་མི་སྲིད་དེ། མང་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་ལྡན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་

ཁམས་ཀྱི་མཆོན་གཉིས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞིག་སྐྱེ་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པ་བཤད་པ་
 དང་། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་རགས་པ་བཅོམ་པའི་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐྱེད་དུ། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཕྱ་རབ་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད། ཁེས་པ་དེའི་དོན་ནི། འདིར་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསགས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བོ། མིང་གི་རྣམ་
 གཤམ་ནི། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཞེས་བྱ། དང་པོ་ནི། ལུས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བས་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེར་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཡང་མ་བཞག་སྟེ། ཇི་
 སྐྱེད་དུ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཤེས་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་དེར་མ་འདུས་པའི་ལུང་ལས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་ལས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་པའི་རྩལ་
 ཞེས་གྲུང་བྱ་སྟེ། རྩལ་དུ་གྲུབ་ལ། སྐྱབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་སྟོང་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གྲུང་། ཇི་སྐྱེད་དུ། དེ་ཡི་སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་གཅིག་ཕུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་བུ་ལ། ཞེས་གྲུང་བཤད་

༡༡། །པས་སོ། །རྩལ་རྩལ་འདི་ལ་སའི་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན། སྒ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས་སྒ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན་རྩལ་ཀྱི་རྩལ་སྒ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པས་ན། སྒྱིར་ཕུང་པོར་མི་རུང་སྟེ། རྩལ་དུ་གྲུབ་པས་ཤེས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་ནི་ནམ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དམིགས་པས་རྒྱེན་དུ་
 །ཁས་ལེན་ནམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་པོ་དག་གི་དམིགས་རྒྱེན་དུ་མི་རུང་བར་ནི་ལའད་ཟེན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་དུ་མི་རུང་བ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱེན་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་
 །བསགས་རྩལ་སྒ་བ་ལ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་སྒ་བ་ལ་རྩལ་རྩལ་རྩལ་རྩལ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་
 །དང་། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུང་མཐའ་རྩལ་སྒ་བ་ཏུ་ལའད་པ་དེ་ཡང་། བསགས་རྩལ་སྒ་བ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྒྱུང་བའི་རྩལ་རྩལ་སྒ་བ་ནི་མངོན་སུ་མ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་
 །པས་སྒ་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྩལ་སྒ་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་རྒྱུང་བ་ནི་མི་མངོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད། ཅེས་འབྱུང་བ་བཞི་ཀའི་བསགས་རྩལ་རེ་རེ་ཞིང་། ཁ་དོག་དང་དྲི་རོ་རེ་ག་བྱ་བཞི་

ཀ་ཡོད་པར་བཤད་ན། རྒྱུང་ལ་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ན་རེ། ལུང་ལས་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གྲི་དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་རེག་བྱ་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་རུས་
པས། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའོ། །ཞེས་ཟེར། ཡང་འོ་ན་འདིར་བཤད་པའི་རྗེས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྗེས་ཁོ་ན་འཇམ། འོ་ན་སྟེ་སྟེ་མཆེད་ལ་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ངེས་འདི་ཉུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱིབས་
དང་། ལྷོ་ཡང་དང་། འངས་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གྱི་བྱད་པར་མང་པོ་དག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་མང་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་བཞིའི་རྗེས་གྲུང་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། སྐབས་འདིའི་རྗེས་
ནི་གཉིས་ཏེ། རྟོན་དང་། བརྟོན་པའོ། །རྟོན་གྱི་རྗེས་ནི། རྗེས་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བརྟོན་པའི་རྗེས་ནི་སྟེ་མཆེད་གྱི་རྗེས་ལ་དེར་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོན་ནི་རྗེས་རེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། བརྟོན་པ་སྟེ་མཆེད་གྱི་རྗེས་ནི་རྗེས་དུ་མ་དག་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རང་རང་གི་རྟོན་འབྲུང་བ་བཞི་ཆོན་རྗེས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ལས་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲུང་བ་བཞི་ཆོན་གཞན་དང་གཞན་དག་གྲུང་རང་རང་
གི་རིགས་སུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གྲངས་བགྲངས་པའི་ཆོ་རྗེས་རེ་རེ་ཁོ་ནར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་པའི་ངག་དོན་ནི། རྗེས་གྱི་རྩལ་ཕྱར་བ་རྣམས་སྟེ་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་ཆོ་ན་ནི་དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རྗེས་རྩལ་གཞན་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། །དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་ཤིང་། །འདྲུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན། །རང་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཆོ་ན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོ་
 སོ་བའི་རེག་བྱ་དང་། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། །འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་པོ་རྒྱུར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོས་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་བའི་རེག་བྱ་ནི་དེར་མི་གཞག་སྟེ། །རྩལ་ཕྱན་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་ལ་མ་རེག་པར་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན་རེ་རེ་བ་ལ་རེག་བྱ་ཡོད་པར་གང་ལས་
 གྱུར་ཅི་ན། །བཞི་པོ་ཆོག་པ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན། །སོ་སོའི་རེག་བྱ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོ་འབྱུང་བ་དང་རེག་བྱ་ཅན་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། །གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་པའི་
 ཆོ། །འབྱུང་བའི་རྩལ་དང་རེག་བྱ་ཅན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི། །ཕྱེ་བྲག་པ་དང་། །ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པར་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ལ། །སྤྱིར་རགས་པ་རྩོམ་པའི་དོན་ནི། །དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་
 ལས། །དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་། །དང་པོ་རྩལ་ཕྱན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཅུའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ན། །ཕན་ཚུན་རེག་པ་ནི་མེད་དེ། །སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་གིས་རེག་ན་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་

གྲིས་རེག་ན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་གིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རེག་ན་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུང་གིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར། རྩམ་གྱི་མ་ཐུས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲུང་བས་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། ཚ་
 རེག་གིས་གྲང་རེག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རེག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་ཐུན་ན་དེ་དང་དེའི་རྩལ་ཉེ་བ་ལས་ཅིག་ཞོས་འགགས་པ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྩལ་ཐུ་རབ་ནི། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆ་
 ཞལ་དང་བྲལ་བའོ། །དེས་བཅུ་མས་པའི་རགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན་ལྟ་པོ་རྣམས་སོ། །རྩམ་གྱི་རྩལ་ཐུ་རབ་དོན་ལྟའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བ་ཉིད་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར། རྣམ་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ། རྩལ་ཐུན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། རྩལ་ཐུན་བྱང་པར་དེ་ཡང་མེད། །ཞེས་དེ་གཅིག་ལ་ངས་མིན་ཕྱིར། །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །དབུ་མའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ཞེས་ལྟ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི། །བསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རྩལ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བེམ་པོ་ལ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པས་མ་བྱུབ་པ་ནི་
 བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ལུགས་འདི་རྩལ་ཐུ་རབ་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་

༡༡། ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ནི་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་
 དང་། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྷན་ཅིག། ཅིས་པའི་དོན་ནི། སེམས་མེད་པར་ནི་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་སེམས་ཀྱང་མི་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་མི་སྲིད་ཅིང་། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཞེས་འབྱུང་བྱངས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་ལ་མ་རག་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་ཡང་འཁོར་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་རྣམས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སེམས་བྱུང་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་ནི་ཉེར་ལེན་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་

མེད་ན་གཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་འཁོར་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་པས་བྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སམ་ཚུན་དུ་སམ་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་
 དང་ནི། །ཞེས་དུས་གཅིག་པར་བཤད་པ་དེ་ནི། རྒྱན་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་སམ་བྱ་དུས་གཅིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་
 ནི། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་གྱང་། སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའོ། །འོ་
 ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །འདི་ཡང་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། །ཞིབ་མོར་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་སྲིད་ཏེ། །དུས་དེར་གནས་ན་འཇིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཞིབ་མོར་ན། །སྐད་ཅིག་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད། །མེད་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། །ཡོད་ན་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྙམ་
 ན། །སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་དེའི་སྐྱེ་བས་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་གྱང་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། །ཉེས་པ་མེད་དེ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་མ་ཆོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་

ལྟེ། མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་འཇམ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཉིད་སྤྱོད་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ན། ཐོབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་སྤྲུལ་པ་ལ། འཇམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱུས་བསྟན་པ་
 ནི། སེམས་ཅན་དུ་བབྱངས་པ་དག་ནི་རང་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ལ། སེམས་ཅན་དུ་མི་བབྱང་བ་དག་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པས། དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བཞི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྷན་ཡང་དེ་ལ་དེ་མེད་པས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བབྱང་བ་དག་ལ་ཡང་། རང་རང་གི་ཐོབ་པ་སྤྲུལ་སྤྱོད་བ་དང་། ཕྱིས་སྤྱོད་བ་དག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། །འདི་
 དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ནས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མཆོད་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་དང་། གང་གི་འཁོར་དུ་གང་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དང་། སོ་སའི་
 མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་དམིགས་པ་རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། སེམས། ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིག་པ་འོ། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཙམ་ནས་ཡིད་དུ་ཁས་ལེན་གྱང་། རང་དུས་སུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཁམས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དུས་དེར་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་གི་མཆོད་ཉིད་

རི། རང་གི་གཙོ་བོ་དང་མཆུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྡན་མཆུངས་པའི་རིག་པའོ། །གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱང་རང་གི་འཁོར་དང་མཆུངས་པར་ཡིན་མོད། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཉིས་པོ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་
 དང་། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱན་དང་བཅས་པས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་སོགས་ངོས་བབྱང་བར་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་རྒྱན་མེད་པས་ངོས་བབྱང་བར་དགའ་ཞིང་། གང་ངེས་དགའ་བ་དེ་ངེས་པ་སྒྲ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆུངས་པ་ལྡན་
 རི། གཙོ་བོ་རྟེན་དབང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དེའི་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་པོ་དང་། རྒྱས་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའོ། །རྟེན་མཆུངས་པའི་གོ་བ། རྟེན་བྱུང་མཉམ་པར་
 སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་དྲན་པ་དང་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི། རང་གི་གཙོ་བོ་དང་རྟེན་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མཆུངས་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མཆུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་
 བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་ནི་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བས་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་སེར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་མོར་ན་དམིགས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ། །དུས་དང་རྒྱས་མཆུངས་པ་ཡང་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྲ། རགས་པའི་རྒྱལ་གཞག་སྟེ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྒྱལ་སྡེ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་ལའོར་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཁ་ཅིག་ ཞིབ་མོར་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིང་། ཇི་སྟེང་ག་བྱུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་གནས་པ་དེ་སྟེང་དུ། དེའི་ལའོར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱིང་གནས་པ་ལ་བསམ་ནས་དུས་གཅིག་པར་བཤད་པའོ། །འདིར་ལྷ་མཆོངས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་འཛིན་སྟངས་ལ་ངོས་བབས་ནས། གཙོ་ལའོར་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་དང་རྟོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་མཉམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་རིག་མཉམ་དུ་མཆོངས་པ་དང་། རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་པར་འབྱེད་པ་སོགས། གཞུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྟུང་ཡང་། ངེས་པའི་དོན་ནི་ལྷ་མཆོངས་སུ་
 འཆད་པ་སེམས་བྱུང་གི་ངོས་ནས་ཕར་ཡིན་གྱི། གཙོ་སེམས་ནས་ཚུར་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ལྷན་དུ་འཆད་པའི་ཆོ་ཡང་། བྱེ་སྟེའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་ངོས་འཛིན་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ལུགས་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་
 ན། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལའོར་དུ་སྟོང་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་རྒྱལ་ས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཇུག་པས། གཞན་དག་ལ་རྟུང་ལྟར་བྱགས་པ་
 རྒྱལ་ས་ནི། ཕལ་ཆེར་ཡིད་བརྟན་དུ་བྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་སྟེ་ཆོན་ལྷ་དང་། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་དང་། འབྱོད་གཉིད་གཉིས་ཏེ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ལ། འབྲེལ་བཤད་ལས་མ་ངེས་པ་བཞི་

ཐ

༡༡། །དང་། འགྲེལ་པ་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་དོགས་གཅིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་འདུན་མོས་དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་ལྟ་པོ་ཡུལ་ངེས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རབས་པའི་འདོད་པ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དངོས་བསྟན་ནོ། །བྲག་གོ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་མཐའ་དག་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་སྟེད་པ་ལ་བསམས་ནས་ས་མང་པོ་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། གཅི་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཅིག་
 གི་འཁོར་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་མི་སྟེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་དང་དྲན་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མོས་པ་ནི་ངེས་ཤེས་སུ་བཤད་པས་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ས་མང་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་མ་ཐུབ་པ་འདི་ནི་རང་བཟོར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་ངེས་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་
 ན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ས་མང་པོ་པ་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས། གང་དག་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། ཟུ་བཞི་སྟེ། ཟུ་
 དང་པོ་ནི། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རེག་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་། བག་མེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

ཏ

ཏ

ལྷ་ཇི་སྐད་ལྟར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ལྟར་ལ། ལྷ་ཇི་ངོས་འཛིན་ནི། བརྗེད་ངེས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་རྣམས་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ། བརྗེད་ངེས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་རིགས་པ་ལས་དང་། ཇི་སྐད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗེད་ངེས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་རྣམས་ནི། ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དག་ཡིན་པར་ངེས་པར་མི་བཟུང་སྟེ། དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་བརྗེད་ངེས་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 ཁོ་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེ་ལས་ནི། ས་མང་པོ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྤིང་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། དོན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་རུས་ཏེ། གང་ཞེ་
 ན། མཛོན་པ་གོང་མ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད། མཛོན་རྒྱ་འགྲེལ་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་གྱང་མ་ལྟར་པ་ནི་གངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བརྗེད་ངེས་ནི་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ནི་ཡིད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་ནི་མོས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གཉི་མུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་།

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། འོན་གཅིག་པས། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་དག་གི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་། དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་པའི་དོགས་པ་
 ཡང་སེལ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགོ་བའི་ས་མང་ལ་གཉིས་ཏེ། རོས་འཛིན་དང་། དོགས་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །བཏང་སྟོམས་ངོ་ཆ་ཤེས་བྱེལ་ཡོད། །རྩ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཆོ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། །ཆོས་འདི་དག་ནི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤར་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ཡང་བརྩུ་པོ་འདི་དག་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གིད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི་མི་འབྱུང་བ་མི་གིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་འདི་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་ལ་འཆད་པར་འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་གཅི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་འབྱུང་གིད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 འབྱུང་གིད་པ་ལ་བསམས་པར་འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས་བཤད་དེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་གོང་མ་ལས་ནི་དགོ་བ་བརྩུ་གཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱི། བརྩུ་པོ་འདི་དགོ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་བཤད་པ་མེད་པ་

དང་། དག་བའི་ཕྱ་བ་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངེས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཕྱ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་དག་བའི་ས་མང་དུ་བཤད་པ་ཡང་མ་མཐུན་ཞིང་། སྒྱིར་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་དག་བའི་ས་མང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྦྱངས་པས་ཆོག་པ་ཡང་སྒྲུལ་དང་
 རིགས་པ་མཚུངས་སམ་སྒྲུལ་སྟེ། དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོགས་གཙོད་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དངོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། མདོ་ལས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་
 ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་བསམས་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་སེམས་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
 གཅིག་ཉིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་ལུས་ཆོར་དུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་བར་འབྱུང་ཞེ་ན། འོ་ན་དེར་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ནི། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་འདྲན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་དོགས་སྤོང་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ལར་སྦྱང་བ་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་

ལྷ

༡༡། །ལ། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྦྱས་པ། ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས། དགའ་བ་དང་། དགའ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞོན་སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་
 དང་། ཚུལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུངས་པ་གང་དག་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་ཚུལ་བ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱ་འཕྲོ་བ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་དང་
 མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་སྦྱ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྦྱང་བྱ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་གཉིས་
 གཉིས་སུ་སྦྱེན་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་བཏགས་ནས་བཞག་གོ། །ལྟ་རྟོག་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 ཀར་། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་བསྒྱུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྐང་གངས་ངོས་བབྱང་བ་དང་། དོགས་པ་སྦྱངས་པའོ། །དང་པོ་

བེ། ཇི་སྐད་དུ། མེད་སྐད་དང་བཀའ་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་མུག་སྐད་དང་ཆོད་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མུག་སྐད་དང་ཆོད་པ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་སྲིད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོགས་སྤྱོད་དང་ཕོ་ནི། མུག་སྐད་པའི་ངོས་འཛིན་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སེམས་བྱུང་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སེམས་བྱུང་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལྡན་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཞེས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྡན་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་མུག་སྐད་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་མུག་སྐད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དོགས་སྤྱོད་གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་བརྩུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བཤད་པ་དུག་པའི་ནང་ནས་མུག་སྐད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྡན་དང་། བརྗེད་ངེས་དང་། རྣམ་གཤམ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པར་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལྡན་པོ་འདི་དག་ནི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་གཉི་མུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དག་བའི་ས་མང་པོ་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པར་མི་

ལྟོ། །བཟུང་སྟེ། དམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་བརྟེན་དང་ས་པ་ཡིན་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 མ་ཐག་པ་ལྟར། ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གྱི་ས་མང་པོ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བ་དེ་ཞེས་རབ་ཡིན་པས། དགེ་བ་དང་སེམས་གྱི་ས་མང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགེ་
 བའི་ས་མང་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་མ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་དུ་འབྲེན་མི་རིགས་པའི་ཉེས་པ་བབྱངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེན་པར་འོས་པ་མ་བབྱངས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མུགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པར་འདོད་པས། དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དག་དུ་མ་སྟོན་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཉེས། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མ་སྟོན་ཏེ་མུགས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟུར་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི་ཚོད་པ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་གྲག་གོ། །གང་ཞིག་ཚོད་པ་མི་སྟོན་ལ། མུགས་པ་སྟོན་པ་ཡང་སུ་ཞིག་ཡོད། ཡང་གང་ཞིག་མུགས་པ་མི་སྟོན་ལ་ཚོད་པ་སྟོན་པ་ཡང་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་སྟོན་པ་ཉིད་འདོར་བར་མི་འགྱུར་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་
 ཞིག་གང་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་དེ་སྟོན་པར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ས་ནི། དུག་ཁོ་ནར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་སྟོན་མཉམ་དུ་མཚུངས་ཏེ། བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཀ་ཉིང་དེ་

218

ཡི་ཤུ་ལྔ་པ་

ཨ

༄༅། གོང་མར་གྲགས་པའི་ཅུ་ཉེན་དུག་དང་། ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུ་འི་རྒྱུ་གཞན་མི་འཆད་པར། ཉེན་མོངས་ཆེ་ཆུང་གི་ས་པ་ཅམ་ཞིག་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ལ། སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་སྤྲེལ་འོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མར་བཤད་པའི་ཀུན་འགྲོ་དང་། ཡུལ་ངེས། དགོ་བ་དང་། གཞན་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུ་མཁས་ནི། སྤང་བྱ་དང་། དགོ་མི་དགོ་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་གང་གི་ལའོར་དུ་འབྱུང་སོགས་ངེས་པར་རུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཅུ་ཉེན་དང་ཉེ་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་དེ་ཅམ་དུ་མཐའ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པས། འདིར་ཉེན་མོངས་ཆེ་ཆུང་དང་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་གཞན་བྱས་པ་འདི་ལེགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཅུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དུག་ནི། སེམས་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྱུང་མི་སྤྲོད་པའི་ཆུལ་དང་། བརྒྱ་ནི་དུག་པོ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཁོ་ནའི་ས་པ་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་རང་གི་སྤྲོད་དུ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་ལྡན་གྱི། ཅུ་ཉེན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པས་ཉེན་མོངས་ཆུང་དུ་འི་ས་པར་བཤད་པ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་ཉེན་མོངས་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་རུས་པའི་སྒྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུ་ཉེན་གྱི་དོགས་གཙོ་དང་། ཉེ་ཉེན་གྱི་དོགས་གཙོ་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་གི་སྤྲེལ་ཆན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། ཅུ་ཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱིར་མ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མོངས་དང་། ཞེས་དང་། ལྟ་དང་ལྟན། ཞེས་དང་། ཉེན་མོངས་བཞི་དང་ཞེས་དུག་ཀའི་མིང་བཤད་པའི་སྒྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲེལ་ཆན་ལེགས་པར་

མི་འཆད་པ་ནི། ལྷ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱིས་མང་དུ་འདུས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་བཞི་ནི་འདིར་བཤད་པའི་སྡེ་ཆེན་ལྷ་པོ་གང་དུ་ཡང་བསྟུ་མི་རུས་པ་དང་། མ་རིག་པ་གཅིག་ཕུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པར་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཉེ་ཉོན་གྱི་དོགས་སྤྲོད་ནི། གཞུང་འབྲེལ་འདིར་ཡང་གོང་མ་པ་དག་ལ་བྲགས་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་མ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྩ་བ་དུན་ནི་ཕྱ་བ་ཉིད་ན་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་། བརྗེད་དེས་གསུམ་
 ནི། སེམས་ཀྱིས་མང་པོ་པའི་ནང་དུ་བསྟུ་བར་འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྷ་ན་ཡང་། ཉེ་ཉོན་ཞེས་སྡེ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཆེ་ཆུང་གི་ས་པ་སོ་སོར་སྤྱེན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་གངས་མ་ཆང་བ་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་
 དུ། སེམས་གང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་བདེ་སྟག་ཏུ་རྟོགས་པར་རུས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཆགས་སོགས་བཞི་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་འེེ་ས་པར་འབྱུར་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་རང་རང་གི་སྤྲོད་དུ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས། གཞན་
 བཞི་པོ་དག་དང་། མཆུངས་པར་ལྷན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྱིར་སྟུམ་ན། དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་པོ་དག་དེས་པར་ལྷན་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འེེ་ས་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འེེ་ས་པ་དག་ནི་ཕྱ་བ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས། མ་རིག་པ་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་དང་ཡང་མཆུངས་པར་མི་ལྷན་པའོ། །ཆགས་སོགས་ནི་ཕྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་མཆུངས་པར་ལྷན་དགོས་

༡༡། ལའོ། འདེམ་ཞིག་ནི་ལྷ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད། རུང་དུ་འི་ས་པར་འཛོག་བྱེད་སྒྲོམ་པས་སྤང་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་འདི་ལ་མེད་དོ། འདྲུག་པ་མ་དེས་པའི་ས་བཤའ་པ་ལ། དངོས་
 དང་། དོགས་པ་སྤངས་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། རུ་འབྲེལ་ན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་ཁོང་ཁོ་ཆགས་རྣམས་དང་། འཁྱུལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། འབྱུང་ནི་དེས་པ་མིན་
 པར་བཤའ། ཅེས་པའོ། སྦྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྡེ་ཚན་ལྷ་པོ་དེར་མ་དེས་པས་ན་མ་དེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། དག་བའི་
 ས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མི་དག་བ་དང་། རྟོན་མོངས་པའི་ས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་མོངས་རུང་དུ་འི་ས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཀ་མ་ཆང་བ་དང་། གཉིད་ལ་དང་པོ་ཆང་ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཅམ་དང་། མཆུངས་པར་
 ལྷན་པ་དེ་མ་ཆང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཆང་ཡང་། གཞན་གཉིས་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། རྒྱུལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་ནི་སྒྲོམ་སྤངས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ལོ། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རུ་འབྲེལ་གཉིས་སུ། དེ་དག་ལ་

མ་ངེས་པའི་ས་ཞེས་སུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྡེ་ཆེན་ལྷ་པོ་དེ་དང་དེར་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན། ཇི་སྐད་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་
 འབྱུང་། ཞེས་དང་། མི་དགོ་ལ་ནི། ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན། བརྩུང་པོ་འདི་དག་དེ་དང་དེའི་ས་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་སྤྱིར་མ་ལའད་དོ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་པར་འཛུགས་བྱེད་འདིར་དངོས་སུ་མ་ལའད་པས། བརྩུང་པོ་དག་
 དེར་དོགས་པ་འབྱུང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྩུང་པོ་དེ་ལ་ལའད་མ་ཐག་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོང་བར་སྤྱུ་རྒྱས་བསྟན་པ་ནས་འཆད་པས། བརྩུང་པོ་ལ་དེ་མ་ཆོང་བར་དོན་གྱིས་གོ་བའི་སྤྱིར་མ་ལའད་དོ། ཞེས་མོར་དཔྱད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་
 ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་ཉོན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ཉོན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཚན་ཉིད་པར་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། རྩ་ཉོན་ལ་འང་། རྩམ་ཞེས་དུག་ཀའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱང་བྱ་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཡོད་པ་དང་། རང་དང་བཅས་པའི་རྩ་
 ཉོན་གཉིས་ཤིག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྩམས་ལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡིད་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོམ་སྤྱང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་དེ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལྟར་ཉེ་ཉོན་འདིར་
 ལའད་པ་བརྩུང་བ་དུན་གྱི་ནང་ནས། རྩ་ཉོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་དུ། རྩུང་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་དུ། ཞེ་ན། ཆེན་པོ་ལ་འང་མི་དགོ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས། དང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་ནི་མེད་པ་རྩམ་གཉིས་སོ། སྤྱིར་རྩ་ཉོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

पञ्चमः पञ्चमः

42.

༡། །འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟེན། །ཅུ་ཉེན་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཁོ་བ་ལ་སོགས་པ་བར་ཕོ་རྒྱལ་སོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཉེ་ཉེན་ལྟ་བུ་དང་བར་ཕོ་དག་ལ་ཉེན་མོངས་ཆེན་པོ་ནི་ས་པ་དང་ཆུང་དུ་ནི་ས་པ་ཞེས་
བྱེད། །འོ་ན་ཉེན་མོངས་ཆུང་དུ་ནི་ས་པ་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་དུ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་ས་པ་རྒྱལ་ས་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་བྱུང་བ་དེས་སམ་ཞེ་ན། ཅུ་ཉེན་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་དུ་ནི་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་རྒྱལ་ས་འབྱུང་སྟེ། མི་དག་ལ་ས་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །
ལྟ་དང་ལྟན་ལ་འད་ཉི་ལུ་འབྱུང་། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་དུ་ནི་ཅིག་ཤོས་འབྱུང་བར་མ་དེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉེན་མོངས་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་དང་། །འགྱུར་པ་དང་ནི་ཉི་ལུ་གཅིག་ །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེན་མོངས་པ་ཆེ་
ཆུང་གཉིས་ཀ་ནི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉེ་ཉེན་རྒྱལ་ས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ནི་ས་པ་ཞེས་བྱེད། ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པ་མེད་ཅིང་། འབྱུང་ཕྱིན་ཆད་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་དུ་དེས་པར་འབྱུང་དགོས་པ་ནི་ཕྱིར་ན། ཉེན་མོངས་ཆུང་དུ་ནི་ས་པ་ཞེས་བྱེད། །ཆེ་
ཆུང་གཉིས་ཀ་ནི་འཁོར་ལ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་དང་། ཆུང་དུ་ནི་ཁོ་ནི་འཁོར་ལ་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་ཞེས་འཇོག་པ་འདི་ནི། འཇོག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཡང་དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ། ཆེན་པོ་ཁོ་ནི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ཆེ་ཆུང་
གཉིས་ཀ་ནི་འཁོར་ལ་ཆུང་དུ་ནི་འཁོར་ཞེས་ཐ་སྐད་འཇོག་པར་རིགས་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་འདྲ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་དུ་ག་པོ་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མི་སྟོན་པ་ནི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན། མཛོན་པ་གོང་མར་གཞན་འབྱུང་

ཞེས་པའད་པ་དང་། འདིར་མ་ངེས་པའི་སར་པའད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མ་ངེས་པའི་གོ་བ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་སྡེ་ཆོན་ལྷ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། གོང་མའི་ལུགས་ལའང་སེམས་བྱུང་གི་སྡེ་ཆོན་དུག་པོ་དེ་ལས་གཞན་
དུ་གྱུར་པས་ན་གཞན་གྱུར་ཞེས་འཆད་པར་རིགས་ན་ཡང་། འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེར་མི་འཆད་པར། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་དུ་རུང་བས། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། ཀུན་འགྲོ་དང་ཡུལ་ངེས་དག་
ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན་དེར་སྡེ་ཆོན་དུག་ཏུ་པའད་པ་དང་། འདིར་སྡེ་ཆོན་ལྷ་པོ་པའད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། དེར་པའད་པ་ནི་སྦྱིར་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྡེ་ཆོན་དུག་པོ་དེར་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་པའད་པ་ནི། ཇི་སྐད་
དུ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྟན་ཅིག །ཅེས་གཙོ་སེམས་གང་དང་ངེས་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གི་སྡེ་ཆོན་རྣམས་པའད་པའོ། །མ་ངེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་ནི་གཙོ་སེམས་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཡོད་ན་སྡེ་ཆོན་ལྷ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུམ་པ་བརྒྱ་པོ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཙོ་སེམས་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཅོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་གནས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱ་པོ་འདི་ཉོན་རང་དབང་ཅན་བཞི་དང་། ཇི་མ་དུག་ཅེས་པའི་སྡེ་ཆོན་གཉིས་སུ་བསྟུས་

༡༡། བུ་མ་འདིར་བསྐྱོན་གྱི་འཛིན་གྱི་ཆོས་གསུམ་ལྟ་དུ་བཤད་པས་སོ། རྟེན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་གཞན་ནི་སྒྲིམ་སྤང་བྱ། རང་དབང་དེ་བཞིན་དེ་རྒྱུ་ལ། ཞེས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཡང་། ཡིད་གྱི་
རྒྱུ་ཞེས་ས་པ་ཡིན། ཞེས་བརྒྱ་ཀ་ཡང་མ་རིག་པ་ཅི་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རང་དབང་ཅན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་སྤངས་དང་ཡིད་གྱི་ས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་
ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིས་མི་དགོན་རྒྱུ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། རྟོག་པ་འང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། རྟེན་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། ཞེས་དང་། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། གཞུ་སྒྲིམ་ཆེད་ས་པས་འབྲིད་
ཕྱིར་རོ། རྒྱུགས་ཆོད་རྒྱུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ན། གཞན་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་དག་གི་དོན་ནི། སེམས་བྱུང་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་དུག་བཤད་པ་དེ་ལས། མ་ངེས་པའི་ནང་གི་འགྲོད་པ་དང་། གཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་
དང་། མི་དགོན་བ་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་མི་དགོན་བའི་ས་པར་བཤད་པ་གཉིས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འེ་ས་པ་རྒྱུ་ལ་གྱི་ནང་ནས། གཞུ་སྒྲིམ་གཉིས་དང་རྒྱུགས་པ་སྦྱེ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་སྦྱེ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རྒྱུ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དག་ན་མེད་དེ། འགྲོད་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྟ་དུ་འབྱུང་བར་ངེས་ལ། དེར་ནི་ཡིད་མི་བདེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིད་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་གཞི་དགུ་མེད་པས་ཁོང་ཁྱོད་མེད་

ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་བཏགས་པའི་བྱོ་བ་དང་། ལམོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛེག་བ་རྣམས་མེད་ཅིང་། མི་དགོ་བ་མེད་པས་མེད་པ་རྣམ་གཉིས་དང་འཆབ་པ་མེད་ཅིང་། ཡོ་བྱུང་ལ་འཛིན་པ་མེད་པས་སེར་
 རྒྱུ་འདམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱེད་པ་འདམ་མེད་དེ། དེ་དང་དེར་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་བརྩུ་གཉིས་
 པོ་དེར་མ་ཟད། གཡོ་སྒྲ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་འཁོར་དང་མ་འབྲེལ་བས། དེ་བསྒྲུ་བའི་ཀུན་སྟོང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྐད་བཤད་
 པ་དེ་དག་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དག་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཟྍ་དཔར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་སེམས་ལ་འདམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་དུག་ལས། རྒྱ་ལྟེན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དག་ཡོད་པར་འཆད་མོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་དང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་མེད་པར་འཆད་པ་ཉིད་ཆོས་མངོན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་དོན་དངོས་དང་། གཞན་གྱིས་མ་བཏགས་པའི་རྣམ་
 པར་དཔྱེད་པ་འགའ་ཞིག་བརྩུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པའི་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་སྟོང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱུར་པ་བསྒྲུ་ན། མི་དགོ་ལས་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྟ་

ལྟོ། །དང་ལྷན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་བྲོ་སོགས་དང་། འབྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག བསྐྱབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྟན། གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བྱིར། །
 གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དངོས་བསྟན་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་གོ་བར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དང་། གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཟེན་པའི་རིགས་པས་དཔགས་ན། བསམ་གཏན་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། །
 དག་བའི་སེམས་ལ་ཉི་ཤུ་གཉིས། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། ལྟ་དང་ལྷན་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་། བཅས་མ་བཅས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་རིམ་བཞིན་ནོ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པ་ལ་གཡོ་སྒྲུབ་
 དང་། རྟོག་དཔྱད་ཡོད་མེད་དབྱེ་བ་ཡིས། བཅུ་དགུ་བཅུ་བདུན་རིམ་བཞིན་ཏེ། གོང་མ་རང་རང་བསྟན་པས་སོ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ས་པ་རྣམས་གསུམ་སྟེ། གོང་དུ་རྒྱགས་པ་གཅིག་ཡུལ། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་ལ། རྟོག་དཔྱད་ཡོད་མེད་དབྱེ་བ་ཡིས། བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་རིམ་བཞིན་དེ། མ་བསྐྱབས་པ་ལའང་དེར་དབྱེ་བས། བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ནོ། སྐྱབས་དེར་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་པ་གོང་མ་ལས། ཉོན་མ་
 འདྲེས་པ་དང་། མཚུངས་ལྷན་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། དང་པོ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཁོ་ནའི་འཁོར་དང་། སྒོ་མ་སྤངས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དང་། བདེན་པ་རྣམས་ལ་རྫོངས་པས་མཐོང་སྤངས་ཁོ་ནར་

འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཕུ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པས་མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟུགས་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་། མ་དང་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལུགས་འདིར་ཡང་། མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པས་མ་འདྲེས་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐོང་སྤངས་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མ་འདྲེས་པ་ནི་འདིར་མི་འདོད་པ་
 དང་། ཡུལ་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཆགས་སོགས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྒྲིབ། གཤམ་ཏེ་འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འི་ས་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པར་འདོད་དགོས་
 ཏེ། ཆགས་སོགས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཅེས་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། སྒྲུལ་ན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བློ་བ་སོགས་བརྩམས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཡང་། དེ་དུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་མི་འགལ་བའི་སྒྲིབ། དཔེར་ན་ཁོང་བློ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་གྲང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དེའི་རིགས་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་དང་མཚུངས་ལྡན་
 ཡིན་པས་ཆོགས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གཅིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། མཚུངས་ལྡན་ལ་ཉི་ཤུ་ཕུག་གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་དེ་ཉམས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་

ཨ

༡༡། རྩོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཆག་སོགས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་དང་ལྷན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛོག་མཐར་གཉིས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་སྟོ་སོགས་དང་། །ཞེས་པར། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བའི་ལྷ་ག་མར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་ནི། བན་ཚུན་དུ་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་མཚུངས་ལྷན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་དུ་ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རེས་ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། གཞན་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་རྣམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོ་སོགས་བརྒྱ་པོ་ལྷན་ཚུན་དུ་མི་ལྷན་པས་བྱུང་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དག་གི་འདོད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཇི་སྐད་དུ། སྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི། སྤུན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་གཞན་དག་གཤགས་གཞི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་གཉི་ལྷག་གི་ཆར་གཉོགས་པའི་ཉི་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཉི་ཉོན་ཀུན་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཤགས་གཞི་མི་འགལ་བ་ལ་གཤགས་ཆོས་མི་འགལ་བའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་མ་བྱད། གཤགས་གཞི་

ཨ

ཨ

འགལ་བ་ལ་འགལ་བའི་བྱུང་པ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། རྟོན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་གྲུང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། གོང་མའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལས་སོ། །ཡང་ཆགས་སོགས་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་
 མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་བྱུང་པ་ནི་གོང་མ་བ་དག་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། ཁོང་ཁྱོད་དང་ཐེ་ཆོམ་གཉིས། འདོད་རྒྱལ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་ཕན་ཚུན་དུ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དང་། གསུམ་པོ་ཕན་
 ཚུན་དུ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་མ་བརྟགས་པའི་དབྱུང་པ་བརྟག་པ་ནི། འདིར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲངས་དེས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱི། ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བས་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ཅིག་འོས་ཀྱིས་གོགས་བྱེད་པ་མང་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འདིའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་འཛིན་སྟངས་
 མཚུངས་པས་མཚུངས་ལྡན་དུ་གཞག་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་སློན་སྐད་དེར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྲུང་། འཛིན་སྟངས་འགལ་ན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་དགོས་ཏེ། གཅིག་གིས་ཅིག་འོས་འབྱུང་བའི་གོ་འགོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་
 ཁོང་ཁྱོད་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སློབ་པ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་ཆེ་གསལ་བས་བསྐྱིབས་ན་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱུན་དག་ལ། །ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་

༡། རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གཙུག་མེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་ན། གཞན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན་ཀྱང་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་
 ཞེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ས་མང་པོ་པར་བཤད་པ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཕ་ལ་ཆེར་སྐྱེདོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདུ་ཞེས་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའི་
 བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་དང་དཔྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། སྦྱིར་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་སྐྱེདོན་འཛིན་པའི་རྟོག་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བུ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་བུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ན། གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། དེ་མི་
 གསལ་བར་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྟར་རྣམ་པ་ལྟ་མཚུངས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཙུག་མེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། འོན་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ནི་དོན་ལྟ་བུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བར་དུ་ཆོད་པའི་དོན་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། དེའི་

རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་པོས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ། རོན་ལྷ་པོ་དེ་དང་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་རྟེན་དུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པོ་དང་རྟོག་པོ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྟོག་པ་པོ་ཚོགས་ལྷ་པོའི་བདག་པོའི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ལྷ་པོ་ཡང་སྐྱ་རོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འགལ་བ་སྟེ་བདུན་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་མོད། འདིར་ནི་བྱེ་བྲག་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཏེ། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་སྟོ། །དེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེར་སྐྱ་རོན་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དང་། དེས་པར་རྟོག་པའི་དང་། ཇེས་སུ་བྱན་པའི་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་ལ་བརྟེན་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་བྱན་
 པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། ཡིད་ཀྱི་བྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། ཅེས་བཤད་པས་སོ། །རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སྐྱ་རབས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་

ཐ

མ

ཐུགས་རྒྱུ་

ལྷོ། མཛོན་པ་པ་དག་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་གཞན་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་འདིར་
 ནི། བདག་རྟེན་དབང་པོ་ལ་རྟོན་པ་དང་། རོན་རང་མཚན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡུ་མཚུངས་སུ་གྱུར་པའི་འདུན་མོས་བྲན་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་སེམས་པ་
 རྣམས་ནི་ཞེན་སྦྱོར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པས་རོན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འདོད་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་
 དབྱེད་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོགས་ལྡུ་པོས་སྤྱི་རོལ་གྱི་རོན་ལྡུ་པོ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། རོན་ལྡུ་རྟོགས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དབང་པོས་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོས་རོན་མཐོང་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པས་རོན་རྟོགས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱབ་གཉིས་ཀའི་འགྲུབ་པའི་མཐར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེའི་
 ཆོ། བྱེ་བྲག་པས། དབང་རོན་ལྡུ་པ་ཆད་མ་དང་། དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་རོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱབས། རྟོན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆད་མ་དང་། དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་རོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་

ཚུལ་ལ་ངེས་པར་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གཙུག་པོ་དབང་ལེས་རྟོག་པར་གྱུར་པས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་དང་དེ་འཛིན་
 པའོ། །དེའི་ཆོན་གཙུག་འཁོར་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་པ་ལྟས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་པོ་མིག་ལེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་དུན་པ་དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན། དམིགས་པ་རྟུལ་རྫས་བརྒྱུད་འདུས་པའི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་
 ནས། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད། དུས་མཉམ་པ་དང་རྫས་ཀྱང་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འཛིན་སྐྱངས་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ན་གཙུག་འཁོར་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་
 རྣམས་ཀྱང་འཛིན་སྐྱངས་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་པོ་དབང་ལེས་ཀྱི་འཁོར་དུ། ཀུན་འགྲོ་དང་། ཡུལ་ངེས་དང་། རྟོག་
 དབྱེད་འབྱུང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། གཙུག་པོ་རྟོག་པར་འདོད་པའམ། འཁོར་དེ་དག་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ལེས་རྟོག་པར་འདོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་རང་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀུན་འགྲོ་དང་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཐལ་ཆེ་བ་ཞེན་སྦྱོའི་དུ་འཆད་པ་གཞུང་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དང་དབྱེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ལ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་

༡༡། གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ན་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། འཆད་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་
 ནི། གཙོ་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ལེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་རྟོག་དེའི་འཁོར་དུ། ཀུན་འགོ་དང་། ཡུལ་ངེས་དང་། ཕུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་གཙོ་
 འཁོར་གཉིས་པོ་རྟེན་བདག་རྟེན་མཚུངས་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ལེན་ན་གཉིས་ཀ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཞེས་པ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་ལ་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་པ་མཚུངས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ན། གཙོ་འཁོར་དང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ནང་པན་རྩེན་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་གསུངས་པའི་ལྷ་མཚུངས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཐུན་པར་རྟོགས་པས་
 མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་དབང་ལེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ལ་དེའི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་འཇམ། གཙོ་བོ་དབང་ལེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་
 འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་མིང་གིས་བརྟགས་སོ། །འོ་ན་དབང་ལེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མཐོང་སྤང་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལེས་ཁོ་ནའི་ས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ལེས་ཀྱི་ས་པ་དང་། ཡིད་ལེས་ཀྱི་ས་པའི་

རྣམ་དབྱེ་སོ་སོ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཙཿ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་། དབང་ཡིད་ཀྱིས་པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་པར་བཤད་པའི་གཙཿ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱུར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བྱུང་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙཿ་བོ་ཡིད་རྟོག་གིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ཉིད་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིད་ཀྱིས་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིད་ནི་ཆོགས་ལྟའི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་ནི། བྱུང་པོ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་དེར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ད་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ད་དང་བདག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་གཙཿ་འཁོར་གྱིས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བྱུང་པར་ཡིད་འོང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས། གཙཿ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཀུན་འབྲོ་ལྟ་ལས། གང་མཛོན་དུ་བྱུར་པ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མི་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་ཆོགས་ལ་བས་བསྐྱིབས་ན་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ལྟན་གྱི་

༡༡། རྩུ་པ་དུ་ལྷན་པས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་གོ་ཚད་ན་ནི། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་ངེས་ལྷན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་གྲངས་ཉུང་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དོན་རང་མཚན་ལས་
 རྒྱུས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མི་བཞེད་དེ། དེ་དང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་མི་བཞེད་
 དེ། རིསྐད་དུ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ །མ་ཡིན་ཀུན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི། །བདེ་བ་ལས་ཀྱང་
 འདོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་རང་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་ནས། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྩུ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འབད་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་
 དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེའི་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་མཐོང་མཉམ་དུ་མཚུངས་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མི་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིསྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་འཆད་པས་སོ། །མི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཞེད་ན། རིསྐད་དུ། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་

སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་གཙོ་བོས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། འོན་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་བྱུང་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫས་གྱི་དང་། ལྷོག་པའི་འོ། འདར་པོ་ནི། གཙོ་བོ་དབང་ལེས་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
 དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་པས་སོ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གཙོ་བོ་དབང་ལེས་གྱིས་དངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་རྟོག་གིས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་ལ། བྱུང་པར་མི་འཛིན་
 ཏེ། སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། གཙོ་བོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དངས་པའི་འཁོར་གྱིས་ནི་ངོ་བོ་བྱུང་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཏེ། བྱུང་གཞི་དང་། བྱུང་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་དུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཡང་རེ་རེ་
 འཛིན་གྱི། ཀུན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་རིགས་མཐུན་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །
 ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། འིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་དག་རྟོག་ ཅེས་སོ། གཙོ་འཁོར་གཉིས་བཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྦྱེ་བར་ཡང་མི་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། ཅེས་འཆད་པས་སོ། འདས་ན་
 གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་གཉིན་གྱི་མིག་ལེས་གྱིས་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་བྱུང་པར་ཡིད་འོང་གཉིས་ཀའི་གཟུང་རྣམ་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། དེས་དངས་པའི་དེས་ལེས་ལ། ངོ་བོ་དེས་པ་དང་། བྱུང་པར་དེས་པ་གཉིས་

༡༡། ལས། དང་པོ་ལ་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། ལྷང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྒྲོ་མིན། རེ་ལ་འང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས། མཚམས་སྦྱར་མེད་
 སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པས་སོ། འོན་ཀྱང་པར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྩས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་གྱུར་པ། རེ་དོན་དོན་བཤད། ཅེས་
 འཆད་པས་སོ། རྟེན་པར་སྤྱི་ལྟོ་གི་རྩས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ནི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་ཤེས་དབང་པོའི་མཛོན་སྤུམ་ལ་སྤང་ཡང་། དེས་དེའི་དོན་གྱི་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་བྱུང་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པའི་
 བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་ལ་རྩས་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། རེ་ལ་འང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་འང་གི་སྤྱིས་གསུངས་སོ། ཡང་སྒྲོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱེས་པ་ནི་
 སྤྱིད་ལ། སྤྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ལྡན་ཆར་གྱི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལར་ཅིག་ཆར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལྟ་བུ་ཅིག་ཆར་སྤྱེ་སྤྱིད་པ་དང་། དོན་ཉེ་བ་ལ་འང་འཛིན་མེད་གང་། ཆགས་པས་གཞན་
 གྱི་རྣམས་ཉམས་ཕྱིར། ཞེས་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པའི་དུས་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་མི་སྤྱེ་བར་བཤད་པ་ལས་སོ། རུས་དེར་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་སྤྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ལ་འཇུག་

སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་། མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་གུར་པ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་རྟོག་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུང་པ་འདི་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་སོགས་
 དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། གཟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། མ་དག་སློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་འཆད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དག་གི་ལུགས་འདིར། གཙོ་བོ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་
 འཁོར་གཉིས་ལ་དུས་མཚུངས་པ་འབྱུང་མོད། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་ལ་དུས་མཚུངས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མར་མེད་དང་འོད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཇི་སྟེན་
 གཙོ་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་སྟེན་དུ། གཟུགས་དེའི་བྱུང་པར་ཡིད་འོང་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རྒྱན་འགགས་པའི་ཆོ་འཁོར་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱན་འགགས་པའམ། མ་འགགས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། གཙོ་འཁོར་དུས་མཉམ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་སྟེས། ཞེས་གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དབང་གཉིས་དང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་པ་ལས། ཐོག་མར་རེག་པ་སྟེ། དེ་ལས་ཆོར་བ་སྟེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རེག་པ་ཉིད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

四、

༡༡། ཁྱེད་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེན། རེག་པ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་ཁྱེད་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་ཕྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྱུར་བ་གཙོད་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་མོ། རེག་པས་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཅད་པ་ལས་ཚོར་བ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཁྱེད་དབང་པོས་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་གྲིས་དམིགས་ཁྱེད་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འདྲ་ན་
ནི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། རྟེན་པས་མས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་ཉིད་གྱི་བྱུང་པར་ལས། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་པ་དུས་མི་མཉམ་ན་ནི་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། མཉམ་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་མཉམ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། དེ་ལ་དེའི་འཁོར་གྱི་རེག་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ། རྟེན་ན་གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་ནི་
ཁྱེད་གསུམ་གྱིས་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པར་བསྐྱེད་ལ་འཁོར་ཚོར་འདུ་རེག་པ་གསུམ་ནི་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲུམས་སྒྲོ་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བསྐྱེད་པའོ། རྟེན་ཡང་གཙོ་བོས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བསམས་
ནས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིས་པ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རྣམ་གཞག་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི། གཞན་དང་གཞན་དུ་མ་བྱགས་པ། གཞུང་བཞིན་གཞུང་གི་དགོངས་པར་

མཁའ་མཁའ་། །།གཉིས་པ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀླུ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དགའ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་མཁའ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི། ལྷན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པས་ནི་མིང་གཞིའི་
 སྤྱང་པོ་བསལ་ལ། འདུ་བྱེད་ཅེས་པས་ནི། གཟུགས་གྱི་སྤྱང་པོ་བསལ་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མི་ལྷན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་
 འཇུག་དག་དང་། ཤྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཞེས་སོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི། ཚོག་དང་ཡི་གེ་བསྟུད་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལྟ་བུ་གཞུང་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ཁ་ཅིག་བསྟུད་
 ལ། གཞན་དག་ཚུད་མི་བཟུང་བསྟུད་ཅེས་བེད་བ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་གི་ཐ་སྟེན་ལ་ཚུད་མི་བཟུང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། མང་བཟུང་བ་དག་གི་འདོད་པར་དབུ་མ་རྩ་བའི་འབྲེལ་པ་མཁའ་དོ། །འདིར་མཁའ་པའི་ཐོབ་པ་བཅུ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ས་རྩལ་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་དག་སྒྲུང་ཡང་། ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ། ཁ་ཅིག་རྩལ་སུ་མཁའ་མོད། གཞན་དག་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། རགས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྩལ་སུ་མི་འདོད་པའི་རིགས་པ་
 ལས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡང་གང་བྲག་ཏུ་འདོད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་མཁའ་པའི་ལུང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚོག་གི་མཐར་ཉིད་ཅེས་སྒྱུར་ན་རྩལ་སུ་མཁའ་རུང་བ་ཅུ་མོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་དགའ་བ་དག་རེ་རེ་ནས་མཁའ་པར་བྱ་བ་

༡༡། །ལས། དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དེ་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་
 བསྐྱེད་ཅིང་། སོ་སོར་ཐོབ་ལ། ཀུན་ཏུ་ལྡན་པས་ན། ཡན་ལག་ལྔ་སྤངས་པའི་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེར་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ནི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ལྡན་པ་ཞེས་པས་ནི། རྟེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ངོས་བབྱུང་བའོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ནི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྟོན་པ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། རྟོངས་པའོ། །ཡང་ན་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ལ་འཆད་པ་དག་གྲུང་
 ཡོད་མོད། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་པས་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ལོ། །རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ཐོབ་པ་རྫས་སུ་མེད་ན། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་འཕགས་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་སོགས་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་རྒྱད་ལ་མ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཐོབ་པ་རྫས་
 སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པ་འདུས་མ་བྱས་ནི་རྒྱད་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོལ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལུང་ལ་དང་། རིགས་པ་ལ་ཆོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་

དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་དང་ལྡན་པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མདོན་སྐྱུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོས་མ་དམིགས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཞན་རིགས་པའི་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 ལྟར་རང་རིག་པའི་མདོན་སྐྱུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་མ་དམིགས་པར་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་མ་དམིགས་པ་དང་རིགས་པ་ལ་སྒྲོལ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོགས་པ་བསུ་བའི་རིགས་པ་
 མི་འཐད་པ་དང་། དངོས་སུ་འཕངས་པའི་རིགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་མེད་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་གང་ཡིན། ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བརྟག་བྱངས་ན། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལྟ་བུམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། ས་འཕོས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་བཏང་བེན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རྫས་གཞན་ཞིག་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོབ་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོབ་

༡༡། །པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་མེད་ན་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དབྱེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་འཛོག་པས་སོ། །བྱེ་སྐྱེ་ན་རེ། ཐོབ་པ་མེད་ན་དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐོབ་པ་ཆད་མ་ཆད་ལས་སྤངས་མ་སྤངས་སུ་འཛོག་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལས་དེར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཛོག་ཏེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་དེ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །དེ་དེར་མ་བྱས་པ་ན་ནི་དེ་མ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་མི་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་ནི། ས་བོན་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པར་འཛོག་པ་དང་། དབང་དང་མི་ལྡན་པས་མི་ལྡན་པར་འཛོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ལོག་ལྟས་དགེ་ཅུ་བཅད་པའི་རྒྱུད་ལའོ། །ལོག་ལྟས་དགེ་ཅུའི་ས་བོན་འཛོམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བྱུང་ནི་དབང་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་དང་ལྡན་པས་དེར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བྱུང་གི་ས་བོན་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རོ་བོ་ངོས་བབྱུང་བ། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལའད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་

ལྟེན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་
 དང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཏེ། དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་དང་གི་རྒྱུན་མ་ཆོད་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་
 ལྟན་པའི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བར་གྲགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོད་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་ལྟན་པར་བཤད་པས། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕན་
 གོད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཕན་གོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕན་
 རྒྱུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་བཀག་ཅུ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་། འདིར་ནི་གཉིས་པོ་དེ་རྩལ་གཞན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
 བྱི་ ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་རྟོག་དང་ལྟན་པའོ། །ཞེས་པ། ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་། ལྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱར་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་ནས་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་དག་གི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་དང་པོ་ནི་སྟོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསར་དུ་རྟེན་པ་དེའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལྡན་པ་སྟེ། རྟེན་པ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དང་ལྡན་པ་མི་འགལ་ཡང་། རྟེན་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་
 ཐོབ་པ་ལ་ནི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤྱིད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ། སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་ཡེ་ནས་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་མ་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་པོ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་
 ཏེ། སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་དང་པོར་རྟེན་པའི་ས་མཆོམས་བཟུང་དུ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་འཆད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པའི་མིང་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་
 ངེས་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། རྟེན་དང་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགོ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དང་ནི་ཐག་བསྐྱེད་པའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །ཞེས་བཞི་ལྟར་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་
 དང་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དུག་ལྟར་དོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དགོ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས། དང་པོར་རྟེན་པ་དང་། ཕྱིས་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་དང་། མི་

ཨ

༡༡། །དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཐོབ་པ་འདི་གཉིས་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་གྱི་ཆེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཆེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལས་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ། ཇི་སྐད་དུ། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ། །ཞེས་ཐོབ་པ་སྟུར་སྒྲུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྟོན་ཆེད་པ་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། དགེ་བ་བླ་ག་བཅས་རྣམས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་ག་
 ཡོད་པར་འགྲེལ་པ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བླ་ག་བཅས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་གཉིན་དང་ཐག་སྲིད་གི་གཉིན་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འདུས་
 བྱས་ཀྱིས་དགེ་བ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆེད་ཐོབ་ཁོན་ཡོད་ཀྱི། བསྟན་ཐོབ་མེད་དེ། མ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཆེད་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཆེད་བྱིན་མ་བཏང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་། ཐག་བསྲིད་པའི་གཉིན་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། ཆེད་བསྟན་གཉིས་མ་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ རོན་གྱིས་གོ་བས་མ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་བེར་ཡང་། འདིར་བསྟན་གྱི་ཆེད་པ་ནི། སྟུར་ཆེད་མ་སྟོང་བ་ཞིག་ཆེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 དགེ་བ་སྟུར་བྱུང་གི་ཆེད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ནི་སྟོན་ཆེད་མ་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བླ་ག་བཅས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ནི་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་བཞི་ག་དང་བཅས་པའོ། །དགེ་བ་བླ་ག་མེད་རྣམས་ལ་ནི་ཆེད་

ཨ

ཨ

བསྟེན་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། བྱིམ་གཉིས་མེད་དེ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་མེད་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་རྟེན་མི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཉམས་ན་སྟོན་རྟེན་འཐོབ། །ཅེས་སྟོན་འཐོབ་མ་སྟོང་
 བཞིག་རྟེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་བསྟེན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་བྲན་དགཉིད། །ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྟོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །རྣམ་
 པར་འཇིག་པ་ཐོབ་པ་ནི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱང་སྟོམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། གཉིན་པོ་དང་ཐག་བསྐྱེད་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཐོབ་པ་
 བཤད་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྦྱིར་བསྟེན་པ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དུས་ཀྱིས་བྱུང་པར། དག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར། ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར། སྟོབ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་
 ནི། ཇི་སྐད་དུ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་། ཐོབ་པ་བྱུ་མཆོག་ལྟར་དང་ལ་ལྷིང་བ་དང་། གྲིབ་མ་ལྟར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བེའུ་ལྟར་བྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་
 ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མའོངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། མའོངས་པ་ནི་མེད་དེ། མའོངས་པ་ལ་སྟོ་སྟེ་མེད་པའི་བྱིར། །ཞེས་བེར་ཡང་མའོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་པ། འདས་ད་ལྟར་གཉིས་སྤྱིད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། རང་དུས་ནས་སྤྱི་མེད་ཅིང་། ད་ལྟར་བའི་གོ་སར་འཕོས་པ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཀ་སྤྱིད་དེ། དེ་ད་
 ལྟར་བའི་གོ་སར་འཕོས་པ་སྤྱིད་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པའི་གོ་ས་ན་ཡོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་ལྟར་སྤྱིད་དེ། དེའི་ཐོབ་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དེ་མི་སྤྱི་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་། ཞེན། འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་ཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱིས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་འཕོབ་དེ་ཉིད་ལ། །ཇེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །དེ་ནི་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །
 ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ལ་འང་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་སྤྱིད་དེ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། དགོ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ལ་སོགས། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཆགས་བྲལ་ལ་མི་དགོ་བ་ལྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ལྟན་པར་ཐལ་བས་སོ། །འོ་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དགོ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་དང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་
 ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི། དེའི་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་དགོ་མི་དགོར་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱ་བ་

ལ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་བས། །ཤེས་པས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ། ཐོབ་པ་དང་། སྒྲུབ་སོགས་དང་། །འགོག་པ་རྣམས་དོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། །ཞེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁམས་
གང་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །དེར་ནི་ཆོས་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟོན་དབང་བཅོན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་
རྟོན་ལ་ནི་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏོན་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཟག་མེད་དང་ནི་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། །མ་གཏོགས་
རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི། རྟོན་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་གཏོགས་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་
རྟོན་དབང་བཅོན་པས་སོ། །དེའི་གོ་བ་ཡང་། རྟོན་གང་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་མ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ས་གཞན་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་དབང་བཅོན་ན། དགག་བྱ་ཟག་མེད་བཀག་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་
ཟག་བཅས་ཀྱི་སས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། །འཇིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། །འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། །འདོད་པའི་

ཨ

ཨ
ཨྱ
ཨྲ
ཨླ
ཨྴ
ཨྵ
ཨྶ
ཨྷ
ཨྸ

༡༡། །སེམས་ནི་སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ཐོབ་པ་གཙོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེར་མི་རུང་བ་ལ་དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་མི་སྤོང་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པས་
 ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ས་དེ་དང་དེར་གཏོགས་ལ། ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གཏོན་པོ་དབང་བཙན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འགོག་བདེན་གྱི་
 ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་ལ། སྤོང་གཏོན་ཟག་བཙན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་གཏོན་ཟག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཟག་བཙན་
 སུ་གྱུར་པ་ཡང་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆགས་བྱལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྱལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པའད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། དེ་དུས་གྱི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དེ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཉིད་
 གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤོབ་དང་མི་སྤོབ་མིན་གྱི་གསུམ། །ཞེས་
 པ། སྤོབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སྤོབ་པ་དང་། མི་སྤོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྤོབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཟག་པ་དང་བཙན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། འདུས་

མ་བྱས་མཐའ་དག་གོ། །ཐུ་གསུམ་ནི་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ལ་རྩི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་མིན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་སྟོབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྟོབ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྟོང་ལམ་ཟག་བཅས་དེ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་འདྲན་པ་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས། །ཞེས་པའི་གཟུང་གིས་བསྟན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དེ་ནི། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་། ཞེས་དགོ་སྟོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུར་བཤད་ལ། སྟོང་ལམ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནས་ཐོབ་ན། དགོ་སྟོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མི་སྟོབ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་གཞན་དག་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ། མི་སྟོབ་པའི་འགོག་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་དེའི་རྟེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་གྱུར། མི་སྟོབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མི་སྟོབ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པའོ། །

འོན་དེ་དུས་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་སྤང་བྱ་གང་གི་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་འོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། དབྱ་བཅོམ་པས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མི་སྟོབ་པ་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་སྤྲོང་བའི་ལམ་ནི་བླ་མེད་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་། འགོག་བྱེད་ཞིག་ནས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་མིན་
 དཔྱད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་མ་ཡིན་པའི་འགོག་བདེན་ཞིག་ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་འཇུག་ ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སྟོམས་
 འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་ཀྱང་མ་བྱལ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །ཅེས་པ་དེའི་མཆན་གཞི་ནི་བླ་མེད་དེ། དེ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས། བརྟགས་
 མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ཇི་སྟེད་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་སྟོམས་སྤང་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དགོ་བ་བླ་མ་བཅས་གང་རུང་དུ་དེས་པས་སོ། །བརྟགས་འགོག་བླ་མེད་
 ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ། བླ་མེད་ཁོ་ནར་དེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། བསྦྱིབས་པའི་

གཟུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟན་ཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་ཆོས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་མཐུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིར་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །མཐུ་
ཆུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འབྱིན་མི་རུས་པས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མངོན་ཤེས་སྤྱུ་ལ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་པ་མིག་རྒྱུ་འཛིན་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་། སྤྱུ་ལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་
ཏེ། གསུམ་པོའི་ཐོབ་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱིར་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་གསུམ་སྦྱོར་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བཟོར་གནས་པ་དང་། སྦྱོང་ལམ་པའི་བྱུང་པར་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱངས་ལ། དེའི་
དོན་ཡང་། དེ་དང་དེའི་བྱུང་པར་ལ་ཞིན་ཏུ་གོ་མས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྟའི་བཟོ་བོ་བེ་ཤུ་གཟུ་དང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཏུ་བྱུ་ལ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བ་ནི་མ་སྦྱིབས་ལུང་མི་བསྟན་གཅིག་ཕུར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། བསྦྱིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འང་ཞེས་པ། བསྦྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་ཁོ་
ནར་སྦྱེ་ལོ། །སྤྱི་ཕྱིར་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཀུན་སྦྱོང་ནི་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། སྟོབས་ཆུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེས་སྦྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་

ཐ

༡། །པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པས་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མི་སྟོང་། བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དེས་ཀྱང་དེ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །ཅེས་འཆད་པས་ན། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཡིན་ན། མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལ་དགོ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་དེས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་སྟོང་དང་བཅས་དག་ན། །ཞེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སྟོང་མེད། ཅེས་བཤད་པས་སོ། །དེའི་གོ་བ་ཡང་། འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འཇིག་མཐར་གཉིས་པོ་ཁོ་ནར་དེས་ཞིང་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་བྱུང་བས་ན། རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་མི་རུས་ཏེ། །ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ལུང་མ་བསྟན་དུ་དེས་ཀྱང་། དེས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ། སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འང་ཞེས་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤྱི་ཕྱིར་སྤྱི་བའི་བྱུང་བ་དེས་སམ་ཞེ་ན། མ་དེས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱར་ནི་སྤྱི་བ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་

ཐ

ཐ

བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གང་གི་ཡང་ཐོབ་པ་སྒྲུབ་སྟེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །འདིའི་ཞེས་བྱེད་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟན། །མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་
 ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྟན་མ་འོངས་མེད། །ཅེས་དང་། སོ་སོ་ཐར་ནས་ཇི་སྟིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྟན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །སྟོམ་མིན་གནས་པ་འང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་འཆད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཇི་སྐད་དུ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདི་དང་འདི་དག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་སྒྲུབ་བའི་སྟོམ་ཆོག་ལས། གང་གི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པར། །
 གསུངས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། །བསྐྱིབས་གཟུགས་འདོད་པའི་གཟུགས་དག་གི། །ཐོབ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མཚུངས་ལྟན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགོ། །གོང་མའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་དང་། །མཚུངས་ལྟན་མིན་པ་དགོ་མི་དགོ། །
 ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། །འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཐོབ་པ་ལ་འང་ཐོབ་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ། དགོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་མཐའ་དག་འཆད་པར་རུས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོགས་གང་གིས་ཡིན་གྱུང་རུང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་མི་སྟིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་

༡༡། ཐོབ་པ་ནི་རྟོན་དབང་བཅོན་པས་ཆོས་གང་གི་ཡིན་གྱིང་རུང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། མ་ཐོབ་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ཞེས་སོགས་སོ། །འདོད་སོགས་གཏོགས། ཞེས་པར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འདོད་པར་མ་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་མ་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཞེས་འཆད་མོད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་མེད་དུ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དུ་རྟོགས་ཞེས་ནི་མི་འཆད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཁམས་འོག་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཛོགས་ཀྱི་མེད་ལ། གང་ན་གང་གི་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་འདྲ། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་སུ་འཛོགས་པའི་ཞེས་བྱེད་ནི། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། ཞེས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕྲོས་ན་ས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་ལ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་འཕྲོས་པའི་ཆོན་ཡང་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་གང་ཉམས་པ་དེ་དང་ནི་མི་ལྟན་པས་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྟན་པ། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་བདེན་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཏོང་བ་ཡིན་མོད། བསམ་གཏན་དང་པོར་ས་འཕྲོས་པའི་ཆོ་

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཏོང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གོང་དུ་འཕོས་པའི་ཆོ། སའོག་མའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། གོང་ནས་འོག་ཏུ་སའཕོས་པའི་ཆོ་གོང་མའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་དང་དེ་རྒྱུ་པར་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕོས་པའི་ཆོ་
 བྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་འོག་མ་ལས་རྒྱུ་པར་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཆོ་བྱི་ཉམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་ཉམས་པའོ། །རྒྱུ་པར་ཉམས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉམས་པས་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དུ། སའཕོས་ནས་ནི་
 ཡོངས་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་ཕོར་སའཕོས་པའི་དོན་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆོ་འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་ཕོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་ཕོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་
 ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཕོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི། དང་ཕོར་རྩེད་པ་དང་། ཕྱིས་ལྡན་པའི་དུས་གཉིས་ཀ་བྲལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྟེན་དུ། བསམ་གཏན་དང་ཕོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་
 དང་ལྡན་པས་བྲལ་ཅིང་། དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཅིག་ཞོས་དང་ཡང་ལྡན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་བྱེད་པ་དག སའཕོས་པའི་དོན། ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་ལུང་

ལྟོ། མེད་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་བརྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་བས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཆོ་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་འདོད་པའི་ས་ནིད་བཏང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་འདོད་པའི་ས་ནིད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་ས་སྤངས་ཀྱང་མ་བྱལ་ན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་གཉིས་སྤངས་ཀྱང་མ་བྱལ་བ་ནིད་དུ་འང་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ས་འཕྲོས་པ་ལ་སྐྱེ་
 བ་འཕྲོས་པ་དགོས་ན། ཇི་སྐྱད་དུ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ་། །ཞེས་པ་དེར་ཡང་དེ་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན། ཇི་སྐྱད་དུ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། །ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གི་གཏོང་། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། རྒྱ་གཉིས་གྱིས་གཏོང་སྟེ། གོང་ངམ་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཏེ། །ས་འཕྲོས་པ་འམ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་སོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལའད་པ་དེའི་དོན་ནི། འོག་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ས་འཕྲོས་པ་དང་། གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ས་འཕྲོས་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆོ། དེར་ས་མ་འཕྲོས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་སྐྱེས་ཅམ་གྱི་ཆོ་ས་འཕྲོས་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འཕྲོས་བྱེན་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསམ་

262

ཨ

ཨ

ཨ
ཨ
ཨ

༡༡། །གསུམ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་མ་ཐོབ་པ་གཏོང་བ་ཐོབ་པ་ལ་རགས་ལས་ཀྱང་། ཐོབ་པ་གཏོང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལ་རགས་ལས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་བསྟེན་ཆོག་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་གང་ཟག་གིས་བྱུང་བ་ནི་བྱེ་མདོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མདོ་ཏུ་སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་བཤེད་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་དེར་ལས་ལེན་པ་
 དང་། མདོ་སྟེ་པས་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། །ཞེས་འབྲེལ་པ་ལས་བཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་ཞེས། འདི་ནི་རྫས་སུ་གྱུབ་
 ལ། དེའི་གང་ཟག་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ལས། ཇི་སྐད་དུ། རྫས་ཡོད་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲུབ་སྟེ། །ཏྲ་བའི་མཆེ་བས་སྟེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤེད་པ་དེ་བྱུང་གཞི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 འཕགས་པ་དང་། སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། དགེ་སྟོང་དང་། དགེ་བསྟན་དང་། དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་སེམས་
 ཅན་དང་། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། དགེ་སྟོང་པ་དང་མ་ཞེས་བྱུང་ཕྱིན་པ་སྟོས་པ་དེའི་ཆོ་གང་ཟག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་སོགས་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་

264

ཨ། དེ་འདྲ་དེ་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གོང་མ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་གོང་དུ་བཏང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་བྱུང་ས་པའི་ཆོ། འཆི་འཕོ་བས་བཏང་བ་ཡིན་གྱི། ས་འཕོས་པས་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ། ས་འཕོ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ལུང་མེད་དོ། །སྦྱིར་ས་འཕོ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་འཕོ་བ་དང་། རྒྱུ་པར་ཉམས་ནས་འཕོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་ཆོ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་ས་འོག་མའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འོག་སའི་རྟེན་ལ་དང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མའི་རྟེན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། གོང་མ་ནས་འོག་མར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འཕོས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ས་འཕོ་བ་དང་ཉམས་པ་གཉིས་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དེའི་ཆོ། གོང་སར་འཕོ་བ་ལ་ས་འཕོ་བ་དང་། འོག་སར་འཕོ་བ་ལ་ཉམས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ན། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་གཏོང་རྒྱལ་ནི། ས་འཕོ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པ་དེའི་ཆོ། བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་དག་པ་པ་རྒྱུ་ལྟར་པར་འགྱུར་ཏེ། ལན་ཅིག་ཐོབ་ནས་གཏོང་རྒྱལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྤངས་ཀྱང་ལྟན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་

ཆེ། རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་སོགས་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་གྱང་། ས་མ་འཕྲོས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་བཏང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྷན་ཡང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལན་ཅིག་སྟེང་ནས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ས་འཕྲོས་པ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་ས་འཕོ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་གཏོང་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་དབྱེ་
 མ་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་གཏོགས་དག་གི་བ་གཟུགས་མིན་ནི། ཅུ་ཆེད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། ཞེས་ལའང་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་དག་གི་བ་བཏང་བེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
 བ། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དག་གི་བ་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་བར་ལའང་གྱང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དག་གི་བ་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་བར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱང་། འདོད་པ་ནས་གོང་མར་ས་འཕོ་བའི་
 ཆེ། དེའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཆེ། ས་དེའི་དག་གི་བ་དག་པ་པ་དག་གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དག་གི་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ས་འཕྲོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་དག་གི་བ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཅམ་གྱི་ཆེན་གཏོང་བར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཐོབ་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་མ་ཐོབ་

ཐ

ཐ

ཐ

༡། །པ་གཏོང་བ་ནི། དེའི་ཐོབ་པ་རྩལ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་བུར་མཁུང་ན། ཆོས་གང་དང་གང་གི་ཐོབ་པ་བཏང་བ་ན། དེ་དང་དེའི་མ་ཐོབ་པ་རྩལ་གཞན་སྐྱེའམ་སྒྲུམ་ན། དེ་མི་དགོས་པར་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་མི་དགོས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་གཏང་བ་དེའི་ཆོ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་རྒྱུ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མ་ཐོབ་པ་རྩལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཏན་ཆོག་སྤངས་ཀྱང་། རྒྱུ་གང་ལ་ཆོས་གང་གི་ཐོབ་པ་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལ། ཆོས་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། འཕགས་རྒྱུ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྟན་ཡང་། དེའི་མ་ཐོབ་པ་མི་འཛོག་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་བཏང་ཡང་། དེའི་མ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟན་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ། དེའི་ཐོབ་པ་བཏང་ཡང་། མ་ཐོབ་པ་ལྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐོབ་པ་འཛོག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་རྒྱུ་གང་ལ་མ་ཐོབ་པ་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པར་མཆུངས་སོ། །ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། ཐོབ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་བཏང་བ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ལ། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པ་བཏང་བ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་སྒྲོབས་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་མ་ཐོབ་པ་བཞིན་

མོ། །རྒྱུད་དང་སྦྱར་བའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱིར་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ཡོད་ན་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྦྱིར་ཆོས་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྤིང་ན། ཐོབ་པ་ཡང་སྤིང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱིར་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་
 མེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཐོབ་པ་མེད་ན་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དགོས་པ་ནི། སྦྱིད་དང་བྲེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དུ་འོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་བཤེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་གཞག་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཐོབ་པ་གཞག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཡིན་
 ཏེ། དེས་དེ་རྩེད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་རྩེད་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞིབ་མོར་བརྟགས་པ་ན། རྒྱུད་གང་ལ་ཆོས་དེ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རྒྱུད་དེ་ལ། ཆོས་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་འབྱུང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་དེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ནི་བརྩུ་དུག་པའི་ཆེ་མ་ཐོབ་ལམ་དང་། དབྱ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆེ་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་བཏང་ཡང་། དེ་དང་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྦྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་དེའི་མ་ཐོབ་པ་བཅོམ་བེན་ནས་ཡུན་རུང་པོ་ལོན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་གྱི་ཆེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཏང་ཡང་། དེའི་མ་ཐོབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་བེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལན་ཅིག་
 ཐོབ་ཆེད་བ་དེ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ། ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱི་བ་དེ་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །གང་ལ་དེ་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྱ། སྒྲུལ་མ་སྤངས་པའི། འདོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཞེས་པའད་པ་ཇི་ལྟར་དངས་ཞེ་ན། དེར་ནི་ལྡན་པའི་སྒྲུལ་པའད་ཀྱང་། ལྡན་པ་མཆོན་ཏིང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་པའད་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྤང་བུ་
 ལྟ་བུ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཏོད་ཐག་དང་འདྲ་བ་དེས། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྗོངས་ལུ་དང་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེས་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་ལྡན་པ་འཆད་པའི་སྒྲུབ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱོངས་ཆོག་བརྗོད་པའི་དོན་བསམས་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་གི་ཡང་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ། སྒྲུལ་
 པ། གཉིས་ཀའི་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། འདྲ་ལྟར་ན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། བན་ཚུན་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱལ་པའད་འཆད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དགོ་ཡང་རུང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་རུང་། ཆོས་བདག་ཏིང་ཏོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་གསུམ་ཡིན་པས་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་
 བོ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་སྒྲུལ་པའི་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དགུ་པོ་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། འདྲ་ལྟར་ན་ཐོབ་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་ན། སྒྲོག་ཆགས་གཅིག་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་

ཅིག་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་སྟེ་བར་འབྱུར་བས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གྲེ་མ་འདི་ནི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དག་འསྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། སྟེས་ཏེ་ཐོག་མ་པ་མེད་པས་འདི་ལྟར་གོ་སྐབས་ཆེད་ཀྱིས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟོག་ཆགས་གཉིས་པའི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་མི་འབྱུར་ངོ་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྦྱེའི་གྲུབ་མཐའ་
 དབྱུང་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྦྱེའི་འདོད་པ་ལ་བསྟེང་ཆོག་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་བྱུག་མེད་དུ་མི་འབྱུར་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱེ་སྦྱེའི་རང་ལུགས་སུ་བཞག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་ནི་བྱེ་སྦྱེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། འདིར་བཤད་པའི་བྱེ་སྦྱེའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་པ་བྱུག་མེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་ལ། འདིར་ནི་བྱུག་མེད་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱུག་མེད་ཇི་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་ཤིན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ། དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྟེ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གསུམ་པོ་དེ་འདས་ཀྱང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གསུམ་
 པོ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་སྟེ། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་དུག་པོ་དེ་འདས་ཀྱང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུག་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་དུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས། སྟུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་དང་ཡང་

ཐ

༡། ལྷན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གསུམ་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག སྒྲུ་མ་དང་སྟོམས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། སྐད་ཅིག་བཞི་པ་རྗེས་ལེས་ཀྱི་ཆོ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་སྟེས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་
 པོའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཕྱག་གཉིས་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་སྟེས་པའི་གསུམ་ཆོན་དང་དུག་ཆོན་ཏེ། དགུ་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་དགུ་སྟེ། ཐོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཕྱག་གསུམ་སྟེས་པས་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་
 བཞིའོ། སྐད་ཅིག་ལྷ་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ། སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་ལ། རེ་རེ་ཞིང་ཐོབ་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་རེ་རེ་གསལ་ར་དུ་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། མདོར་ན་ཆོས་གསུམ་
 དང་། དུག་དང་། དགུ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། ལྷན་པ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེ་བར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་གཞུང་འདིར་འབྱུང་བའི་བྱེ་སྟེན་ལུགས་རྣམ་
 པར་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེས་ནི་ཐོབ་པ་ཕྱག་མེད་ཁས་སྤངས་པ་དང་། འདིར་ནི་འདས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཕྱག་མེད་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་དེས་ནི་ཐོབ་པའི་གངས་འདྲན་པར་མི་འོས་པ་དག་བགངས་
 ཞིང་། གངས་འདྲན་པར་འོས་པ་དག་མ་བགངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་ནི་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་གྱི། གསུམ་པ་ཕན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལེན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཕྱག་

ཐ

ཐ

མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཏིང་ཚུགས་པར་སྒྲུབ་ཞིན་དུ། དེའི་རྒྱས་ལག་དང་དུ་ཐུ་ཞིང་རྩོམ་པ་དེར་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གསུམ་པ་དེའི་ཡང་ཐོབ་པ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཕུག་མེད་དུ་བསྒྲེས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གསུམ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་དང་ཡང་ལྟར་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་པ་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོ། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་ལྟར་ཡང་། དེའི་ཐོབ་པ་ཕྱི་གསུམ་པ་མང་པོ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་ལྟར་པར་བྱེད། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ལྟར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བབྱང་རྒྱ་མེད་པ་བབྱངས་པའི་ཉེས་པ་དང་ཡང་བཅས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའི་ཆོ་གཉིས་པའི་དུག་པོ་དེ་དང་ལྟར་ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དང་པོའི་གསུམ་དང་ལྟར་པ་བབྱང་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་པའི་ཆོ་དང་པོའི་གསུམ་དང་ལྟར་པ་དེ་ཉིད། གསུམ་པའི་ཆོ་ཡང་ལྟར་ཞེས་དུག་པོའི་ནང་དུ་བབྱངས་བེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ལྟར་པ་རྗེས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་སྐད་ཅིག་མ་ལྟག་མ་བཅུ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཐད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ནི་བྱེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དུག་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཅོམ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་

༡༡། །དབྱེ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པའི་ཆོ་དང་པོ་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོབ་པ་རེ་རེ་སྒྲིམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བཟུང་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་མ་རྗེས་བཟོད་དང་མཉམ་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ས་ནི། ཆོས་བཟོད་དང་། དེའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་ལྷན་པར་བྱེད། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་པ་ས་ནི་ཐོབ་པ་གཅིག་ལུ་
ལྷན་པར་བྱེད། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་པོ་དང་། ལྷན་པའི་རྩིས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་འཛོག་མཆོམས་ལ་དབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་
བསྟིངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བོད་གཞན་དག་ བྱེ་སྒྲིའི་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བྱུག་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟིངས་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱེ་སྒྲིམ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་གཞུང་འབྲེལ་ན་གསལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ནམ་མཁའ་ཤོད་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅེས་པ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲིམ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་
སྟོག་ཆགས་གཅིག་གི་དེ་དང་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཤོད་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། སྐལ་མཉམ་

སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པ། སྐལ་མཉམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལས་རྒྱས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་དུ་བབྲང་བ་མ་
ཡིན་པ་དག་ལ་འདི་མི་འཇོག་པར་བསྟན་ནོ། །དབྱེན་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་སྤྱིར་སྐལ་མཉམ་དང་། ཐ་དད་པ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐལ་མཉམ་མོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གཉིས་སུ་བྱེ་
ནས། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་སྤྱིང་གི་ཆོས་རིགས་མཐུན་རྒྱས་གཞན་ནོ། །འདི་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེར་མི་སྟོན་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཅི་བ་ནི་བྱེ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐར་གསལ་
བས་སོ། །སྐལ་མཉམ་རྒྱས་གཞན་འདི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། ལུང་ནི། བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། རིས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིང་རུས་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་
སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་ཅུང་དང་། ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་རེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལུ་བཞི་སྟེ། འཆི་འཕོ་བ་ལ་སྐལ་མཉམ་མི་འདོར་བ་ནི་མི་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐལ་མཉམ་འདོར་ལ་འཆི་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པ་
ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མི་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་ཉི་ཆོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཐ

༄༅། བྱིས་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་ནི་འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་བ་དང་། གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་

ཐ

པ། རྣམ་དང་། ས་ལུ་དང་། ལྷགས་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འད་སྐྱལ་མཉམ་ཆེས་གཞན་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཡང་རིས་མ་ཐུན་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དང་། སྐྱོ་ཐ་དང་པ་རེ་རེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་དེ་

ཐ

འཇུག་པས་སོ། །ཞེན། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་མེད་པར་མ་ཟད། ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འདི་ཡང་། རི་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་སྟོའང་རྟེན་པར་

དཀའ། །ཞེས་དང་། རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མེད། ཁེས་ལག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱེ་ཆེས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱལ་མཉམ་སོ་སོའི་སྐྱལ་མཉམ་གཉིས་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་

རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་མི་འདྲེས་སྐྱལ་མཉམ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་དེའི་སྐྱལ་མཉམ་ཁས་ལེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་ལྷགས་དང་འདྲ་

ཡང་རུང་། མི་འདྲ་ཡང་རུང་། སྐྱལ་མཉམ་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བརྒྱལ་མི་རྣམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ན་

རེ། དེ་སྐད་གསུངས་མོད་ཀྱི། རྩམ་གཞན་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞོལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མཐུན་མོད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལུགས་དེ་ལ་གནས་ནས་བྱེ་སྦྱོའི་གྲུབ་མཐའ་སུན་འབྱེན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྦྱོའི་ལུགས་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དེ་བཀག་ནས། དེའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 འཛོག་པར་བཞེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་མས་དག་འམ་གྱུར་དེང་སང་འདི་ན་སྟོད། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ། ཁྱེན་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟའོ། །ངོ་བོ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་པར་སྟོན་
 པའོ། །ཁྱེན་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པས་བྱུང་བ་མ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་དང་། འཆི་
 འཕོ་སྐྱེ་བ་བྱང་སྟོམས་ལ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འབྲེལ་པར། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་མེད་པ་
 མ་བསགས་པའི་ཕྱིར། འདའ་འཕངས་པ་ལུགས་བྱང་པ་དག་ས་ལ་ལྟུང་བ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ནི། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་དོན་དངོས་དང་། ལོག་

༡༡། རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཤི་འཕོས་ནས། སྦྱིར་ཁམས་གོང་མ་དང་། བྱེ་བྲག་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། སྦྱོན་གྱི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་མཐུ་
 ཟད་པ་དང་། རྟོན་དེ་ལ་སེམས་མེད་པས་སྦྱིར་སྦྱོམས་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་སྦྱིར་། གཤམ་ཏེ་འདི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཉིད་དུ་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་མོད། སྦྱིར་ཁམས་གོང་མར་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཅི། དེ་ལྟ་ཡིན་པའོ་
 ན། འདོད་པོ་རྟོན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ། ཁམས་གོང་མར་སྦྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འབྱུར་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ་སྦྱམ་པའི་ལན་འདི་སྦྱོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ལ་དེར་སྦྱེ་བའི་ལན་
 གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འབྱུར་གྱི་ལས་སྲིད་མོད། ཁམས་གོང་མར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ནི། དེའི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྦྱང་བའི་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་དགོས་པ་ལས་རྟོན་འདི་ལ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱིར་། སྦྱམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འདི་
 བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་ལས་མ་ཉམས་པར་ནི་འདོད་པར་མི་སྦྱེ་བས། འདི་དེ་དག་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། དེ་འདྲ་དེ་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གྱི་རྟོན་མོངས་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར། འདོད་པའི་རྟོན་མོངས་
 མཛོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་སོ། །ནམ་གྱི་ཆོ་ན། དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཞིན་པའི་ཆོ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཆི་འཕོ་དག་ལས་རྟོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱུ་མ་དག་ན་ེ། འདི་འཆི་འཕོ་ཁར་ཐར་པ་ལ་སྦྱར་འདེབས་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མཆོག་པཱ་འཕྲུམ་

ཀྱི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བས་བྱབ་བོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལམ་རྒྱུ་བ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ནས་ཤི་འཕོས་པར། འདུལ་བའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཆོངས་པའི་དྲ་བར། བདག་དང་སེམས་
ཅན་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྩལ་འཆད་པ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་མིར་ཤི་འཕོས་པ་འག་འཁྱིལ་གིས་མདོན་ཤེས་བསྐྱབས་ཏེ། སྒོན་གྱི་མཐའ་ལ་བལྟས་པས། དེ་ནས་འཕོས་པར་ཤེས་པ་ལས་ལྷ་བ་དེ་འབྱུང་བར་བཤའ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་བྱད་པར་ལ། རྟེན་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤིང་རྩེའི་དང་། ཡིད་བྱེད་དེས་འབྱུང་དང་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དང་། རྣམ་སྒྲིན་འདུ་
ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། སྤིང་རྩེའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དང་། སྤྱིང་འབྱུར་སྐྱེས་ནས་ཁོ་ན་དང་གཉིས་སུ་སྤྱིང་འབྱུར་དང་། མ་དེས་པ་སྟེ། གསུམ་ཀ་སྤིང་པའི་བྱད་པར་དང་། དང་པོར་མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་དགོས་
པའི་བྱད་པར་སོགས་དུ་མ་དག་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ནི་ཟབ་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྤིང་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤིང་རྩེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱར་
བཤའ་པ་འདི་དག་གི་དོན་ནི། རྣམ་སྒྲིན་འབྱུབ་བྱེད་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་བྱེད་ནི་ས་དེ་དང་དེའི་རྟེན་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ངོས་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་

༡༡། །པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་། རྟེན་དེ་ལ་སྟངས་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཕྱེར་སྟེ་བའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཉམས་ནས་སོར་མ་ཆུད་པར་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེས། དེར་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱི་མ་སྟོང་ཕྱེར་འགྲོ་བའོ། །སྟོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི། དང་པོར་བསྐྱབས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་ཡོད་ན། འདོད་པར་སྟེ་བ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དང་པོར་བྱེར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདོད་པར་སྟེ་བ་ལེན་པ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་འདི་ཡང་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ནི་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། སྟོར་བས་ཐོབ། ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་ལ། ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱས་པར་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ། ཉི་འོག་པ་ན་རེ། ཐུབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་སྟོང་ཕྱེར་འགྲོ་བའི་སེམས་ལས་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱས་ཇེས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་བརྟན་ཉེར་

བསྐྱེད་སྤྱི་བསྐྱེད་བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་པ་མཐེན་པ་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཆད་མར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅུ། ཁ་ཆེ་བས་དེ་འགོག་པ་ནི། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐྱེད་
 ཅིག་མ། །སྐྱེད་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་ཞུགས་ན་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྤྱི་
 རོལ་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་སྐྱེད་ཅེས། ཇི་སྟེན་དུ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་སྟེན་དུ་ལྡང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཁའ་པམ་སོ། །ཞེས་
 འཆད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲིམས་འཇུག་འདི་གཉིས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ན། འདས་པ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་
 དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཁའ་པ་གསལ་པོ་ཡིན་མོད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དགའ་བའི་གནས་འབྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་
 ན། ཇི་སྐྱེད་དུ། ཇི་ལྟར་ཅིག་ནི་ཡོངས་འགྱུར་བཞིན། །ཀུན་འགྱུར་བྱེད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་སེལ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་དེར་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མཐུན་དཔེར་

42.

ਮੁਖਿ
ਬੁਧਿ

༡། ལའག་མོད། དཔེ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱ། ཞེས་པའི་གཞོན་གྱིད་སེལ་བར་དགའོ། བྱེ་སྦྱའི་ལུགས་ལའང་འདས་པ་རྗེས་སུ་གྲུབ་མོད། ལྷང་སེམས་
 གྱི་སྤྲེལ་གས་དེ་མ་ཐག་ན་འཇུག་སེམས་དེ་ཡོད་ན་དགའ་བའི་གནས་མི་འབྱུང་མོད། གཉིས་པོའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོས་ཆོད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་རུང་ན་ནི་འདས་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱུགས་ལ་ཡང་དགའ་བའི་གནས་མི་
 འབྱུང་ལ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ཕྱིས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པས། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དུས་གཅིག་ཐོབ། ཅེས་དང་། སྦྱོར་བས་ཐོབ། ཅེས་ལའག་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེལ་སྦྱེ་བ་མེད་
 པའི་ལྷང་དུ་གསལ་ལོ། འདས་ན་བྱེ་སྦྱའི་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་འཇུག་སེམས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱུགས་པའི་དུས་དེ་ཉིད། ལྷང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་དེ་ཉིད་འབྲས་
 བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་འདས་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད། འད་ལྟར་བྱེད་དང་འདས་
 པ་དག ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འོ་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་མི་འབྱེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འབྱེན་པ་ལ་གོགས་ཡོད་པས་སོ། གོགས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། འདེལ་ས་

ལྷང་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆེ་ནི། འགལ་རྒྱུན་དེ་ཟད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་དེ་ཆང་བ་ལ་སྒྲུའོ། །ཆང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་འདས་པའི་ས་དེ་ཉིད་ན་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་
 ལ། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་པ་ཡང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་པན་ཚུན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་པས་སོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་འདོད་ན། དེར་མི་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་དེ་དངོས་སྤྱུ་སྒྲེ་བར་བཤད་
 གྲུང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་བཤད་པ་འབྲེལ་པ་ན་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་གྲུང་གང་ཞེ་ན། རང་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ། འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེས་དེ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་བྱས་བྱིན་པའི་
 སྤྱིར། དེས་དེ་མི་འབྱིན་པ་ནི་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་སྤྲངས་པའོ། །འགལ་རྒྱུན་ཟད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་
 སྤྱིར་སྟོམ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུགས་ལ་བསྟོས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བསྟོས་པ་དེ་དང་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷང་སེམས་དང་། ཁམས་འོག་མ་དག་ཏུ་ཉིང་མཆོམས་
 སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་རིག་པ་དང་གཟུགས་ཅན་དུ་ནི་མེ་འདོད་དེ། བག་ཆགས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དུ་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ན་རིག་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་

༡༡། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ཆོས་རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ལན་ནོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྤྱོད་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་བརྟག་ནུས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི་འཇུག་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་གྱིང་། དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ལྟན་པའོ། །དེ་ན་ཡོད་པར་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྟན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྟན། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྟོག་ལ་གཉིས་ཏེ། དོ་བོ་དངོས་བབྱང་བ་དང་། རྣམ་གཞག་གཏན་པ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། བྱེ་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱིས། སྟོག་ནི་ཆོ་དང་དྲོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་རྩལ་གཞན་པ་ཞིག་གོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་
 བསལ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཆོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཕན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པར་གྱུར་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། ལས་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་ཇི་ཅི་མ་འཕངས་པ་དེ་ཅི་མ་དུ་གནས་པ་ལ་ཆོ་ཞེས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩལ་སུ་གྲུབ་པ་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། སུ་བཞི་ཅེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྟོག་ནི་ཆོ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སྤྱིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཆོ་པ་ག། འོ་ན་ཆོ་ཉིད་རྟེན་གང་ཡིན། དེའི་རྟེན་ཡང་གཉིས་

284

4.

[illegible]

༡༡། །པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཕྱིར། །ཞེན། །འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་ནི་གང་ཟག་ །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རྒྱུད་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་ །ཆོ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཕྱིར། །དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་ནི་ལན་ཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པས་ཆོ་ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། །དག་ །སྟོང་མ་ཤུག་ལ་ནི་མདོག་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ། །ཆོམ་རྒྱན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་གཞོན་པར་མ་རུས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །འགྲིས་པ་ནི། །བདག་ཉིད་འཆི་བ་དང་། །གཞན་གྱིས་གསོད་པས་འཆི་བ་ལ་མུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། །དང་པོ་ནི། །སངས་ །རྒྱས་སྐྱེ་ཆོ་འདོར་བ་ནི་མུ་དང་པོ་ལོ། །མངལ་དང་སྟོང་ན་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་མུ་གཉིས་པ་ལོ། །འདོད་ཁམས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་མུ་གསུམ་པ་ལོ། །ཁམས་གོང་མ་པ་དང་། །སྤྱིད་པ་བར་དོ་བ་རྣམས་དང་། །དམུལ་བ་པ་དང་། །བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་ །དང་། །མཐོང་ལམ་པ་དང་། །བྱམས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། །སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མུ་བཞི་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། །མངལ་སྟོང་གི་ནང་དུ་རང་འཆི་བ་མེད་པ་ །དང་། །བར་དོ་བ་དང་། །སྐྱེ་མི་སྟན་པ་སོགས་རང་འཆི་བ་དང་གཞན་གྱིས་གསོད་པས་འཆི་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འཆད་དགོས་ལ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཆོ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། །གཞན་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་བ་མེད་ཀྱི། །ལས་

ཟད་ནས་འཆི་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །འོ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་ཆོ། ཆོ་དྲོད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕན་ཚུན་ཇི་ལྟར་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཇི་
སྤིང་མ་བཏང་བ་དེ་སྤིང་དུ་གཞན་དེ་དག་ཀྱང་འདོར་མི་རུས་ཤིང་། འབྲལ་མི་སྤིང་པའོ། །ཡང་མདོ་ལས། བཙུན་པ་གང་དག་བདག་ཉིད་འགྲུམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་
ལགས། ལྷ་རིའི་བྱ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲུ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ལྷགས་ལ། སའོག་མ་རྣམས་སུ་རང་ཉིད་འཆི་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའི་
དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ནི། རང་སའི་བླ་མེད་ཀྱིས་རང་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་རང་འཆི་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས། གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་སའོག་མ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་
གིས་བཏགས་ཏེ། གསོད་པ་དང་འཆི་བ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འཆད་དོ། །བརྒྱད་པ་མཆོན་ཉིད་ལ། བྱེ་སྒྲུའི་ལྷགས་གཞག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུ་བ་དང་། །
ཆ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། ཅེས་བཤད། མདོ་ལས་ནི། སྒྲུ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། གསུམ་པ་དེ་ནི་ཆ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་

ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི་གནས་པ་དང་བཞིན་འཆད་དོ། །འདིར་མཚོན་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ལོགས་པ་མི་འཆད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ལ་ནི་མཚན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་དེ་མཚོན་པའི་དོན་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་དག་འདུས་བྱས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཅམ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་བྱལ་བྱལ་ཆེས་མི་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་
 ལ། མཚན་གཞིའི་བྱད་པར་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རང་རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིན་གསུམ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཅམ་པོ་དེ་རང་གི་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིན་གསུམ་དང་
 བྲལ་བ་དང་། བྱད་པར་ཆུ་སྒྲིབ་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འཛོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལས་ལོགས་སུ་མཚོན་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་
 ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད། ཅེས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། ལུགས་དེར་ཡང་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ཡིན་བྱལ་མཉམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་བཟོད་གང་རུང་གིས་
 བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོན། མདོ་ལས་གནས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན། དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཏུ་གཏོང་ན་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དོན་ཐོབ་ལ་

མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་མེད་ན་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འབྱུང་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ལ་འང་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེ་ན། མཆོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་
 བྱས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཇོག་པར་གནས་པས་གནས་པ་དོན་གཞན་མེད་ལ། འདིར་ནི་མཆོན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་ནས་འདུག་པ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་རྫས་གཞན་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་བཞི་པོས་རང་རང་གི་མཆོན་
 གཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བས་རང་གི་མཆོན་གཞི་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད། གནས་པས་ནི་རང་གི་མཆོན་གཞི་དེ་དག་དང་འབྲལ་མི་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་འབྱུང་པར་བྱེད། སྐ་འཇིག་གཉིས་
 ཀྱིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ནས་འདས་པའི་དུས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ངོ་། །གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་ཡང་། སྐ་བས་ནི་ཉམས་ཚུང་དུར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་པས་ནི་འཇོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་བཞག་གོ། །བཞི་པོས་རང་གི་མཆོན་གཞི་ལ་བྱ་བ་མི་
 འདྲ་བ་སོ་སོར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པོས་རང་གི་མཆོན་གཞི་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། བཞི་པོ་ཡང་ནང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ངོ་། །འོ་ན་སྐྱེ་སོགས་བཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་གཞན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་ལ། མེད་ན་འདུས་
 བྱས་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་རེ་ཞེ་ན། ཡོད་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག། ཅེས་འཆད་པའོ། །འདི་དག་གི་གོ་དོན་ཡང་། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། རང་

༡། །ལས་ཇས་གཞན་པའི་ཚས་རེ་རེས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཇས་གཞན་པའི་ཚས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བའི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུགས་དེ་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་སྟོགས་སྒྲུ་མར་སོང་ཚུལ་ཞར་ལ་བཤད་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེའི་འདོད་པ་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པས་སྐྱོན་བཟོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེ་སྒྲུ་རབས་པའི་ལུགས་དེ། བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་འདུས་བྱས་རྣམས་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཇས་གཞན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བུམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇེས་མཐུན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་དེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེས་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ། རྩ་བ་དང་ཇེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པོ་འང་ཇས་གཞན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇས་གཅིག་པ་ནི་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་སྒྲུ་མས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་སོང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། འཇིག་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་མ་སྐྱེད་པར། འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གིས་འཇིག་དགོས་

པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་འཛིག་ཀྱང་མ་ཕྱད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་གི་ཀྱུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་། བུམ་པའི་འཛིག་པ་དེས་སྐྱེ་བ་དེ་འཛིག་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱར་བྱུང་ལ། འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དངོས་པོ་ལྟོས་དང་བཅས་རྣམས་ནི། །དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གཤམ་ཏེ་ཀྱུ་དེས་འཛིག་པ་གཞན། །བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཛིག་
 འགྱུར་ན། །གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་འཛིག་པ་ཡི། །ངང་དུ་སྐྱེ་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏྲོག་གི་ཕྱིར་བས་པ་དག་ རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པ་ཕྱིས་ཀྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་འགོག་ཅེས་བེད་མོད། ཕྱིས་ཀྱུ་ཞེས་པའི་
 རྣམ་བཅད་ཀྱིས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་དང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་ཇས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་ཡིན་པར་ནི་བྱེ་སྐྱེ་སྤྱར་བས་པས་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྐྱེ་བས་དངོས་
 པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་མཆོན་ཏིང་སྐྱེ་འཛིག་གཉིས་པོ་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཁལ་དཔ་འདི་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རྟག་དངོས་བཀའ་པའི་ཕྱོགས་སྤྱུ་མ་
 ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁོ་ན་འོ། །སྟུམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱང་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། ཐོད་ཀྱི་ཏྲོག་གི་པ་གང་དག་ དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་འཆད་པའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྣམ་བཅད་དེ་ཡང་ཕྱོགས་

༡༡། །སྤྲུལ་འདི་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེས། །ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །བྱེ་སྤྲུའི་ལུགས་དགག་མདོ་སྤྲེ་པ་རང་གི་ལུགས་གཞག་དེ་ལ་ཕྱོད་པ་སྤྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །མཚན་ཉིད་རྫུས་གཞན་ཚད་མས་མི་
 །འགྲུབ་པ་དང་། །རྫུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་རྫུས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དེར་ཡོད་ན་མདོན་གྱུར་རྣམས་མདོན་སུམ་ལ་སྤྲང་དུ་རུང་བ་དང་། །ལྟོག་གྱུར་རྣམས་རྫུས་དཔག་ལ་སྤྲང་དུ་རུང་བ་
 །དང་། །ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་རྣམས་མདོན་སུམ་ལ་སྤྲང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚེས་མདོན་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། །བྱེད་འདོད་པའི་མདོན་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དེ། །སྟོན་པས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མདོ་
 །སྤྲེ་ལས། །འདུས་བྲས་སྐྱེ་བར་ཡང་མདོན། །འཛིག་པར་ཡང་མདོན། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། །མདོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་རྒྱན་ལས་འཛིག་པར་མདོན་ཏེ། །སྐད་ཅིག་ལ་བྱིས་པ་
 །རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་མི་མདོན་པའི་ཕྱིར། །དེར་གྲུབ་པ་ན་མཚན་ཉིད་རྣམས་རྫུས་སུ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། །རྒྱན་རྫུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། །མདོ་སྤྲེ་འལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལས་མཚན་ཉིད་རྫུས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་
 །སྟེ། །འདུས་བྲས་ཉིད་སྐྱེ་བར་མདོན། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། །དེ་ལ་སྐྱེ་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རྒྱན་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་བཞིར་གཞག་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གམ་

གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པར་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་པ་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིལ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི་གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་
སྒྲིག་པ། སྒྲོན་མེད་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྒྱུན་གནས་དེ་ཆད་འཇིག་པ་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་སྒྲིལ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི། གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད། །སྐྱད་ཅིག་མ་ཡི་ཆོས་ལ་ནི། གནས་པ་མེད་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་རྟོག་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱུན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟན་དུ་བཤད་གྲང་། སྐྱད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། མདོར་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནི་མདོ་འདི་ལས་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་གྲང་མི་འབྱུང་བ་འདི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་
ལ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་པ་དང་གནས་འགྱུར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། རིགས་
འདའི་རྒྱུན་ཆད་པ་རྣམས་ལ་གནས་པ་གཞན་འགྱུར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པར་ཁས་མ་སྤངས་ལ། རྒྱུན་ལྟན་ལ་ནི་དེ་དག་མི་འགལ་བའི་

ཐོ། བཅིངས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་མཆོད་བྱེད་དུ་འཁྲུག་པ་ལ། དེར་མི་འགལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། མཆོད་བཟང་པོ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་དང་། མོག་སོགས་འདུས་པ་བ་ལང་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་རྒྱུ་མེད་པ་མཆོད་བྱེད་དུ་འཁྲུག་པ་ལ་མཆོད་བྱེད་དུ་འཁྲུག་པོ། མཆོད་བྱེད་པའི་ལུགས་འདིར་དབྱེད་པ་འདི་ལྟར་འཇུག་སྟེ། གཟུགས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གི་ངོ་བོར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེན་མཆོད་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ནི་འཁྲུག་པ་ལྟར་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་འཁྲུག་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ན། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མཆོད་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ལྟ་ཞོག་ དོན་གང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ལ། རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་དག་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལས་ཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། འདིའི་ཕྱིར་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་དེར་བཅུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པ་མ་དེས་སོ། གཟུགས་པ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྐྱེས་རབས་པའི་ལུགས་བཀག་པའི་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཇིག་བཞི་ཆར་བྱེད་ཀྱིས་པར་འཁྲུག་ཏེ། མཆོད་ཉིད་བཞི་དང་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར། བཅིངས་པ་ནི། བྱེད་སྐྱེས་ན་ལེ། གཏན་ཆོགས་མ་གྱུབ་སྟེ། མཆོད་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་མའོངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོད་གཞི་མ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་གྱི་

གནས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་གནས་སོགས་གསུམ་པོས་སོ་སོའི་བྱ་བ་མི་བྱེད། གསུམ་པོས་གྲུ་རང་གི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྦྱར་མི་འཐད། གནས་སོགས་གསུམ་པོས་མཆོན་གཞི་གཅིག་ལ་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་གཞི་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་དེ། བྱོད་
 རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཁོ་མ་འོངས་པའི་ས་དེ་ཉིད་ན་ཇུས་སུ་ཡོད་པས། དེས་རང་གི་མཆོན་གཞི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་གཞི་ད་ལྟར་བ་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཆོན་གཞི་ད་ལྟར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་ཐལ། དེ་བྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱོད་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། དེའི་དུས་
 སུ་བྱོད་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་འདིར་མ་འོངས་པ་ཇུས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་འདི་དཔྱད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་དུ་
 རྒྱུ་ན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱེད་ན་ཇི་ལྟར་མ་འོངས་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་མ་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྲུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །བྱུང་བས་ཡང་བྱ་བ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་འགྱུབ་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ད་ལྟར་བའི་མཆོན་ཉིད་

༡། །ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། །འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་དག་འབར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལག་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མདོར་ན། བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཟེན་སྐྱེ་བའམ། བྱོད་རང་གི་
 རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་ཐལ། བྱོད་བྱོད་རང་གི་རྒྱུར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་དུས་སུ་འདས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོན་གཞི་ཅིག་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་གནས་སོགས་གསུམ་པོ་བྱ་བ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་
 དོ། །སྐད་ཅིག་མཉིད་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས། དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་མས་བྱ་བ་བྱས་ཟེན་པའི་མཆོན་གཞི་དེ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་སྐྱེ་ན་རེ། མཆོན་གཞི་བྱེ་ཆོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱེད་པས་
 སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། །འོ་ན་མཆོན་གཞི་བྱེ་ཆོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་གནས་པས་མི་འཇིག་པར་བབྱང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཆོན་ཉིད་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟེན་པའི་
 འོག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གནས་ཟེན་མི་གནས་པ་ནི་སྐྱེས་ཟེན་མི་སྐྱེ་བ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་ཅིག་སྐྱེས་ཟེན་ན། སྐར་སྐྱེ་བ་ནི་འགལ་ལ། ལན་ཅིག་གནས་ན་ཏུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། །འདིར་སྐྱས་པ། དེ་བཞིན་ན་ནི་ཆ་མི་འགྱུར། །གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་ཅིག་ལ། །ཆ་བཞེས་བྱ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལག་ལ། དེ་

ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཆོས་མདོན་པ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་། མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་མཆོན་གཞི་ལས་ཐུས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྐ་བ་དང་གནས་པ་ནི་རྒྱན་ལ་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་རབས་པའི་ལུགས་བཀག་ནས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མ་ནོར་བར་བཤད་པ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
 ཏྲག་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱན་གནས་པས་གནས་པའི་གོ་ཆོད་ན། རྒྱན་གྱི་ཏྲག་པས་ཏྲག་པའི་གོ་ཆོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་ཏྲག་པའི་དོན་ནི་འཇིག་པའོ། །དེའི་དོན་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དུས་རུང་བཟད་ཅིག་གནས་ན་འཇིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དངོས་རྒྱ་ཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། སྐྱེས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཞིག་པ་སྟེ། དེར་མ་ཞིག་ན་གནས་པ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་སྐྱད་དུ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐར། མི་ཏྲག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མི་ཏྲག་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འཆད་དགོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཞིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན། མི་ཏྲག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་འདིར་

ཨ

ཨ

ཨ

༡། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་འཆད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བོད་སྐུ་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་དུ་འདོད་མོད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྐད་
 ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པར་མི་རིགས་ལ། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དག་ལ་འད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རང་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ལ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མེད་
 པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བདེན་མི་རྟག་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་
 འདྲ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མི་ལེན་ཏེ། གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་སྟེ། དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དུས་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདས་པ་ཁོ་ན་ཏེ། སྐྱེས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཞིག་བྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ལ་ད་ལྟར་བ་ཁས་མི་ལེན་
 ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྐྱེས་བྱེན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད། དང་པོ་ལ་འདས་པས་བྱབ་

ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་མ་འོངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཞིག་འཛིག་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པའི་དོན་སྐྱེས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཞིག་ཟེན་པ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསུང་རབས་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པ་ལ། སྐྱེ་ལྷན་ཞེས་དང་། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་གཞུང་ཤིང་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་མ་འོངས་པ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འང་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་འདུས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་པ་དག་རང་བཞིན་ལྟོས་པ་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འགོད་པ་དེ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་མ་འབྲེལ་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟོས་པ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། སྐྱེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་པ་དེའི་ཆོན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་དེས་པ་རྣམས་
 དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་གི་པ་དག་ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ན། སྐྱར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད། ཇི་སྐད་དུ། མེད་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོང་
 གཞོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྟེ་བྱངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྲགས་པས་འདི་ལས་གཞན་མ་བཤད་དོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ན་ནི། སྐྱེས་ཟེན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་

༡༡། མི་སྤྱེ་བའི་བྱུང་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྤྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལེན་ན་འང་འདུས་བྱས་མི་སྤྱེ་བའི་
 ཆོས་ཅན་སྤྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་ཆོག་འགལ་བའོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟེན་པའི་སྤྱང་བྱའི་དངོས་པོ་མ་འོངས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྤྱེ་
 བ་ནི་ཡིན་ཏེ། སྤྱེ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱེ་བས་བྱུང་སྟེ། སྤྱེ་རུང་ཡིན་ན་རང་སྤྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པས་བྱུང་། རྒྱ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་
 ནི། འདེབས་བྱེད་གང་གི་རྒྱས་བཏབ་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མཆོན་རུས་པའོ། མཆོན་བྱའི་སྤྱོད་པའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འམ་རྟགས་སུ་གྱུར་པའོ། མཆོན་གཞིའི་
 དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། རྟེན་ཡང་། འདུས་བྱས་ཤེས་སོགས་ཆོག་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་སྟོན་ནོ། རྟེན་ལས་འདུས་བྱས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་
 རག་ལས་པ་མཐའ་དག་གོ། རྟེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་མི་ཟེར་བ་ནི། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་རང་གི་སྤྱེ་པ་དག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་མི་ལྟན་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འོ། ཐམས་ཅད་ཅེས་སྟོས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་

300

ཨ

ཨ

རྒྱ

ཨྲ། ཅིག ཅེས་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་དག་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་མོད། སྟོང་པའི་དོན། ཇི་སྐད་དུ། བདག་མིན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མིན། ཞེས་བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ལ་འཆད་ཤེས་ན་
 མི་འགལ་མོད། ཚོས་བདེན་སྟོང་ལ་བཤད་པ་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི། མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཟག་པའི་སྟོང་ལ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི། གྱིས་པས་སྟུག་
 བསྐྱལ་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། འཕགས་པས་དེར་གཟིགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་བསྐྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་འགྱུར་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་འཆད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གྱིས་པ་ལག་མཐེལ་
 འདྲ་བ་ཡིས། འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐྱལ་སྟུ་མི་རྟོགས། འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། རྟེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་གཟིགས་པའི་
 ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་གཉིས་ནི་གྱིས་པས་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱའོ། འདིར་ནི་སྒྲ་མ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། སྟུག་བསྐྱལ་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པ་ན། དེ་སྐད་པའི་ཐར་པ་ཡང་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་

བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་སྤྲངས་པའི་སྤྲང་འདས་ལ་ཐར་པར་འཛོག་པ་འོས་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །སྤྲང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་
 དང་། སྤྱུག་བཅས་གྱི་དང་། མི་གནས་པའི་སྤྲང་ན་ལས་འདས་པ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་གྲང་། འདིར་ནི་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱི་རོལ་པ་དག་གྲང་མཐུན་ནང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྲང་འདས་དེ་ཐར་པ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །སྤྱི་པ་ཡང་སྤྲང་ན་ལས་འདས་པ་ཁས་ལེན་
 ནམ་ཞེན། དེ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱི་རོལ་པའི་སྤྱི་པ་ལྷ་ཆོན་ཞིག་ཡོད་པར་སྤྲན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་གྲང་འགྲུབ་སྟེ། ཐར་པ་ཁས་ལེན་སྤྱི་ན་ཆད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྲངས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་སྤྲང་ན་ནི་
 རོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་སྤྱིར། ཞི་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། ཞི་བས་མཆོན་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ཆང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རོལ་པས་གྲང་རང་གི་ཐར་པ་ཞི་བར་ཁས་ལེན་མོད། ཞི་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ན། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེལ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
 ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པའི་ཐར་པ་བདེ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་ཆོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཆོན་གཞི་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་

ལྷོ་ལ་ལོ། འད་པོ་ནི། རོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་དང་། རོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་རྫོང་བྱེད་དང་། མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་འདོགས་གཞིར་གྱུར་པའི་རྫོང་བྱེད་དོ། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་
 ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། བོད་ཀྱི་རྟོག་གོ་པ་དག་ བརྗོད་པ་སྦྱོར་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་ནི་རྫོང་བྱེད་གཞིར་བྱས་པ་ལ། སྦྱ་རང་མཚན་དང་། སྦྱ་སྦྱི་གསལ་བ་
 གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཆོས་མདོན་པ་པ་དག་ནི་རྫོང་བྱེད་ལ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ནི། གསུམ་པོའི་ནང་ནས་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁོ་ན་སྦྱར་བཞེད་པའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། གཉིས་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། བྱེ་སྦྱོར་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ལུགས་སོ། འད་པོ་ནི། རོན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྦྱང་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། རོན་སྟོན་པའི་རྒྱ་དག་དང་། སྟོན་བྱེད་དངོས་སུ་གྱུར་པ་མིང་ངོ་། འད་པོ་ནི་སྦྱོར་བདག་ཉིད་
 ཉན་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་རྟོག་ལ་སྦྱ་སྦྱི་གསལ་བར་སྦྱང་བ་དེའོ། འདེལ་འད་མིག་ཆོག་ཡི་གེའི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། རོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་དེ་གཉིས་གང་ལ་
 འདོགས་པའི་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། ཡི་གེ་དང་ཆོག་གཉིས་ཀྱང་མིང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་མིང་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྦྱ་སྦྱི་བསལ་བ་དེ་གཟུགས་མི་རྟག་

པའི་མིང་ཡིན་པ་དང་། ཡམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་སྐྱེ་བསལ་བ་དེ་ཡི་གོ་ཡམ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་འབྲེལ་པར་བཀག་གི་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ནི་ཡི་གོ་ཡམ་དེ་ཡི་གའ་འབྱུང་བྱེས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡམ་དེའི་མིང་དུ་འདོད་པ་
བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོ་གཟུགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཡི་གའ་འབྱུང་གཟུགས་ཅན་དེས་ཡི་གོ་ཡམ་ལ་ཚུར་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གོ་གཉིས་ཡི་གའི་གཟུགས་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡི་གའི་གཟུགས་དང་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡི་
གོ་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཡི་གོ་དངོས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིང་ཆོག་གི་སྐྱེ་དང་བྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་ཆོག་གི་སྐྱེ་ཡིན་གྱི། དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོར་འདུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་
པའི་ཤེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ཡང་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་མ་ཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་དོན་སྟོན་ལ། མི་སྒྲུང་བའི་ཆོ་དོན་མི་སྟོན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་ན་
ནི་སྐྱེས་དོན་སྟོན་པར་མ་སོང་གི་ འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དོན་སྟོན་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ལ་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱུ་སྐྱེ་བསལ་བ་དེ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་སྒྲུང་མཁའ་གྱི་ཤེས་པ་
ལས་རྗེས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མ་ཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མིང་ཆོག་ཡི་གོ་གསུམ་ཀ་ཡང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐྱའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྐྱེ་ན་རེ། སྐྱ་རྣམས་ནི་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་

ཨ

ཨ
ཨ
ཨ

ཨྱ། མི་རུང་སྟེ། རོན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། རོན་གང་ལ་བརྟུན་བའི་ཆོན། རོན་དེ་སྟོན་གྱི་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཇི་སྐད་དུ། དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕུགས་དང་
 མིག་དང་རྫོང་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་རོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་དེས་པར་གཟུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རང་རང་གི་གཟུགས་རྣམ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་མ་
 འདས་པའི་ཕྱིར། རོན་རྫོང་གྱི་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་གྱིད་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲེ་སྒྲས་ནི། དག་ཅེས་པ་སྒྲུའི་རང་བཞིན་དང་། མིང་ཆོག་ཡི་གའི་གསུམ་ལྷན་མིན་འདུ་གྱིད་དུ་འདོད་པའི་བྱུང་པར་གྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། ཇི་
 སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་སྟབ་པས་གསུངས་དེ་དག །དག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་གྱིད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་བཏོན་ན་གོ་བ་དེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་
 བའི་མདོ་སྟེ་པ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི། སྒྲིར་སྒྲུ་རང་མཆོན་ཞེས་པ་ཉན་ཤེས་མདོན་སུམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་དུས་ན་འདས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེས་དངོས་སུ་མི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གྲེ་བྲག་ཏུ་མིང་ཆོག་གཉིས་ནི་ཉན་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་གྱིད་གྱི་སྒྲ་
 རང་མཆོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གའ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་རོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། རོན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཆོན་མིང་དེའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡི་

306

ཨ

༡༡།

།གཟུགས་སོགས་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གང་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་ཆ་དེ་ཉིད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་སྒྲུའི་མདོ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན། ཚོས་མདོན་པའི་མདོ་སེམས་པ་དག་གིས་ནི། རྟོག་པ་ལ་བུམ་སོགས་

ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་སོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དེ་ཉིད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན། རིགས་སྒྲུའི་མདོ་སེམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་གཞན་སེལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུས་པ། དེ་ལྟར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི། །

ཨ

འདོད་ཚུལ་བྱེ་མདོ་མདོ་སེམས་དང་། རིགས་པ་སྒྲུ་བའི་གཞུང་ལུགས་གྱི། འདོད་ཚུལ་མ་འདྲེས་ལག་པ་ལས། བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱད་གང་ཡོད་དེས། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི། གནས་ལ་ངེས་པར་གདེང་ཐོབ་ཤོག གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་

ཨ

པ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་དུག་ལག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་ལག་པ་དང་། རྒྱུན་བཞི་ལག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་

པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །ལུགས་འདི་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚོགས་པ་མེད་

པར་ནི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལག་པ་ལས་དོན་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྒྲུར་བྱུང་བཞིག་གྲུང་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚུད་པ་མེད་ལ། དུས་མཉམ་པས་སྐྱེད་ན་བསྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་པར་སོང་།

བས་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཅེས་པ་དེའི་རྒྱ་དང་། དེས་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། འདིར་ཡང་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར་བྱེ་སྒྲིའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ན། གང་ཞིག་དེས་པར་ཡོད་དམ་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་ནི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཡོད་ན་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཅིག་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐྱབ་རྣམས་རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་
 ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་གཅིག་པ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་མཆོན་
 གཞི་བུམ་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཤད་ན། གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས། གལ་ཏེ་འོན་མཆོན་ཉིད་དེས་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱ། ཞེས་རང་ལས་གཞན་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བུས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བྱེད་རྒྱར་འཇོག་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཤིག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་

ལྷ་ ༡༡། ལྷ་བདག་པོར་བཤད། ཅེས་དང་། སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། གོགས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཕན་འདོགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་རྒྱ་རུས་མེད་ལ་མ་ཐུབ་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་རྒྱ་རུས་མེད་ནི་བྱེད་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས་ཇི་སྐད་
 ལྷ་ ༥། བྱེད་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་རུས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིག་དང་གཟུགས་དག་དང་། ལུས་ལ་བྲས་དང་། རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་བོན་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་དབྱེ་
 ལྷ་ ༦། བཞི། ཇི་སྐད་དུ། བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། ཀླུ་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད་ཅེས་སོ། དུག་པོ་འདི་དག་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཕྱི་མ་ལྷ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱས་ཐུབ་པ་
 དང་། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱས་ཐུབ་པ་དང་། ཀླུ་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་ཆེར་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་བར་པ་བཞི་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ལ་ནི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་དོ། གསུམ་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི། བོད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ནི། འདུས་བྱས་རང་ལས་ཐ་དང་། རང་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པའོ། འདྲེན་རུས་བཅས་དང་། རུས་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ལྷ་པོ་རྣམས་སོ། གཉིས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དོ། །

འདུས་མ་བྱས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་མི་མངོན་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་ཕན་མ་བཟགས་པ་ནི་ཆོས་དེའི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོའི་འབྲས་བུ་མ་
 ཡིན་ན་ཁོ་དེའི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པས་བྱབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མེད་པས་བྱབ་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་
 པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རུས་ཅན་དང་རུས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅིག་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ཡང་། འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ལ་བཤའ་པ་ཡིན་གྱི། ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ལ་བཤའ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ན་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་བཟགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་རུས་པ་དེ། སྐྱིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ཐ་དད་ཅེས་སྦྱར་ནས་དེའི་བྱེད་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དབྱེན་གཉིས་ཏེ། གོགས་བྱེད་
 པའི་རུས་པ་ཡོད་ཀྱང་གོགས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། མེད་ནས་གོགས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོས་འབངས་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཟུང་ན་ལ་འདས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་
 ལ་གོགས་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འབངས་བདེ་བའི་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་རུས་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་འོ། །ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་འདུས་

ཐ

༡༡། །བྱས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 རྟེན། དེའི་མཚོ་གཤམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར། རང་ཚོ་གསུ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་དུ་གོགས་བྱས་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པར་མ་རྣམས་སོ། །མདོར་ན་དེའི་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་དེ་ཁོའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་གཉིས་ཀ་
 ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ནི། ཁོའི་སྟོན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་ཀྱིར་ཐལ། དེ་ལས་ཐ་དད། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། གཞན་དག་གི་འཆད་ཚུལ་ལ་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་གྱུང་། འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པ་ནི་མཐོང་
 ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བེན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟུན། ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱར་གཞག་པ་དང་། གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱར་གཞག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བྱེད་
 ཀྱི་འོ། །གཉིས་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། གོགས་མི་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱུང་། དེས་དེ་སྐྱེ་བའི་གོགས་མ་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞེན་ནོ། །

ཐ

ཐ

312

ཨ

༡། །བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅེན། སྐྱེས་ཟེན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་རྒྱན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྐྱེས་ཟེན་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད། དེ་མི་བྱེད་ན་རྒྱུར་འགལ་ཞིང་། འགགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ན་
 རྟེན། རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་དང་། ལྷ་གུ་དང་དེའི་གྲིབ་མ་དང་། ས་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་འཛོགས་པ་བྱེད་བྱག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དཔེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་འོད་ཀྱི་
 འབྲས་བུར་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་མར་མེ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་འོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་མར་མེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་འགལ་ལ། དེ་ལས་བྱུང་
 ན་དུས་མཉམ་པར་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་བཞིན། །ཞེས་བཤད་ནས། རྗེས་འཇུག་དེ་གང་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ལས་བྱུང་
 དང་སྒྲོམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཤད་ཀྱི། འབྱུང་བུར་

ཨ

ཨ

རྣམས་འབྱུང་བའི་དང་། དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི། འོག་ནས་ཇི་སྐད་དུ། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཅིག །འབྱུང་ལས་གྱུར་པ་འི་རྣམ་པ་ལྟ། །འབྱུང་གྱུར་རྣམ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དུ། །ཞེས་པ་འི་
སྐབས་ལས་ཏྲོགས་པར་བྱའོ། །སེམས་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆད་ཀྱང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་འི་རྒྱུ་དུ་རིགས་ཀྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་འི་རྒྱུར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །མཚན་ཉིད་
དང་མཚན་གཞི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པ་ཡང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི། རྗེས་མ་བྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག་ ཅེས་འཆད་དགོས་པ་འི་ཕྱིར། རྗེས་འཇུག་རྣམས་རྒྱ་བརྩམས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པར་བཤད་པ་འི་སྐབས་སུ། དུས་གཅིག་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གཅིག་པ་འོ། །འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ནི། རྒྱ་མ་བྱུན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་པ་ནི་གཉིས་སུ་བབྲང་ཞིང་། བདག་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་
རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་བབྲངས་པ་འོ། །དག་སོགས་གཅིག་པ་ནི། སེམས་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ཡིན་དགོས་པ་འོ། །འདི་ཡང་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་བརྩམས་ཅིག་ཆར་
དུ་འཇུག་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། དག་སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པ་འི་ཕྱིར། མང་ན་བརྒྱད་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྤྱིད་དོ། །ཁྱུང་ཤོས་མ་སྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། མ་

ཐ

༡༡། འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གཅིག་པ་མི་སྤྲིད་དོ། འོ་ན་དེ་ལ་འང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་དེ་ལ་དེ་བཞི་ཀ་མ་ཆང་བར་
 བཞེད་མོད་ཀྱང་། གནས་པ་དང་རྒྱ་བ་ནི་མ་ཆང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་
 ཇི་ལྟར་འཇིག་ཅན། དེ་ཞིག་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་རྗེས་མ་བུན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་རྩ་བའི་མཆན་ཉིད་རེ་རེ་མ་གཏོགས་ཆོས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་པོ་འང་དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་མོད། བན་རྩལ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་བུན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་མོར་ན་མན་རྩལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་རུང་སྟེ། བན་རྩལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་
 གདགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་མན་རྩལ་འབྲས། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་དོན་འདི་བསམ་པར་བྱའོ། ཤོད་དུ་ལག་ཟེན་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཇིག་རྩལ་སྐྱད་ཅིག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་བཀག་ནས། རྒྱན་ལྟན་
 ཅིག་པ་ལ་འཇིག་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཀག་ཏུ་སྐྱབས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ལག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་རུང་ན། བན་རྩལ་དུ་གོ་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། འདྲི་ན་

ཏ

ཏ

འོན་ནི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཕན་ཚུན་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་དེར་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ། སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་དེར་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དགག་པ་བརྗོད་
 ནས། རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་ཅི་འདི་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་སམ། འོན་ཏེ་ཆོགས་པ་སྤྲུམ་འདི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་སྤྲུལ་
 བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་སྦྱངས་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མཐུན་སྤྱང་དུ་བྱུང་བ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོན་གཞི་དང་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་དང་། ཡང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ། ཁོང་རང་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་ཕན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་པ་སྤྲུམ་འདི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་མི་འབྲལ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤའ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤའ་པ་ལས་དོན་གཞན་
 ཡང་མཆོན་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཏྲོག་གི་པ་དག་ ཆོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ལྟ་བུ་རོ་སྤྲུམ་སོ་ད་ལྟར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། དེས་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་དོན་
 དུ་འཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་པའི་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་བཤའ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། རོ་ད་ལྟར་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི། རང་རྒྱ་

ལྷ་ ༡༡། །འབྲུང་བའི་སྤྱིང་གི་རོ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འད་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ནས། དེ་སྐད་དུ། རུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །རོ་མེད་
 དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་འད་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྲུང་གྱུར་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་བྱེད་རྒྱ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་རུང་ཡང་། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་ཅིག་ཤོས་
 ཀྱིས་གོགས་མ་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དུས་མཉམ་པ་ཕན་ཚུན་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་འབྲུང་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ལྷན་
 ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འབྲུང་བས་བྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཚོགས་པ་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པས་རུས་པ་མི་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྡུ་མ་
 རྣམས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཅེས་ཟེར་བ་འདི་ཡང་། ཞིབ་མོར་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཅམ་ལ་བསམས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐད་ཀྱི་འབྲུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་གཅིག་ བཞི་
 པོ་དང་འབྲུང་གྱུར་རྣམས་ཚོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་། འབྲུང་གྱུར་བཞི་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་བཞི་པོ་འབྲལ་མི་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱུག་གོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆན་ཉིད་

དང་། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པ་རང་འབྲས་ཕྱི་མ་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདྲ་བའི་དོན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་བ་སྟེ། རྒྱ་དགོ་བ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དགོ་
 བ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་དང་། མ་སྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཡང་དེ་དང་དེ་ཡིན་དགོས་པ་འོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་རྒྱ་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་ནི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་སུ་འདྲ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཟག་མེད་དུ་འདྲ་བ་དགོས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། རིས་གཅིག་པ་དང་ས་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། སྤང་བུ་རིགས་ལྡེ་པོ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་
 དང་། ས་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཟག་མེད་ལ་ས་གཅིག་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ས་དགུ་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །མཉམ་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་
 ཕྱིར། རིས་དང་ས་གཅིག་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཁམས་དང་ས་གཅིག་པ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་ནི་རྒྱ་དུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་དགེ་གཅིག་པ་དགོས་སོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་
 ཞིག་ནི་དུས་མཉམ་པ་ནི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་འང་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་སྡེ་ཕྱི་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། །

༡། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ལ་དེ་གཉིས་མི་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འདི་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཕྱི་བ་དགོས་ཤིང་། མ་འོངས་པ་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་པ་ནི་རུང་བཟུང་སྟོམས་པས་
 འདི་ལྟར་བཤད་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ལ་རིགས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། མ་འོངས་པའི་ཆོས་རིགས་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་འོ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གཞག་མི་བརྟུབ། མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་གཞག་མི་བརྟུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། འཆད་ཚུལ་སྤྱི་མེད་ལྟར་ནི། མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་གསུམ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་མི་མཆུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། མ་འོངས་པའི་མི་དགོ་
 བ་ལྟ་བུ་ནི། མ་འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་ལ་མ་འོངས་པའི་ས་དེ་ན་སྤྱི་ཕྱི་འོ་མ་པ་མེད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་སྤྱིར་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
 འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་རིགས་འདྲ་གཉིས་ནི། མ་འོངས་པའི་ས་དེ་ན་སྤྱི་མེད་པར་མ་བཟུང་། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡང་སྟོན་ལ་གང་བྱུང་བ་ཡིན་པོས་མ་བཟུང་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆོ་མ་གཉིས་
 བཞིན་ནོ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་མི་མཆུངས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་སྟོན་ནི་མ་འོངས་པའི་གོ་ས་དེ་ན་དེའི་རྒྱར་བཤད་པ་དེ་དང་སྤྱི་ཕྱི་འོ་མ་པ་མེད་པར་གནས་ཀྱང་། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་བྱུང་བ་ན། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ་སོར་ངོས་

འཛིན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བསྐྱད་པ་ན་ཉེ་རིང་མེད་པར་བསྐྱད་གྲང་། འབྱུང་སར་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ངོས་འཛིན་པར་སྤྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་བཞིན་
 དུ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་འང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་ཅིར་འགྱུར། ཞེན། བསྐྱན་བཅོས་ལས་དེ་སྦྱོས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ནི་
 རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ལ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བེན་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱ་ན་མི་རུང་
 བས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ
 བ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་འདྲ་བའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ནི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་

ཨ

ཨ

ཨ

༡། རྩ་ཡིན་ལ། རྩ་པར་སྒྲིན་པའི་རྩ་མཆོན་ཉིད་ལས་རྩ་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་མའོངས་པ་ཡང་མི་ལྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ངག་དོན་ནི། མའོངས་པའི་གོ་ས་ན་གནས་པའི་ཆོས་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་གཞན་རྩ་མས་ཆང་བར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། འོ་ན་མའོངས་པའི་གོ་ས་ན་ཡོད་པའི་རྩ་སྒྲིན་རྩ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། རྩ་སྒྲིན་གྱི་རྩ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མ་ངེས་ཏེ། གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐའ་དབྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་དག་ རྩ་སྒྲིན་རྩ་འབྲས་
 ལ་སྒྲིལ་བས་བྱུང་བེད་བའི། དངས་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་པ་དང་འགལ་བར་མ་བྱེད། ཅུ་བ་ཉིད་དང་འགལ་ལོ། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གོ་སར་སྒྲེབ་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་ན་ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་དང་དེའི་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་རིགས་རྩ་མས་ནི། མའོངས་པའི་གོ་ས་དེ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲས་ཁོ་ནར་གནས། ད་ལྟར་གྱི་གནས་
 སུ་སྒྲེབ་པའི་ཆོ། སྒྲིལ་སྒྲེབ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་དང་། གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲས་སུ་ངེས་སོ། ཞེ་ཡང་ཞེས་མོར་ན། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་མའོངས་

པའི་ས་ན་སྤྱི་མེད་པར་གནས་གྲང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་འཁྲུགས་
 དགོས་པ་ལས་སོ། །ཡང་སྐབས་འདིར། སྤྱིར་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཤུགས་བསྟན་ལ། དག་བ་སྤྱེས་ཐོབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་བཤའ་པ་ཞིག་བྱུང་བས། དེའི་མཆན་གཞི་ཇི་བུ་ཞེ་
 བ། སྤྱོད་དཔོན་སྤྲུལ་དག་ན་རེ། དག་བ་སྤྱེས་ཐོབ་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། དག་ཅུ་གཙོ་དཔའི་དུས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དག་བ་སྤྱེས་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའང་
 དག་བ་སྤྱེས་ཐོབ་ཆེན་པོས་དེའི་འགལ་ཁྱེད་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལྟ་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལ། མཆན་གཞི་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་། །ཞེས་
 བཤའ། མཆན་ཉིད་ནི། ཉོན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཞིག་མཚུངས་པ་ལྡན་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །འདི་ཡང་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཙོ་བོ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་
 མཆན་གྱིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོའི་ངོས་ནས་འཁོར་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྱུ། གྲིཾཆྲིགས་དྲོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྲིས་མཆུངས་ལྟན་གྲི་རྒྱུར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། མཆུངས་ལྟན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི། མཆུངས་ལྟན་གྲི་རྒྱུར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆུངས་ལྟན་ཡིན་པ་ཅམ་གྲིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་མཆུངས་ལྟན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན། ལྟ་བུ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་མཆོན་
 གཞི་ནི། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱུག་བསྟེན་ལ་རྒྱུ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་། གང་དེ་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་གྲི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་དོན་གྲིས་ན་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ལ། འདིའི་འབྲས་བུ་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་མ་བྱུང་གྱང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོལ་
 པར། དེ་དག་གྱང་འོག་ནས་སྤྱུགས་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་འགྲོ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་མཆུངས་ལྟན་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་མཆོན་
 ཉིད་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་པ། །གང་དེ་འང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རང་སར་ཀུན་འགྲོ་ལྟ། ཞེས་པས་སྟོན་ལ། དོན་ནི་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་པོ་ཀུན་གྱི་

ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཕྱ་རྒྱལ་མཆུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་འདི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 ཀུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ས་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱང་རིས་གཅིག་པ་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་མཆོན་གཞི་བཤའ་མ་ཐག་པ་འདི་དག་ཏུ་
 བྱངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྦོམ་སྤང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་ལྷ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་པ་སྦོམ་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྦྱེས་པར་འབྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་དེ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། རྒྱུ་ལ་ནི་གཅིག་སྤངས་ཟེན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། འདས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་དུ་ཡང་། བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་
 བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་འོངས་པ་དང་། དེ་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པའི་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་བདེན་པ་མ་གཏོགས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱག་བསྟེན་གྱི་བདེན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཉི་འོག་པ་ན་རེ། འོ་ན་དགས་པ་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་

ཨ

ཨ
ར
ཨ

ཨྲ། །ལས། དང་པོར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་གྲང་། །ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། དེའི་རྒྱ་ལན་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་དུས་དེར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཐོང་སྤང་གྱུན་འགྲོ་ནི་སྤངས་བེན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་བེན་ཀྱང་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་བེར། སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་མུ་བཞི་བཅུ་བཞི། འདི་ལྟར། དེའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགོག་ལམ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇིག་ལྟ་ལ་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཅུ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
 ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི་མི་སྤྲོད། གང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་བཞི་བཅུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་གྱུན་འགྲོའི་རྒྱར་ཡོད་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམ་པ་བཅུའི་ནང་ནས། འཇིག་ལྟ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དགའི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་པོ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གྱུན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གྱུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་གྱུན་འགྲོའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པན་རྩུན་མཚུངས་པར་མི་

326

ལྟ་མི་རུང་བས་ལྟན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་
 མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཐོབ་པའི་རུས་པ་ནི་ཐོབ་པའི་
 ཚེས་ལ་འཇུག་གི། ཐོབ་བྱ་ཕྱི་མ་ལ་མི་འཇུག་པས་ཤིང་ཤུན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་མཚུངས་སུ་མི་རུང་བ་རྟོགས་སྤྲིའིང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་ཞིང་འཛིག་ལྟ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བརྩེ་པོ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ནི་གྲུབ་ཟེན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤངས་སུ་མ་སྐལ་
 མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཅི་རིགས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ནི་བརྩེ་ཆར་གྱིས་བྱེད་ལ། ཀུན་འགྲོ་ནི་དེར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅུ་ཉོན་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བས་དེ་དག་གི་རྒྱ་བཞི་ཀ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་བཞི་ཀ་བྱེད་པའི་

པཱ་ཆེན་གྱི་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

ཕྱིར། རྩལ་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ལ། མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགོང་དང་། །དགོང་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་པ་འོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་རྟོགས་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །དེའི་
རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། མཐུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གྱི་དགོང་བ་ཡང་དེར་མི་རུང་སྟེ། སྟེང་པའི་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ལས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ནི་འཕེན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་ལ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་སྟེང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བསམ་ནས་དེའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་སྐབས་དག་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་འང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་
དངོས་དེའི་ཀུན་སྟོང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དག་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་རམ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་
ན། རྒྱུ་བ་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོ། རང་གི་དབང་པོ་ལྟ་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་འཆད་པ་
མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་བསུ་ནས། དེའི་ལན་འཆད་པ་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་གང་བདེ་བར་སྟོར་

ལྟེ། །བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་མི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུར་འགལ་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བར་སྒྲིན་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱུ་
 དེའི་འབྲས་བུ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་བས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ནི་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། ལས་བྱེད་བཞིན་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཆོ་དེའི་ཡང་སྤྲ་མས་འཕངས་བེན་ལ། ཆོ་གཅིག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རིས་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བཞུགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ལ་སྒྲིན་འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཆོ་
 འདིར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བར་བསྐྱར་བ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་འོ། །འོ་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་གཅིག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱུང་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ལས་གཅིག་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་ཅིང་། ལས་དུ་མ་
 ལས་རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྤྱི་དེ། ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་ཉུང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་འདི་ཡང་འབྲེལ་པ་ལས། ལས་དུས་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་ནི་འགྱུར་གྱི། ལས་དུས་གཉིས་པའི་ཡང་
 དུས་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བས་འབྲས་བུ་ཉ་ཅང་ཉུང་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་གིས་སྤྱི་བ་གཅིག་འཕེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་ངེས་བབྱུང་ཅན་དུ་ལྟ་བར་མི་བྱའོ། །ཡང་འབྲེལ་

པར་། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་ལ། མཇུག་ཐོག་ས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཇུག་ཐོག་ས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱོན་པ་ནི་
 རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་སྦྱོན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དང་། དེའི་རྣམ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱུར་འབྱུར་བའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །མཇུག་
 ཐོག་ས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དེ་རྣམ་སྦྱོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱུ་འདས་ནས་རིང་ཞིང་ལོན་པ་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱེན་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་
 བཅས་པ་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་དེ་འབྱུང་བའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་བཏབ་པའི་ཞིང་མེད་ན་སྤྱ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་སྦྱོན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མས་ཆོད་པ་དགོས་ཏེ། མ་ཆོད་ན། ཇི་སྐད་
 དུ། གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱེན་པར་འབྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྦྱོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་འདམ་ཐག་འབྲས་སུ་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཤམ་ཏེ་རྣམ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཕུང་པོ་དུ་ཞིག་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཕུང་
 པོ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཕུང་པོ་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་དག་ལ། འབྲས་བུ་རྣམ་སྦྱོན་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་དཔེ་ནི། མི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་

༡༡། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཕུང་པོ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འདྲ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པའི་དཔེ་ནི། ལུས་ངག་གི་ལས་མི་དག་གང་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཕུང་པོ་ནི་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་སོགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་
 གསུམ་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི་མི་སྤྱིད་དེ་ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཚེ། རྣམ་ཤེས་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པའི་དཔེ་ནི། མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དག་བའམ་མི་དག་བ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པའི་དཔེ་ནི། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། དེར་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་ཕུང་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་གི་རྒྱ་ལ་
 ཕུང་པོ་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་ཡིན་པ་དག་སྤྱིད་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་ཕུང་པོ་དུ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་
 བཅས་པ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཕུང་པོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་འཁོར་ཚོར་བ་སོགས་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་

མཆེད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྤོན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དེའི་ཚོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པས་རེག་བྱ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
 པས་སོ། །ཡང་མིག་སོགས་ལ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ། སྤྲུལ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྐྱུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་ལ་དཔག་ས་ནས་མུང་པོའི་གྲངས་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཅིག་ནས་བརྒྱ་གཅིག་གི་བར་དག་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 བོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་མི་སྤྱད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྲིན་རྣམས་སྤོན་ལས་སྐྱེ་མིན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་དུག་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅེན་ནས། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། རྒྱ་གང་
 གིས་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པས། །གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ནི་རྒྱས་པར་ལག་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་
 འབྲས་འཛིན་པའི་གཞི་ངོས་བཟུང་། རྒྱ་འབྲས་སོ་སོར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་བྲལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་པའོ། །དོན་ནི། འདུས་བྱས་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་འབྲས་བུ་བྱུང་བོ། །འོ་ན་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པས་བྱུང་བམ་ཞེན། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པས་བྱུང་བམ་ཞེན། འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ནི་དེས་མ་བྱུང་བམ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་མ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱང་།

ལམ་དེའི་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་དུག་པོ་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། འུགས་ལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །
 རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པས་བྱེད་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ནི་མེད་དེ། འབྲས་བུ་འཇོན་འབྱེན་གྱི་མ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དེ་འབྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། ཞིབ་མོར་ན། དེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་
 འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་ཐལ་བས་སོ། ། འོ་ན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རྒྱུན་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་བསྒྲེག་མི་རུས་སོ། ། ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བུ་བདག་
 པོར་བཤད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འདུས་མ་བྱས་དང་། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། །
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་འབྲས་མེད་པའི་བདག་རྒྱུན་མི་སྤིང་པས་སོ། ། འོ་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མི་སྤིང་དོ། ། ཞེ་ན། འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤིང་པར་ཐལ། དེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་ལ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་མ་གྱུབ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་འདྲུལ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཆོས་བསམ་ཁས་སྤངས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དོ། ། དེ་བས་ན་ཁོ་ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་

ཐ

༡༡། །ཤེས་པ་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་པོ་དེ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལོ། །མདོར་ན་བྱེད་རྒྱུའི་རང་ལྡོག་ནས་བྱ་བ་བྱས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་རྒྱུའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བྱ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷན་མཆུངས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བྱ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འབྲས་བུ་གང་ཞེས་རྒྱ་གང་གིས་བྱེད་པའི་ཆོ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་སམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་
 བྱེད་འབྲས་ལ་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། བྲལ་འབྲས་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་འད་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཐད་དུ། གང་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་གང་འཐོབ་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་ཐོབ། །ཅེས་སྒྲུབ་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་འབྲས་ལ་ཡང་། བདག་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་ཅོམ་དང་། སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡང་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་
 འབྲས་སོ་སོར་སྒྲུབ་ཟེན་ནས། ལྟ་པོའི་ངོས་འཛིན་ནི། རྣམ་སྒྲིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། འདིར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་གྱི་རྗེས་

ཐ

ཐ

པཱ་ཆེན་ལྟ་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲས་

སུ་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་ནི། ལུང་མ་བསྟན་རྒྱས་བྱུང་དང་། རྒྱུ་མ་བྱུན་ལས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཕྱིས་བྱུང་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་དེ་ལས་དུས་ཕྱི་མ་ལ་
འབྲུང་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མ་བྱུན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པར། གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མ་བྱུན་འཛོགས། ཀུན་འགྲོ་ཡང་སྐལ་མཉམ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་མུ་བཞི་གསུངས་
སོ། །བྲལ་བ་སྟོ་ཡི་བྱང་པའོ། །ཞེས་པར། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་བྲལ་འབྲས་སུ་འཛོགས་གམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པས་འགོག་བདེན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེའི་རྒྱུ་མ་བྱུན་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་
བདེན་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལམ་གྱི་འཐོབ་འབྲས་དང་སྐྱེད་འབྲས་སུ་སོ་སོར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི། འབྲས་དེ་ཞེས་པར། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་ རྒྱུ་མ་བྱུན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མུ་བཞི་སྟོར་ཏེ། ས་
འོག་མའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གོང་མའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་བྱུན་མེད་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་
ཅིག་མ་དུ་མས་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མ་བྱུན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། །སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། ཞེས་པར། འདུས་བྱས་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་མོད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་

༡། རེའི་བདག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་
 མིག་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐྱད་དུ། ལྟ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། །གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད། །
 ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག །གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འབྱེན་པ་ཞེས་
 པ་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱེད་རྒྱ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེས་ནི་བྱ་བ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལྟ་པོ་གང་རུང་གི་ནང་དུ་འདུས་པས། ལྟ་པོས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ལྟ་པོ་འདས་པས་ནི་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟེན་ནས་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་ནི་འདས་པའི་ས་དེ་ཉིད་ནས་བྱེད་པ་སྤྱིད་དོ། །རྒྱ་ལྟ་པོ་མ་འོངས་པས་
 ནི་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྲོ་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཉམ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་ས་དེར་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་

འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ནི། དུས་དེར་ཡང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་རྒྱ་ལྡེ་པོ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གསུམ་པ་བབྱང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྒྱུ་མས་རྒྱུ་མ་གཞག་ ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་ད་ལྟར་བས་བྱུང་མོང་འབྲིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན། ལྷན་མཚུངས་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་ཡང་བྱེད་དེ། རྒྱ་ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཉིས་པོ་འདིས་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་
ནི། ཞིབ་མོར་ན། དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དུས་ཅིག་ཆར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་རྒྱམ་གཞག་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱའི་ངོས་ནས་འཛིན་པ་པོ་དང་
འབྲིན་པ་པོར་རུང་ཡང་། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་བབྱང་ཟིན་པ་དང་ཕྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར། བྱིས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཆོས་མཛོན་པར་
ལྷན་མཚུངས་གཉིས་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དུས་མཉམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། རྟོག་གི་པ་དག་ཀྱང་། དུ་བའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

12.

༡། །གཏན་ཆོགས་དེའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡང་། དངོས་རྒྱ་དང་དངོས་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོག་པ་ལ་བདག་ཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །ཀྱང་འགྲོ་དང་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ནི། འཛིན་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནས་འཛིན་གྱང་། འབྲིན་པ་ལ་ནི། འདས་པས་འབྲིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བས་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་ཆོས་གཞན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་
མ་ཆོད་པའི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལས་རྣམས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། རྒྱུད་མི་བླ་བར་གནས་པ་ཉིད། རྫོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། འབྲས་བུ་མི་བཟད་འབྲིན་པར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། འདི་ཡང་དཔེར་
ན། འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་བར་དུ་དགོ་བས་བར་ཆོད་ནས། དགོ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ། ཆགས་པ་སྒྲ་མས་ཕྱི་མ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ནི། ཡང་ད་ལྟར་བའི་གོ་ས་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བྱས་ཟིན་ལ། འབྲིན་པའི་བྱ་བ་
ནི་དགོ་བས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱེད་པའི་དུས་དེར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ནི། ཆགས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུ་རོ། །འོ་ན། གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྲིན་པར་བྱེད། ཅེས་ད་ལྟར་བས་འབྲིན་པ་
ལ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་གྱང་། འདི་གཉིས་ལ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་ཕྱི་བ་གཞིར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་ཚུལ་ལ་དཔྱེད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་

རོན་གཞན་ཡང་མཆོན་ནུས་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་གང་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུགས་ལ། འདས་པ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་འབྲིན་པའི་བྱད་པར་མ་སྐྱེད་པས་ནོང་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་དང་འབྲིན་པའི་བྱད་པར་མ་སྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་དགོ་བས་མི་དགོ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས་པའི་ཆོ། དེས་དེ་འབྲིན་པར་འབྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་ན། འདི་འདྲ་དེ་ལ་ནི་འཛིན་འབྲིན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྒྱ་ལྷ་པོས་རང་རང་གི་འབྲས་བུར་གཞག་པ་དེ་དང་དེ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དགོ་བས་མི་དགོ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། འདིར་ལག་པ་འཛིན་ལྷ་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་
 འཛིན་པ་ལས་ནི་འོས་མེད་ལ། འབྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ལག་པ་ལེགས་ཏེ། འབྲིན་པ་ནི་དེའི་གོང་གི་མི་དགོ་བ་འདས་པ་ཞིག་གིས་འབྲིན་པར་ལག་པ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སྦྲུམ་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མ་བབྱུང་བར་
 འབྲིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱ་ལྷ་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་དམིགས་རྒྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་ལྟ་བུས་ཀྱང་བྱེད་ལ། འབྲིན་པ་ནི་རྒྱ་ལྷ་པོ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །ཞེས་ལག་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྦྱིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བྱུང་པོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། རྣམ་སྦྱིན་བདེ་བའི་བྱུང་པོ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དེ་འབྲིན་པར་ལག་པ་ནི་འབྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་སྦྱིན་འབྲིན་པས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་སྦྱིན་དངོས་ཀྱི་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

པའི་དུས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རང་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འབྱིན་པར་བྱེད། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཞུང་འདིས་ནི། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ལྷན་
 མཚུངས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པའི་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དང་
 འདས་པ་དག་ཅིས་པའི་འབྲེལ་པར། འབྲས་བུ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་པས། ཡང་དེ་ཉིད་མི་འབྱིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་ན་རིགས་པ་མ་བྱིན་པས། རྒྱ་རྒྱུ་མས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡིད་ཡིན། །
 །ཞེས་དང་། ཕན་འདོགས་གང་ཡིན་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་མཛོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་གཞིར་གཞག་ནས་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུན་ལུགས་པ་ལ། དབྱེ་བ་མཛོན་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་ངོས་འཛིན་འཕྲོས་དོན་དང་
 བཅས་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་བྲག་ཏུ་ལུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ། རྒྱུན་དང་། དམིགས་པའི་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་གང་། བྲག་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་
 པར་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་པོ་སྤྲས་ལས། བྲག་ཆེ་ཆུང་དང་དངོས་པོའི་སྒྲོན་སྤྲུང་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། འདིར་བརྟགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དང་རྒྱ་དང་། འབྲུག་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་དུ་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་ན་

ཐ

ལྟ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་

༡། མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཆ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་དང་འབྱེན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དཔའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་བབྱང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་། མཆོན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུག་ཀ་ཡང་རྒྱུན་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ལག་དཔའི་ཕྱིར་། དེ་ཡང་རྫས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འདུ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་འཛིན་པའི་ཆོ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་འཛིན་ཀྱང་། རྒྱུར་འཛིན་པའི་ཆོ་ན་བྱེད་རྒྱུར་འཛིན་མོད་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུ་རི་རྒྱུན་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་། དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་སྤྲུམ་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ཆོ། བྱེད་རྒྱུ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གང་རུང་དུ་འཛིན་ཀྱང་། རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་མི་འཆད་པར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཆད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལག་དཔ་འདིས་ནི། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟ་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་ལག་དཔ། །ཅེས་པའི་ཞིབ་ཆ་འདོན་ཆུ་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ལག་དཔ་དང་། སོ་སོར་ལག་དཔ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཆ་ནས་རྒྱུ་རི་རྒྱུན་དང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདག་པོའི་རྒྱུན་

344

༡༡། རྩམ་མང་ཉུང་མཚུངས་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པར་སྐྱེས་ཟེན་པ་དེ། འདིར་བསྟན་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མའི་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །
 ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚུངས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་དོན་ལག་དང་། ཐ་མའི་མིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལག་དང་། མ་འོངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སོགས་གཞན་ཡང་ལག་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། མཚུངས་
 པ་ཡང་ཡིན། དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་ཞེས་བྱའོ། །མཚུངས་པ་ནི། རྩམ་མཚུངས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་
 གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོར་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་ཅན་ཡོད་ཀྱང་། མཚུངས་པ་མེད་དེ། རྩམ་གྲངས་མི་མཉམ་པར་འབྱུང་སྟེན་པས་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཆོལ་
 ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེད་སྒྲུབ་ནས་མཉམ་པར་མ་གཞག་ན་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་བྱུང་ལ། མཉམ་པར་གཞག་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རང་ལུགས་ཡིན་
 ལ། བཅུན་པ་དབྱིག་ལཤེས་ན་རེ། ཟས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་གཟུགས་དང་། གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཟུགས་རྩམ་གཞན་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་སྟེན་པས་ཞེས་ཟེར་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། སོགས་ལ་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་ཉུང་བུ་

དང་། འིང་རྩ་གྲོ་རྩའི་ས་བོན་ལས་ཡལ་ག་སོགས་མང་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་སྦྱིར་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་རུང་ཡང་། མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་དུ་མི་རུང་། །ཞེས་འཆད་དགོས་
སོ། །འོ་ན་དག་བའི་སེམས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་མི་དག་བའི་ཤུ་འབྲུང་བ་དང་། ལུང་བསྟན་བཅུ་གཉིས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་རུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་མང་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་མཆུངས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་རིགས་གཞན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཅམ་ཡིན་གྱི། རིགས་དེ་ལ་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆོར་བའི་རྩལ་གཅིག་ལས་ཆོར་བའི་རྩལ་མང་པོ་མི་འབྲུང་བ་དང་། མང་པོ་ལས་
གཅིག་ཁོ་ན་མི་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །བདེ་སྤྱད་གཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བའི་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་སོགས་ཞེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་སེམས་གཅིག་ཆོར་འདུས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མང་པོའི་དེ་
མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འབྱུར་མོད། མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཆུངས་པ་དག་ལ་དེ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་སེམས་རྣམས་རང་དང་རིས་མཐུན་གྱི་གཙོ་སེམས་ཁོ་ནའི་དང་། ཆོར་བ་
ཡང་ཆོར་བ་ཁོ་ནའི་དང་། འདུ་ཞེས་ཀྱང་འདུ་ཞེས་ཁོ་ནའི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འོ་ན་དག་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེའི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་

ཐ

ཐ

རྒྱ་བྱེ

ལྟོ། །ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དེའི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རིས་མ་ཐུན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སེམས་དེ་ལྟར་
 སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། མཚུངས་པ་དེ་ཐག་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱུང་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་འཆོལ་བར་མ་བྱད། ལྟན་མི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་
 སུའང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉུང་དུ་འགོ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་
 མི་རུང་སྟེ། རང་འབྲས་རིག་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་འདྲ་དེ་ཡིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཡིད་ནི་རྟོན་གྱི་དངོས་པོས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། བྱེད་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་མ་
 ཡིན། ཅིག་ཤོས་ནི་བྱེད་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་གོ་བ་ཡང་དཔེར་ན། དེ་མཚུངས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟོན་གྱི་དངོས་པོར་གནས་ཀྱང་། དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་བརྟེན་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་མ་ཆང་བས་ཡིན་གྱི། དེ་རྟོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟོན་དུ་འཛོག་པ་ནི། རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་པ་ཅུ་མ་མོ། །དེ་ཅུ་མ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་ཡང་

འཛུགས་ཀྱིས་ཏེ། མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ནི་མི་སྲིད། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོན་ཅིར་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཆུངས་པ་དེ་མ་
 ཐག་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་འཆད་ཅེ་ན། མ་འོངས་པ་ལ་སྤྲུལ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་ནི་སྤྲུལ་ཕྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ་ན། འདིའི་འོག་ཏུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་ལུང་སྟོན་པ་མི་
 འཐད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པའི་ས་དེ་ན་སྤྲུལ་ཕྱི་མེད་པར་གནས་གྱུར། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་ལ་གང་བྱུང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ལན་ཡིན་
 ལ། འོན་གྱུར་འབྱེལ་པར་ནི། བྱེ་སྐྱེའི་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདས་ད་ལྟར་ལ་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་མ་འོངས་པ་མཐུན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་དགོས་པ་སྟོང་གི་ཆོགས་མང་པོ་གནས་གཅིག་ན་བྲོམ་ཆོགས་སུ་འདུག་པ་ལ། བསྐྱབ་ཆོགས་ཆུན་གཞོན་
 ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་པ་ན་གྲུལ་གྱི་རིམ་པ་དོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟེར་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་གཟིགས་ན་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཉེས་པ་
 གཉིས་པས་གྱུར་མི་གཞོད་དེ། གཏན་ཆོགས་འདི་ལྟར་གང་ཞིག་གང་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་། དཔེར་ན་ས་བོན་ལས་སྤྱུ་གུ་བཞིན། ཆོས་བཟོད་གྱུར་ཆོས་མཆོག་ལ་རག་ལས་སོ། །གཉིས་པོ་མ་འོངས་པའི་ས་ན་

<p>ཨ ཨ ཨ</p>	<p>༡། མཉམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་དུག་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་བཅི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །ཞེས་བཤད་པས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འད་དུས་གསུམ་པར་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་མ་འོངས་པའི་གནས་དེ་ན་ཚོགས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །མདོར་ན་བྱེད་བྱ་རྒྱ་སྒྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་མོ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་ཞེས་པས་བྲུབ་ལ། གསུམ་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་རོ། །དེ་མ་ཐག་འབྲས་ལ་འད་གསུམ་སྟེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཞེས་པས་བྲུབ་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་མ་བྲུབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་སྟེ་སོགས་བཞི་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་སོགས་དང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པར། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས་སྟེ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེ་ན། དེ་ལས་སྟེ་ཡང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་ཁས་མི་</p>
----------------------	--

ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ལ་ཡང་ཤེས་པས་མ་བྱུང་པ་གང་བདེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་
 འབྲས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐ་མ་ལྡང་སེམས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ནི་
 དངོས་སུ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་། དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དགོ་བའི་བར་དུ་ཆོད་པའི་དགོ་བ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་ལྡང་སེམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་ཆོད་པ་
 ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཅུ་ལ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་མ་བྱུང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལ་དེས་བྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཅན་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་རྒྱུན་ལོགས་སུ་བོར་ནས་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ། གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་སྟོ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྤྱི་མར་
 འབྱུར། རྒྱུ་འབྲས་ཆོགས་པ་འདི་དག་ལ། འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་བྱུར་པའི་གཟུགས་དྲན་པའི་སེམས་བྱུང་དན་སྟོ་དེ་དངོས་

ཨ

ཨ

རྒྱ

༡། །སུ་སྐྱེད་བྱེད་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་སྤྲུམ་གཞན་ཞིག་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ཇི་སྐྱེད་
 དུ། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་དམིགས་རྒྱུ་འཛིན་པ་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་
 དམིགས་རྒྱུ་འཛིན་པ་འོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གྱི་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འགགས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདི་དངོས་པོར་འདོད་པས། དེར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་སྒྱིར་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ཁས་མི་ལེན་
 ཏེ། དེ་སྒྱིར་བདག་རྒྱུ་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་བདག་རྒྱུ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རུས་པ་བཞིན་ཞོ། །འདི་ལ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་པ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་
 ཤིང་། དེ་མ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་གཟུགས་དག་ཀྱང་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དམིགས་རྒྱུ་འཛིན་སྟེ། རིའི་བྱུང་ཤིང་བཞིན་ཞོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །བཞི་པ་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལ། མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཐུན་མེད་དུ་སྒྲོན་པ་

ནི། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སོ། །འོ་ན་མིག་གི་དབང་པོ་ཉ་ན་ཤེས་མ་འོངས་པའི་བདག་
པོའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་མིག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ་སྒྲིམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་སོང་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་གོགས་མ་བྱས་པ་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་མ་ཡིན་
ཏེ། ཁོ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། མི་ཤེས་ཁོའི་བདག་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུན་གཞན་ཆོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་མཆོངས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་སྦྱིར་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་དེའི་
བདག་འབྲས་སུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན། འོ་ན། སྒོན་བྱུང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། སྒོན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་བདག་འབྲས་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྒྲིམ་བུའི་བདག་འབྲས་སུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། བདག་འབྲས་འབྲས་བུ་གོ་ཆོད་པོ་
མ་ཡིན་ནམ། བདག་རྒྱུན་ཡང་རྒྱུན་གོ་ཆོད་པོ་མ་ཡིན་པར་མཆོངས་སོ། །དེས་ན་བདག་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་འདུས་བྱས་མི་སྤིད་ཅིང་། བདག་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡང་དེ་མི་སྤིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་བདག་རྒྱུན་

ཨ་ ༡༡། ཡིན་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་དེའི་ཆོ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེན། དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་དུ་ཁས་མི་ལེན་མོད། ལེན་གྲང་
སྒྲུ་མ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་ལྡེའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ལག་ད་པ་ལས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མིང་ཅན་དག་ལ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཆོ་འདིའི་མི་དག་བ་དེ་ཆོ་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་གྲང་། དེ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན། དེ་སྦྱིར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། སྦྱིར་ཡང་སྐྱེས་ན་ད་ལྟ་སྐྱེས་པས་མ་བྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། རྟོག་གོ་སྦྱ་བ་མི་མཁས་
པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་ལུགས་འདིར་ནི། སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་བདག་འབྲས་རྩི་བའི་ལག་ད་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ནི། སྦྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་གཞིར་གཞག་
ནས། རྒྱ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན། འབྲས་བུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་བདག་འབྲས་མི་རྩི་བ་མི་སྤིང་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་དེ་ལས་སྦྱོན་དུ་བུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅུ་མ་གྱིས་བདག་འབྲས་སུ་བཞག་མི་རུས་སོ། །ཡང་ན་
འདི་ལྟར། མིག་དབང་ལྟ་བུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པས་མ་བྱབ་གྲང་། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་ནས། བདག་རྒྱུན་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་མཆམས་འཆད་པ་ན། དེ་ལས་ཕྱིས་བུང་བ་མ་ཡིན་པའི་

འདུས་བྱས་གང་ཞིག་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མ་བྱས་ཅམ་གྱིས་བདག་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དེ་ལས་ཐ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་། དེའི་བདག་འབྲས་སུ་འཛོག་པ་འདི། བོད་ཀྱི་འཆད་པ་པོ་ཀུན་གྱི་ལའད་པར་སྒྲུང་
 ཡང་། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས། རྒྱ་སྤྱི་མ་ལུ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་བཅི་རྒྱ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ། སྒྲོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། ཞེས་ལའད་
 པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དང་བདག་འབྲས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་མཆོན་ཉིད་པའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། དེར་འཛོག་པ་ལ་ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོན་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐབས་
 སུ་ལའད་པ་བཞིན། ཁོ་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་རྣམས་བཅས་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཁོའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། འདི་ནས་རྒྱུན་དང་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱུང་མོད་དུ་འཆད་པ་ནི། རྒྱ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། བྱ་བ་
 བྱེད་དོགས་ལ་པོ་ནི། སྐྱེ་ལའོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། རྒྱུན་དག་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། འདིར་སྐྱེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། འགག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། མ་སྐྱེས་པ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ཟིན་འགག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གཞན་དུ་ན་གཞོད་པ་བྱེད་པར་སོང་བས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ལྷན་མཆོངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཆོས་

ཐ

ཐ
རྒྱུ་

ལོ་དེ་བྱེད་རྒྱུ་འི་ཆ་ནས་གཞག་པའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་པོ་མི་རྟོག་ཅིང་། རྒྱ་གཞན་ལྷ་པོར་ཡང་མི་འདོད་པས་རྒྱ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྒྱུ་འདུས་མ་བྱས་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱ་ལྷ་བྱ་
 དྲུག་དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཁས་ལེན་ཞིང་། བཞི་པོར་མ་འདུས་པའི་རྒྱུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། རྒྱུ་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། ཞེས་འདོད་པ་དང་གསུངས་པའི་བྱེད་པར་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །འབྱུང་གྱུར་
 རྣམས་རྒྱ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ནི། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས། ལྷ་ལས་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་གྱུར་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྱིད་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་ཕན་ཚུན་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱར་ལག་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་ལྷ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོག་པས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་
 དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་རྒྱའོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་ལོགས་སུ་མ་བབས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་གོང་དུ་ལག་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ངག་གི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་ག། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེས། མིག་གི་
 དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། སྐལ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་གྱུར་སྐལ་ས་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་

རྒྱ་བྱེད་པ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲུང་གྱུར་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མེད་དེ། ཆོག་ལས་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་ཕན་ཚུན་དུ་རུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་དེ་རྒྱུད་
 གཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲུང་བ་བཞི་ཆོན་ཐ་དད་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ལས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་གཅིག་མེད་ན་གཞན་མི་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རི་བོ་ལྷ་བུ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡོད་པའི་འབྲུང་གྱུར་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་
 ལྷ་པོ་ཡང་། སྤྱི་ཙམ་ནས་ཆོག་ལས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རང་ལ་ཕན་འདོགས་ཚུ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་བྱེད་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཆོན་རྣམས་ནི་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུང་བ་གཞན་གསུམ་དང་། བཅས་པའི་སའི་རུས་པས་ངོ་སྐྱེད་པ་
 དང་། དེ་དང་བཅས་པའི་རྩའི་རུས་པས་རོ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་ཆོག་ལས་པ་གཅིག་པའི་འབྲུང་གྱུར་གྱིས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དེས་དེ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཅིག་བུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལའང་ན་སྤོན་གྱི་འཆད་པ་པོ་གང་དང་མཐུན་ལ་དེ་
 ལྷ་ན་ཡང་འབྲུང་བ་རང་དང་ཆོག་ལས་པ་གཅིག་པའི་འབྲུང་གྱུར་གྱི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་མི་སྤིད་དེ། དེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆང་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལའང་ན་འབྱོར་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་མེད་པར་ཡང་
 འབྲུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་བླག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་། རང་གང་གི་རྩལ་སུ་འབྲང་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་

༡༡། །འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ནི་རྒྱ་མཚུངས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཟག་མེད་
ཀྱི་སེམས་འབྲུང་བའི་གཏན་ཚིགས་མི་འབྲུག་ལ། འབྲུང་གྱུར་མེད་པར་འབྲུང་བ་ཡོད་པར་ནི་རགས་པ་རྩོམ་པའི་དུས་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པའི་དུས་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བྱུང་མེད་པར་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་གྲུང་མེད་པ་དེ་ལྟ་མེད་
ཀྱི། གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་ན་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཚུངས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བར་བཤད་ཀྱི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ་འབྲུང་བར་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མི་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྟེན་མཚུངས་པའི་ཆོ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཚུངས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་
སོ་ཤེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ལུང་གི་དོན་ནི། རྟེན་སོགས་རྣམ་པ་ལྡས་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་དེར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་སོགས་མཚུངས་པའི་སེམས་བྱུང་ནང་ཕན་ཚུན་དེར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ལྡས་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བཤད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གི་བྲངས་མང་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་། རྣམ་པ་ལྡས་མཚུངས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཚུངས་སུ་འབྲུག་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉུང་ལྡན་གྱི་ཆོ་

ཡང་མང་པོ་དེ་དག་ལྷན་པར་འབྱུང་ཏེ། མང་པོ་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྱུར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གཅིག་ ཅེས་པ་འབྱུང་བྱུང་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་བྱེད་པའི་མཚན་གཞི་
 བོ། ལུས་དག་གིས་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་རྣམ་སྒྲིན་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེའི་བདག་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་ལོགས་སུ་སྒྲིན་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་མའི་ཞོལ་ལ་འོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གཞན་ལྷ་པོ་གང་
 རུང་དུ་སོང་ནས་བྱེད་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་མི་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བསྟན་བློན་པ་དང་། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་མི་བྱེད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བྱུང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། འབྱུང་བས་འབྱུང་བྱུང་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ལ། དེའི་ཆོན་འབྱུང་བ་འབྱུང་བྱུང་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱུང་། རྒྱ་ལྷ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པའི་རྒྱར་ལག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་དེའི་བདག་འབྲས་སུ་ཁས་བླངས་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 འཆོལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཞན་དག་གྱུར་བདག་རྒྱེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱེད་བྱུང་ལག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱེན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་

ॐ
ॐ
ॐ

四

[illegible]

ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཞེས་ལ་རྒྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ལག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བརྩེ་བའི་རྒྱུ་མཆན་དང་། རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་ལག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་
 ན། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་དང་། ས་མཆུངས་པའི་ཆོ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ལྷང་གི་ཆོ་གཉིས་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་པོ་འདི་སོ་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་སྟེང་
 དུ། སྐུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་ལྷང་གི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བསྒྲུན་ནས་བརྒྱད་དུ་ལག་པ་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། སྐུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ནང་ཆན་དང་། ལྷང་བ་ནི་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ན། ཆོ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་མ་
 འདུས་པའི་སྒྱུན་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། དག་བ་ལས་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་ལས་མི་དག་བ་ལྟ་བུ་རིགས་འདྲ་འབྱུང་བའོ། །ས་མཆུངས་པ་ནི། རིགས་མི་འདྲ་ཡང་ས་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས། རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་བྱེད་ཀྱས་པའོ། །ས་འོག་མའམ་དག་བ་ལས་གོང་མའི་དག་བ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། སྤིང་པས་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་འོག་གི་རིགས་འདྲ་ཕན་ཚུན་དུ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལ་ནི། ས་མཆུངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་
 མཆན་དེ་མེད་པས་རྒྱ་གཞན་རྟོགས་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བ་དང་། སྐུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་ལྷང་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུ་མཆན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇུག་ཡུལ་གོང་མའི་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྲ། འདག་བ་སྒྲུབ་བྱུང་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ། འཇུག་བྱེད་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དག་བ་སྒྲུབ་བྱུང་གསུམ་དང་སྒྲོབ་པ་ཟག་མེད་དོ། བཞི་པ་སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ་ནི་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་ལས་བསྒྲེག་པ་དེ་
 དང་། ལྷང་བའི་བྱུང་པར་ནི་འདོད་པའི་དག་བ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཡང་གསལ་བས་འབྱུང་གིད་པའོ། འདོད་པའི་དག་བ་ནས་གཟུགས་གྱི་དག་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་གྱི་དག་བ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་དེ། འཇུག་
 པ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་པ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུབ་བའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། འཆི་གིད་ནས་བར་གིད་དུ་དང་། བར་གིད་ནས་སྐྱེ་གིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུབ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ལ་ནི་དག་སོགས་གསུམ་ཀ་གིད་ཅིང་། སྐྱེ་སེམས་ལ་འང་སྐྱེ་གིད་དུ་
 སྐྱེ་བའི་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བའི་གིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ས་པ་དེས་བསྐྱུས་ཤིང་། འཆི་བའི་སེམས་ནི་གང་ནས་འཆི་བའི་སེམས་དེས་བསྐྱུས་སོ། ལཱ་འོག་
 མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སེམས་ནི། དག་བ་སྒྲུབ་ཐོབ་དང་མ་སྒྲུབས་ལྷང་མ་བསྐྱུན་ཁོ་ན་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་འཆི་སེམས་ལ་ནི་གོང་
 མའི་དག་སོགས་གསུམ་ཀ་གིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཆི་འཕོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། ཞེས་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་ས་ནས་རང་སར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ་ཡང་། རང་ས་ནས་སེམས་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པ་དང་། རང་

ས་ནས་གང་ཡོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སེམས་བྱེད་པ་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་གང་རུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་
བའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གོང་མའི་བསྐྱེབས་ལས་ལུང་དུ་བསྟན་པས་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། འོག་མའི་དགོ་བ་སྟོར་བྱུང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །སྐྱུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་དེ་
མི་རྣམས་ལ། དེ་ལ་འང་འདོད་པའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པོ་ནི་རང་རང་གི་སས་བསྟུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་རིག་བཞི་ལས་འདོད་པའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱུ་ལ་
སེམས་དེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞིབ་མོར་ན། རྒྱུན་གྱི་ཆེ་འབྱུང་བ་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ནི་སེམས་རིས་ཉི་ཤུར་འབྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཆོ། འདོད་པའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་ལས་
གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་འབྱུང་བ་ནི། ཡང་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་སེམས་རིས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་འཆད་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཏུག་དང་ཏུག་དང་གཉིས་
ཆེད་དོ། །ཞེས་པ། འདི་ནི་དེས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལས། སྐྱེ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཡོངས་ཉམས་དང་། །དགོ་བའི་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཆོ། །སེམས་ནི་ལྡན་པ་མིན་

ཨ

ཨ

ཨ
ཨ
ཨ

ཨྲ། ལས་རྩེད། ཅེས་སོ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི། གོང་མ་ནས་འོག་མར་རོ། སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་ནི་གོང་མའི་ཉེར་བསྒྲེགས་སྐྱེ་བའོ། འདྲོང་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའོ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་
 དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། འབྱུག་པ་ནི། དག་ཅུ་ཆད་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་མཆོམས་སྒྲུར་བའི་ཆོའོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། འདྲོང་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲུར་ལོག་པའི་ཆོ། འདྲོང་པའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གཅིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཡང་ཐོབ་པ་
 དང་དག་བསྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་གསུམ་དང་། འདྲོང་པའི་མི་དག་བས་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནི་བསྐྱེབས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེ་གསུམ་འབྱུང་ངོ། གཤམ་དེ་འོ་ན་ཁམས་སུ་སྒྲུར་ལོག་
 གི་ཆོའོག་མའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་མཛོན་དུ་འབྱུར་བ་དེ། གོང་མའི་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོའོམ། འོག་མར་སྐྱེ་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོའོག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟེ། དེའི་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ན་འོག་མར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 འཆི་སེམས་གོང་མའི་སེམས་སུ་མི་རུང་སྟེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་པས་གོང་མའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཀྱང་། གོང་མའི་སེམས་ཅོམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་འདྲོང་པའི་མི་དག་བས་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ། ཁམས་གཉིས་ཀའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་ཆོའོག་བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་ཏེ། ཉམ་ས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྦྲས་པ། འདི་ན་གང་དག་མཁས་པའི་གཞུང་། ཁྲི་སྟེང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཉུང་། ཐོས་པ་གང་དག་གཞུང་རེ་རེ། ཆོག་དོན་མ་ལུས་ཏྲིག་པ་ཉུང་། ཏྲིག་པ་དེ་དག་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི། མིག་གི་
 རྣམ་པར་བལྟ་བ་ཉུང་། བལྟ་བ་དེ་དག་ངེས་པའི་དོན། ཁྲི་བཞི་ན་མ་ལུས་སྟེང་པ་དགོན། གང་འདིར་བརྟགས་པ་མང་པོ་ལ། རྣམ་པར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ། ཡིད་ཏྲོན་མེད་པར་ངེས་གྱུར་ནས། འབྲུལ་མེད་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡི། ལམ་དུ་
 དངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་མཛོད་པ་མཛོད་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཞིབ་མོར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་མཛོད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གནས་གསུམ་པ་འཛིག་ཏྲན་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞིབ་མོ་ཉིད་དུ་གོ་བ་དེ་བར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཏྲན་དང་། སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཏྲན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ། སྟེང་པར་གྱི་ཆོས། རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་འདོད་
 པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ། གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་དེ་དང་དེའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་

ཨ

༄༅། །འདོད་པའི་སེམས་ཅན་གནས་དང་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གནས་དང་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱིང་དབྱེ་བ་ལས་
 དེ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། གོང་མའི་གནས་དག་བརྒྱ་བདུན་ནི། །ཞེས་ཕྱི་སྟོང་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 རང་རང་གི་འདོད་ཆགས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེར་མི་གནས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །འོ་ན་དེར་སེམས་རྒྱུད་གྱི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་བྱུང་བ་ནི། ཁམས་འོག་
 མ་གསུམ་དུ་རྒྱུད་གཟུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེར་ནི་རིས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་རྟེན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དེ་དང་
 དེར་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སེམས་རྒྱུད་སྟོབས་ཆེན། གཞན་ལ་བརྟེན་མི་

ཨ

ཨ

ཨ

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། སྟོབས་ཆེན་ཡང་རྣམ་སྟོན་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །འོན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མི་
མཆུངས་ཏེ། དེན་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་སྟོན་གྱི་ངོ་
བོ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རྟེན་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཅི་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེན་གནས་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་དག་ཀྱང་ཁམས་དེ་དང་དེར་འདོད་དམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པ་རྟེན་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲུགས་མི་ཐོང་པའི་
ཕྱིར། འོན་གནས་དེ་དང་དེའི་སྟོད་དང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ། ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་མ་སྟོབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེན་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་
གཞི་ནི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འོན་རང་རང་གི་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་དེར་འཇོག་ན། འདོད་ཆགས་གསུམ་པོའི་བྱུང་པར་གང་ཞེན། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། མཉམ་པར་

ཐ

༡། །གཞག་པའི་ས་པའི་འདོད་ཆགས་ཤེས་པ་ནི། །ཁམས་གོང་འོག་གི་འདོད་ཆགས་གཉིས་པོའི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། །མཉམ་པར་གཞག་མ་གཞག་གི་དོན་ཡང་། །ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚྲགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་
 དང་། །སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པའོ། །གོང་མའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་། །མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ། །གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་
 བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །མདོར་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། །གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཁམས་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། །ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། །ཇི་སྐད་
 དུ། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱུ་ལ་གདུག་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། །དེས་ན་འདོད་ཆགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེས་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། །འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་མི་འབྱུང་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། །དེའི་ལན་ནི། །འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས། །ཇི་
 སྐད་དུ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཐོས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྐྱུ་ལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་ལ་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་སོ། །ཡང་ན་དྲི་དང་རོ་

ཐ

ཐ

སྐལ་པའི་ཕྱིར་དེ་འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ན་སྦྱོང་པས་ནི་དེ་གཉིས་མི་སྐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཤད། དེའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་སྐལ་སེམས་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སྐལ་པའི་སྐལ་པ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། སྐལ་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྐལ་སེམས་ཀྱང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་སེམས་ནི་འདོད་པའི་སྐལ་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟེན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟིད་དུ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དེ། མ་སྦྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་དང་། དགོ་བའི་སེམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པའི་དགོ་སེམས་སྦྱེས་ཐོབ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལུང་སེམས་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་སེམས་མ་སྦྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་སྐལ་པ་ལ་འཇུག་སེམས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དེར་ནི་དཔྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྟ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྟིད་མིན། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི། པཤད་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ལ་ནི་ཕྱིའི་སྦྱོང་དང་། དགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟིད་པ་བར་མ་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། འགྲོ་བ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་མ་སྦྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །འབྲེལ་པར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་

ཐ

༄༅། བེ། འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་དག་མི་དག་ལ་ལག་ན་འགྲོ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་དག་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟའི་འགྲོ་བ་དང་། དཔྱུལ་བར་འཕེན་གྱི་མི་དག་བ་ཡོད་པས་དེ་དཔྱུལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །

དེས་ན་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བར་སྤྱིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགྲོ་བར་མི་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དཔྱུལ་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱིད་པ་

དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་། ལྟའི་སྤྱིད་པ་དང་། མིའི་སྤྱིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་འགྲོ་བ་ལྟ་ལས་ལོགས་སུ་ལག་དཔ་དང་། བསྟན་བཅོས་གདགས་པ་ལས། སྐྱེ་གནས་གཞིས་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་བསྟུས་ཀྱི། །

འགྲོ་བ་ལྟས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྟུས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྤྱིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ནི། འདིར་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤྱིད་པ་བར་མ་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་བགྲོད་པ་གང་གིས་འགྲོ་བའི་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། ཁམས་

གཞན་གཉིས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་གིས་འགྲོ་བའི་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ན། སྤྱིད་པ་བར་མ་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་གྱི། འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་མི་འཆད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་པར། གཤམ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། སྤྱིད་པ་

ཐ

ཐ

བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འགྲོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། དག་ཅུ་ཆད་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ལ་ཡང་། རྣམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཁོ་ན་དང་། རྒྱས་བྱུང་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད་ལ། ལུགས་སྤྱི་མ་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོག་ནི་རྣམ་སྒྲིམ་བཅུ་རྣམ་གཉིས། ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་འགྲོ་བ་ལྷ་ཁོ་ནར་བཤད་ན། གཞན་ལས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ལ་ཁུངས་མེད་པ་འཇམ། ཡོད་ན་དུག་
 པོ་དེ་ལྟར་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁུངས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཆོག་གས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ནི། མི་
 ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པར་མཛད། ཅེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ། དེ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། འགྲོ་དུག་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། མྱོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་འདིར་
 བཤད་པ་ལྟའི་སྟོང་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པ་འོ། །འདིར་བསྟུས་པ་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རྣམ་སྤྱོད་སྤྱི་དབྱེ་བས་དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་ཟེམས་པ་བར་སྤྱིད་དང་། ལྷའི་རོལ་མོ་མཁའ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འགྲོ་བས་མ་བསྟུས་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་འདུས་པ་དང་། གྲུལ་བུ་མ་དང་ལུས་སྐུལ་པོ་ནི་ཡི་དུགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལྷར་གཏོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་དང་ནམ་མཁའ་ལྷིད་

༡༡། མིའམ་ཅི་ལྟོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་ནི་དུད་འགྲོའི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། སྟོ་བྱེད་དང་། རྩེད་བྱེད་དང་། འཇ་བཟུང་ཡི་དུགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཞོན་སྦྱོར་དང་། རྩེགས་སྦྱོར་དང་། བདུད་རྒྱུ་མས་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྟར་
 གཏོགས་པ་ལོ། ཞེས་སྤྲུལ་རྒྱུ་མས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། རྒྱུ་མ་ཞེས་གྱི་གནས་པ་བཞི་དང་བདུན་བཤའ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་ལུ་བཞི་ཅི་བལོ། འདྲ་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དང་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན་
 ལ། གཞན་དེར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆོན་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྟག་མ། དེ་འཛུམས་བྱེད་ལྟར། ཞེས་པ་ལོ། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱང་དེར་ངེས་སམ་ཞེས། རི་སྐད་དུ། སྤྱིད་ཅི་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མས། སེམས་ཅན་གྱི་
 རི་གནས་དགུར་བཤའ། ཅེས་སོ། འདྲ་སོང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མ་ཆོན་ནི། མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན། ཞེས་སོ། འོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལོགས་སུ་དཀར་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་གཞན་རྒྱུ་མས་བསམ་
 གཏན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ནི། གཞན་མིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ངན་སོང་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ཅི་སྟོམ་ན། དེ་ནི་མཆོན་པ་ཅོམ་སྟེ། དེར་འགྲོ་འདོད་དང་སྟོད་འདོད་གང་རུང་ངམ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བེད། ངན་སོང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཆོང་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་སྟོད་འདོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྟོས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྒྱུ་མས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེར་འགྲོ་འདོད་པ་དང་། འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་ནི་གནས་

གཙང་མ་དང་མུང་འདས་སུ་འགྲོ་འདོད་པས་སོ། ། ཞེས་འགྲེལ་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་ལྟན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་དེ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གྲུབ་མཐའ་ལས་བཅུ་པ་བར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། ཟག་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི། རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། འབའ་ཞིག་པར་ནི་མ་ལག་དངོ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་མུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། འདིར་བདུན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་བཞིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕུང་འཆད་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོའོ། ཞེས་འཆད་པ་དང་། གོང་དུ། དེ་འཛུམས་བྱེད་ལྟན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
 དོན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དེ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་བྱུང་ན། དེའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། མདོ་སོ་
 སའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། ཡང་ན་བདུན་དུ་ལག་དང་པ་ནི་གནས་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འོག་མ་ནི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། འདི་ཆེ་ན་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྤྱིད་རྩེ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 གནས་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་འཛུམས་ན། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛུམས་པ་དང་། ཡང་དེ་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་

༡༡། །པའི་སྒོས་འཛམ་ས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཕུང་པོ་སྤྲུམ་བཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་རུང་བ་བཞིན། འོ་ན་དཔྱུལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། མི་མཆུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི། དེ་ན་སེམས་ཅན་དག་དག་འབཞིན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཆན་ལས་འཛེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་པ་པོ་བདུན་འཛེག་པ་ཡང་དེར་དག་འབཞིན་དུ་འཇུག་པར་ཆད་མེད་པར་གནས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་གྱི་གནས་པ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འདུཤེས་གཅིག་ཅེས་པར། ཆངས་པ་དང་ཆངས་རིས་སུ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་འདུཤེས་གཅིག་པ་སྟེ། ཆངས་པ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་གྱིས་འདུཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལ་འདུཤེས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཆངས་པ་ཆེན་པོས། བདག་དང་སྐུ་ལ་བ་མཉམ་པ་འག་འཁྱིལ་འདིར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ལས། བྱེད་ག་དང་ཏ་ལའི་རྒྱུ་དུ་འོད་གསལ་པ་བའི་ལྷ་ཆེ་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག་ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཆངས་ཆེན་གྱི་སྟོན་ལམ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེས་སོ་སྐྱེས་དུ་འདུཤེས་པའོ། །འོ་ན་འཁོར་གྱི་ལྷ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བམ་མ་ཐོབ། མ་ཐོབ་ན་ནི་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་གནས་པའི་ཆོ། ཆངས་པ་

ཆེན་པོ་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་དུ་འདེབས་པ་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་སྟེས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་དུ་འོངས་པར་བྱན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་ན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཆངས་པ་རྒྱུར་འཛིན་གྱི་
 སྟོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེས་མ་ཐག་པའི་ལྟ་དེ་ལ། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ལ། དེས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་དུ་
 འདེབས་པ་མཐོང་ཞིང་། མངོན་ཤེས་དེ་དང་སྟོན་ལམ་གཉིས་ཀ་བསམ་གཏན་དང་པོར་ས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་པར། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཁོ་ནས་དེའི་སྟོན་གྱིས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བྱན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུས་རིང་པོར་
 གནས་པ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དག་དོན་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་དེ་ལྟར་བྱན་པ་ན་འདུ་ཤེས་གཅིག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱན་པས་ཆངས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལྟར་ན། འདུ་ཤེས་དེ་ཆངས་
 ཆེན་གྱིས་བསྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྟོར་བས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་ངོ་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་སྟེས་ཐོབ་ཀྱིས་ནི་གོང་ས་ནས་
 འོག་སར་སྟེས་པའི་དུས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་གནས་མི་ཤེས་ལ། སྟོར་བྱུང་གིས་ཤེས་མོད། དེའི་ཆོའོག་སའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གོང་མའི་དངོས་གཞི་དང་མི་ལྟན་པར་ནི་གོང་མའི་གནས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་བསམ་གཏན་

༡། །དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱིད་བང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱེད་དང་། ཞེས་པར། བསམ་གཏན་གཅིས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རེས་འགའ་དངོས་གཞིའི་ས་ལ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོས་སྐྱོན་ས། ཉེར་བསྟོགས་ལས། བཏང་སྟོམས་གྱིད་བང་པོ་མངོན་དུ་བྱེད། རེས་འགའ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བཏང་སྟོམས་གྱིད་བང་པོས་སྐྱོན་ས། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་པ་ཁམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་ཆོས་གྱི་དགའ་བ་ལ་ཕན་ཚུན་དུ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་མཐའ་དག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་སྦྱར་བུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱིད་བང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དེར་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་བདེ་བས་སྐྱོན་ས་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བཏང་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྟམ་དང་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ཞི

བ་ཡིན་པས་དེས་སྒྲིབ་མེད་ལ། གཉིས་པའི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན་རེ། བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པས་དེར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་རྒྱན་
 པ་དང་གཞིན་པ་རྣམས། བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆོ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་མེ་དེས་སྒྲིག་པ་དང་མི་སྒྲིག་པའི་སྒྲོ་ནས་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །མདོར་ན་འདུ་ཤེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བཤའ་པ་དེ་ལས། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ན་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་དགོ་བའི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྐྱོགས་
 དང་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་བདེ་བ་
 དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་ལ་དགོ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་སྒྲིབ་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་པ་ཡིན་
 པས་རྣམ་སྒྲིན་དུ་རུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤའ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་དང་པོར་སྒྲིབ་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཐ

༡། མཐའ་འཆི་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་དང་། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤིང་དོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ནི་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་ལས་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ནི་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བཟང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ན་ནོ། །འོ་ན་སྤིང་པ་ཐ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩལ་སྐྱེས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེ་དུ་འབྲེལ་པ་ཆོས་ལ་གཟུང་པ་
 དང་། གཞན་རིམ་གྱོ་སྐྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་། མི་རྣམས་སྒོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ལུ་སྐྱེ་གས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། བསྐྱེལ་པ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་སྤང་བ་དང་། ལྟ་གཏུང་
 རིང་བསྐྱེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འབྲེལ་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱ་བས་ལས་བྱུང་བའི་རྩལ་ལྟུང་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལན་འདེབས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་
 ལྟ་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །འོ་ན་རྩལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་ཞིག་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་ལས། རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གིས་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བཟོ་བའི་ཕྱིར་འབྱེན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་
 ནི། ཇི་སྤིང་མ་ཞིའི་བར་དུ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཞི་བ་ངེས་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ནི་རྩལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལ་རོ་མི་འབྱུང་ཞེས་འཆད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁའ་ལྗིང་རྩལ་སྐྱེས་ནི་རབ་

ཡིན་པས་དེས་གྲུ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་བར་བྱེད། མཁའ་ལྷིང་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་དེའི་འོག་ནས་མཆོག་ཡིན་པས་རྩུས་སྐྱེས་མ་གཏོགས་པའི་གྲུ་སྐྱེ་གནས་གསུམ་བར་བྱེད། རྣམ་མཁའ་ལྷིང་མངལ་སྐྱེས་ནི་འབྲིང་ཡིན་པས་གྲུ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་བར་བྱེད། མཁའ་ལྷིང་སྒྲོང་སྐྱེས་ཀྱིས་གྲུ་སྒྲོང་སྐྱེས་ཁོ་ན་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤིང་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ནི། འདིར་སྤིང་པ་ནི་བཞི་སྟེ། འཆི་སྤིང་དང་། སྐྱེ་སྤིང་དང་། སྤིང་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་དང་། སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤིང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩུ་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པའི་འགོ་བརྩེ་མ་པ་ནས་འགགས་ཟིན་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་སྤིང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སྐྱང་ཅིག་མ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི་འཆི་སྤིང་འགགས་ནས་སྐྱེ་སྤིང་ལ་བྱུག་པའི་བར་གྱི་སྤིང་པའོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱེ་སྤིང་རྩོགས་ནས་འཆི་སྤིང་ལ་བྱུག་པའི་བར་གྱི་སྤིང་པའོ། །སྐྱེ་བའི་སྤིང་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྲབ་ལ་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་ནི་ཆོས་གསུམ་ཀ་སྤིང་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤིང་པ་དང་འགོ་བདེན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤིང་པ་བར་མ་འདི་ལ་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའི། འབྱུང་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་ཟིན་ཀྱང་། རྩོགས་བྱེད་ཀྱིས་རྩོགས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་ནི་སྒོན་དུས་ཀྱི་སྤིང་པ་ཁོ་ནའོ་བཟུང་བ་ལ་ནི། སྐྱེ་སྤིང་དང་འཆི་སྤིང་གྱིས་མ་དེས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྟར། འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱིན་ཕྱིར། སྤིང་པ་བར་མ་འགོ་བ་མིན། །ཞེས་བཏོན་ན་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་བྱུང་ཟིན་པ་དང་འབྱུང་

ཨ

ཨ

ཨ
ཨ
ཨ

ཨྲ། འབྲུང་ལ་བཤད་ན་རྣམ་པར་འབྲུམས་སོ། གཞན་དག བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོ་འཕེན་ཚྲོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་མ་སྤྱིན་པས་ན་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྤྱེད་དགོས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་མ་ཟེན་
 ན། རི་སྐད་དུ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་། ཞེས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། གོང་མ་པ་དག་འདོད་པ་ལྟར། དེར་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་། དེས་ན་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་ཀྱང་ཚྲོགས་པར་གྲུབ་
 མ་ཟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་ལས། དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། ཐལ་ཆེན་སྤྱེ་པ་ན་རེ། བར་སྤྱིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོ་སྤྱུ་མའི་འཆི་སྤྱིད་ཆད་པ་ལས་ཆོ་སྤྱུ་མའི་སྤྱེ་སྤྱིད་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་། ཞེས་ཟེར་རོ། འདྲ་དགག་པ་ནི། འབྲུ་ཡི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་། ཞེས་པས་ནི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ནོ། སྤྱིད་པ་ཆད་ལས་འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 སོ། གཞན་ཆོག་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། འདྲ་ཡང་འདི་ལྟར། སུམ་རུ་རུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྤྱེས་མ་ཐག་པའི་སྤྱེ་སྤྱིད་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷའི་སྤྱེ་སྤྱིད་ཆད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་། དཔེར་ན་འབྲུ་
 ཡི་རྒྱན་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱེ་སྤྱིད་དེ་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་སྤྱིད་ཆད་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་བརྒན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་

གྲུང་། གཟུགས་དངོས་དེ་ཆད་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། ཞེན། ལན་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་
 འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་བརྒྱན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་དང་། མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། ཞེས་པའོ། གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་དང་པོ་ནི། གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
 པས་བསྟན་པ་ལ། དོན་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་ཏེ། དམིགས་ན་མེ་ལོང་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་
 གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྟོན་འབྱུང་བ་དང་། མེ་ལོང་གི་རྟོན་འབྱུང་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ལོང་ནང་དུ་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་ན། གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉི་མ་དང་མེ་ལོང་གི་དངོས་པོ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 པ་ལས་དེར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མའི་གཟུགས་སུ་མེད་དེ། གྲིབ་མའི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་རྫས་སུ་མེད་དེ། མེ་ལོང་ལ་བྱུར་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པའི་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བརྒྱན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱན་མིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་གཟུགས་བརྒྱན་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱེད་གཞན་ཡང་། འདི་ལྟར་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་མེ་

ཐ

ཐ

ཐ
ཐ
ཐ

ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་། དེ་ཡང་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་
 ན། དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་ན་བྱང་བཞིན་དངོས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་ཉིད་ཡིན། །སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཉིད་ཕྱིན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་རྟུན་པ་ལྟར་ན། སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དེ་བ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་རྟོག་བའི་དོར་དབྱེད་
 པས་མ་དག་པའི་ལུང་དྲངས་པ་དང་། དེས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར། མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏམ་ཆོག་གས་ཀྱང་མི་འཇུག་ན། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་ཅིག་སྟོས། ཡང་། འབྲུ་ཡི་
 རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར་། །ཞེས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་དང་། མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་། །ཞེས་ལུང་གིས་འབྲུབ་པར་འཆད་པ་ཡང་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་
 ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞོད་ཡུལ་ལ་གཞི་མཐུན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་རི་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། མདོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པ་དག་གི་དོར་རྟགས་མི་འཇུག་ཀྱང་། དེས་མ་གྲུབ་པའི་དོར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་གཞི་

འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པོ་ག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བར་སྤྱོད་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་པ་དག་གི་དོར་སྐྱབ་ལ། དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། མེད་ཅེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱད་པར་
ཐལ། དེ་ནས་དེར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མེད་ཀྱང་དེར་འཇུག་ན། འཆི་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི། སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཞི་བ་གང་རུང་ཡིན་པ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
བཞིན། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བ་དང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བ་པོ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས། ཇི་སྐྱད་དུ། རེ་ཞིག་གང་དག་ལ་ལུང་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་
ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བར་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །རིགས་པས་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་ལུང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུལ་ན། ཆད་མ་སྐྱེད་པ་ལ་ལུང་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་གོ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་འདྲན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ཤ་རྒྱུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་དུས་སྤྱོད་འབྱུང་ཤ་རྒྱུགས་ཅན། །ཞེས་པའོ། །སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱེད་ཟེན་
པ་དང་། འབྱུང་བའོ། །སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་སྟོས་སོ། །སྟོན་དུས་ཞེས་པ་སྟོན་དུ་འདས་པའི་དུས་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སྤྱོད་རྟོགས་ནས་འཆི་སྤྱོད་མ་སྐྱེ་བ་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འདོད་རྒྱལ་

༡༡། བོག་མར་བར་སྐྱར་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར་དུས་སྐྱེ་མའི་སྤྱིད་པ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་དུས་སྐྱེ་མ་ཞེས་པས་སྤྱོན་དུས་ཀྱི་གོ་བ་སྤྱོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཆི་སྤྱིད་ལས་དུས་
 སྐྱེ་བར་བྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། བར་དོའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་འཕེན་པ་གཅིག་པར་སྤྱོན་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ནི་སྤྱིད་པ་གཞན་གསུམ་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བར་སྤྱིད་དང་། སྤྱོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་
 པའི་ངོ་བོ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་ལ། གཞན་གཉིས་པོ་དེར་མ་ངེས་པའི་བྱུང་པར་དབྱེད་གོས་སོ། །འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བར་སྤྱིད་དང་སྤྱོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཆོ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
 པར་། ལས་གང་གིས་འགྲོ་བ་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་སྤྱོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིད་པ་བར་མ་ཡང་འཕེན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། འཕེན་བྱེད་རྣམ་པ་ཉི་ལུ་གཉིས། །དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་བར་སྤྱིད་ཤིན་ས་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བར་སྤྱིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱིད་ཉིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་རྗེས་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་ན་ནི་བར་སྤྱིད་དུ་འཆི་བའི་དོན་
 མ་ཆད་བའི་ཕྱིར། མདོན་པ་གོང་མ་ལས་བར་སྤྱིད་འཆི་འཕོ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། བར་དོའི་ལུས་དོར་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ལུས་སྦྱངས་པ་སྤངས་མའི་མཐོང་མན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་འཆད་དོ། །འདིར་ནི་རྣམ་སྤྱོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པས་ཆོ་གཅིག་གི་

རྣམ་སྤྲིན་ཆད་ཅིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མི་སྤྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཆི་ས་དེ་ཉིད་དུ་བར་སྤྲིད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། མི་ལ་སོགས་པའི་མའི་མངལ་དུ་ཉིན་ས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མངལ་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཉེས་པ་
 མེད་དེ། ལས་ཀྱིས་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་ལན་ནོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་བར་དོའི་སྤྲིད་པ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ། སྤྲིད་པ་བར་མའི་ཕྱང་པོ་འགགས་སམ་ཅི་སྟེ་མ་འགགས་ན་ནི། བར་སྤྲིད་དང་སྐྱེ་སྤྲིད་ལ་སོགས་པའི་
 གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། འགགས་ན་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་འགགས་ཀྱང་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མ་འགགས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ཉི་བར་ཁས་ལེན་ན། བར་སྤྲིད་དང་འཆི་སྤྲིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བར་དོའི་སྐྱེ་སྤྲིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིད་པ་བཞི་པོ་ནི་
 འགལ་བ་ཅན་ཁོ་ནར་གཞུང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཆོའི་འཕེན་པ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་དེ། རིས་མཐུན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་བཤད་པས་འཆི་བའི་སྤྲིད་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བར་དོའི་འཆི་སྤྲིད་ཁས་མི་ལེན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་དང་དེར་བཤད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། དེར་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་སྤངས་ཤིང་། མདོན་

ལྟོ། །པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པས་བར་དོར་ཆོ་བ་ལྟོ་པ་ཞིག་སྤྲོད་པ་དང་། འདིར་ནི་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པའི་ཆོ། བར་སྤྲོད་དང་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་འཕེན་
 བྱེད་གཅིག་གི་འཕངས་པས་ན། དེས་འཕངས་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་བར་དོར་བཟད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་བྱེད་པར་ལས་དང་། ཡང་ན་བར་དོར་འདའ་བ་ནི་འཆི་སྤྲོད་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སྤྲོད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱ་ཆོའི་
 འདུ་བྱེད་བཏང་བར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མོད། འཆི་སྤྲོད་མཆོན་ཉིད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཏོང་བ་པོ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་སྤྲོད་པ་བཞི་སྤངས་བཅོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། བར་དོར་ཆོ་ཆད་ཞག་བདུན་ངེས་པ་
 དང་། དེར་སྐྱེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོ་གས་པ་མ་རྟེན་ན། དེ་ཉིད་དུ་ཤི་འཕོས་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་དང་། ཡང་
 རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པར་བཤད་ན། བར་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དུས་བྱུང་ཆད་ཅིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་སྤྲོད་དུ་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རྒྱུ་མ་འཇོམ་ན། བར་སྤྲོད་ཉིད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་ཁས་
 ལེན་པ་ཉིད་ལུགས་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་ན་གདོན་མི་བྱ་བར། དེའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཁོ་ནའི་དུས་སུ། དེར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་དོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་རྟེན་གྱི། གཞན་དུ་ནི་

ལྟོ། བྱིར། རིས་གཞན་གྱི་སྤྱིད་པ་བར་མས་རིས་མཐུན་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་ནི་མི་རྣམས་པས། དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བར་སྤྱིད་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་པོ་ལྟ་དོད་པའི་ཆོ། དབང་པོའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེ་མངལ་གྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། དེ་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་གཞན་ཞིག་གྱུ་བ་པ་ཡིན། ཞེས་འདྲི་བ་ལ། འབྱུང་བ་གཞན་ཞིག་གྱུ་བ་པ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འབྲེལ་པ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། འབྱུང་
 བ་གཞན་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་མའི་སྤྱིན་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མི་གཙང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་བྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །རེ་ཞིག་སྒོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལྟ་འོ། །གཞན་
 ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ལྟ་མི་དག་པས་མཐོང་། ཅས་པར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟ་འི་མིག་གིས་སྤྱིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། ས་གོང་མ་དང་རིས་མི་
 མཐུན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིས་མཐུན་ནི་དུད་འགྱུའི་བར་སྤྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་འི་མིག་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་བར་སྤྱིད་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་འབྲེལ་
 པ་དག་ན། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་འི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞེས་པ། འབྲེལ་བར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་ཚང་བ་ལ་འཆད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་

དག་སྒྲིལ་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པར་འབྱུང་ཆོད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཆང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་མོད། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱིག་ནི་རྣམ་སྒྲིལ་བཅུ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར། ས་གོང་ན་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཆང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པ་ཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་ས་མེད་ལྟན། །ཞེས་པར། བོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་མའི་ལྟོ་དང་རྩེ་རི་གདན་ལ་ནི་ཐོག་ས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། སྤྱིད་པ་བར་མ་པ་ནི་ལྟོ་བ་རྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲེ་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོམ་ལས་གད་བྱེས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤར་བྱུང་བ་དེ་ནི་རུ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཟེམ་མོད། བར་སྤྱིད་མའི་ལུས་ལ་ཐོག་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྤྱིག་ཆགས་རྟོད་གཤེར་ལས་སྒྲེས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲེ་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ཡང་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་གཞན་ལ་ཐོག་ས་པའི་དབང་གི་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཐོག་ས་མེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པར། ལུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་གཤེགས་པའི་ནང་ནས་སྤྱིན་བྱུང་མིགས་སོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་དེར་འབྱུག་ན། མའི་ལུས་ལ་སྤྱིན་བྱའི་རིས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བར་བཤད་པས། དེ་ལ་མི་ཐོག་ས་པ་ཉིད་དུ་ཅི་འི་ཕྱིར་མི་འབྱུག། ཡང་མི་ལྟོག་ཅེས་པར། ལུགས་འདིར་ཡང་། རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ངོ་བོ་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི། བྱུང་པར་མི་ལྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་སམ་དེ་མ་ཡིན་པའི་

ལས་བྱས་པས། མི་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་འད་རིགས་གཟུགས་དང་འབྱོར་པའི་བྱུང་པར་སོགས་བཟང་ངན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱིད་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཀྱང་བྱུང་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ཡོངས་མྱོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་པ་གོང་མར། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་སོག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེར་བཤད་པ་དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དགོ་སྤྱོད་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་བར་དོའི་རྟོན་ལ་ལས་མི་གསོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བས་ས་གོང་མའི་རྟོན་མོངས་
 སྤྱོད་བའི་ལས་བྱེད་པ་བཞིན། ཡང་དེ་ནི་དྲི་བའོ་ཞེས་པར། འཆད་པ་པོ་དག །ཁམས་གོང་མའི་བར་དོས་བས་སུ་དྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་ཀྱི་བས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་དྲི་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་མོད། རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འདུག་པ་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དྲི་བའི་རྒྱུ་ལ་ལ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྤྱིའི་དབང་པོས་སམ། ལྟའི་དབང་པོས་སྤྱོད་བ་ཡིན། དང་པོའོ་ཞེ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་བས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་
 བྲལ་པར་འཇོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་ལུས་ཀྱིས་རིག་བྱ་སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་མའང་ཅིའི་ཕྱིར། །ཁམས་བས་ནི་དྲི་བོ་རིག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། ཕྱི་མའང་དེ་ཉིད་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྲ། ཞེས་དེ་ལྟར་དང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལྟ་ལས་བབས་ནས་སྤང་ཆེན་ལྟར་གཤེགས་ཏེ། ཞེས་འཆད་ལ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་མི་ལམ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅི་ཞེ་
 ན། མ་འོངས་པ་མཆོན་པའི་མཆན་མ་ཅོམ་དུ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གི་གི་འི་མི་ལམ་བཅུ་མཐོང་བ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་ལྟ་བུ་ཐབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་འབྱུང་བའི་མཆན་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་
 དཔོན་དག་ན་རེ། སྤང་ཆེན་དཀར་པོ་ནི་དག་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་མཆོན་བྱེད་དང་། མཆེ་བ་དུག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། ཀར་པ་བཞི་ནི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་མཆོན་པའོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ག་ནི་
 ཀའི་དུས་སྤྱུང་བའི་རྟ་དཔུངས་ཏེ། མ་ཏི་ཅི་ཏའོ། ཞེས་ཀྱང་བེར་རོ། འདིར་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སྤྱུང་ལྟུག་གནས་འབྱུང་གསུམ་ཤེས་བཞིན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ན། ཡུམ་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་ཆེ་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་ནུས་ཏེ། བར་དོ་གཞན་གྱི་འཇུག་རྩལ་ལྟར་སྟོན་ཅི་ལོག་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མངལ་ནས་སྦྱེས་པའི་ལུས་དེ། ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། སྤིད་པ་ཐམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནར་མ་བྱེད། མངལ་དང་སྟོང་ལས་སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཏེ། ལོ་མ་ལ་གནས་པའི་སྤིན་བུའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་

ཡིན་གྱི། ལོ་མའི་འབྲུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་བའི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དཔེ་དེའི་དོན་ཡང་། དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བུ་མང་པོ་དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལོ་མའི་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ལོ་མ་མི་
 སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིན་བུ་མང་པོའི་ལུས་སུ་སོང་ནས་བྱད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་བྱུ་བྲག་གིས་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། འབྲུང་བའི་
 ཆོ་ན་ཡང་སྒྲོ་ནས་འབྲུང་བར་བཤའ་དོ། །འོ་ན་བུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མངལ་སྒྲོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆུངས་ཏེ། དེའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་མ་མའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་འབྲུང་བ་འཆད་པ་དེ་
 ཉིད་རིགས་པར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཤའ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་རུས་གཅིག་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱུ་ཆུ་དང་བྲག་དབང་པོ་མེད་པ་ནི་འགག་ དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་རྩར་རྩར་པོ་ཞེས་བྲུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འོ། །ཞེས་འཆད་
 པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་མདོན་པ་དག་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་རང་བྱུང་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོའི་བར་སྤྱིད་ནི་མའི་སྐྱེ་གནས་ནས་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་
 འབྲུང་བ་དང་། བྱུ་བྲག་གིས་དབུས་སུ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འཇུག་གནས་འབྲུང་གསུམ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དབང་དུ་བྲུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བཤའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བར་སྤྱིད་དུ་གནས་

༡༡། ལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པའི་ཟས་ལག་པོ་། འདྲ་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་སྒྲ་ལག་པོ་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་དག་ལ་དོགས་པའི་གནས་
 དབྱུང་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། བྱུང་བའོ། འདི་གཉིས་རྩ་གྲི་སྒྲོ་ནས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀར་དུ་བཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འཛོག་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་
 རི་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བྱུང་བེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་དུས་སུ་ནི་བྱུང་བེན་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། འདུས་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པོ་གཞི་མ་བྱུན་པ་མ་ཡིན་གྱང་། སྒྲིར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ལ། མ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱང་སྒྲིར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་མའོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། འདི་
 སྐད་དུ་ཡང་། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟ་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གྱང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟ་ཡིན་གྱང་ལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་

ནས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བཞིན་དང་། ས་དང་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་འི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་འབྱུང་གཉིས་པོ་གཞི་མ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་བྱུང་མ་བྱུང་ཕན་ཚུན་མི་འཆོལ་
 པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལས་གཞན་འབྱུང་བས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ། འདི་གཞན་ལས་བྱུང་བས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོན་འདུ་བྱེད་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུང་མོད། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ཉིད་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟོས་
 ནས་ནི་རྒྱུར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བྱེད་བྱ་ཁུ་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་རྣམས་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི། འདུས་བྲས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དག་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་
 བས། བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི། རང་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་གསུམ་ཀ་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་ཡིན་མོད། བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བྱུང་བེན་གཉིས་པོ་དང་རིགས་མཐུན་པས་
 བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་རྣམས་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་གཞག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲིམ་བེན་པ་མ་ཡིན་གྱང་། དེ་དང་

༡༡། འིགས་མཐུན་པས་འདུས་བྱས་སུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་གྲེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་སྒྲེས་ན་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། དེར་ནི་བྱུང་བར་འཛོག་གྲེད་སྒྲེས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དོན་ཞེས་པ་འད་ཟིན་ནོ། མ་འོངས་པ་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བན་གཏགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་འབྲེལ་པར། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ནང་ཚན་གནས་བརྟན་བསམ་ཇོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གི་ལུགས་བཀོད་པ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བ་ལ་སུ་བཞི་སྒྲུབ་ནས། སུ་དང་པོ་ཆོས་མ་འོངས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གཤམ་ཏེ་ཆོས་མ་འོངས་པ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མ་འིག་པ་ནས་རྒྱ་ཁྱིའི་བར་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ན་སྒྲེ་བ་དང་རྒྱ་ཁྱིའི་ཡན་ལག་དག་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས། ཆ་གསུམ་དུ་འགོད་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོའི་ནང་གི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆོ་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་འགལ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། མདོར་ན་གྲེ་མདོ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་

བཀའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་སྒྲ་ལའང་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་གཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དྲི་བྱེད་ས་ཨི་ཏི་ཞེས་པ་དང་། འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དྲི་བྱེད་ས་པ་ད་ཞེས་པ་
 གཉིས་པོ་ཉིར་སྒྲུར་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དུ་མ་སྒྲུར་ན། དང་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། གཉིས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱང་། བྱེད་ས་དང་པོ་ཉིར་སྒྲུར་པ་ཏི་དང་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་པ་ཞེས་པར་སོང་ལ། པ་ཏི་ཞེས་པ་ཕྱད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པས། ཕྱད་ནས་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འོ། །ཡང་བྱེད་ས་གཉིས་པ་ཉིར་སྒྲུར་སམ་ཨུ་ཏ་ཞེས་པ་གོང་དུ་བཞག་པའི་དབང་གིས་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་སོང་། དེ་ལྟར་ཕྱད་ནས་འབྲེལ་པར་འབྲུང་
 བ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་ལའང་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གྲུན་ཀ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ། གྲུན་ཀ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་ལའང་བྱེད་ཚུལ་མི་འཐད་པ། གྲུན་ཀ་དེ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱོད་ས་ཚུལ་
 ལའང་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱད་ནས་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲུང་བའི་སྒྲ་རོལ་ན་ཕྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་བའི་སྒྲ་རོལ་དུ་བྱུས་བྱེད་པ་མེད་ན། བྱུས་བྱས་ནས་བྱ་བ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་
 རི། བཅུན་པ་དཔལ་ལེན་ནི་ཉིས་པ་དེ་སྤྱང་ས་པར་འདོད་ནས། པ་ཏི་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན་ནོ། །ཨི་ཏི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཏི་མི་སྤྱོད་པ་འོ། །སམ་ཞེས་པ་ནི་འདུ་བའི་དོན་ཏི། ཨུ་ཏ་གོང་ན་ཡོད་པའི་པ་ད་ནི་དོན་ཏི། དེས་ན་འདི་ལྟར། ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་ན་

༡༡། །འགྲོ་བར་རུང་བ་རྣམས་འདུས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་པ་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏུ་རུང་གི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་
 རས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བརྟག། ཅེས་གསུངས། འདི་འདི་དོན་དབུ་མ་ཆོག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་འཐད་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོས་པའི་སྒྲུ་མི་འཐད་དེ་མིག་དེ་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་འདྲ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པར། འདིར་སྒྲུས་པ། གཤམ་ཏེ་འབྱུང་སྟོན་ཕྱད་ནས་ཡིན། །མེད་ཕྱིར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་འདིར་དེ་ནི། །མ་གྲུབ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་ནས། དེའི་ཉེས་སྟོང་འཆད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་པའདྲ་པ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མེད་པ་ཕྱད་པ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ། །སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ན་མཐའ་ཐུག་མེད། །འོན་ཏེ་སྒྲུ་ན་ཡོད་ན་འདྲ་རུང་། །ལྟན་ཅིག་པ་ལ་འདྲ་དེ་ཡོད་དེ། །མར་
 མེ་བྱུང་ནས་སྒྲུ་ན་པ་མེད། །ཁ་གདངས་ཉལ་བ་ཞིན་གཤམ་ཏེ་ཕྱིས། །བཅུ་མ་པ་ལ་ཡང་ཅི་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པའདྲ་དོ། །གཉིས་པ་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ། བཞི་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་ཆ་གས་
 པའི་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །འདི་ཡང་མཆོན་ཉིད་དམ་ལྷོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་པ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཆང་ཞེ་ན། སྟོག་གཅིད་པ་
 ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་མཆོན་ན། དེ་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་ག་བྱུགས་དང་། དབང་པོ་དུག་དང་། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་འདུས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་
 ལ་སྟེད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ལས་དེ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཞིག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་མཐར་ཆགས་སུ་སྦྱངས་ནས་
 འབྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གཞན་གཉིས་པོ་དངོས་སུ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བགོས་ཏེ་འཛོག་པས་ན་གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་སྤྲུམ་གཉིས་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཆང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་མང་པོ་རྒྱན་ལྡན་དུ་
 འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །ཞེས་ལོ་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་པའི་འཛོག་ཚུལ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོས་

༡༡། འཛིན་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་ནི། བཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་པ་དག་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་གང་སྐྱས་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོ། །མདོ་ལས་ནི། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་བའི་དོན་མ་ཡིན་པས། འདི་ནི་
 མདོའི་དོན་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཆོ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན། སྒྲོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་དང་། ཅེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་འགྲོ་བ་གཅིག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོངས་རྫོགས་དང་དེ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་
 འབྲས་ཆར་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆར་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆར་གཞན་དུ་འང་བསྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འང་བར་གྱི་བརྒྱད་པོ་ཆར་བ་དང་། ཐོག་མཐའ་གཉིས་པོའི་ཡན་
 ལག་བཞི་པོ་ཆོ་བར་པ་ལ་ཆར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལས་སོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དོགས་གཅོད་ལ། གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྒྲུབ་སྐབས་དང་། མདོ་སྒྲེ་
 པའི་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་གཅོ་བོ་ནི་མ་རིགས་པ་ནས་རྒྱ་ཞིའི་བར་བཙུ་གཉིས་པོ་དག་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཅོ་བོ་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྒྲིབ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་

པར་ཆེན་ལྷན་པ་མཆོག་གི་འཕྲུལ་པ་

ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཆང་མོད། འདིར་ངོས་འཛིན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མངལ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་པར་ཆང་བ་
དང་། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་བཅུ་གཉིས་པོ་ངོས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལྟོག་པར་སྤྲོ་བའོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ནི། གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཅུ་དུ་བྱེད་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་འདི་ལྟར། ལྷགས་དེར་ནི་མ་རིག་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བྱེད་དང་། འདྲུ་བྱེད་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་ལས་དངོས་སུ་འཆད་ལ། འདིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་མ་རིག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི། མི་ལྟ་བུའི་འགྲོ་
བ་གཅིག་ཏུ་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མཆུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་། གནས་སྐྱབས་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཡང་ཉན་མོངས་པ་དེ་དག་
གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ཇི་སྟེད་པ་དང་། གནས་སྐྱབས་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དག་གོ། རྟོན་འབྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་གཅིག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་མ་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱད་
དུ། མ་རིག་ཉན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐྱབས། འདྲུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། ཞེས་སྦྱིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་སྟེད་ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་བར་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལྟར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་

ཨ

༡༡། །འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྤིད་པ་གཞན་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་རྒྱུར་བཞག་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གང་ལ་འཛོག་པའི་ཆོ་གསུམ་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། གསུམ་པོ་འདི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡང་འཛོག་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆོ་གསུམ་ལ་གཞག་པ་འདིས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཆོར་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཆོར་གཅིག་གིས་ལེན་སྤིད་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ཆོར་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོ་ན། འབྲེལ་པར། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་པར་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། མ་རིག་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་བདུན་པོ་སྟོན་གྱི་མཐའ་པ་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་པོ་སྤྱི་མའི་མཐའ་པར་བསྟུས་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་མའི་མཐའ་པར་བསྟུས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མའི་མཐའ་པར་བསྟུན་ཏུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་འདི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ནི་འཆད་ལ། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་གྱི་ཆོར་སྤྱི་མའི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་

ཐམས་ཅད་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གཞག་པ་དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་པ་གཉིས་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དང་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུས་ཀྱང་། བར་དུ་བཞག་པ་བརྒྱད་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གནས་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི། ཡན་ལག་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆར་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་མ་བསྟན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཆར་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་སྔོན་མཐའ་ལ་གཞག་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་སྔོན་གྱི་ཆེ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་ལ་ཇོ་གས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་རབས་དུ་མས་ཆོད་པ་སྟིང་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྔོན་གྱི་མཐར་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་
 དུ་ཞིག་ དེ་གང་ལ་འཇོག་པའི་ཆེ་རབས་ཤིག་ཀྱང་གཞག་དགོས་པས་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེ་བཞི་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་མཐའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བར་དུ་བཞག་པའི་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་གྱི་མཐའ་པ་གཉིས་པོའི་ནང་དུ་བར་གྱི་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མཐའ་གཉིས་པོའི་ནང་དུ་ཡང་གཞན་གཉིས་ཆང་ཞིང་། བར་པས་བརྒྱད་པོའི་ནང་དུ་སྤྲུལ་བྱའི་

ཐ

༡༡། ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཆང་བ་འདི་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མཐའ་ལ་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཕྱི་མཐའ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
 གུང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆོ་གསུམ་ལ་བགོས་ནས་གཞག་པའི་བགོས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས་མ་རིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་དུ་
 རྒྱུ་ལྡན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གསུམ་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་སྐྱ་སྒྲ་རབས་པ་དག་ན་རེ། རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་ནི་ལེན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་གྲང་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད། འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཐད་དུ་རྒྱག་གྲང་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡན་ལག་ལོགས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་འབྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི། དེ་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་པ་མ་རིག་པའི་ནང་དུ་ཡང་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་སྐད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡན་ལག་ལོགས་པ་འཛོག་
 མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བརྒྱན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། མདོ་གཞན་ལས་མ་རིག་པ་དང་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པས། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཡན་ལག་གཞན་ལ་

ཧྲ

ཧྲ

བསྐྱེད་བར་ཡང་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རེག་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་རྩུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཆོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཉི་
 ཟུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟོགས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་དེས་རེག་པའི་དུས་སུ་རྩུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། ཡང་མདོ་གཞན་ལས། མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། མདོ་དེས་ནི་ཆོར་བའི་དུས་ན་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི། འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འདིར་ཡང་། རེག་པའི་དུས་ཀྱི་རྩུ་དེ་ལས་ཆོར་བའི་དུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་
 བསྟན་ནོ། དཔལ་ལེན་ན་རེ། མ་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩུ་རྩུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་ན། འབྲས་བུ་མ་རིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་གཞག་མི་
 དགོས་པར་འབྱུར་ཏེ། མ་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཁྱེའི་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། མ་རིག་པའི་རྩུ་ལོགས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། ཆོར་བ་ལས་
 སྐྱེད་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩུ་ལོགས་སུ་བསྟན་གྱིས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། ཆོར་བའི་བར་ནི་རྩུ་ལོགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་བཤད་པས། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་

ལྟ

ལྟ

ལྟ

༡། །པའི་བར་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྤེད་ལེན་གཉིས་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་གྱི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
 བརྩ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་སྤེད་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཐར་མ་གཞག་ན། འཁོར་བ་རྒྱ་མེད་དང་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དོགས་པའི་སྟོན་སྟོན་མཐའ་ལ་ཕྱོངས་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་ཆ་ཤིའི་རྟེན་
 འབྲེལ་བར་གྱི་བརྒྱད་པོའི་ནང་དུ་འདུས་ཀྱང་སྟེ་མའི་མཐར་མ་གཞག་ན། སྟེ་བ་སྟེ་མ་མེད་པའམ། ཡོད་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་དོགས་པའི་སྟོན་སྟེ་མཐའ་ལ་ཕྱོངས་པ་དང་། སྤེད་སོགས་གསུམ་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུས་ཀྱང་། བར་དུ་མ་བཞག་ན་སྟེ་མའི་མཐའ་པ་གཉིས་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་དོགས་པའི་ཕྱོངས་པ་སྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་གྱི་བརྒྱད་པོ་སྟེ་བ་དང་། ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདུས་ཀྱང་། ཆོ་བར་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མ་བཞག་ན། ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ཕྱོངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གཉིས་སུ་མ་བསྐྱས་པར་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བ་དེ་ནི། སྟེ་མཐའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱད་སྟེ་བྱེད་དེ་འཆད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ན་བརྩ་གཉིས་པོ་རྩ་གྱི་སྟོན་སྟོན་ནི་བདུན་ནམ། ཡང་ན་ལྟའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་དང་མི་འདྲའོ། །ཆོ་གསུམ་ལ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར། སྟོན་མཐར་བཤད་པ་དེའི་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་ཆོ་དང་། སྟེ་མཐར་བཤད་པ་དེའི་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་ཆོ་

ལ་ཡན་ལག་གི་གྲངས་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་གང་ལ་འཛོག་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲུལ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་འཛོག་སྟེ། ཆ་ཤིའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཐའི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ཆོ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་སྒྲུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷོག་པའི་སློ་ནས་འཛོག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱིང་། རྗེས་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གང་དུ་འཛོག་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ནམ་བཅུ་གཉིས་པོ་མ་ཆད་བ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་
 ཏེ་རོན་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་རྒྱུ་ལྗང་དང་འབྲས་བུ་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་གཞན་མི་འཐད་པས། རྒྱུའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྗང་ཆར་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བས་སོ། །སྐྱབས་དེར་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་བདུན་གྱི་སྐྱབས་ན་ཡོད་པའི་ཕུང་པོ་ལྗང་ཆར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། རྟོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡོད་ན་གང་དུ་
 བསྟུད། ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ནི། གཙོ་བོའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་ལ་ཡང་དེར་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེབས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱུ་ལྗང་ཆར་སྐྱབས་སུ་འཐད་པའི་ཕུང་པོ་ལྗང་ནི། མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་བྲག་བཅས་གང་རུང་གི་ཆ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཡན་ལག་དུ་འཛོག་ལ། འབྲས་བུ་བདུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་འཛོག་པའི་ཕུང་པོ་ལྗང་ནི། ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྱུང་འཆད་པར་རུས་ཏེ། གཞན་ལ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བའི་

ཨྱ། བྱེ་སྤྱི་ལུགས་འདིར་བཅུ་གཉིས་པོ་ལ་ས་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་སྤྱི་པ་ལ་དག་འན་ཡང་། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ནས། ཡང་འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་ནི། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་། གོང་མ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལའད་པ་མེད་པའི་བྱེར། དེ་ལྟ་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ནི་ས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱེར། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་པར། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ལེས་པ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པར་མ་གྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེར། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བས་
 སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་ཆོ་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་དང་། སྤྱོད་ལེན་གྱི་ངོས་འཛིན་སོགས་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་། བཅུ་གཉིས་པོ་ཆང་བ་དེ་ཡང་རྣམ་
 སྤྱིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེའི་ཆོ་ས་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་དང་མཐུན་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིར་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྤྱོད་ལེན་གཉིས་ལ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པས། མ་རིག་པ་དང་
 སྤྱོད་ལེན་ནི་ས་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱེར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། མ་རིག་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་བདུན་པོ་འཕ། ཡང་ན་སྤྱོད་པ་ནས་རྒྱ་ཞིའི་བར་ལྟ་པོ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། བཅུ་གཉིས་པོ་ཆང་མར་དགོས་པ་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མཆོག་པཱ་འཕྲུལ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་འབྲུང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོར་བའི་ཆོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡང་འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབྲུང་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་གཟུགས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་དགོས་སོཞེན། དེ་ལྟར་དགོས་པས་སྤྲུལ་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། གཟུགས་ཀྱི་རང་ས་ནས་རང་ས་དང་། དེ་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ཆོར་
བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤེད་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོགས་པ་ནི་མི་སྤྲིད་ལ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོགས་པ་སྤྲིད་ཀྱང་། ཡན་ལག་ལྷ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་ནས་ཆེ་ཞེས་བར་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གོང་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་
ལ་ནི་རྫས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་དགོས་པ་མེད་ལ། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་གཉིས་ལེན་པའི་ཆོ་རྫས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་གཞག་གོ། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། གོང་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ཇི་ཅམ་
ལེན་ཀྱང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྟེན་དེ་ལ་ཡོད་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་ནི་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་
སོའི་ངོས་འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ། གོང་འོག་རྩ་མ་བཤད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་འདིར་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པོ་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་ཉིད་ཁོ་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆད་ན། དེའི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། འདི་ལ་གཞན་དག་གི་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་གཞག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རིག་པ་བཀག་ཅམ་མ་རིག་པ་འི་ངོས་འཛིན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ཞེས་རབ་ངན་པ་དེའི་ངོས་འཛིན་དུ་མི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་འི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་མི་རིགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་འོ་ཞེས། དེ་རྟོན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ལ། དེའི་ཆོན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་དངོས་མིང་གི་མཐའ་ན་དག་ག་ཆོག་སྒྱུར་བ་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དག་ག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་མཛའ་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། རོན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ལུང་ནི། ཀུན་སྒྱུར་སོགས་ཆོག་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྒྱུར་དང་། འཆིང་བ་དང་། སྒྱུ་སྒྱུ་དང་། རུ་བོ་དང་། སྒྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། མེད་པར་དག་ག་པ་ནི་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ། ཞེས་རབ་དཔའ་བོ་མིན་ལྟའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལྟ་བ་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་ཞེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ནི། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཇུས་འགལ་བ་གཉིས་མཚུངས་ལྟན་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །འདིའི་ལུང་ནི། ཞེས་རབ་ཉོན་མོངས་བརྟན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རིག་པའི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། ཞེས་པས་འཆད་ལ། རོན་ནི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པའོ། །འདིར་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་འཛིག་ལྟ་ཉིད་མ་རིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་
 མི་འབྲད་དེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་འདི་དག་སྒྲིག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་འགོག་པར་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་
 རིག་ ཅེས་ལའད་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་བྲགས་པས་ཀྱང་། འཛིག་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་ལའད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མི་ཕྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམ་འགྲེལ་
 མཛད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འབྱུངས་པ་ག་ལ་སྟིད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྱིར་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འཆད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་པ་དག་གི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པར་གོང་དུ་ལའད་ཟེན་ལ། དེའི་ནང་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྟིད་པར་སྒྲིབ་པ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བདག་ཏུ་རྫོངས་པའོ། །འོ་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲ

<p>ཨ ཨ ཨ</p>	<p>༡། །དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་སྐད་དུ། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཇིག་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བས་དེར་འཇོག་ནུས་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མིང་ག་བྱུགས་ལ། ག་བྱུགས་ནི་མཁའ་ཟིན་ཞིང་། མིང་ནི་ག་བྱུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་དག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་མིང་ཞེས་བྱ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་། ཏྲ་དང་། ལུག་དང་། ར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བ་ལང་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ནོག་ལྟོག་ལལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་ག་བྱུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། སྒྲ་མཁའ་དཔ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར། གཞན་དག་ན་རེ། འདིར་ལུས་བོར་ནས་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། མིང་ནི་ག་བྱུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་མཁའ་དོ། །གསུམ་པ་རེག་པ་ལ། དབྱེ་བ་ནི། རེག་དུག་ ཅེས་པ་ཡིན་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པ་རྒྱ་དང་། རེག་པ་འབྲས་བུར་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་དབང་པོ་ལྟ་ནི། དོན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འདུ་བར་</p>
----------------------	--

རིགས་ན། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་བར་མི་རིགས་ཏེ། གཅིག་གི་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རེག་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་མཐུན་པ་ཅམ་ལ་འདུས་པའི་མིང་བཏགས་སོ། །རེག་པའི་
 འདིའི་ངོས་འཛིན་ལ། འབྲེལ་པར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ཉིད་རེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅེར་བ་དང་། གཅིག་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཞན་ཞིག་རེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅེར་
 བ་དང་། གཅིག་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་དུས་ཉིད་ན་རེག་པ་རྣམས་གཞན་དུས་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས། ཆོས་མཛོན་པ་པ་དག་གི་རུང་ལུགས་ནི་ཅུ་བར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རེག་པ་དང་པོ་ལྷ་ལ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོགས་
 བཅས་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ་ཆོག་སྒྲུབ་དགས་གྱི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་གཙོ་བོར་མིང་ལ་དམིགས་པས་ན་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་
 ལས། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་སྒྲོན་པོ་འདྲ་ཤེས་ལ། སྒྲོན་པོ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་གོ་བ་ཡང་། སྒྲོན་པོ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཆོག་ལ་དམིགས་པ་དང་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལས་མིང་ག་ཞིའི་ཕྱང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་རྟོགས་རུས་ཏེ། མིང་ལ་དམིགས་ནས་དོན་ལ་གཞིལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་དོ་སྒྲམ་དུ་བབྱུང་ནས་

འོག་འོག་ལལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མཐའ་དག་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་
 ལ། སྒྲོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་དང་བཅས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཆོར་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱུའི་བྱེད་པར་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། དུག་ཅེས་པའོ། །བསྐྱུ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལུས་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 གསུམ་པོ་ག་ཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་སོ། །བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྱེ་སྒྲ་སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ཅིང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་ཡིད་ཉེ་རྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ན་

དང་། སྒྲིལ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་ཡང་། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིལ་དང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ཉི་མོ་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་རྒྱ་བའོ། །དེ་ཡང་སྒྲིལ་རབས་པའི་ལྟར། སའོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གོང་མའི་ཡིད་ཉེ་རྒྱ་
ནི། སའོག་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིལ་། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉི་མོ་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་བླ་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རྒྱ་ཞེས་མི་བྱ་
སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱ་དཀྱིལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གོང་མའི་ཡིད་ཉེ་རྒྱ་འོག་མ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ཀྱིས། འདོད་པའི་ཡུལ་
དུག་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྒྲིལ་སེམས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྒྲིལ་སེམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲིལ་། མདོར་ན་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་བླ་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་
དག་ལ་ཡིད་ཉེ་རྒྱ་ཞེས་མི་བྱ་ཡི། ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་རྒྱ་བ་དག་ལ་དེ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡིད་བདེ་བས་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱེད། ཡིད་མི་བདེ་བས་ནི་ཁོང་ཁྱོད་བར་བྱེད། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའོ། །
འོ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་ཡིད་ཉེ་རྒྱ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཉེ་རྒྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཆོར་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲིལ་། འདི་ཡང་ཡིད་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། གྲི། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་ནི་ནང་དུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྟེན་པར་གནས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་ལན་ཡིན་མོད། འབྲེལ་པར་
 ནི། དང་པོ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡིད་གྱིས་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེའི་མི་མཐུན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གྲག་གོ། ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་གཤམ་ཉེ་རེ་ག་པ་ལས་ཆོར་བ་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ། དུས་མཉམ་དུ་
 འབྱུང་བའམ། རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན། དུས་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རེ་ག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ཆོར་བ་མེད་པ་གཅིག་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོར་བ་
 སེམས་གྱིས་མང་པོ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་གཉིས་པོ་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལྟན་ཅིག་གི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མར་མེ་ལས་འོད་དང་། ལྷ་གྲུ་ལས་གྲིབ་མ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མིག་དང་གཟུགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པའི་རེ་ག་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྤྱོདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་མདོ་སྤྱོད་པ་ན་རོ། རེ་ག་པའི་རྗེས་སུ་ཆོར་བ་སྤྱོད་གོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མདོ་ལས། རེ་ག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་གྱི། ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རེ་ག་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཆོར་

418

42

༡༡། །པའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྱུར་པའི་ཚེར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རེག་པ་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཤིང་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཚེར་བའོ། །འོ་ན་གཉིས་པོ་རྟོན་མཚུངས་པར་འབྱུང་ལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་མི་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲུལ་ན་བྱུང་པ་མ་དེས་ཏེ། སྟོམས་པར་འབྱུང་གའི་ཚེར་བ་དང་། སྟོམས་འབྱུང་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་རེག་པ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པོ་མཚོན་བྱེད་གྱིད་པེ་བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་པོ་མདོར་བསྟུན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། བཞི་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། གསུམ་པོ་དེའི་འདྲ་ཚེས་གྱིད་པེ་སྟོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སྤྱིད་པ་བཞི་ཡང་བསྟུ་བ་
 ནི། སྤྱིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཆེའི་རྒྱན་དེ་ལྷར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིད་པ་བར་མ་དང་། རྒྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། དུས་སྤྲུལ་མའི་སྤྱིད་པ་དང་། འཆི་བའི་
 སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་བཞི་ལས་མི་འདའ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་གསུངས་མོད། བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་མ་བསྟུས་ཏེ། སྟོན་མཐའི་ཡན་ལག་གཉིས་གྱིས་གྱུང་མ་བསྟུས། བར་གྱི་བརྒྱད་དུ་ཡང་མི་འདུ། ཕྱི་
 མཐའི་གཉིས་གྱིས་གྱུང་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོག་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་མཐའི་གཉིས་པོ་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལྱུར་པའི་ལས་ཉོན་ལ་སྟོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན། བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ནི་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ས་

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱད་པོའི་ཐོག་མ་ནི་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནས་ཕྱོམ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲེ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་བར་གྱི་བརྒྱད་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར། སྒྲེ་བའི་སྤྱིད་པ་
 ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་བཤད་པ་འདིས་ནི་བར་སྤྱིད་དུ་སྒྲེས་མ་ཐག་པའང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཤེས་ན། འགྲེལ་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཀུན་དཀྱིས་ཆེག་རྒྱ
 ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྤྱིད་པ་བར་མར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ཡང་གཏོན་མི་བྱ་བར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་དཀྱིས་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཐུག་དོག་དང་སེར་སྒྲ། ཁྱོ་བ་
 དང་འཆབ་པ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་གང་སྟེལ་གྱིས་འགྱུར་པ་བསྒྲུན་ནས་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ནི་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། ཅེས་
 པས། ཐུག་དོག་གིས་མཆོམས་སྒྱུར་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེར་ནི་ཅིག་ཤོས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བར་བཤད་གྱི། ཐུག་དོག་པར་བཤད་པ་མེད་མོད། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཐུག་དོག་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། བཞི་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་སུ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པ་ནི། སལ་ཆེར་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་ལ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཟུང་ན་འདྲ་འཁུང་བསྒྲུན་མིན་

ཐ

ཉུ་བཅུ་ལྔ་

༡༡། །གཉིས། །ཞེས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེས་དང་སྒྲིད་ལམ་པ་གང་རུང་དུ་བཤད་དོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་འཆི་སེམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདུཤེས་ཕྱ་མོ་
 རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་ནི། དག་བའི་སེམས་བསྒྲེག་ཅིང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། །ཞེས་དང་། དོན་བཟང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འཆི་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་བརྗོད་
 ན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། དག་བའི་སེམས་ཡོད་པར་འཆི་བ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཆི་སེམས་དངོས་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ་དགོངས་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གང་
 གིས་གནས་པའི་བླ་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། སྤྱིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། གྲངས་ངེས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། །ཁམ་གྱི་དང་། རེག་པའི་དང་། སེམས་པའི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བླ་
 སོ། །དང་པོ་ནི། །ཁམ་གྱི་བླ་མ་ནི་འདོད་པ་ན། །སྒྲེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ཆོགས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ལྟའི་དབང་པོས་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ལྟེ་ལུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབང་པོས་ཁམ་དུ་བཅད་
 ཅིང་མིད་པ་ན། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་དེའི་རྟོན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་ཉི་མ་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་རེག་བྱ་ཇི་ལྟར་བླ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁམ་དུ་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། གཞན་དག་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་

དུ་བྱས་ཤེས་ཟེར་མོད། རེག་བྱ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཏིད་ཀྱི་ཁམ་དུ་བྱེད་པར་གྱུ་བོ། །འོ་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རེག་བྱ། ཟས་སུ་འབྱུར་རམ་སྒྱམ་པ་ལ། འདོད་པ་ན། ཞེས་སྒྱུས་སོ། །འོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཟས་སུ་འབྱུར་ཏེ། ཟས་ཀྱི་
 གཟུགས་མཐོང་བ་ན། ཆོམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱེན་གྱི་ལུས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྱམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་དེས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱེན་འབྱུང་བ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་ནི། ཡུལ་
 དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཤུད་པ་ལས་རེག་པ་ཟས་སོང་བ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་ལུགས་འདིར་མིང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་ཕན་པ་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་ཟས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ན་ཡང་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ནི་དྲི་རོ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྟོལ་བ་དག་བྱུང་ན་ལན་ཇི་ལྟར་
 འདེབས། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ཕན་པའི་གཏན་ཆོག་མ་གྱུ་བ་སྟེ། དེས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཕན། དག་བཅོམ་པའི་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཕན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོངས་དང་དག་བཅོམ་པ་ཁམ་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན། བྱུང་པ་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དག་ནི། དེ་ལ་སྤྱེད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་བདེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་གཅོད་པའི་རེག་པས་ཀྱང་དབང་པོ་རྒྱེན་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་

༡༡། བྲལ་དག་ལ་ནི་ཁམ་བས་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་མོད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པ་དང་། སེམས་པའི་བས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་གི་དབང་པོ་ལ་མི་ཕན་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་མོད། གོལ་ལ་
 མི་ཕན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམ་གྱི་བས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་ན། དེས་དབང་བཅོམ་པའི་དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གསུམ་བཞིན། འོ་ན་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མཐོང་བས་ཆགས་བྲལ་ལ་མི་ཕན་ན། གཞན་གྱི་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཐོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལ་ནི་དེས་ཕན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་འབྲས་བུ་རེག་པས་ཕན་པ་ལ་དེས་ཕན་པར་འབྲུལ་
 བའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་མི་ཕན་པར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་རེག་པས་ཕན་པ་ལ་དེས་ཕན་པ་ཉིད་དུ་འབྲུལ་བར་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་བ་
 ལས་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ལུས་རྒྱས་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལུས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཚེ་ལུས་དབང་རྒྱས་པ་གཟུགས་ཉིད་བས་སུ་སོང་བས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་གསུམ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། གསུམ་པོས་ནི་རང་རང་གི་དབང་པོ་ལ་དང་། དེས་དབང་རྟེན་ལ་དང་། དེས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རེག་དང་སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །

ཟག་བཅས་བས་ཡིན། ཞེས་པ། རེག་པ་ནི་བཤད་མ་ཟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡང་ཕུང་ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སེམས་པ་ནི། འདིར་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་གཞན་
 འཕེན་དང་། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དང་མཛོན་པ་གོང་མར་བཤད་པའི་རེ་བས་རེ་བ་ལས་གྱུར་པ། ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་དང་སེམས་པའི་ལས་དོན་མི་གཅིག་པས། དེ་འདིར་བཤད་པ་བཞི་པའི་ནང་
 དུ་མ་འདུས་ལ། འབྲེལ་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་ལ་སེམས་པ་ཡང་འདིར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། འདི་སྐད་དུ། ལེ་ཉིས་ཀྱིས་ཉེན་པའི་ཕ་ཞིག་གིས། ཐལ་བའི་རྒྱལ་པ་ཁ་བྱར་མས་གཏུར་ཏེ། བྱེ་ཡིན་ནོ་
 བར་བུ་གཉིས་ཤིག་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་གི་ཁ་བྱེན་ས་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ། རེ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་ཤིནོ། །ཡང་རྒྱུ་མཆོར་གྱུ་ཆག་པའི་མི་ཞིག་ ཐང་
 ཡིན་ནོ་སྟེ། རྣམ་ནས་ལྟ་བའི་ཕུང་པོ་ཞིག་གི་དུང་དུ་སྤྱིན་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མནར་བ་མེད་པ་དང་ཤིནོ། །ཞེས་གྲག་གོ། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོན་ཆགས་ཆེ་ལོང་རྣམས་རྒྱུ་ཉི་ནང་ནས་ཐང་ལ་བཏོན་ཏེ། བྱེ་མ་ཅན་གྱི་ཐང་ལ་
 སྒྲོ་ང་རྣམས་གཞག་ནས་བྱེ་མས་བཀའ་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་རྒྱུ་མཆོ་ཉི་ནང་དུ་འགྲོ་ཤིནོ། །དེ་ལ་མ་གང་དག་གི་དྲན་པས་མ་བརྗེད་པའི་སྒྲོ་ང་དེ་དག་ནི་རུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྗེད་པ་དེ་དག་ནི་རུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དེ། གཞན་གྱི་བས་ཀྱིས་བས་

༡༡། །དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་བརྗེད་དོ། །སྒོ་ང་གང་དག་གིས་མ་ལ་བསམས་ནས་དྲན་པས་མི་བརྗེད་པ་དེ་དག་ནི་རེག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དྲན་པས་རུལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་དག་གི་བརྗེད་པ་དེ་དག་ནི་
 རུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ནི་བརྗེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་པ་གསོ་བས་ན་ཟས་ཡིན་མོད། །འདིར་བཞི་བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཁམ་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ལ། དེ་དང་དེའི་ཟས་
 མ་ཡིན་པའི་སྤུལ་སོགས་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྤུང་དཔོན་དབང་པོ་ལ་གཞོན་པའི་ཁམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་རེག་པ་སོགས་སོ། །འདིར་དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་ལ་ཕན་པ་དང་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཟས་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་མེད་དེ། ཟག་
 མེད་གྱི་རེག་པ་སོགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འབྱུང་བ་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཡང་། ཟས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་
 པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཟས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། །ཁམ་ཟས་གྱིས་ཕན་འདོགས་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་དང་། ལུ་བའི་དུས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་འོ། །དཔྱུལ་བ་པའི་ཟས་བྲངས་ལུན་
 དང་། ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་། ལུ་བའི་དུས་སུ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཟས་ཡིན་ཏེ། བཀྲེས་སྒྲོམ་སེལ་བའི་ཕྱིར། གྲངས་ངེས་ནི། སྤྱིད་པར་སྤྱོད་པ་མ་ལྟ་བུའི་ཟས་གཉིས་

དང་། སྐྱེས་ཟིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་མ་ལྟ་བུའི་ཟས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། དེའི་བཀའ་ཆགས་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱིད་གཞན་འཕེན་དང་འགྲུབ་པ་ཡིན། །དོན་
 དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། སྐྱེ་སྤྱིད་འཕེན་པ་དང་། བར་སྤྱིད་འགྲུབ་པའི་ཟས་ཞེས་སྐྱར་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་འོག་གི་འཕྲོས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རྟེན་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཁམ་གྱི་ཟས་
 དང་། བརྟེན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རེག་པའི་ཟས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། འཆོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ཆོལ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཟས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ན། སྤྱིད་པ་ཆོལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྤྱིད་ཆོལ་དང་། འདི་ཟ་སྤྱིད་པ་བར་མ་དང་། །འགྲུབ་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མདོན་པར་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་མདོན་པར་གྲུབ་ནས། གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེས་ན་བར་དོའི་ལུས་ནི་གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་སོགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། སྐྱེ་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་ལས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱར་

ཨ

ཨྱ

ཨྲ

༡༡། །དང་། བར་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་འཆད་པ་དེའི་སྦྱོར་ན་གྲང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མཐར་འཁི་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁི་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་
 ལྟར་འཁི་བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་དང་མཆོམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཁི་འཕོས་སྦྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །མྱ་ངན་འདས་ལུང་
 བསྟན་མིན་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་གོ་དོན་ནི། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ནི་ལོག་ལྟས་དང་། མཆོམས་སྦྱོར་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མམ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དང་། ཉམས་པ་ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བྱེད་ལ་འཁི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་
 ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁི་བ་དང་། སྦྱར་དེ་རྣམས་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་ནི་སྦྱེ་བ་དང་འཁི་བའི་སེམས་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ངེས་པས། ཇི་སྐད་དུ། སྦྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་དང་། གཞན་
 ནི་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་ཆོར་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁི་འཕོ་ཞེན། འཁི་འཕོ་སྦྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱེས་ནས་འཁི་བ་དེའི་ཆོ། ཉར་

བསྐྱོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་དང་། ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པར་འཆད་པའི་ཐད་དུ། དངོས་གཞིའི་ཚོར་བས་སྒྲིན་པ། ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེས་ནི། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ། ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མེད་ཀྱང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ཅེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་རྟེན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། འདིར་ཅུ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ཅེས་བཤད་དོ། །གཏན་ལ་དབབ་
 པར་བསྐྱུ་བ་ནི། ལྷག་བཅས་པ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་བཞིན་པའི་ངང་ཉིད་ནས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་ལྟར་འགྲོ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི། འཕགས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་
 པ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་སྒྲུབ་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྲ། མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ལོག་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྲ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པའི་ཚོགས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི། །ཁམས་གསུམ་སྒྲུབ་དང་
 གནས་པ་དང་། །འཆི་དང་སྤྱར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། །བཤད་པས་བདག་མེད་མཐོང་བར་ཤོག། །།དེ་ནས་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་དགའ་བའི་གནས་ཁ་ཅིག་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་

ཐ

༡། །གངས་རི་འོ་དེ་ནས་ནི། །སྤྲོས་ངད་ལྡན་པའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཁུ་ཞེང་ལྷ་བརྩུ་ཡོད་པའི་མཚོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། །རི་མཚོའི་བྱང་པར་འདི་དག་ནི། །སྤྲིང་སྤྲིང་འདི་ཉིད་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། །འགྲེལ་པར། །ཇི་སྒྲིང་དུ། །འཛམ་བུའི་སྤྲིང་འདིའི་བྱང་སྤྲོགས་འཛམ་བུའི་སྤྲིང་འདི་ཉིད་ན་རི་ནག་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་འདས་ནས་ཡང་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། །རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་གངས་རི་ཡོད་
 ཏེ། །གངས་རི་དེའི་ཕ་རོལ། །རི་སྤྲོས་ངད་ལྡན་པའི་ཚུ་རོལ་ན། །མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཁུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ། །གཞུ་དང་། །སི་རྩུ་དང་། །སི་ཏ་དང་། །པག་འབབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཞེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྩུ་ཡོད་ལ། །ཆུར་ཡང་
 དཔག་ཚད་ལྷ་བརྩུ་ཡོད་དོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུས་གང་དོ། །དེར་ནི་རྩུ་འཕུལ་དང་མི་ལྡན་པའི་མིས་བགྲོད་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་། །ཇི་སྒྲིང་དུ། །འཛམ་བུའི་སྤྲིང་སྤྲོད་ས་གསུམ་ལ། །སྤྲོད་ཕྱག་གཉིས་པོ་
 འཁོར་ཏེ་དབྱིབས། །ཞེས་པའི་ཚད་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྲིང་འདི་ལ་དེ་བས་ལྷག་པའི་ཚད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྷན་ཡང་། །འདི་ནས་ཞེས་པ། །རྩི་ཞེས་གང་ན་མ། །མཉན་ཡོད་འདི་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། །འགྲེལ་པར། །འཛམ་བུའི་སྤྲིང་འདིའི་བྱང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞུང་འདིའི་གོང་དེར། །འདི་ནས་ཤར་ན། །ཞེས་དང་། །འདི་ནས་རུབ་ན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དེ་དག་གྲང་། །འཛམ་བུའི་སྤྲིང་འདི་ནས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ངས་པར་འཆད་

ཐ

ཐ

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་གྲགས་པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་

དགོས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛམ་གུའི་གླིང་ན་རྩུ་འཕྱུལ་དང་མི་ལྡན་པའི་མིས་བགྲོད་མི་རུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། དེ་འདྲ་སྒྲིང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་འཕགས་ཡུལ་བའི་མི་རྩུ་འཕྱུལ་མེད་པས་
བགྲོད་དགའ་བར་སྟོན་པ་ཅམ་མོ། །དེས་ན་ཉི་མེ་དང་མཚོ་མ་ཕམ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བཅད་མི་འཐད་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བོད་
སྤྱ་མའི་ལུང་རིགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཛམ་གུའི་གླིང་འདི་ན་ཡུལ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དུག ཡུལ་ཕྱན་སྟོང་། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་
བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ད་ལྟའི་མི་རྩུ་འཕྱུལ་དང་མི་ལྡན་པས་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
རྒྱུད་ལས། བྱང་ཤམ་གྱི་ལོའི་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ལུང་སྒྲིན་གྱི་གཞི་ལས། གཞོད་སྒྲིན་གཏུམ་མོ་མི་བཟད་
གནས་པ་ཡིད་འོང་ཞིང་། །མེ་ཏོག་མང་པོ་ཡིད་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་བྱས་པས། །དེ་ལས་རྒྱ་མཚོ་དུག་ཅན་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །རྒྱ་བོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ། །གཞུ་དང་ནི་སི་རྩུ་པ་ལྟ་དང་། །སི་ཏ་དེ་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་སྟོབས་ཐོབ་པ། །མ་

འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོ་མ་རྩོས་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། སལ་ཆེན་དང་གདགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སལ་ཆེན་ལས། རྩུ་གྲུང་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། རྩོགས་བཞིའི་དངུལ་དང་། གསེར་དང་། བེ་རྩུ་དང་། རྩི་ཇི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་བྲག་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཁའི་སྒོ་དཔག་ཆད་ཅུ་མ་ནས་བབ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། བེ་རྩུ་དང་། རྩི་ཇི་བྲེམ་འབྲེན་
 ཞིང་། མ་རྩོས་པ་ལ་ལན་བདུན་བདུན་གཡས་ལྷོགས་སུ་བསྒྲོར་ནས། མ་འབྲེས་པ་དེ་ཉིད་ལྷོག་བཞིའི་རྒྱ་མཆོར་འགྲོའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པ་ལས། རྩུ་གྲུང་གསུ་སི་རྩུ་པ་གྲུ་དང་། །སི་ཏ་དབབ་རྩུ་བས་ལྷ་བའི་ཕྱེང་བ་ཅན། །
 འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསིལ་བའི་རྩུ་ཡིན་ཏེ། ལྷོགས་བཞི་ཁོར་ར་འཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་། །གསུ་ཤར་ལྷོགས་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བ་སྟེ། །སི་རྩུ་ལྷོ་ལྷོགས་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ་བ་ཡིན། །པ་གྲུ་ཡང་ནི་རྩུ་བ་ལྷོགས་རྒྱ་མཆོར་འགྲོ། །དེ་ཡི་བྱང་ལྷོགས་རྒྱ་
 མཆོར་སི་ཏ་འགྲོ། །རྩུ་གྲུང་རབ་མཆོག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །མཆོག་ཏུ་བབ་ཞིང་སོ་སོར་འབབ་པ་སྟེ། །རེ་རེ་བཞིན་ཡང་ལྷ་བ་རྒྱ་བྱེར་ནས་ནི། །རྩུ་ཡི་རྒྱན་རྣམས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མཆོ་མ་མམ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 དེ་དག་མཆོང་ཡང་། མ་རྩོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། རྩུ་བོ་གསུ་ཡང་མ་དམིགས་དགོས་ལ། ཆམ་ཐུན་

ཐ

འུ་
འུ་འུ་

༡༡། འཛམ་གླིག་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི། གཞུ་མཚོ་དེ་ནས་བབ་བཞིན་དུ། གཞན་གསུམ་པོ་ཡང་དེ་ནས་འབབ་པར་སྐྱང་དགོས་པ་ལས་མི་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུ་མཚོ་དེ་ནས་ཤར་དུ་འབབ་པར་བཤད་ཀྱི། རུབ་
 ཕྱོགས་སུ་འབབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཕམ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆུ་བོ་གཞུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཁོ་ནར་འབབ་ཀྱི། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་
 དམིགས་ཤིང་། ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡུམ་ལས། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་ཆུ་སྐྱང་ཇི་སྟེད་གཅིག་འབབ་ཅིང་། །ཞེས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཆུ་སྐྱང་ཇི་སྟེད་པ་མཚོ་མ་ངོས་པ་ལས་འབབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐྱང་
 དུ། མ་ངོས་མཚོ་ལ་སྐྱབ་དག་མེད་གྱུར་ན། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་ཆུ་སྐྱང་འབབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་འཛམ་བུའི་ཆུ་སྐྱང་ཇི་སྟེད་པ་སྐྱེ་དེའི་མཐུ་ལས་འབབ་པར་བཤད་ཀྱི། མཚོ་དེ་ལས་འབབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་ནག་པོ་དགུ་ནི་
 རྒྱ་བོད་མཚམས་ཀྱི་རི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཉིད་ལས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཡུལ་སྔན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དེའི་མི་ཁྱུ་འབྲུལ་
 དང་མི་ལྷན་པ་དག་གིས་ཀྱང་བཞོད་པར་རུས་པ་དང་སྐྱང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་དེས་ནི། ཇི་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་སོ་བདུན་དང་། བྱང་ཤམ་བྷ་ལའི་བཀོད་པ་སོགས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེའི་

འོག་ཏུ་ཉི་མ་དང་སྒྲ་བས་སྒྲིང་བཞིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ནམ་མཁུན་ཉི་མ་རྒྱུ་པ་དང་། ཉི་མ་མཁུན་དང་འཆར་དུས་གཅིག་ ཅེས་པ་འོ། །གཞུང་འདི་ནི། སྒྲིང་སྒྲིང་བཞི་པོར་དགུན་དཔྱིད་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞི་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་དུས་བཞི་པོ་འཆོལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་ན། འཆར་དུས་གཅིག་ཅེས་པ་དེ་འགྲིག་པའི་དུས་གཅིག་གྲུང་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་བཞི་མཉམ་པོ་ཇི་ལྟར་འགྲིག་ཅེ་ན། སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཉིན་
 ཞག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་བཞི་པོ་ཉིན་མཆོན་གཉིས་ཀ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་ལྔ་རེ་ཡོད་པར་ཆ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་བཞི་འཆོལ་བའི་ལུགས་ལའང་། སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ལ་དུས་རིང་བྱང་གི་བྱུང་པར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། ཡུད་ཅམ་རིང་བྱང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགྲིག་ཏུ་ཆུག་གྲུང་། ས་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འགྲིག་པའི་རིགས་པ་སྒྲོག་མི་རུས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྒྲིང་འདིར་སྟོ་བགོད་མཐར་བུག་པའི་ཉི་མ་
 འཆར་ས་དང་། བྱང་བགོད་མཐར་བུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་ས་གཅིག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཞར་སྒྲིང་དུ་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་མཁུན་པའི་ས་ཆོད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས་སྒྲུངས། གཏན་ཆོག་ས་ནི་སྒྲིང་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ས་
 ཆོད་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་སྒྲོག་པའི་དུས་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དབྱར་གྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། བཅའི་ཆེ་དགུན་ས་མཆོན་རིང་། དགུན་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། བྱང་དུ་འབྱུར་རེ་ཉིན་མོ་སྒྲོག་ ཅེས་པ་འཆར་དུས་

ཐ

ལྷོ་
པའི་པུང་

༡༡། །གཅིག་པའི་དེ་ནས་ཕྱིས་པའི་དགུན་གྱི་བཞི་པ་དགུན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་དང་། དབྱར་གྱི་གཉིས་པ་དབྱར་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་གྱི་ཐ་མའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་དེ་ནས་སྒྲུབ་གསུམ་
 དང་ཉིན་ཞག་ཕྱིད་གསུམ་ཙམ་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐ་ཆུང་ས་དེ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གནས་ཆོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་དེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་ལྷོག་དུས་གཉིས་དང་། ཉིན་མཆོན་
 མཉམ་པའི་དུས་གཉིས་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་ལ་དབྱར་དགུན་དང་སྟོན་དཔྱིད་གྱི་ཐ་ཆུང་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དགུན་ཉི་ལྷོག་པའི་ཉིན་མོ་ནས་གཟུང་བའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཆང་ངེས་དེ་ལ་དགུན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་དང་། དཔྱིད་གྱི་ཉིན་ཞག་
 མཉམ་པའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་བའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཅུང་ཟད་ལྷག་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་དཔྱིད་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་དང་། དབྱར་ཉི་ལྷོག་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བརྒྱམས་པའི་དེ་འདྲ་དེ་ལ་དབྱར་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་དང་། སྟོན་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བརྒྱམས་པའི་དེ་
 འདྲ་དེ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་ཐ་ཆུང་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་གནས་ཆོད་གྱི་ར་འབྲིང་ཐ་ཆུང་ས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཆོག་པས་པ་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་ལྷ་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་དེ་བའི་ཆོ་ར་འབྲིང་སོ་སོ་རེ་རེ་
 དང་། སྒྲུབ་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཆོག་པས་པའི་སྒྲུབ་རེ་རེ་སྦྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ་དེའི་ཆོ་ནི། ར་འབྲིང་སོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡོངས་སུ་ཆོག་པས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་ལས་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཞིབ་དུ་ཕྱིད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་

དོན་ལ་ནི་སྤྲུལ་ཏིང་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་དགུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་ཉི་མའི་འགོས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་ཆུངས་བཞི་པོ་མར་ངོ་སྤོན་འགོ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷོག་མཆོམས་དང་མཉམ་མཆོམས་བཞི་པོ་ཡར་
 ངོ་ལ་བྱུང་ན་ཡར་ངོ་སྤོན་འགོ་དང་། མར་ངོ་ལ་བྱུང་ན་མར་ངོ་སྤོན་འགོ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱར་ཟླ་གཉིས་པོའི་ཐ་མ་ཡར་ངོ་སྤོན་འགོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་བབྱུང་ནས། དེའི་ཆེས་དགུན་ས་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འོན་དགུན་གྱི་བཞི་པ་དང་། དབྱར་གྱི་གཉིས་པ་ཐ་ཆུངས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྤོན་ཟླ་ཐ་ཆུངས་ཀྱི་ཟླ་བ་བྱེད་ཆོག་ས་བྱེད་ལུལ་དུ་ལུས་པ་དེ་ནས་ལོ་མགོ་ངེས་འཛོན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་པ་ལས་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དུས་ཆེགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་དུས་ཆེགས་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དག་འཆད་པ་ནི་ངེས་པར་མི་རིགས་ལ། དུས་ཆེགས་རེ་རེ་
 ལ་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དུས་ཆེགས་བཞིར་འབྱེད་པ་དེའི་ཆོ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཐ་མའི་ཆེས་དགུན་ནི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུངས་ཀྱི་ཡར་ངོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་ལྟད་ན། འདིར་དུས་
 ཆེགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འབྱེད་པ་ལ་ནི་ཕྱག་དར་བྲོད་ཀྱིས་གོས་ངེས་བབྱུང་བར་སྤྲོ་བ་ལས་དགོས་པ་གཞན་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཉི་མའི་བབྲོད་པའི་དབང་གི་དབྱར་དགུན་སྤོན་དཔྱིད་དུས་བཞི་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྲ། །འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ངེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། རོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགུན་ཉི་ལོག་ནས་དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་བར་ནི་དགུན་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་དབྱར་ཉི་ལོག་པའི་བར་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་བར་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་དགུན་ཉི་ལོག་པའི་བར་ནི་དགུན་སྟོན་གྱི་དུས་ཏེ། རེ་རེ་ལའང་ཉིན་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་ཁད་ཉེ་བ་དེ་ལ་སྒྲ་བར་བྱས་པའི་སྒྲ་བ་གསུམ་གསུམ་མོ། །
 མདོར་ན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རིམ་འདི་དབྱས་ན་ཉི་མ་བྱང་དུ་གནས་པའི་སྒྲ་བ་དུག་ནི་དཔྱིད་དང་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། ལྟོར་གནས་པའི་སྒྲ་བ་དུག་ནི་སྟོན་དང་དགུན་གྱི་དུས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དུས་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆ་བ་
 དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། ཅི་བརྒྱད་སྟོན་པ་དང་། གྲང་བའི་དུས་དངོས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འོན་དུས་རེ་རེའི་ཆོད་ལ་སྒྲ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དེ་ར་འབྱིང་ཐ་ཆུང་ས་གསུམ་དང་སྟོར་དགོས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་
 ལྟར་སྟོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོར་ན་རོན་གྱི་གནས་ཆོད་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོར་ལུགས་མ་མཐུན་པས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་སྒྲ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དུག་ནས་དགུན་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བབྱང་བ་དེའི་ཆོ། དགུན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དུག་
 ནས་དཔྱིད་ཀྱི་དང་། དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དུག་ནས་སྟོན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་དགོས་ལ། རོན་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །མི་གནས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན། དགུན་ཉི་ལོག་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔར་སྟེ་བས་པའི་ཆོད་པྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐལ་བ་

པར་ཆེན་ལྷན་མཆོག་པཀ་འཁུམ་

དང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ར་སླེབས་པའི་ཆེ་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ར་སླེབས་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ནས། ཞག་བཅོ་ལྔ་ར་སླེབས་པའི་ཆེ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལྟར་འཕེན་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དབྱར་དགུན་གྱི་ཐ་ཆུངས་གཉིས་ཉི་མ་ལོག་པའི་དུས་ཡིན་པར་ནི། རང་འབྲེལ་དང་། འདུས་བཟང་དང་། རྩོགས་སྤྲང་གི་འབྲེལ་པ་རྣམས་མཐུན་ལ། དེའི་རིགས་པས་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཐ་ཆུངས་གཉིས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལས་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཏེ་སྟོན་སྒྲེ་ཐ་ཆུང་དུ་གྲུབ་པ་ན། དེའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཐ་ཆུངས་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་དགོས་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དགུན་སྒྲེ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་གཉིས་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པ་དང་། དཔྱིད་སྒྲེ་ར་བ་འབྲིང་གཉིས་དགུན་གྱི་དུས་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་སྒྲེ་ར་འབྲིང་གཉིས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པའི་དུས་མཁོ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི། །རྟོག་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ་སྟུམ་ན། ཐལ་བ་དེ་བཞི་ཀ་འདོད་ཐོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

༡། ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ནི། སྟོན་རྒྱ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་ནི་དོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབྱར་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདུལ་བ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པར་ཁས་སྦངས་ནས། སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུངས་ཀྱི་ཆོས་བཙོ་ལྔ་ལ་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དབྱར་ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུན་དགོས་ལ་སྟོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་སོ་ཞེས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་སྐྱ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་ཁས་སྦངས་པ་དེའི་ཆོ། སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཆོ་བཙོ་ལྔ་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན། དབྱར་རྒྱ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོའི་བྱེད་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཙུ་དུག་ནས་དབྱར་སྐྱ་མའི་ཐོག་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་རྩ་བ་ལས། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཆོས་བཙུ་དུག་ལའོ། །དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ཉིའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་གྱིའོ། །དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུངས་ཉིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔྱིད་རྒྱ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་ཡང་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དགུན་རྒྱ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་གནས་པར་གྲུབ་པོ། །རིགས་པ་ནི། དབྱར་ཉི་མ་ལོག་གོང་གི་རྒྱ་བ་གཉིས་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆར་འབབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དགུན་ཉི་མ་ལོག་གོང་གི་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དགུན་གྱི་དུས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་དགུན་རྒྱ་ར་འབྲིང་དེའི་དུས་

དངོས་མ་ཡིན་པར་ཐ་ཆུང་ས་ནས་དེའི་མགོ་འཛིན་པར་འདོད་ན། བྱ་བྱ་བོ་དང་འབྲིང་པོ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐ་ཆུང་ས་ནས་བྱའི་ཐོག་མ་འཛིན་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་མཆུང་ས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མགོ་མཆུང་ས་དང་རྒྱལ་མ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་ཀྱང་འདྲལ་བ་ཁས་ལེན་པས། དབྱར་ལྗེ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོའི་བཙེ་ལྷ་ཆུན་དབྱར་སྤུ་མའི་དུས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱ་བྱ་བོ་དང་འབྲིང་པོའི་དཔེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མཆུང་ས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 བོ་ནི། མཆུང་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ར་འབྲིང་ཐ་ཆུང་ས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་དང་མ་མཐུན་པས། དོན་གྱི་གནད་ཚོད་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ། དམ་པའི་ཚོས་འདྲལ་བར་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་
 པ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཇི་སྐད་དུ། རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་དང་། དབྱར་གྱི་ལྗེ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །
 །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་དགུན་གྱི་བཞི་པ་དང་དབྱར་གྱི་གཉིས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བསྟན་བཙེས་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་དགུན་གྱི་བཞི་པ་དང་དབྱར་གྱི་གཉིས་པའི་ཐ་མར་བཤད་པ་
 དེ། དེ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་ངོས་འཛིན་ཡིན་ནི་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་ཏེན་ནི་སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་སྟོན་ལྗེ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་

༡༡། གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱ་སྐར་སྒྲིན་དུག་བརྗོད། ལྷ་བ་ཉ་ཆེ་ལྷ་རངས་གྱུར། སྒྲོན་ལྷ་ཐ་ཆུངས་ཞེས་བྱ་བ། འདིར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན། ཉིན་དང་མཆན་ནི་མཉམ་པ་སྟེ། ཡུད་ཅམ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔར་ཡིན། བྱ་ཉེ་དང་ནི་སྒྲིན་དུག་གྱུར། ལན་གཉིས་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། ཅེས་སྒྲོན་ལྷ་ཐ་ཆུངས་ངོས་བཟུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས། མགོ་དང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་དགུན་ལྷ་ར་འབྲིང་དུ་འཆད་དགོས་གྱུར། དེ་ནི་དེའི་དུས་དངོས་མ་ཡིན་པར་གོང་གི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་རྟོགས་རུས་པས་སོ། གཉིས་པ་ཐ་སྒྲིད་སྒྱུར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་གཞག་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། འདར་པོ་ནི། བོད་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཉི་མ་ལྷོ་གམ་ཆམས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་གྱི་གཉིས་པ་དང་། དགུན་གྱི་བཞི་པ་ནི་སྒྲོན་ལྷ་ར་བ་དང་དབྱིད་ལྷ་ར་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོ་གམ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་ཉིད་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ནས་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་ཡུད་ཅམ་རེ་རེས་རིང་ཐུང་དུ་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་གྱི། ཉི་མ་ལྷོ་གམ་པའི་དུས་ནས་བཅུ་མས་པའི་ཞག་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་རེ་རེས་རིང་ཐུང་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་དང་མཆན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ན་དགུན་ཉི་ལྷོ་གམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཉིན་མའི་སྟེང་དུ་ཐང་རེ་རེ་

བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མཆན་མོ་ལས་རིང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞུང་འདིས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པའི་མཆམས་འཛིན་པ་ཡིན་པར། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་གཤགས་པའི་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་ལུང་
 བྱངས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས། མཆན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གོ། །དེ་ལས་ཟླ་ག་པ་
 ཡོད་དམ། ཡོད་དེ། སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ཉིན་ཞག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་འདིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ཅག་གི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དགུན་ཟླ་ར་བའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་པ་དང་། དབྱར་ཟླ་ར་བའི་མིང་ཅན་དེ་ལ་
 དབྱར་ཉི་ལྷོ་ག་པར་ཐལ་བ་ལས། འདོད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ར་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ནི་གང་ན་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་ཡོད་པར་སྟོན་ཆད་གྲགས་པ་ལས་དེ་དག་གང་ལྟར་ན་འདྲ་དབྱར་དགུན་གྱི་ར་བའི་མིང་ཅན་གཉིས་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་དགུན་གྱི་བཞི་པ་དང་། དབྱར་གྱི་གཉིས་པ་ངོས་ཟེན་པ་ལ་ལོའི་འགོ་
 ངོས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་དང་། བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགུན་ཟླ་ར་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པས་ན་ཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་

༡༡། ལམ་ཞུགས་པའོ། ལུགས་འདིར་སྤྱི་མ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་ཚུལ་ལས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་
 ན། དེའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། རྩེ་བ་སྤྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། རྩེ་བ་སྤྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། ལམ་ལས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆོ་དགུན་སྟོང་ཀྱི་ཞག་མི་ཐུབ་ནི་རྒྱལ་གྱི་རྩེ་བའི་
 མར་དོལ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། འགོ་འི་རྩེ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འི་འགོ་མ་བཟུང་ན། རྒྱལ་གྱི་མར་དོལ་མཆོམས་སུ་རྩེ་བ་སྤྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་ཞག་མི་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མི་འབྱུང་ལ། འགོ་རྩེ་བའི་ཆོས་གཅིག་དང་། སྟོན་རྩེ་བ་ཆུང་ས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་
 སྟུག་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་གྱི་མར་དོལ་མཆོམས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དག་ཚུལ་གྱི་དང་པོའི་ལོ་ངོ་བཤམས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་ཅན། རུ་སྟོང་ཁུམས་སྤྱད་སྤྱིན་དུག་ཅན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པའི་ཕྱོགས། རྩེ་
 སྤྱེད་གསོ་སྟོང་བཅུ་བཞི་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ཅུ་ཡིན་པས་འགོ་རྩེ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཁོ་ན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་མ་དེས་མོད། ལོ་འི་འགོ་འཛིན་པ་ན་མར་དོ་སྟོན་འགོ་ཞིག་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 རྩེ་བ་སྤྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཀྱི་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བ་དེ་མར་དོ་ཁོ་ན་ལ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྟོན་རྩེ་བ་ཆུང་ས་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། ཁུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཅེས་པའི་མིང་ཅན་ཏོར་རྩེ་བ་རྒྱུད་པའི་

444

༡༡། །དེའི་ཆོ་སྟོན་སྒྲུབ་ཐུངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་རྟོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བདུན་ནས་དང་། བརྒྱ་གསུམ་ནས་དང་། བརྒྱ་དགུ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་སྒྲུབ་ཐུངས་ཀྱི་ཞག་བཙོ་ལྷ་རྩོགས་མཆོམས་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་
 རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་སྒྲུབ་ཐུངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་རྟོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱ་བ་དང་དགུ་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ནི། དགུ་ནི་ལྷོག་པ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་སྤྱར་བ་དེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོ་
 གཉིས་ནི་རྟོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་ཐུངས་སུ་བྱ་སྟེ། ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྟོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་བཙོ་ལྷ་ཚུན་ལ་དགུ་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྩིས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་ནི་རྟོར་སྒྲུབ་དགུ་པ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་ཐུངས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་རྟོར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་བཙོ་ལྷ་
 སྤུང་ཆད་དུ་དགུ་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་ནི་ལྷོག་པའི་དུས་ཀྱང་གསུམ་སྟེ། རྟོར་སྒྲུབ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་དང་། དེའི་ནི་ལྷ་ལྷ་ལ་དང་། རྟོར་སྒྲུབ་དུག་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་ལྷོག་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ་དེའི་དབང་གིས་དབྱར་སྒྲུབ་ཐུངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
 ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་མོད། ཐ་སྙད་སྤྱར་བ་དེ་བའི་ཆོ་རྟོར་སྒྲུབ་དུག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དབྱར་གྱི་ཉི་མ་ནི་རྟོར་ལ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་སྤུང་ལྷོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དབྱར་གྱི་ཁས་ལེན་དང་། དེ་ནི་དེ་རྟོར་སྒྲུབ་གང་ལ་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་དང་སྤྱར་ནས་ལག་དེན་གོ་སྤྱོད་བས། འདི་ལྟར། དབྱར་སྤྱོད་མ་ནི་དབྱར་སྒྲུབ་འབྲིང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་། དབྱར་ཕྱི་མ་ནི་དབྱར་སྒྲུབ་ཐུངས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་ཁས་ལེན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་ལ་དབྱར་ནི་གང་ལ་ལོག་པའི་ཆོས་

དེ་ནས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་ནི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གོང་གི་ཟླ་བ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོར་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོར་ཟླ་དུག་པའི་ནང་དུ་དབྱར་ཉི་ལྷག་ན་དང་། ཉོར་ཟླ་ལྷ་པའི་མར་ངོ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷག་ན། ཉོར་ཟླ་དུག་པ་
 ལ། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་བྱས་ནས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་ཞིང་ཉོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཡར་ངོ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷག་ན། ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་བཤད་ནས། དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྤྱི་ལྷག་ས་སུ་བྱང་བའི་ཟླ་བ་ཉོར་ཟླ་བཞི་པར་གྲགས་
 པ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་ངོ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་ཉི་གང་ལ་ལྷོག་པའི་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉོར་ཟླ་བཞི་པ་ལ་དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་སྤངས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱི་
 བའི་སྤོན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ལྷོག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆད་ངེས་པར་བརྒྱང་བ་ན་འཆུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་ལྷོག་དུས་སྤྱི་བའི་དུས་དེར་ལོ་དེ་ལ་ཉི་མ་མ་ལོག་གོང་དུ་ཟླ་བའི་ཞོལ་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། མདོར་ན་ཐ་སྙད་སྤྱིར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་དང་ཟླ་བ་དབང་བཅན་ལ། དོན་གནས་ཆོད་ལ་ནི་བྱིམ་ཞག་དབང་བཅན་པས་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་ཅུ་གྱི་བར་བྱང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་གཅིག་ཕུ་ལའང་དོན་
 གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུས་ཆོད་སྤྱི་ཕྱི་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་མོད། ལོ་གང་ལ་ཟླ་བའི་ཞོལ་དོར་བ་དེའི་ཆོ་དུས་ངེས་པར་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྤྱི་མ་པ་ལྷོག་མ་ནི་འོག་ཞག་མི་བྱུང་གི་སྤྱི་བས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་

༡༡། ཁའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཉི་མ་སྟོང་བྱེད་ཆེ་འོ། ཞེས་པ། ཉི་མ་སྟོང་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་ནས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱེད་གི་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་ནས་སྟོང་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ཉི་མ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་འགྲོ་བ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཆད་ནི་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལས་དཔག་ཆད་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཆས་རྒྱུ་མཆོའི་སྟེང་གི་ཆར་འགྲོ་ལ། བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ནི། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དགྲིལ་དང་ཐད་གྱི་སྟེང་གི་ཆར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་
 ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤྱིང་གི་དགྲིལ་དུ་ཕོག་པས་དྲོ་བའི་ཕྱིར་དཔྱིད་དང་དབྱར་དུ་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཞོས་གྱི་ཆེ་ནི་འོད་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་མཆོར་ཕོག་ཅིང་སྤྱིང་ལ་ཟེར་ཅམ་ལས་མ་ཕོག་པས་བྱང་བའི་ཕྱིར་ན། དེམ་གྱིས་སྟོན་དང་དགུན་དུ་འགྱུར་རོ། སྤྱིང་བཞིར་
 ཉི་མ་འཁོར་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷགས་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཕོར་འཁོར་བ་དང་། རར་ཐབས་སུ་འཁོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འང་ལྷགས་གཉིས་བྱ་བྱ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། གཤུགས་གྱི་ཕྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་
 བའོ། །ལྷགས་དང་པོ་དེ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་སྤྱུས་ཟིན་དང་མཐུན་གྱིང་། ལྷང་རིགས་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ནི་ལྷགས་གཉིས་པ་དེའོ། །ལྷགས་ཕྱི་མ་ནར་ཐབས་སུ་འཁོར་བ་དེ་ལ་ནི་མཆོན་བུའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ཡང་སྟོན་
 དཔྱིད་གྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་ཆེ་རྒྱུ་ཕོར་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདིའི་ལུང་ཁུངས་ནི། མ་བྱ་ཆེན་མོ་ནས། ཉི་མ་དང་ནི་རྒྱ་བ་དང་། ལྷུ་ཕུ་ཕུ་བདུན་ཆད་བ་ན། འཆར་བ་དང་ནི་རྒྱུ་བ་དང་། འཁོར་ལོའི་མཆོན་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ། ཞེས་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་ག་མཆོག་བཀའ་འབྲུག་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི་སྤྱིང་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་བྲོད་མཐར་ཐུག་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱིང་གཉིས་སུ་སྟོན་བྲོད་མཐར་ཐུག་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ལ། སྤྱིང་གཉིས་སུ་སྟོན་གྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་དང་། སྤྱིང་གཉིས་སུ་དཔྱིད་གྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཆོས་མངོན་པའི་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོ། །ཞེས་བོད་སྤྲུལ་རྣམས་གསུངས་མོད། ལྷགས་འདི་དང་སྤྱིང་བཞི་ཀར་དུ་དུས་བཞི་འཆོལ་མའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ཡང་ལུང་རིགས་གྱི་བརྟགས་པ་མི་བཟོད་པས། རང་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཉིམ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོན་གྱི་བྲོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ན། སྤྱིང་གཉིས་སུ་སྟོན་གྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཆོས་མངོན་པའི་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡར་གྱི་ངོ་དང་མར་གྱི་ངོ་ལ་སྒྲ་བའི་དྲིལ་འཁོར་ཅུང་ཟད་སྒྲུང་ཡང་རངས་པོ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། ཡར་ངོའི་བཙེ་ལྷ་ལ་ཐོགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་། མར་ངོའི་བཙེ་ལྷ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བ་འདི་ཉིད་ཆུ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིམ་དང་ནི་ཉེ་བ་ལ། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྒྲུང་། །ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་ནི། ཉིམ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ། སྒྲ་བ་རང་གི་གྲིབ་མ་རང་ལ་བབས་ནས་ཆལས་གྲིས་སྒྲིབ་ལ། ཐག་རིང་བའི་ཆེ་སྒྲ་བ་རང་གི་གྲིབ་མ་ཇི་ཅུང་དུ་སོང་ནས་མི་སྒྲིབས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོན་མོ་ག་བ་དང་སྟོན་མའི་འོད་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ནི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཉིམ་འོད་ཟེར་གང་འཕྲོག་པའི་ཆ་དེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་

ལ། མི་འཕྲོག་པའི་ཆ་དེ་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་དང་སྒྲོན་འོད་ཀྱི་དཔེ་ལས་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྐྱིབས་པའི་ཆ་དེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དང་གང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་དེ་སྒྲུང་
 ལ། གྲིབ་མ་ཡང་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁུལ་གྱི་ཁ་གྲུན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལ་མར་མའི་འོད་ཕྱོག་པའི་གྲིབ་མ་ནི་འོད་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་གི་ སར་ངོས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ག་ཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་
 ལ། བ་མ་ཡིན་ཏེ། ག་ཉིས་པོ་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོ་ཟླ་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་ལྡོགས་པ་མི་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱོག་པ་ཡང་མེད། རང་གི་གྲིབ་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡང་མེད་པའི་
 ལ། ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར། ཟླ་བ་ལ་གྲིབ་མ་འཕྲོག་རྒྱ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་སྒྲུང་ལ། ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་ལ་རང་གི་གྲིབ་མས་སྐྱིབ་པའི་དུས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉི་མ་དང་ཉེ་བའི་ཆོ་ནི་གྲིབ་མ་འབྱུང་
 ལ། ཇེ་རིང་དུ་སོང་བའི་ཆོ་གྲིབ་མ་རྒྱ་མེད་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཆོ་གྲིབ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲིབ་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོ་ནི་ཟླ་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལྡོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་གྲིབ་མ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་དུས་སུ་ཟླ་བའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་ནམ་མཁའི་གནས་དེར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ནི་འོག་ནས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་བརྒྱ་དུག་གི་མཆན་མོ་ཟླ་བའི་ཆ་ཤས་ག་ཅིག་རྩལ་ནས་འགྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

གང་འགྲིབ་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་འཕེལ་བའི་ཆ་དེ་ཡིན་ལ། གང་གིས་འགྲིབ་པ་ནི་རང་གི་གྲིབ་མས་སོ། །གྲིབ་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཕོགས་པའི་རྒྱུན་གྲིས་སོ། །གྲིབ་མ་གང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
 སྟེ། སྒྲུང་བ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གྲིས་ཐོབ་པའི་རང་གི་གྲིབ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྷོ་ནས་བྱུང་བའི་ཆོ་གྲིབ་མ་བྱུང་དུ་འཆར་བ་དང་། སྒྲུང་བ་རུབ་ནས་བྱུང་བའི་ཆོ་གྲིབ་མ་ཤར་དུ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྲིས་གྲུབ་
 པའོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་པའི་གྲིབ་མས་རང་སྒྲིབ་ལ། སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་མི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲོན་མ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བའི་གྲིབ་མས་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲིབ་ཀྱི། གཞན་མི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་དང་བཙེ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོ། སྒྲུར་ཡར་ཆོས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་འཕེལ་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་འགྲིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་དགྲའི་ཉིན་ཆ་ཤས་གཅིག་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཡར་ཆོས་བཙེ་ལྗེའི་ཆོ་འཕེལ་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཆོས་སྒྲུབ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཆ་
 ཤས་ཡིན་ན། ཆོས་ཞག་བཙེ་ལྗེ་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པས་བྱུང་ཅིང་། ཆོས་ཞག་བརྒྱ་བཞི་འི་བར་དུ་གནས་པས་བྱུང་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ནས་གནས་སྟོང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྲུར་བའི་རྒྱུན་གྲིས་རང་གི་གྲིབ་མས་རང་ས་པོ་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཀ་
 བའི་སྟེང་དུ་མར་མེ་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་ཁ་བྲལ་ནས་གྲིབ་མ་ཆ་གཅིག་རུབ་པས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གྲིབ་མའི་ཆ་གཉིས་རུབ་པ་དང་གསུམ་རུབ་པ་སོགས་སྒྲུར་

ཨ

ཨྱ

ཨྲ

ཨྱ། ཁས། རྩ་བའི་ཆལས་གཉིས་སྒྲུང་བ་དང་གསུམ་སྒྲུང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་ཀ་བ་དང་སྟོན་མའི་དཔེ་དོན་ལྟར་ན། འོ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕོགས་པ་དེའི་ཆ་དེ་སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོཞེ་ན། ཉི་མའི་འོད་
 ཟེར་གང་ཕོག་པ་དང་། མ་ཕོག་པ་ནི་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་མ་ཕོག་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་གྲིབ་མས་སྒྲིབས་པ་དང་མ་སྒྲིབས་པའོ། འོ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕོག་པ་དེ་གྲིབ་མ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་རོ། ཞེ་ན། དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་མོད། དེ་ཅི་མ་གྲིས་གྲིབ་མ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཏེ། ཉི་མ་དང་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ནས་ཀ་བ་ལ་སྟོན་མའི་འོད་ཕོག་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་ཆོ་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉི་མ་དང་
 ཐག་ཉི་བའི་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་གྲིབ་མས་མ་སྒྲིབས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། ཉི་ཟེར་ཕོག་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པལྟ་དེ་ཟེན་ཏོ། འོ་ན་གྲིབ་མ་ཕར་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུང་བ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཉི་བ་ན་གྲིབ་མ་ལར་
 ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རང་གྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་པལྟ་དེ་ཟེན་ཏོ། ཆོས་བཙུན་ལྟའི་མཆོན་མོ་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འོད་ཟེར་ཕོག་པ་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་ཤེས་ན། ཉི་མ་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་མོར་སོན་པ་དེའི་ཆོ། ཆོས་
 བཙུན་ལྟའི་རྩེ་མོ་ནས་ལར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་བུའི་

སྤྱིང་གི་ཉི་མ་འཆར་སའི་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་ཤར་སྤྱིང་གི་དགྲིལ་དྲང་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་རྒྱབ་སའི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་གི་
 དགྲིལ་དྲང་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་གྱི་ཉི་མ་འཆར་སའི་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉི་མ་ས་ལྟོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གསུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་དགོས་པར་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་
 གྱི་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ནས་གསལ་བར་འབྱུང་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཉིན་ཞག་ལྷ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་དགོས་པར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་སྤྱི་མའི་དབྱར་ཉི་ལྟོ་ག་པའི་ཟླ་དུས་ཆོས་གངས་ལས། དེའི་ལོ་རྒྱུད་མའི་དབྱར་ཉི་ལྟོ་ག་དུས་
 གྱི་ཆོས་གངས་ནི་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་རྒྱར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཉི་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཟླ་བའི་ལྟོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཡུན་ངེ་ཅམ་ཞིག་ཐོགས་ཤེ་ན། འོ་ལ་སྤྱི་ཅམ་དུ་རྩིས་པ་དེའི་
 ཆོ། དེས་དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཆོས་ཟླ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ས་ལྟོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་གནམ་སྤྱིང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་གཉིས་པོ་ཁ་སྟོར་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནས་ཞག་བཙེ་ལྷ་པ་ཆོས་བཙེ་ལྷའི་མཆོན་མོ་ཟླ་བས་བྱང་གི་
 བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་། དེ་ནས་ཡང་ཞག་བཙེ་ལྷ་པ་གནམ་སྤྱིང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་ཁ་སྟོར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཟླ་བ་ནི་

༡༡། མཚན་དང་མཉམ་པར་འཆར་ཅུབ་བྱེད་ལ། བྱང་བགྱོད་མཐར་མ་ཐུག་ན་ཡུན་དེ་ཙམ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མས་བྱང་བགྱོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཁ་སྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནས་བརྟམས་པའི་ཆོས་བཙུན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བགྱོད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་དང་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་བྱང་མཉམ་པར་འཆར་ཅུབ་བྱེད་ལ། ལྷོ་བགྱོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སྟེབས་ན། མཚན་མའི་ཆ་ཡུད་ཙམ་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཆད་མཉམ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཆོས་ཟླ་རེ་ལ་བགྱོད་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་རེ་རེ་བྱེད་པའི་བྱུང་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ན་དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནས་བརྟམས་པའི་ཆོས་བཙུན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ཡང་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་ཅུབ་བྱེད་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་ཟླ་བ་ཡང་འཆར་ཅུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་བཙུན་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བ་མཚན་དང་མཉམ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་པས་དགྲུན་ཉི་ལོ་ག་ནས་ཟླ་གཅིག་སོང་བའི་འོག་ཏུ་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ཉི་ཟླ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཆོག་པས་པ་དེ་ནས་ཟླ་བ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ། བྱང་བགྱོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་ཞེ་ན། ཉི་མ་བྱང་བགྱོད་མཐར་ཐུག་པའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་གཅིག་ལོན་པ་དེའི་ཆོ། གང་ནས་འཆར་ཅུབ་བྱེད་པའི་ས་ཆོད་དེར་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་

གྱི་ཉིན་མེ་འི་ཆད་དང་ཅིག་ཤོས་གྱི་མཆན་མེ་འི་ཆད་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བས་དགུན་ཉི་ལོག་ནས་སྒྲ་བ་དུག་ལོན་པའི་དུས་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ན། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་སྒྲ་བ་དུག་ལོན་པའི་དུས་གྱི་ཉི་མ་གང་ནས་འཆར་རུབ་
 བྱེད་པའི་ས་ཆོད་དེ་ཉིད་ནས་འཆར་རུབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བའི་རང་འགོས་གྱིས་ལྟོ་བྱང་དུ་བགོད་པའི་དུས་གྱི་ཆད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་མོད། རང་འགོས་
 གྱིས་སྤྱིང་བཞི་འཁོར་བའི་ཆད་ནི་དེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་སུམ་ཅུ་ན་འཁོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་བས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རང་འགོས་གྱིས་ཇི་ཅམ་རེ་འགོ་བའི་ཆད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་རུབ་མཆོམས་
 སུ་ཉི་སྒྲའི་བར་ཐག་ཇི་ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལས་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ཇི་ཅམ་རེ་འཕགས་པ་དེའི་ཆད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྟའི་བར་དུ་ན་སྒྲ་བས་ཤར་དུ་ཕྱིན་པས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའི་ཤར་རུབ་གྱི་རྒྱ་
 བྱོན་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་བགོད་རུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེས་ནི་སྤྱིང་བཞི་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་ནམ་མཁའི་ཤར་རུབ་གྱི་རྒྱ་བྱོན་གྱི་བྱེད་ཇོགས་པ་ཡིན་ལ། མར་ངོ་ལ་ཡང་དེ་ཅམ་ཞིག་ཇོགས་པས་ཆོས་སྒྲ་གཅིག་ཆད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅུང་བདེ་ཞིབ་མོར་
 བསམས་ན། ཉི་སྒྲ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ཞག་ནི་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་ཞག་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་ཁ་བྲལ་ནས་མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བར་ནི། ཆོས་གཅིག་ནས་ཉིར་དགུའི་ཕྱི་མཐའི་བར་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་བའི་

༡༡། །རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ན་སྒྲིང་བཞི་འཁོར་བར་འཆད་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྒྲིང་བཞི་རང་འགྲོས་ཤར་དུ་འགྲོ་བཞིག་ཡོད་པར་ནི་ཉི་མ་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་ཚུལ་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་པར་རུས་
 ན། ཉི་མ་འི་རང་འགྲོས་ཤར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ཡོད་པར་གང་ལས་དཔག་རུས་ཞེས་ན། དེ་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ཐུན་མོང་དུ་མཐོང་བའི་འབྲུང་འགྲོས་འདིས་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་རང་འགྲོས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་ན། ལྷོ་བྲུང་དུ་འགྲོ་བ་འདྲམ་མེད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བྲུང་དུ་འགྲོ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མོད། ཤར་དུ་འགྲོ་བར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལས་ཏེ། ཉི་མ་དང་སྐར་མ་མཉམ་དུ་
 ཚོགས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་སྐར་མ་སྒྲིན་དུག་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ནས་ཞག་བརྒྱ་བཞི་ཅུ་མ་སོང་བའི་ཆེ། སྐར་མ་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཅུ་ཞིག་སོང་བའི་ཆེ་སྐར་མ་མགོ་དང་མཉམ་དུ་
 ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་མས་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཤར་དུ་ཕྱིན་པས་སྒྲིང་བཞི་འཁོར་བ་དང་། ལྷོ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་མ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་དང་། དགུན་ཉི་ལོག་ནས་དགུན་ཉི་ལྗོག་ཁའི་
 བར་། ཞེས་བྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་ལྷུ་དགོས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སྐར་མ་ལ་ཡང་རང་འགྲོས་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བཀག་པ་མེད་མོད། ཆེ་

བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་མི་བྱུང་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་བས་འདིར་མི་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ལ་རང་འགྲོས་མི་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། རྒྱ་བས་ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ལན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལོ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཆད་བའི་ཕྱིར། ཞེན། དེ་ལྟར་དགོས་མོད། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བཞིན། རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བེན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མས་ཀྱང་དུས་དེ་ཅི་མ་ན་འཁོར་ལོ་དེ་ལན་གཅིག་འཁོར་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མས་ལོ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མས་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་ནི་བྱིམ་ལོ་གཅིག་དང་དབྱར་དགུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞི་ཆད་མ་གཅིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྒྱ་བས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་ལ་ནི་དུས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཆད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྤྲིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་དང་དེ་དག་སྤྲིན་དུག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་དངོས་སུ་འཛོགས་པ་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྷག་པ་རེ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་བ་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་དང་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ལས་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་རྒྱ་ལོལ་རེ་རེ་འདོན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་འདིར། འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆད་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བ་ན་ལོའི་ཆད་གྱིས་འཇལ་བར་བཤད་པ་དེའི་ཆོ། ལོའི་ཆད་དེ་ཇི་ཅི་མ་ཞེན། ཡུད་ཅི་མ་ཉིན་ཞག་རྒྱ་

ཐ ༡༡། །གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུས་བསྐྱར། །ཞག་མི་བྱབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ །ཅེས་པ་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྲུལ་གཞི་ནི། །ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། །དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་
ལོར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས། །ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། །ཞག་མི་བྱབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཞེས་པས་ཀྱང་སྤྲུལ་མ་དེའི་སྟེང་དུ་ཞག་མི་བྱབ་ཅེས་བྱའི་ཞག་གངས་ལྷག་པོ་དུག་བསྟོན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་
མཛོན་ཞིང་བཤད་ནས་འབྲུལ་པ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ད་བཞི་ལས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཟླ་བ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་ཅེས་
པའི་སྒྱིར་བཏང་གི་ཆོག་སྒྲུར་བཏང་ནས། །ཞག་མི་བྱབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞག་མི་བྱབ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། །བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ལྷག་པོ་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ཞག་དུག་ཆད་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན། །རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཆོང་ངམ་སྟམ་པ་ལ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཟླ་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་ཕྱེད་མ་ཆོང་བས། །མ་ཆོང་བ་དེ་ཡང་
ཆོང་བ་ལྟར་བཅོས་ནས་དེ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ཅུ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་དང་སུམ་ཅུ་རེ་ལས་

མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞེས་ཕྱེད་གོང་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ཞག་ཕྱེད་དང་སུམ་ཅུ་ན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཞག་ཕྱེད་དང་སུམ་ཅུ་འི་ཆད་མི་ཞེས་པས་ཟླ་
 བའི་ཆད་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ན་ཞག་ཆད་མ་རེ་རེ་དོར་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཞག་གཅིག་ཆད་བར་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཞག་ལྔ་བཅུ་དང་དགུ་ཆད་བ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 བཏགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྲུབ་པ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་འི་སྟེང་ནས་དུག་མ་ཆད་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ན་ཞག་མི་ཐུབ་རེ་རེ་དོར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདི་
 ཉིད་གྱི་ཐད་གྱི་འབྲེལ་པར། དགུན་དང་དམྱེད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། །སྐབས་འདིར་དུས་
 ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་དང་པོ་གང་ནས་འཛིན་པ་དང་། ཟླ་ཤོལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དགུན་དང་དམྱེད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡན་
 ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །ཞེས་དུས་ཆོགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ན་ཞག་མི་ཐུབ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་མ་

ལྷོ། །ཡིན་ནམ། བྱེད་དང་གཉིས་འདས་པ་ན་འབྱུང་བར་འཆད་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཉེས་པས་མི་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཆེགས་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡར་ངོ་སྤོན་དུ་འགྲོ་
 བ་ཡིན་ན། རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་འདས་པ་ན་ཞག་མི་བྱབ་དོར་བས་ཆོག་གྲང་། བསྟན་འཆོས་པ་དག་གི་ལུགས་འདིར་མར་ངོ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེའི་ཆེ་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་ཞག་མི་བྱབ་དོར་ན་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་མི་བྱབ་པ་འབྱུང་བ་
 དང་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྤོན་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཞག་མི་བྱབ་དུག་ལས་ལྷག་པ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདོར་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །དུས་ཆེགས་དུག་པོ་རེ་རེའི་རྩ་བ་བྱེད་གཉིས་འདས་ན་ཞག་མི་བྱབ་འདོར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་
 པ་མེད་དེ་རྩ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་པོའི་གོང་ན་དུས་ཆེགས་སྤུ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩ་བ་བྱེད་ལུས་པར་བཤད་པ་དེ་དང་བསྟོམས་པས་རྩ་བ་གཉིས་ལོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དུས་ཆེགས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཆེ་དུས་རེ་རེ་ལ་རྩ་བ་བཞི་བཞི་འབྱུང་བས་
 དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དག་ དགུན་རྩ་བ་ནས་དཔྱིད་རྩ་བ་བའི་བར་བཞི་ནི་དགུན་གྱི་དུས་དང་། དཔྱིད་རྩ་བ་འབྱིང་པོ་ནས་དབྱར་རྩ་བ་འབྱིང་པོའི་བར་བཞི་ནི་དཔྱིད་དུས་དང་། དབྱར་རྩ་བ་ཐུངས་ནས་སྤོན་རྩ་བ་ཐུངས་
 ཀྱི་བར་རྩ་བ་བཞི་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཆེར་མི་འབྱུང་མོད། འོ་ན་གྲང་དུས་ཆེགས་གསུམ་དུ་བསྟན་བ་དང་། རྩ་བ་ལ་ར་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ནི་འགྲིགས་པ་མིན་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་བྱ་བ་

ནི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ནའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཆེ་བའི་ངོ་ཡང་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་དུས་ཆེ་གས་བཞིར་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་
 ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཆེ་བའི་ངོ་ཡང་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཁོ་ནའི་དུ་ངེས་པར་འཆད་པས་སོ། །དེས་ན་དུས་ཆེ་གས་གསུམ་གྱི་སྟོན་བ་བཞིའི་ཐོག་མ་ནི་སྟོན་སྟེ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་སྟོན་བ་སྟེ་དེ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་
 པར་ནི་མི་འཆད་དེ། དགུན་གྱི་ཐོག་མའི་སྟོན་བར་འཆད་པའི་སྟེར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགུན་སྟོན་ར་བར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགུན་གྱི་ཐོག་མའི་སྟོན་བ་གང་ཡིན་དགུན་སྟོན་ར་བར་མི་འཆད་པའི་སྟེར། དེས་ན་དགུན་སྟོན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཐ་སྟོང་དང་། དཔྱིད་སྟོན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དང་། དབྱར་སྟོན་དང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་འདོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོའི་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་སྟོང་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། །
 དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ལོ་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགུན་ཉི་ལོ་ག་ནས་ལྷོ་ག་ཁའི་བར་ལ་ཞག་གངས་དེར་ངེས་པའི་སྟེར། དེས་ན་དགུན་ཉི་ལོ་ག་པའི་ཉིན་ནས་དགུན་གྱི་ཐོག་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གང་བའི་
 འགོ་བྱུག་པའི་སྟེར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅུ་མ་རེ་ཆོད་བའི་སྟོན་བ་གསུམ་ནི་དགུན་གྱིས་དུས་དང་། མཆོམས་དེར་དཔྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་བཟུང་བའི་སྟོན་བ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དངོས་

ཐ

ཐོ
ཐོ
ཐོ

༡༡། མཚམས་དེར་དབྱར་གྱི་ཉི་མ་ལྟོག་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་མ་ལྟོག་གྱི་སྟེང་གསུམ་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་དངོས་དང་། མཚམས་དེར་སྟོན་གྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་བའི་སྟེང་གསུམ་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་དངོས་
 ལོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་དཔྱིད་སྟེང་གསུམ་པོའི་སྟེང་ནས་གཉིས་དགུན་ལ་བསྒྲུབ། དབྱར་སྟེང་གསུམ་པོའི་སྟེང་ནས་གཉིས་དཔྱིད་གྱི་དུས་ལ་བསྒྲུབ། སྟོན་སྟེང་གསུམ་པོ་དབྱར་ལ་བསྒྲུབ་ནས། དུས་རེ་ལ་སྟེང་བ་བཞི་བཞིར་འབྲེད་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བཅོས་པ་དག་
 གི་ལུགས་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དུས་བཞི་པོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྟེང་གསུམ་པོ་དེ་ཆར་འབབ་པའི་དུས་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་། དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་བར་གྱི་སྟེང་གསུམ་པོ་དེ་དབྱར་གྱི་དུས་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱའི་སྟེང་གསུམ་པོ་དེའི་
 གོང་རོལ་གྱི་སྟེང་བ་ཕྱེད་དང་། འོག་རོལ་གྱི་སྟེང་བ་ཕྱེད་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དབྱར་སྟེང་འབྲེད་པོ་དང་། སྟོན་སྟེང་ཐ་ཆུང་ས་སུ་རྟོགས་སོ། །འོ་ན་དབྱར་ཉི་ལོག་པའི་ཉིན་ནས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ཉིན་ནས་བཅུ་མས་པའི་སྟེང་བ་
 ཕྱེད་གྱི་སྤྱི་རོལ་ནི་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་ལོ། །སྟེང་བ་ཕྱེད་གྱི་འོག་རོལ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་དུས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཆེ་དགུན་གྱི་སྟེང་བ་བཞི་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔྱིད་སྟེང་ཐ་ཆུང་ས་དེ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་

དང་། དབྱར་གྱི་བཞི་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དེར་ཁས་སྦྱངས་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཏུ་འབྲུགས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དགུན་རྒྱུ་མས་གྱི་བཞི་པ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུངས་ལ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་། ཞེན། ཉེས་པ་ཕྱི་མས་མི་གཞོད་དེ། བསྟན་བཅོས་སུ་སྐྱབས་དེར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ར་འབྲིང་གི་ཐ་སྐྱད་བཀོད་ནས། དོན་གྱི་ངོས་འཛིན་གནས་ཚོད་ལྟར་བཤད་པས་མིང་དོན་མ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོར་ཟླ་བ་ཆུང་པ་སྐྱར་མ་
 བྱམས་གྱིས་ཉ་བ་དེ་དགུན་ཟླ་དང་པོར་བཤད་མོད། དེ་དེར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། ཉེས་པ་སྐྱ་མ་ལ་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུངས་དོན་གནས་ཚོད་གྱི་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དགུན་
 ཟླ་འབྲིང་པོ་གནས་ཚོད་གྱི་དབྱར་ཟླ་བཞི་པར་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོར་ཟླ་དགུ་པ་སྐྱར་མ་ཐ་སྐྱར་གྱིས་ཉ་བ་དེ་གྲགས་ཚོད་ལ་དགུན་ཟླ་གཉིས་པར་བཤད་ཀྱང་། གནས་ཚོད་ལ་དགུ་པ་དབྱེ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པས་
 དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པར་འཆད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ལཱ་ཉིས་པ་གྲགས་ཚོད་བཤད་པ་ལ་ལཱ་ཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཚོད་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱི་གྲགས་ཚོད་དོ། བོད་ཁ་བ་ཅན་ན་ལོ་གསར་པའི་འཛིག་མཆོམས་མང་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ནི། སྟོ་
 བྱར་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པ་སོ་སོ་བས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པར་མི་རུང་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པ་གཏིང་ཚུགས་པས་གྲུབ་པ་ལྟར་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའོ། རེ་ཡང་གང་ཞེན། དབྱར་དགུན་གཉིས། སྟོན་

༡༡། །དཔྱིད་གཉིས་ཉེ་དུས་བཞི་དང་། རེ་རེ་ལ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་ས་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྲེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆར་འབབ་པའི་དུས་དངོས་ལ་དབྱར་དུ་མི་འཛོག་པར་སྟོན་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཚ་བའི་དུས་དངོས་ལ་དཔྱིད་དུ་
 མི་འཛོག་པར་དབྱར་དུ་འཛོག་པ་དང་། གྲང་བའི་དུས་དངོས་ལ་དགུན་དུ་མི་འཛོག་པར་དཔྱིད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྒྲུང་བ་དེ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དགུན་ཐག་ཉེ་ཤོས་སུ་གྱུར་པ་ཉོར་ཟླ་བར་པ་ལ་བབྱང་ཡང་། ཆར་ཆུའི་སྒྲུང་ཡོལ་ནས་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་བྱུང་བ་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སུ་འད་དུས་བཞི་དང་ར་འབྲིང་
 གི་རྒྱམ་གཞག་འཛོག་དང་མཐུན་པར་བཀོད་མོད། ཉེས་པ་ཆེར་མི་སྒྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ལས་དོན་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་ཆེར་མི་སྒྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གནས་ཚེད་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཐབས་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་བསྟན་བཅོས་དག་ན་ལའད་ཚུལ་མང་ཡང་འཆུག་མེད་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་ནི་འདི་ལྟར། དུས་བཞིའི་ཐ་ཆུང་ས་བཞི་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྟོག་པ་དང་། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་འབྱུང་བར་ལའད་པ་ནི་མི་
 འཆུག་པའི་གཟེར་ངེས་པ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གང་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བའི་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་ན། དུས་བཞི་པོའི་ཐ་ཆུང་ས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་འབྱུང་

བའི་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཐ་ཆུང་ས་བཞི་པོའི་སྟོང་སྟོང་གང་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བའི་ཚུལ་གཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས་བཤད་ན་གོ་སྟོབས། འདི་ལྟར། དགུན་ཉི་ཤེས་པ་སོགས་གང་ལ་བྱུང་བའི་ཉི་མ་
དེ་ཉིད་ནས་ཐ་ཆུང་ས་བཞི་པོའི་འགོ་འཛིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལོའི་ཐོག་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དགུན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་གྱི་མགོ་འཛིན་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་
པས་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་འཆད་པ་དེ་གནས་ཚེ་དེ་ཀྱི་དགུན་ཟླ་དང་པོར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགུན་ཉི་ཤེས་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་འཆད་པ་དེ་གནས་ཚེ་དེ་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་དང་པོར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་
གྲུབ་པ་ན། འཛིག་རྟེན་པས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་དེའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོའི་འགོ་འཛིན་པར་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགུན་ཉི་ཤེས་པའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་གོང་ནས་ལོའི་འགོ་བབྱུང་ན་ཐ་
སྟོང་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་སྟོང་གྱི་གཞུང་ལག་ཏུ་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ཤེས་དུས་ནས་ཤེས་ཁའི་བར་ལ་ལོར་བྱས་པ་ནི་བྱིམ་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ལོའི་
འགོ་འཛིན་པ་བྱིམ་ལོའི་འགོ་ལས་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཅུམ་གྱིས་སྟེ་བར་འཛིན་པ་ནི་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་སྟེ་བར་བབྱུང་ན་རྟོགས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མ་རྟོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ཤེས་ན་ལོའི་འགོ་རྟོར་ཟླ་བཅུ་པའི་

༡༡། །ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་འཛིན་པ་སྟེ་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་རྩེར་སྟེ་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཆོད་ལ་སྟོན་སྟེ་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུན་ཉི་ཤེས་པའི་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་སྟེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། དགུན་ཕྱི་ཤེས་དུས་དེ་ཉིད་དགུན་སྟེ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཐ་ཆུང་ས་བཞི་པོ་འཆུག་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་ངོས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་འཛིན་ཏེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་ཐ་ཆུང་ས་སུ་བཤད་གྲུང་། དོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་བསྟན་བཅོས་ལས་སྟོན་སྟེ་ཐ་ཆུང་ས་ནས་ལོ་འགོ་ངོས་འཛིན་པར་བཤད་པ་དེ། གནས་ཆོད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ར་བ་ནས་ལོ་འགོ་ངོས་འཛིན་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་གནས་ཆོད་ཀྱི་དགུན་སྟེ་ཐ་ཆུང་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་ན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཉིས་པ་ཆེར་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སུ་སྟོན་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་ནས་བཅུ་མས་པའི་སྟེ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོ་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་དང་། གནས་ཆོད་ལ་དགུན་ཉི་ཤེས་པའི་ཉིན་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་གཉིས་མ་མཐུན་གྲུང་། གནས་ཆོད་ལ་འགྲིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དུས་ཆོག་གས་གསུམ་དུ་བསྟན་བའི་སྐབས་འདིར། དབྱར་སྟེ་ཐ་ཆུང་ས་དབྱར་ཕྱི་ཐོག་མའི་སྟེ་བ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཆོག་གས་ལྟར་བྱས་པའི་ཆོ་ཡང་དབྱར་སྟེ་འབྲིང་པོའི་མར་ངོ་ནས་དབྱར་ཕྱི་དང་པོར་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱར་སྟེ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོའི་ཕྱེད་ནི་དབྱིད་ཀྱི་སྟེ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་དབྱར་སྟེ་ཐ་ཆུང་ས་དབྱར་ཕྱི་དང་པོ་ཡིན་ན་དུས་དེར་དབྱར་སྟེ་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་

ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །འོ་ན་བྱོད་ཀྱང་དབྱར་ཟླ་ར་བ་ལ་དབྱར་ཟླ་དང་པོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དུས་དེར་དབྱར་སྤུ་མ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚེད་ཀྱི་དབྱར་ཟླ་དང་པོའི་སྤྱི་མ་ལོ་གི་ཟླ་བ་
 བྱེད་ནས་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལོའི་འགོ་འཛིན་པ་དང་བྱིམ་ལོའི་འགོ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་གི་བར་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་གནས་ཚེད་ཀྱི་དབྱར་ཕྱི་ཐོག་མ་དེ་
 ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚེད་ཀྱི་དབྱར་ཕྱི་འགོ་བྱུག་ནས་ཟླ་བ་བྱེད་ན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཟླ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཉིར་ལྷ་ལ་དབྱར་ཉི་ལོག་ན། དེའི་
 ཆོས་བརྒྱ་དུག་ནས་དབྱར་སྤུ་མ་དང་། རྟོར་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་ལ་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོར་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་ལྷ་ལྷ་བྱུ་ལ་དབྱར་ཉི་ལོག་ན་ཡང་སྤུ་མ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཡར་དོ་སྤྱི་མ་དུ་འགྲོ་བའི་ཟླ་བ་གཅིག་
 ལྷ་དེའི་ཁོངས་སུ་དབྱར་ཉི་ལོག་ན་ཟླ་བ་དེ་རངས་པོ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྷ་ལྷ་བྱུ་ལ་དབྱར་ཉི་ལོག་ན། རྟོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་མན་ཚེད་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། བཞི་པའི་བརྒྱ་དུག་
 ནས་ལྷ་པའི་བཅོ་ལྷ་འི་བར་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ལྷ་པའི་བརྒྱ་དུག་ལ་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་དང་། བཞི་པའི་བརྒྱ་དུག་ལ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉིའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་དེ་དབྱར་སྤུ་མའི་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། །ཁས་ལེན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རྟོར་རྒྱ་བཞི་པ་ལ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོར་རྒྱ་ལྔ་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཐལ་བ་
མེད་དེ། དེར་དེ་ལྷོག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དབྱར་ཉི་གང་ལ་ལོག་པའི་རྒྱ་བ་དེའི་སྤུ་མ་དེ་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོར་འཛིག་པ་བསྟན་བཅོས་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོར་རྒྱ་
བཞི་པ་ལ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་བབ་པ་དེའི་ཆོ། ལོ་དེའི་ནང་དུ་དེས་པར་རྒྱ་ཤོལ་གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པའི་དུས་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་རེས་འཕྱི་བར་སོང་ནས། སྤྱར་ཡང་སྤྱར་ཤུལ་དུ་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དེས་པར་རྒྱ་ཤོལ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་ཆོ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་སྤུས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །འདིར་གྲགས་ཆོད་ལ་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོའི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་ལ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། གནས་ཆོད་ནི་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་
ལ་དབྱར་སྤུ་མའི་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་ཆོད་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་དེ་ཉིད་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབྱིད་རྒྱ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དུས་ཆོག་ལ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞི་པོ་བགྱངས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲགས་
ཆོད་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོ་ནི་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་དུས་ཆོག་ལ་ཀྱི་དབྱེ་བསྟན་འཆད་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟན་

པའི་དུས་ཆོག་མ་གཅིག་པོ་རབ་འབྱིང་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་ནས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འཁུག་མེད་གྱི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཞག་མི་བྱུང་གྱི་རྒྱུ་མ་གཞག་མི་
 དགོས་ཏེ། ཉི་མ་ལྗོགས་མཆོམས་གྱིས་ལོ་དང་ཟླ་བར་རྒྱུ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་ཞག་མི་བྱུང་འདོར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གནས་ཆོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཟླ་བ་བཞི་བཞིར་ཕྱེད་ནས་འཆད་པ་
 བེ། ཞག་མི་བྱུང་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་འདྲ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དུས་ཆོག་མ་དུག་ཏུ་འདྲ་གྲེལ་པ་ལས་ཕྱེ་བ་དེ་ནི་ཞག་མི་བྱུང་འདོར་རྒྱུ་མ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །
 སྐབས་འདིའི་དུས་ཆོད་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་བཞི་བཞིར་ཡོད་པ་དེ། གྲགས་ཆོད་གྱི་དགུན་ཟླ་རྩ་བ་སོགས་དང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཆོད་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་བཞི་དང་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོར་ཟླ་བ་ཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷག་
 པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དགུན་ཟླ་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་རོལ་གྱི་ཟླ་བ་དེ་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱུད་ས་དངོས་ཡིན་པས་དེའི་བཅུ་དུག་ནས་ལོའི་འགོ་བཟུང་སྟེ། རྟོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔའི་བར་ནི་དགུན་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་དུག་པའི་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔའི་བར་ནི་
 དཔྱིད་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་བཅུ་པའི་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་ནི་དབྱར་གྱི་དུས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲགས་ཆོད་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་སྦྱངས་ན་དོན་ལོགས་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགུན་ཉི་གང་ལ་ལྗོགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་

ཨ

༡༡། །དགུན་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། དབྱར་ཉི་གའ་ལ་ལྷོ་ག་པ་དེ་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པར་བཤད་པས་ཉོར་ཟླ་བ་ཅུ་གཅིག་པས་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་ལྔ་གས་པ་དང་། ཉོར་ཟླ་བ་དུན་པས་དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་ལྔ་གས་པར་སོང་ལ། དེ་
 ནས་ཉོར་ཟླ་བ་རྒྱད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དགུན་གྱི་ཟླ་བར་ཁས་སྤངས་པས་ལུང་རིགས་མངོན་སུམ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །འོ་ན་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་ལོ་འགོ་དང་གནས་ཆོད་ཀྱི་ལོ་འགོ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་
 དང་གསུམ་གྱི་བར་བྱ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱད་ས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དང་། དགུན་ཟླ་བ་རྒྱད་ས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་པའི་བར་བྱ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཇམ། ཡང་ན་གནས་ཆོད་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་པ་
 དང་། དགུན་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འཛིན་པའི་བར་བྱ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཆོས་ལོ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་མར་དོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཁོ་ན་ནས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བྱི་མ་ལོ་དབང་
 བཅོན་པར་བྱས་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་པའི་ཉིན་ནས་འཛིན་ཀྱང་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྟོན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་དང་། དགུན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་གའ་དབང་བཅོན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། དགུན་
 དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་བཤད་དུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་ལོ་འགོའི་འཛིན་ཚུལ་སྤུ་མ་ཁས་མི་ལེན་

ཨ

ཨ

ནམ་ཞེན། ཆེས་ལོ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་མ་བླངས་ན་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་དུས་གོ་དང་། དབྱར་དང་། གསོ་སྦྱང་དང་། དགག་དབྱེལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་མི་
 ཟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲ་ཞོལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དངོས་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རེ་རེ་ལ་ཞག་མི་བྱལ་དུག་དུག་དོར་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་སྒྲ་བ་
 དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་དགོས་པ་ལས། ལོ་རེ་རེ་ཞིང་མི་བྱལ་དུག་དུག་དོར་ནས། ལོ་རེ་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བཞི་ལས་མ་བྱུང་
 བས། ལོ་རེ་བཞིན་དུ་ཞག་དུག་དུག་མ་ཚང་བ་དེ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ཚབ་ཏུ་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཁ་བསྐྱངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། དེ་དགོས་བཞིན་དུ་མ་ཚང་བ་ལ་ལོར་འཛིག་པ་ཅི་ཞེན། མ་བསྐྱངས་ན་ལོར་ལ་ཞག་དུག་དུག་མ་ཚང་
 བས་ལོ་ལྷ་སོང་བ་ན་དུས་བཞི་ཚང་མ་ལྷ་མི་རྩོགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྩོགས་པ་ཅི་ཞེན། དེ་རྩོགས་པ་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་ཐེབས་དང་དབྱར་ཉི་ལྷོ་ག་ཐེབས་ལྷ་ལྷ་ཚང་དགོས་པ་ལས། སྒྲ་བ་ལྷག་པོ་གཅིག་བསྒྲིན་པ་མ་བཅུག་ན་དེ་འདྲ་དེ་མི་རྩོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་བསྐྱངས་དགོས་བཞིན་དུ་ཞག་དུག་མ་ཚང་བ་ལ་ལོ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་སུམ་ཅུ་ཐམས་ཅད་པ་ཚང་བ་ལ་སྒྲ་བ་རེ་རེར་བཞག་དགོས་

༡༡། ཞིང་། དེ་ཆང་བ་ལ་ནི་ཉིན་ཞག་ཕྱིད་དང་སྐུམ་ཅུ་ལས་མེད་པར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུལ་མངོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ལོ་ལྔ་
 པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་ཞོལ་དོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་དུག་ཆོན་ལྔའི་བསྐྱེན་པ་གསོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལོ་ལྔ་ཧྲོགས་པ་ན་ཞོལ་གྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡང་དོར་ཟིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དུས་དེར་ལོ་ལྔ་པའི་ཞག་གངས་ཆང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། དོན་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བཅུ་གཅིག་རེ་འདོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་བཞི་ཧྲོགས་པའི་ལོ་ལ་ནི་ཉི་མས་ལྟོ་བྱང་གི་བགོད་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་དགོས་ལ། སྐ་
 ལོའི་དགུན་ཉི་ལོག་པ་ནས་ཕྱི་ལོའི་དགུན་ཉི་ལྟོག་པའི་སྒྲ་དུས་དང་ཆོས་གངས་རྩིས་པ་ན་ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་བར་བྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོ་ཕྱིད་དང་གསུམ་ལྟག་ན་སྒྲ་ཞོལ་རེ་རེ་དོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་དོར་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆོད་དུས་བཞི་ཆང་མ་
 གསུམ་མི་ཧྲོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས་སྒྲ་ཞོལ་དོར་བ་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདུལ་མངོན་གྱི་དངོས་བསྟན་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཞོལ་འདོར་རྩུལ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་ན། ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་རྩུལ་གྱིས་ཀྱང་གོ་མི་
 ཆོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དུག་ལས་ལྟག་པ་གང་ན་སྐུའི་ལུགས་ལ་ཡང་དོར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་ཀྱང་། བྱིམ་ལོ་

གཅིག་ལ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིས་དང་དེའི་སྐྱོད་དུ་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཅིག་ངེས་པར་སྒྲོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཆོག་མང་པོས། །རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཆོས་མངོན་པའི། །དུས་ཆོག་ས་འབྲུལ་བའི་གཏམ་ཉིད་
 གྱིས། །ཡིད་བརྟན་མེད་དེ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཇི་སྐད་དུ། །གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་དང་། །ཞེས་པར། །སྤྱིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོད་དང་། །བསྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་གྱི་ཆོད་རྟོགས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཐུང་མཐའི་ཆོད་ཞེས་པ་ལ་རག་
 ལས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ངོས་མ་ཟེན་ན་དཔག་ཆོད་དང་། །བསྐྱལ་པ་དང་ལེན་དང་། །རབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་འཛིན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། །དུས་གྱི་ཐུང་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མའོ། །མིང་གི་ཐུང་མཐའ་ནི་ཡི་གེའོ། །གཟུགས་གྱི་
 ཐུང་མཐའ་ནི་རྩལ་སྤྱིར་རབ་བོ། །དེ་དག་གི་ཆོད་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། །དུས་གྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཆོད་ནི། །ཆོས་མངོན་པ་བརྒྱམས་ན་རེ། །སྤྱིར་བྱ་སྤྱོད་ས་ལྷན་གྱིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོག་པའི་ཡུན་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུག་
 ཅུ་ཅུ་བཞི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། །འགྲེལ་པ་ལས། །ཇི་སྐད་དུ། །ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོད་ཇི་ཅུ་ཞེ་ན། །རྟོན་རྒྱམས་ཆོག་ས་པ་ཇི་སྤྱིད་དུ། །ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའམ། །ཆོས་འགྲོ་བ་ནས་ཇི་སྤྱིད་དུ་རྩལ་སྤྱིར་རབ་རྩལ་སྤྱིར་རབ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་དང་། །རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། །ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཆོད་དུ་བཞག་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྩལ་སྤྱིར་རེ། །དུམ་དག་དང་འགྲེལ་པས་རྫོགས། །རྩལ་གཅིག་བསྒྲེས་དུས་རྒྱུད་བ་ཡི། །

ལྟོ། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད། །ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ། །དེའི་ཆོ་རུལ་ཕྱན་བསྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་ཆད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ། རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་པ་ཇི་སྟེད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་འཇམ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྟེར། དེ་བཞིན་དུ་རུལ་ཕྱན་དུ་མ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཆད་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། སེ་གོ་པ་གཏོགས་པའི་
 ཡུན་ཆད་དང་མིག་འབྱེད་འཇུམ་བྱེད་པ་ཅུ་ཀྱི་ཆད་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་སྟེར། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདི་ལ་གནས་པའི་ཆ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཏུ་གནས་ན་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་པའི་སྟེར། སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 བ། །འཇིག་པ་དུས་གཞན་ལ་སྟོས་པར་ཐལ་བའི་སྟེར་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ན། སྐྱེས་ཟེན་པ་དང་། ཞེག་ཟེན་པ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་སྟེར་དང་། གནས་པ་ཡོད་ན་ཆ་མེད་དུ་ཡང་འགལ་བའི་སྟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ནི། བྱས་པ་དང་
 དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྩེ་རོལ་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོན་གྱུར་གྱི་གདགས་གཞིར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རུལ་ཕྱ་རབ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོས་བབུང་
 བ་དེ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དེ་དོན་གཅིག་གམ་ཞེས་བརྟག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རུལ་ཕྱན་གྱི་རྒྱུང་མཐའ་དང་། རྩས་རུལ་ཕྱ་རབ་དོན་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་དུས་

ལྟོ།
 ལྟོ།
 ལྟོ།

མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་གནས་ཆའི་ཐུང་མཐའ་ཞིག་ཁས་སྦྱངས་ན་ལེགས་ཏེ། ཐང་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱིས་བགོས་པ་ན་གནས་ཆ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་དུ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བས། །ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
 ཡིན། །ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཡན་ཞིག་པ་གཅིག་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མིང་གི་མཐའ་ཡི་གེར་བཤད་པ་དེ་ནི། ཡི་གེའི་ཆུང་མཐའ་ཨ་ཐུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲས་ཕྱེ་བའི་མིང་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཐུང་
 འོས་གཅིག་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་པར། མིང་ཆོག་མཐའ་ནི་ཡི་གེ་སྟེ། །དཔེར་ན་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། རྩས་ཀྱི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བོ། །
 དང་པོ་ནི་འདིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་མཐའ་མི་འཛོག་སྟེ། དབང་ལེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞིག་ཆོགས་པའི་
 རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཞིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་ཆུང་མཐའ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། བསགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་གྲང་བུ་ལ། དེའི་
 ངོས་འཛོལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་མེད་ཕྱ་རབ་རྩལ་རྩས་བརྒྱད། །ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེའི་རིགས་པས་རྩས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནི། འབྱུང་བ་སོ་སོའི་རྩལ་གང་ཞིག་ འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་རྩལ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའོ། །དེ་འདྲ་དེས་ནི་

གྲུ་། སྒྲིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། དེ་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་པོ་གང་རུང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་སྤྱོད་དུ། འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲིབ་མཆོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་མོའེས་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྩལ་ཕྱན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། རྩལ་ཕྱན་བྱུང་པར་དེ་ཡང་མེད། ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་དེས་མིན་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞིག་ནས་སྤྱར་ཡང་ཆགས་པའི་ཆོ། སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲིབ་ལྷགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལྷགས་སོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་དང་། ཉན་ཐོས་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་སོ། འདྲ་པོ་ནི། བྱེད་བྱག་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་མོ། འདྲ་པོ་ནི། རྩལ་ཕྱར་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞིག་ནས་སོ་སོར་གནས་པའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་བྲལ་ཞིང་། རྫས་མཛོན་སྤྲུལ་ལ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་རྟག་པའི་རྫས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཆོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ནས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གིས་བསྐྱེས་པས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩལ་ཕྱར་པ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་པོར་འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་པོ་དང་། དང་པོ་དེ་འདྲ་མང་པོ་

འདུས་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་ཐུག་པ་མེད་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱས་གཞན་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་སམ་བྱ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ལས་
ལེན་ཞིང་། སྦྱིར་ཡན་ལག་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཡན་ལག་ལའང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ལ། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་པའི་ཆོ་ན་འཛིག་བྱེད་གྱི་རྒྱེན་གང་གིས་གྲུང་
བཞིག་པར་མ་རྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཐུ་གུ་ནི་ཉེར་ལེན་རང་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དུས་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་
ན། སྐྱ་ནི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། གྲི་ནི་ས་དང་། རེག་བྱ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡན་གར་བས་དྲི་མི་འབྱུང་བ་ནི་སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་མང་པོ་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་མ་འདུས་པར་ནི་
དྲིའི་ཡོན་ཏན་བརྩོམ་མི་རྟུས་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ནི་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་འབྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་སུ་འཛིག་པ་ལའང་། འབྱུང་བ་བཞི་ཀའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཕན་ཚུན་དུ་ལྷན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་ན་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དོན་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། ལ་ཁོ་ན་ར་མ་བད། རྣམ་འགྲེལ་དུ་རིགས་པའི་བྱུང་ཐོན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་འོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དོན་དངོས་དང་། དགའ་བའི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྡེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ཞིག་པའི་ཆོ་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྡེ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་། ཆམ་བུ་པར་རྒྱས་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱིས་སྤྱི་བ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཁས་ལེན། མདོ་སྡེ་པས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདིས་ནི་སྤྱི་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་པར་དུ་བདེ་ལ། དོན་སྡེ་རགས་པ་ཚུམ་པའི་ཆོ། རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་འབྱུང་ཡང་རེག་པ་མེད་ཅིང་། རགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་གས་རེ་རེས་རེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུམ་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ནི། རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་བསྐྱོར་བ་བར་སྟོངས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུམ། ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་པར་དུ་བདེ་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉེར་ལེན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ལས་སྡེ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྡེ་ཆོགས་སྡེས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཇི་སྐད་དུ། ཉིམ་བདུན་གྱིས་ནི་མེས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆར་ཆུས་གྱིས་ནི་ཆུས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་འབྱུགས་པས་ནི་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གས་སྤྱ་མོ་ཡང་མི་ལུས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ལྷ་སྤྱི་གས་

བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི། རྩལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དེ་དག་ལུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། རགས་པ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་མོ། །མེས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
 ལས་སྒྲེས་པའི་མཐུན་ཕྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ལག་དང་དམ། ཡང་ན་འཇིག་པའི་ཕྱི་མོ་རྒྱུང་པོ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་འབྱུར་རོ། །ས་སྟོན་སྒྲེ་པའི་མདོ་ལས་ནི། རྒྱུང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ནས་ས་བོན་དག་སྐྱེ་རྟེན་འོང་ངོ་། །
 ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟར་དོགས་པ་འདི་ལ་དགའ་བའི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་ན། རགས་པ་ཉེར་ལེན་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལས་སྒྲེ་བ་བཀག་ནས་ལས་ཁོན་ལས་སྒྲེ་བར་ལག་དང་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་སྒྲེ་བའི་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་རྟག་
 པ་བཀག་ནས། མི་རྟག་པ་ལས་སྒྲེ་བ་རང་ལུགས་སུ་ལག་དང་ན་རུང་བ་ཡིན་མོད། རྒྱུང་གིས་ས་བོན་ཅན་ཞེས་ངས་བཟུང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མོར་བྱུར་པའི་རྒྱུང་དེ་དག་གི་ནི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་པོར་འཆགས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་བརྟག་ན། རྒྱུང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལའི་གཞི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆེ་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལས་སྒྲེ་བ་ལས་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་ལག་དང་པས། དེ་ལྟ་ན་འདོད་སྒྲེ་བའི་ལུགས་ཉམས་སོ་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྒྲེ་འོ། །དེ་སེལ་བར་
 བྱེད་པའི་ལན་ནི་འདི་ལྟར། ལས་བྱེད་པ་པོར་འཆད་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། དབང་ལྷན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་སོང་བ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་

༡༡། ཁོ། །དེས་ན་བདག་པོའི་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་
 རྒྱུས་པའི་རྒྱུ་གི་བྱས་ནས་སྤྱོད་འཆགས་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བོན་ཡིན་མོན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་ལས་སྤྱིས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཟད་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་པའི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་
 ཞེས་པའོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། རྩེ་མཉམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་ན། རྩེ་མཉམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་གསུམ་ལ་འདྲོད་གསུམ་པ་གཅོད་དགོས་པ་ལས་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་རྩལ་ཕྱ་རབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་ན། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྱོད་འཇིག་པའི་ཆོ། མ་ཞིག་ན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཞིག་ན་ནི་མེད་པས་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་འདོད་ལ། རང་གི་
 ལུགས་ལ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་གྱུང་། ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིར་འཇིག་མོད། འཇིག་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བཞིག་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་རུས་པ་འདུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་

བསྟན་པའི་མཛོད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། །དེའི་འོག་ཏུ་གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ་བཅས་བ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཉིད་དངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཕྱི་སྒྲོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་མདོན་པར་བཀྲ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལན་ལ། རྒྱང་འཕན་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བར་འདོད། གྲངས་ཅན་ནི་གཙོ་བོས་བྱས་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་བྱས་པར་འདོད། ཉན་ཐོས་པ་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་བྱས་པར་འདོད། སེམས་ཅམ་པ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདོད། དབུམ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་བྱུང་བ་ཅམ་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་མོད། དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རང་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། སྒྲོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་རགས་པ་མཐའ་དག་ཉར་ལེན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལས་བྱུང་བར་མཆུངས་ཀྱང་། བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དོན་སེམས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྟེ་གངས་ཅན་དང་། རང་སྟེ་སེམས་ཅམ་

༡༡། ལའོ། འདྲེ་གཉིས་ཀལ་ཀྱང་སྒྲོང་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། འཇེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མ་བྱུན་ལོ། འོ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་
 ལོ། བྱངས་ཅན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་གཙོ་བོས་བྱས་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ནི་གཞིའི་སྒྲིབ་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་འདོད། དེ་ལྟར་ཡང་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་རྩལ་ནི་མི་མ་བྱུན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱངས་ཅན་ནི། གཙོ་བོ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། བྱངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འཇེས་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྐྱབས་བཅའ་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། འགཉིས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་བ་དག་སྟེ། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཇི་སྟེད་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དང་འཇེས་པ་གང་དུ་བྱུང་བ་ཕྱད་པ་ནི་རྩེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་བརྟུང་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གནས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་། གལ་ཏེ། སྒྲོང་དང་བརྟུང་གཉིས་ཀ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་འདྲ་ན། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལུས་ངན་པ་ཅན་སྒྲོང་བཟང་པོར་
 སྐྱེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲོང་ངན་པར་སྐྱེས་ཀྱང་ལུས་བཟང་པོ་དག་དང་ལྟན་པར་མ་བྱོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བ་དེ་ལྟའི་འགྲོ་བ་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལས་དཀར་པོ་ཁོ་ནའི་མ་བྱས་སྒྲོང་བརྟུང་གཉིས་ཀ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་། ངན་སོང་གི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལས་ནག་པོ་ཁོ་ནའི་མཐུས་སྟོན་བཅུད་གཉིས་ཀའི་ལུས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་འདྲེས་མར་བྱེད་པ་མི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དཀར་པོའི་མཐུས་ལུས་
 བཟང་པོ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ལས་ནག་པོའི་མཐུས་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ངན་པ་དག་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལུས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 དང་། སྟོན་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་བཅུད་བཟང་ངན་མ་མཐུན་པ་དེའི་ཆོ། ལུས་བཟང་པོ་ནི་ལས་དཀར་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། སྟོན་ངན་པ་ནི་ལས་ནག་པོ་ཞིག་གི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །འོ་ན་ལུས་
 བཟང་པོ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་དཀར་པོའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དེ་གང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དུས་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་སྟོན་པའི་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་དེར་དེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྟོན་དེའི་ནང་
 དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་མི་དག་བས་དེར་བསྐྱེད་པའི་གོགས་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཟང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལུས་ངན་པ་ཅན་འདི་ཡང་། ལས་དཀར་པོ་དེའི་བདག་འབྲས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ལུས་སུ་མི་
 འགྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དེའི་རང་རྒྱུད་གྱི་མི་དག་བས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་

ཨ

ཨྲ

ཨྲྱ

ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །དེ་དག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ། །འདིར་བསྟན་དོས་བབུང་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གྱི་ལུགས་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
 རྟོ། །འདིར་སེམས་པ་ཞེས་པ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་ཇི་སྐྱེད་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་ན་ལས་ཞེས་བྱ། །ཡིད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་གྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བཤད་པ་
 འདི་ཡང་སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི། །ལུས་དག་གི་ལས་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དེ། །འདི་ལ་ནི་ལས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལས་གཞན་མེད་ལ། །གཞན་གཉིས་པོ་ལ་ནི་ལས་སུ་འཛོག་བྱེད་གཞན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། །གཞན་དེ་གང་ཞེ་ན། །ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ལུས་གྱི་ལས་དང་། །དག་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སེམས་པ་དེས་བྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་ནི་མདོ་ལས། །བསམས་པའི་ལས་ཞེས་གྱུང་བཤད། །སེམས་པ་དེས་བསམ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། །དེས་ལུས་དག་གི་ལས་སྐྱེད་པའི་དུས་ལ། །གཉིས་ཏེ། །སྟོན་རྒྱུའི་དུས་དང་། །ཕྱིས་འབྲས་བྱུང་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་དུས་
 གཉིས་ལས། །གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། །སྡེ་པ་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། །དེ་དུས་གྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་ཞེས་འདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་

486

ཨ

ཨ

ཨ

༡། །དེ་ཀུན་ནས་སྒོར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ལ། ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་དུས་དང་དེ་
 དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་བྱེད་སེམས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དེའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་ལས་
 སུ་གྱུར་པའི་སེམས་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་སྒྱུར་ཞིང་། སྒྱིར་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱེད་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངག་གི་དང་། ཡིད་ཁོ་ནའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དེ་ཡིད་ལས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། ཅེས་འཛོག་ལ། དེས་ན་ལས་གསུམ་པོ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤིང་ཅིང་། སེམས་བསམ་གཉིས་ཀྱང་གཞི་མི་མཐུན་ལ། སེམས་པ་དང་གསུམ་པོ་མི་འགལ་ཞིང་། བསམ་པ་དང་གསུམ་པོ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤིང་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེ་མདོ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གང་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་ཀྱང་ལུགས་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་ཏེ། གཉིས་པ་ངོས་འཛིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། །ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་རིག་བྱེད་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་དང་།

དངོས་སམ། དེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་དག་མི་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་དེ་དང་བོད་ས་
 ཆོད་མཉམ་པའི་ལུས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཤོད་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྟག་པ་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྲང་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ནི། ཕུག་འཆལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 འགྱུར་འདི་ལྟར་བྱའོ། །སྟམ་པའི་ཀུན་སྤོང་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་ཕུག་འཆལ་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྤྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་གཞིའི་ལུས་ལས་ཇས་ཐ་དད་གྲང་། གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བའི་
 དཔེ་ནི། རྟགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་དེས་མི་གཞོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུས་འོད་ལྟར་དུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ནི་གསེབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟོན་འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 འབྱུང་བ་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེའི་རྒྱར་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ལུས་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འགལ་ལ། དགོས་ན་ལས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དེ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་དང་ལྷི་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལུས་དེའི་རྟོན་འབྱུང་བ་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟོན་འབྱུང་བ་ལས་ཇས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་མེད་ན་འབྱུང་གྱུར་གྱི་ལུས་ཇས་གཞན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་མི་འཇུག་

༡། ལུས་ལ་གསེབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་གྱི་རྟོན་འབྱུང་བ་ནི་འོད་ལྟར་དུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཕྱག་འཆལ་བ་ལྟ་བུའི་རིག་བྱེད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། མཆུ་འགྲུན་པ་
 དང་ལག་པ་གཡོབ་པ་དང་། གོམ་སྟབས་འབྱོར་བ་སོགས་ནི་ཞེས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལག་པ་གཡོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོན་གང་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་
 འདྲ་བར། གཞིའི་དག་སྒྲ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཀུན་སྟོང་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དག་སྒྲ་དེ་ཉིད་དག་གི་རིག་བྱེད་དངོས་དང་། དག་གི་ལས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་ནགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་རྩལ་ཁས་ལེན་མི་
 དགོས་ཏེ། ལུས་ནི་རྩལ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དག་མི་དག་ར་འབྱུར་བ་མེད་ལ། དག་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་སྟོང་གི་དབང་གིས་དག་སོགས་གསུམ་ཆར་དུ་རུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གྱི་ངོས་འཛིན་གཞན་དུ་འདོད་པ་
 དག་ག། དབྱེབས་རྩལ་གྱུ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུས་མ་ཉམས་པར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲོ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་སྟོང་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱར་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལུས་
 གཡོ་བ་ཉིད་རིག་བྱེད་ཡིན་གྱི། མི་གཡོ་བ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུ་བའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲོ་མིན། ཞེས་པ་

པཱ་ཆེན་གྲག་མཆོག་པཱ་འཁྲུམ་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །གཏན་ཆོག་ས་ནི། །འཛིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །དམ་བཅའ་དང་། །དེའི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། །གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། །འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། །རྒྱ་བཅས་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། །འདུས་བྱས་དང་སྐད་ཅིག་གི་གཞི་མ་ཐུན་ནི། །སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། །སྒྲ་དང་། །མེ་ལྗེ་དང་། །སྒྲིག་དང་། །འབབ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིད་ཀྱང་། །མཐར་
འཛིག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་མ་བྱུང་སྟེ། །བུམ་པ་འཛིག་པ་ཐོབ་དང་། །ཤིང་འཛིག་པ་མེ་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། །འཛིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དང་། །འཛིག་པ་
མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། །འགྲེལ་པ་ལས། །དང་པོ་རྣམས་འཛིག་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་འཛིག་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས། །མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། །ཅེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཡང་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་འདི་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། །རེ་ཞིག་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ལ་འགའ་མི་འབྱུང་། །རྒྱ་ཡང་འཛིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ། །རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་

ཐ

ཏྲ

ཏྲ

༡། སྤྱིད་པར་འབྱུང་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་འཇིག་པ་རྒྱལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོག་དང་། སྒྲུ་དང་། མེ་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཇིག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ། རྒྱུ་པ་གཉིས་པའི་དོན་
 བེ། རྒྱུ་པ་སོགས་ཏོང་བའི་ཆོ། ཆོས་པ་དང་། ཆེར་ཆོས་པ་དང་། ཆེས་ཆེར་ཆོས་པ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་ན། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། བྱ་པོར་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་གསུམ་པོ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དེ་དག་རྒྱས་གཅིག་གམ་ཐ་
 དང་། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུ་པ་དམར་པོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དེ་བྱ་པོར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འབྱུང་ལ། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དམར་པོ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཐལ། དེ་བྱ་པོར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དམར་པོར་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དེ་རྒྱལ་ལྟོས་པར་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རྒྱས་ཐ་དང་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བ་པར་མ་ཟད། དེ་བྱ་པོར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་ཏེ། བྱ་པོར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དུས་སུ་དམར་པོར་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་མེ་ལྷེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐྱབས་འདི་དག་ཏུ། ལུས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ནི་རྟགས་སུ་མི་འགོད་དེ། རང་ལུགས་ལ་ཡང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར། བམ་མཁའ་བཞེན་ལོ། །འོན་ཕྱིགས་ཆོས་ངེས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་བ་ཟེན་པར་འབྱུང་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་གནས་རྒྱ་འཇིག་བཞིའི་བདག་ཏུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མཆོན་ཉིད་ངེས་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་།

བར་མཚོན་བྱ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་མོད། འདུས་བྱས་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མཚོན་བྱར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་བཞི་ཀ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ། མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས། འཇིག་པ་རྒྱ་བཅས་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཆད་པ་ན། སྟེ་བདུན་མཛད་པའི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་མོད། དེ་ལྟར་བཤད་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བཞི་བྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་ལ། འདིར་ནི་བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའི་ཚོས་རྩས་གཞན་དེས་བུམ་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་རྩས་གཞན་དེས་བུམ་པ་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བུམ་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་བུམ་པའི་སྐྱེ་བས་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཇིག་པ་དང་འཇིག་པའི་འཇིག་པ་གཉིས་པ་ན་རྩོན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར། བུམ་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་

༡༡། སྤྱི་གསལ་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སྤྱི་གསལ་བཞི་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་ལྷོས་ན་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་
 རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། བྱེད་རྒྱ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པ་དང་། རྩ་མཁའ་། ཐལ་ལུགས་
 སྤྱི་གསལ་ལས་སྐྱེས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཐ་དད་དེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་འཛིག་པའི་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། བུམ་པ་དང་དེའི་འཛིག་པ་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་རང་གྱུབ་ཅོམ་ནས་འཛིག་དེས་སུ་གྱུབ་བོ། །སྐྱབས་འདིར་འཛིག་པ་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི། དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་འཛིག་པ་དེ་བུམ་པའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་སྤྱི་གསལ་དུ་མ་
 རང་འགལ་བར་མ་ཟད། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འདི་སྤང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐད་
 ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འཆད་པའི་གོ་དོན་དང་། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱིས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འཆད་པའི་གོ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་གནས་གཉིས་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུན་གྱིད་བང་དུ་

ཐ

ཐྱ

ཐྱུ

ལའི་ཞིག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་རང་ལྷོག་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང། འདུས་བྱས་སུ་འཆད་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་
 ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། །དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་དགའ་བའི་གནས་ནི། དྲངས་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་འདིར། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་པ་དང། ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང། དངོས་པོར་
 མེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་བུམ་པ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་ནི་མ་ཞིག་ལ། སྐྱེས་དུས་སུ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམས་ནས་སྦྱིར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །བུམ་པ་ཞིག་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་མེད་པས་བྱབ་བོ། ཞེས་བྱ་བའི་
 རོན་ཡིན་གྱི། རྟོག་གོ་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕྱིས་རྒྱ་ཡོད། ཕྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཤམ་ཏེ་བྱ་བ་རུང་བཅད་
 ཞིག་ །ཡོད་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་འགྱུར་གྱི། །དངོས་གང་རུང་བཅད་མི་བྱེད་ལ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གི་ལྟོས་འགྱུར། ཞེས་པ་དང། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲ་ཡིན། ཞེས་འཆད་ལ། དེས་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་
 འགྲེལ་པར་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པར་མཛད་ནོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་ལ། རྒྱ་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་པ་དང། བྱུང་བ་ནི་བཏགས་པ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐུ་མཐུན་པས་མར་མེ་ཤི་བ་དང། ཆར་མ་བབས་པས་ལོ་ཉིས་པ་དང། སྐྱེ་བའི་

རྒྱུ་ཁྱིམ་རྒྱ་ལི་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་བྱུང་། ལཱ་ཁྱིམ་པ་ནི། འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་པ་དག་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཅོམ་དུས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཞིག་པ་དེ་ཐོ་བས་བྱམ་པ་དང་། ཤིང་ཐལ་བར་སོང་བ་དེ་མེས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི། འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་སྤྱོད་བའི་གོ་དོན་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཆེ་ཤིང་དང་བྱམ་པ་ཞིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དེ་དང་དེས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་གྱི། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་ཐོ་བས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། ཞེན། འོན་འཛིག་པ་
 ཞེས་པ། བཟོད་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར་བར་འདུག་པས། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོ་བས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཐོ་བ་དེའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་འཛིག་རྒྱར་
 འདོད་པའི་མེས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་པ་རྒྱ་ལྡན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་
 སོ། མཛད་ན། མེས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ནས་ཐལ་བར་སོང་བ་དེའི་ཆེ། ཤིང་རང་གི་དང་གིས་ཞིག་ནས་ཤིང་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྤྱེ་བ་ལ་མེས་གོགས་བྱས་པ་ཅོམ་ཡིན་གྱི། སྤྲར་ཡོད་ཀྱི་ཤིང་མེས་བཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་དུས་སུ་བྱུང་ཤིང་
 འདས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུང་དང་ཕྱད་པ་ལས་མར་མེ་ཤི་བ་དང་། ལག་པ་དང་ཕྱད་པ་ལས་བྲིལ་བུའི་སྤྱོད་འགགས་པར་འཆད་པ་དེའི་ཆེ། གཞོད་བྱེད་དེ་དང་དེས་གཞོད་བྱེད་དང་དེའི་རིག་འདྲའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྤྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲར་ཡོད་

༡། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། འདྲ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། ལྷགས་འདིར། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཕ་བའི་མཚན་ཉིད་དེས། མཚན་གཞི་བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་འཆད་པ་དེ་
 ཡང་། སྐྱེས་ཟིན་འཇིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་འཕྲོ་བཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མའོངས་པའི་གནས་ནས་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གནས་པ་ཁས་ལེན་ན་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐྱབས་
 འདིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྤངས་ན། ཇི་སྐྱད་དུ། འགྲོ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དོགས་པའི་གནས་འདི་ལྟར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལྷགས་འདིར་ཁས་ལེན་ཀྱི་ཡིན་ན། ཇི་སྐྱད་དུ། དེ་ཡོད་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་
 བམས་ཅད། ཡོད་པར་སྐྱབས་པར་འདོད་དེ་དག ཁེས་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྐྱབས་པ་ཉིད་གྲུབ་པའི་མཐར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་ཕྱིར་བས་ཀྱི་རྟོག་གོ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པས་མ་སྐྱད་པར་བཤད་དགོས་པ་ལས། འདི་
 ལྟར་། བུམ་པ་ཞིག་པ་ནི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་མེད་ན་འདས་པའི་མཚན་གཞིར་གང་ལ་རུང་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཀྱུ་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་ཡང་རུང་ན་ནི། བུམ་པ་
 ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱུ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་ཐལ། འགགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། ཐོ་བས་བུམ་པ་བཅོམ་ཟིན་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞིག་པའི་

སྤྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདུག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་སྤྱིར་འཇིག་པ་འཇིག་ཅན་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདྲ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་སྤྱེས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་
 སྤྱིར། མ་འོངས་པའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། སྤྱི་བའི་ཡོད་ཅིང་། མ་སྤྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་སྤྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་སྤྱེས་པ་
 གཅིག་སྤིང་དགོས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་སྤྱི་གསལ་ཆང་ཡང་། སྤྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་གྱིས་མི་སྤྱི་བར་པ་འདྲ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བུམ་པ་
 མ་སྤྱེས་པ་དེ་སྤྱེས་པའི་སྤྱིར། མཆན་གཞི་དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་གཉིས་པ་ཆང་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པ་དེ་མ་སྤྱི་བར་ཐལ། དེ་མ་འོངས་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་
 ན། དུས་དེར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་སྤྱེས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པ་མ་སྤྱེས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ནི། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་དུ་
 མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་བྱེད་མ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མ་སྤྱེས་པ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པའི་མཆན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་སྤྱེས་པ་མི་སྤིང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྤིང་ན་ནི་གཉིས་པོ་

༡། །སོ་སོར་འདས་མའོངས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་འཛོག་པ་འགལ་ལོ། །ཅུ་བའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྒྲོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ། རྒྱས་གཅིག་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱས་གཅིག་ཕུ་དེ་མ་སྒྲེས་པ་དང་། ཞིག་པ་དང་། སྒྲེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞིར་བཤད་ན། རྒྱས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མ་སྒྲེས་པ་དང་། སྒྲེས་ནས་ཆད་པ་སོགས་ལ་བཞག་པར་སོང་
གི་ རྒྱས་རྒྱན་གཅིག་ལ་བཞག་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཀག་ནས། རང་གི་ལུགས་འཛོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སུང་པོ་ལྷ་ལྷ་བུའི་དོན་དམ་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། མའོངས་པའི་གནས་དུས་དེ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་དེ། རང་དུས་དེ་ན་ཡོད་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཆད་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོག་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སུ་
དང་དུས་སུ་སྟེབས་པའི་ཆོ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཆད་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་དུས་དོར་ནས་འདས་པའི་གནས་དུས་སུ་སྟེབས་པ་དེའི་ཆོ། འདས་པའི་མཆན་གཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་
ཆད་བའི་ཕྱིར། འོན་དེ་འདྲ་དེ་མ་སྒྲེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཡིན་ན་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རང་གི་ས་དེ་ན་རྒྱས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ཡང་དཔེར་ན། ཕྱིས་པའི་རིལ་བུ་

ཨ

ཨྱ

ཨྲ

ཨྲ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་གོང་མ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་འཆད་རྒྱས་ལ། ཡང་ན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་དེར་འཆད་པ་མི་འགའ་ལོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པས་དབྱིབས་ཇུས་གྲུབ་དགོས་པའི་
 གཞུང་ནི། གཉིས་བབྱང་འགྱུར་དེ་རྒྱལ་ལ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་ལ། ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ན་རེ། སྤྱོད་བུའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཇུས་གཞན་དེ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
 ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དབྱིབས་ཇུས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན། མིག་གི་དབང་པོས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་མིག་གིས་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ན། འདི་ནི་རིང་པོ་འོ། །འདི་ནི་ཐུང་དུ་འོ། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་
 དབྱིབས་དེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་རིག་བྱེད་བབྱང་བ་ན། རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྱོད་མཆེད་གཅིག་འཇལ་བྱེད་དུ་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་སྤྱོད་ན་རེ། ཅུ་བྱུ་བ་
 མི་མཆུང་ས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལས་དབྱིབས་ཁྲོགས་པ་ནི་དམ་སྤྱོད་ཡིན་གྱི། མདོན་སུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆུང་ས་ཏེ། ཁ་དོག་ལས་དབྱིབས་དཔོག་པའི་སྤྱོད་ཡང་དམ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཏེ་ཡིན་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་དབྱིབས་ཇུས་སུ་གྲུབ་སྟེ། དམ་སྤྱོད་
 ཉིད་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁ་དོག་ལས་རིག་བྱེད་པོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཆུང་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲོགས་པ་གཅིག་པའི་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱེད་ལ་ནི་མེད་ན་མ་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ལ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ནི་དེ་གྲུབ་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་འབྲེལ་པའི་དོན་གྱོལ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མིག་གིས་
བརྟགས་པས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཇུས་སུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཤ་རབ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མདོན་སུམ་གྱིས་
འགྲུབ་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་ནི། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་གང་ཞིག་ཇུས་སུ་ཡོད་ན་དེའི་ཇུས་དེ་རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཤ་རབ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར། གང་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ནི་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བུམ་པ་དང་རྩ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེ་དག་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་དེ། བཅོམ་པའམ་བཞིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྟོ་
འདོར་བའི་ཕྱིར། འདོར་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན། བུམ་པའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོར་ཞིང་། རྩལ་སྟོ་ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྩལ་ཇུས་བརྒྱུད་དུ་སོ་སོར་སྟེ་བ་ན་རྩལ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དང་རྩ་ལྟ་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་
སྟེ། གྲུབ་ན་རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཤ་རབ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན། སྟོས་སོ་སོར་སྟེ་ནས་བརྟགས་པ་ན། རྩལ་ཇུས་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་རྩེད་དགོས་པ་ལས་མ་རྩེད་པའི་ཕྱིར། འོན་བུམ་པ་དང་རྩ་ལྟ་མིག་གི་དབང་

༡༡། ཁོས་མཐོང་བའི་ཆོ་མདོན་སུམ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེའི་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་བཏིང་དོ། ཁོ་ན་དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་འཇིག་པའི་ཆོ་བཅོམ་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་མདོན་སུམ་མི་འཇུག་པས་རྩལ་སུ་འགྱུར་རོ། ཁོས་ན་གྱེ་
སྒྲིའི་སྐབས་འདིར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཁོ་ན་ར་མ་བཅད། འབྱུང་གྱུར་བཞིའི་རྩལ་གྲང་རྩལ་སུ་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། སྒྲུ་མེད་ཕྱར་བ་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད། ཁོས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། གཟུགས་རྣམ་བཤིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། ཁོས་འཆད་མོད། དེའི་ཆོ་དབྱེ་བས་རྩལ་སུ་མེད་དོ། ཁོ་དོག་ནི་རྩལ་སུ་ཡོད་དེ། མེད་ན་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲུ་མེད་པའི་གཟུགས་རྩལ་མི་རྩེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲེ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ནི། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཀ་ཡང་རང་ཕྱོམ་གྱི་དབྱེ་གྱི་
རྩལ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སུ་མེད་དོ། ཁོའི་ཤེས་བྱེད་གྲང་རགས་པ་ཕྱོམ་པའི་ཆོ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་གསར་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྩལ་སྒྲུགས་སོ་སོ་ནས་འདུས་ཏེ་ཕྱོམ་པ་མེད་དོ། ཁོའི་སྒྲེ་པ་གཞན་
དག་གྱེ་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་རྩལ་སྒྲུ་རྩལ་སུ་གྱུབ་ཅིང་། རྩལ་སྒྲུ་ཡིན་ན་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་གྱི་གོང་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་གས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་དེ། བསྐྱལ་པ་ཞིག་པའི་ཆོ་དེ་དག་ཡན་གར་དུ་
གནས་ན། རགས་པ་ཕྱོམ་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཕྱོམ་དགོས་པས་གྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་བས་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན་གྱེ་བྲག་པའི་དོར་

རྩལ་ཕྱར་བ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཆད་པ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང་འགྲིག་གྲང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་བཞིར་
 བྱས་པ་ལའང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཆོས་ཅན། རྩས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་དེ། གློས་བཞིག་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་གློ་དོར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩལ་ཕྱན་དེ་མདོན་སུ་མ་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་
 མཐར་གྱུར་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེའི་སྟེང་གི་རྩལ་བརྒྱད་པོ་འཇམ། ཡང་ན་དེ་སྟེང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྡེ་པོ་ཆོས་ཅན། རྩས་སུ་གྱུབ་སྟེ། ཇི་ཅམ་བཅོམ་པ་དང་ཞིག་གྲང་དེ་འཛིན་གྱི་གློ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུང་མཐར་མི་དེའི་
 ཆལས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དག་གོ། འོ་ན་དེ་དག་མདོན་སུ་མ་གྱིས་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སོར་གྱེས་པའི་ཆོ་མི་སྤང་ཡང་། ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་ཆོ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་
 རྩལ་ཕྱན་དེ་ཆོས་ཅན། རྩས་སུ་མེད་དེ། ཐོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་རུང་གང་ཞིག་རང་གི་ཆལས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རྩལ་ཕྱན་དེ་འདྲ་དེའི་ཆལས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་རྩས་སུ་ཡོད་གྲང་
 འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རྩལ་ནི་རྩས་སུ་མེད་དོ། །ཇི་སྟིང་འབྱུང་བ་བཞི་མ་ཆོགས་པ་དེ་སྟིང་དུ་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྩལ་རེ་རེ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་དོག་གི་རྩལ་ཆོས་ཅན། རྩས་སུ་མེད་དེ། ཐོག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རུང་གང་ཞིག་རང་གི་ཆ

ཨ

ཨ

རྒྱུ་ལྟེན་པ་

༡། །ཤམ་སྤྱུ་ལྟེན་པ་འི་རྩལ་སོ་སོ་བ་ལ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་རྩལ་ཕྱན་དུ་གནས་པར་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ། ཀ་བུམ་ལ་སོགས་པ་འི་
 རགས་པ་རྣམས་མདོན་སྤུམ་ལ་སྤྱང་བ་དེའི་ཆོ། དབང་པོ་ལྟ་བུ་སོ་སོ་ལ་བྱུག་ཕྱད་དུ་སྤྱང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་མདོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སོ་སོས་བཤད་མ་ཐག་པ་འི་དོན་ལྟེན་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་དེ་དག་དབང་པོ་སོ་སོས་ཕྱད་ནས་འཛིན་
 པ་འི་ཕྱིར། དེ་དུས་གྱི་དོན་རགས་པ་དེ་ནི། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དངོས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོས་རྩལ་ཕྱ་རབ་སོ་སོ་བ་མཐོང་བ་ལས། འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྤུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འི་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་འདྲེན་པ་འི་
 ཕྱིར། འོ་ན་རྟགས་གྱིས་དཔོགས་པ་འི་དོན་ཡིན་ན་མདོན་སྤུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དཔོག་པ་འི་གཏན་ཆོགས་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཟེན་ནོ། །སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་གྱུང་ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ནི་མི་རུང་སྟེ། རྩལ་
 སྤུམ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོན་སྤུམ་ལ་རྩལ་ཕྱན་མདོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། རགས་པ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་སྤྱིའི་གྲུབ་པ་འི་མཐའོ། །མདོ་སྟེ་པ་དག་གི་ལྟར་ན། དོན་དུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱང་བ་འདི་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མ་
 ཡིན་ཞིང་། དོན་དངོས་ནི་ཤེས་པ་དེའི་དུས་སྤྱི་འདས་ཟེན་པས་དེ་ལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོག་ན་མོར་བཞག་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། རྣམ་པ་གཅོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་བ་སྤྱིའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་

ཚོགས་དང་པོ་བཞིའི་སྤྱད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་བྱའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་མ་ངེས་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་གཟུང་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་དུ་
 གྱུར་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རེག་བྱའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་སོ། །ཤེ་ན། དེ་ཡང་སོ་སོ་འབྱེད་དགོས་ཏེ། འབྱུང་བ་ལས་འགྱུར་བའི་རེག་བྱ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ན། ལུས་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་
 ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཤྲ་རབ་དེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་མོད། དེའི་ཆེ་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོ་གསལ་པའི་ཚོགས་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ཡང་མ་ཡིན། འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རགས་པ་ཡིན་པས་དོན་རང་མཆོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་པའི་ཆུའི་རྩལ་ཤྲ་
 རབ་ལྟ་བུ་དེ། ཐུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་དང་། འཇུག་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཟིན་ནས། དག་གི་རིག་བྱེད་
 འཆད་པ་ནི། དག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་གྱི་རྣམ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་གྱི་གསལ་བ་ན། བླགས་ལ་མེ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལྟར། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འཛོག་ལུགས་

ཨ

ཉ

ཏ

༡། །མཚུངས་པར་འཆད་དམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲག་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དག་གི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 ལུས་ཉིད་ནི་དེར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་གསེབ་ན་རིག་བྱེད་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བྱུང་བས་སོ། །བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན་འདི་ཡང་ཇུས་སུ་ཡོད་མོད། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྩལ་ལ་མེད། ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཇུས་སུ་
 མེད་པར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཚུམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཡང་འབྱུང་བའི་རྩལ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། །བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན། འདི་རགས་པ་ཡིན་གྱུང་ཇུས་སུ་ཡོད་དེ། ལའིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བར་མི་རུས་པའི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་
 རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇུས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། འདི་ལྟར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། རི་བོ་འཁོགས་བྱེད་ལྟ་བུ་རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་ཀའི་ཚོགས་དོན་དེ་རགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོགས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་རིག་བྱའི་སྒྲུ་མཆེད་སོ་སོ་བ་དེ་དག་ནི་
 རགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁས་ལེན་པ་འཇམ། ཡང་དེ་དག་རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་ཀའི་ཚོགས་དོན་མ་ཡིན་གྱུང་། གཟུགས་རྩལ་དུ་ཚོགས་པ་དང་། འབྱུང་གྱུར་པའི་རིག་བྱའི་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་
 རགས་པ་ཡིན་གྱུང་། ཇི་ཅམ་ལའིག་གྱུང་གཟུགས་དང་རིག་བྱའི་སྒྲོ་མི་འདོར་བས་ཇུས་སུ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་ནོ། །འོ་ན་ཞར་ལ། འབྱུང་གྱུར་གྱི་རིག་བྱ་དང་། འབྱུང་བའི་རིག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཇུས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུ་ཕྱེ་བའི་རིག་བྱའི་རྩལ་

སྤྲ་རབ་འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་ཆོག་ས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྩལ་གཞན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རྩལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇམ་རྩལ་དང་། ལྷི་ཡང་དང་། གྲང་
 རྩོ་བ་གེས་སྒོམ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར། འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ནི་མི་འདོད་དེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་བརྒྱད། ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བའི་རིག་བྱ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩལ་ཡང་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འབྱུང་གྱུར་
 གྱི་རིག་བྱ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་སྒོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེའི་ཚ་བ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་བསམ་པའི་ལས་དང་རྩལ་སྤྱུ་གྲུབ་པ་
 བཀག་པ་ལ། བྱེ་སྦྲེན་རེ། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་ནི་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམ་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་
 རེ། བྱུང་པ་མ་ངེས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དུ་རྒྱུ་གྱུར། དེ་ལ་རྒྱུ་རིག་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་ན། བྱེ་སྦྲེན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྦྲེན་རེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་རྩལ་འབྲངས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། དེའི་ཕན་པའི་

ཨ

ཨྲ

ཨྲ

ཨྲ། བྱེད་པར་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་འཕེན་པ་ནི་སེམས་པའི་སྟོབས་ལས་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་བེམས་པོ་ཡིན་པས་སྒྱུན་པའི་
 ཕྱིར་། ཞེས་བེར་རོ། གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ། རོ་བོ་ནི། སྒྲར་ལག་དེ་བེན་པས་དེ་འདིར་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཆུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་པར་གཉིས་འཆད་དོ། འདྲ་པོ་ནི། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུང་དང་། འཕེལ་
 དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར་། ཞེས་པའོ། འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཚུངས་ལན་པལ་ཆེར་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ལ། བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་
 གཞག་ཏུ་མ་རུང་སྟེ། རིག་བྱེད་ནི་སྒྱུར་བ་ཡིན་སེམས་པ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཆུ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་། ཞེས་བསམ་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེ་པ་ནི། དེ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་
 ལམ་གཞག་པར་རུས་ཏེ། སྒྱུར་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་ཆུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་མིང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་། འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ཆུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་
 པར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མང་པོ་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆུ་ལུས་རག་གི་བྱ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་། དཔེར་ན་བྱེད་སྒྲུབ་འཕགས་ལ་ཆུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་

བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཤེས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། བྱེ་སྤྲོད་ན་ཤེ། ད་ནི་གང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
ཁོ་ན་དང་འདྲ་བར་མི་མངོན་པ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་སྤང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་སྤང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་ནས། སྦྱོར་
བ་སོ་སོ་ལ་དེ་དག་དང་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་སྦྱོར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་འཁོ་སྦྱོར། གང་གིས་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བུང་བའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་འབྱུང་ངོ་། །
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་འཁོ་བར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བུང་བའི་རྒྱུད་ལས་སྦྱིམ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་ངོ་། ཞེས་ཟེར། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཏུ། མངོ་སྡེ་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཁས་སྤངས་ཞེས་བཤད་པ་
ཡང་འདི་ཉིད་དོ། རྩོད་ལན་དེ་དག་གི་འབྲོས་ལ་བལྟས་ན་བྱེ་མངོ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འཛིག་པའི་ཆོ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བུང་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སམ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་
བྱེད་པར་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། རེས་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དམ། བྱ་བ་བེམས་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ནི་རིག་མིན་

ཐཱ་
ཧྲཱ་
ཧྲཱ་

༡༡། གྲི་གཟུགས་སམ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་དེ་ཉིད་དོ། །དངོས་གཞི་དང་དུས་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་ནི་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁུག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ལ། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རིག་བྱེད་དམ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ། གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་ནི་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོན་དེ་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་མ་བྱུན་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་ཐ་དད་པ་རེ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་སྟོབས་ལས་ཤེ་ན། ཀུན་སྒྲོང་སེམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་སྒྲོང་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲོང་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་སོ་སོ་བ་དེ་ནི་གཟུགས་གཉིས་པོའི་བཞིའི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གཉིས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་འཁུག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་འཕུལ་བྱེད་ལག་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་ཡོད་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པ་ད་ལྟར་བ་དེ་ནི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སུ་འཁུག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་བ་ན་རྟེན་བྱེད་པའི་སྟོགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། འདོད་པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་

པཱ་ཆེན་གྲག་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲས་

བྱས། བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་སེམས་པས་བདག་པོའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིམ་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆེན་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་མོད། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཐོགས་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཐོགས་བཅས་སུ་མི་འདོད་དེ། འབྱུང་བ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་ཐོགས་མེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་བཅས་ཡིན་ན་བསགས་པའི་རྩལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངྲི་རོ་སོགས་རྩལ་བརྒྱད་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞིའི་འབྱུང་བ་ནི་ཐོགས་མེད་དང་། རྒྱུ་གྱི་འབྱུང་བ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཏེ། རྒྱུ་སྐྱིན་གྱི་ལུས་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བདུན་ཏེ་དོ་བོ་དང་སའི་བྱུང་པར། དག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལྷན་འཐོབ་གཏོང་གསུམ་གྱི་རྩལ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་རྒྱུ་མས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། ཁེས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྤིད་དེ། ཡོད་ན་ཀུན་སྤོང་གིས་དེར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་སྟོབས་ཞན་པས་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་

<p>ཨ ཨ ཨ</p>	<p>༡༡། ཁོ་གྲུབ་སྟེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་མི་དགོར་འཛོག་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་དེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའོ། ཁོ་ན་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་གིས་དག་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སྟོབས་ཞན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་ནི་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཀུན་སྒྲོང་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་རྒྱུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་འཕེན་པ་ཀུན་སྒྲོང་སེམས་ལུགས་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་པར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་བཀའ་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤར་ཡོད་མ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་དེ། རྟེན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་མེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཉེས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྟ་འབྱུང་བ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་འབྱུང་བ་བཟའ་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་བཟའ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེ་ན། མཆུངས་པ་མ་</p>
----------------------	---

ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པས་དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡང་ཁམས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲེལ་གྱིང་། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་རྒྱ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཟུགས་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེང་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་གཟུགས་གྱི་རྟོན་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་སྟེ་བ་མི་འགལ་བར་མཆུང་ས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཆུང་ས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ནི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་མ་སྟོགས་པས། གཟུགས་གྱི་འབྱུང་བ་སྟེད་པར་རུས་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་གཟུགས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པས་དེ་སྟེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཅིག་ལ། བྱེ་སྦྱོན་རེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྡོམ་པ་མེད་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྲིམས་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པར་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མི་རུང་སྟེ། རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། བཞི་ནི། རྟོན་དང་། རྣམ་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། ཞེས་པར། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་བཅས་དག་ན། ཞེས་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཡོས་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་པའི་ངག་གི་ལས་ཡོད་དེ། དེ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་གང་དུ་འགག་ཅེས་ངོས་པས། བདག་

ཐ

ཏྲ

ཏྲ

ཉིད་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ནི་ཆངས་པའི་ཞེས་གཏམ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་ན་སྐྱེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་
 བྱས་པའི་སྐྱ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་གཡོ་འགྱལ་དང་། དག་སྐྱ་བརྗོད་བྱེད་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་བཤད་མོད། འདི་ལྟར་
 ཁས་སྐྱངས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དགོ་བ་ཡང་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱང་
 མེད་དོ། །མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱེད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ཡན་གྱི་རྟོན་ལ་རྟོག་དཔྱེད་དགོ་བ་ཡང་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། སའོག་མའི་དགོ་བ་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། སའོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྐྱངས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་སའི་རྟོན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱེད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་
 དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒྲོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་རྟོགས། །དང་། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྟར། དགོ་བ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་པའི། །རྣམ་རིག་དཔྱེད་དང་བཅས་དག་ན། །ཞེས་

སྒྲུབ་རོ། །འོ་ན། འབྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། སྤུ་མ་ཁོ་ནར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཆོའདི་ལྟར། ཀུན་སྒྲོང་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་དགོས་ཏེ། ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གར་གཏོགས་དེར་གཏོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་འདོད་པ་ན་ཡང་སྒྲིབས་མེད། །ཅེས་པ། འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཆོན་གཞི་ནི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཐོང་སྤངས་ཁ་ནང་ཉིད་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་རིག་བྱེད་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིབས་ལ་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ནི་སྒྲོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཁ་ཕྱིར་རོལ་དུ་བལྟས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་ལ་མི་མཆུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མཐོང་སྤང་གི་རིག་བྱེད་མི་སྒྲོང་བ་དེ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དེ་ལས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ལན་གཏམ་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེ་སྐྱ་སྤྲ་རབས་པའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་མེད་དེ། མདོ་ལས་ནི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་

༡༡། འདིར་མཁའ་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མི་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྟོང་དབང་བཅན་པ་ཡིན་ནམ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དབང་བཅན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཁའ་མ་ཐག་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཅན་གྱིས་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དགོ་བ་ཡོད་པ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ལན་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྟོང་དབང་བཅན་
 པ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལ་སྤངས་བྱེད་ཅིས་ཐ་དད་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དབང་བཅན་ལ་བར་དུ་ཆོད་ན་དབང་མི་བཅན་ནོ། ཞེས་པ་ནི་བྱེ་སྤྲུལ་རབས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཔྱད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། གལ་
 ཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་ནི་དབང་གིས་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི། མདོ་ལས་རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྟོང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕྱིར་འདི་ན་བསྐྱེད་སའ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མེད་དོ། ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཡི། འདི་སྐད་དུ། གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྟོང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་མཁའ་དོ། འདི་དོན་ནི། ལོག་ལྟས་ལོག་པ་ནི་དག་ཀུན་ནས་བསྤངས་པ་དེ་ནི་ཆོ། རྒྱུ་ནི་
 ཀུན་སྟོང་དངོས་ནི་སྟོམ་སྤང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་ལྟ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱེད་སྟོམ་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་དེ་ནི། རྒྱུ་ནི་ཀུན་སྟོང་དང་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པ་ནི་

ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་ལོག་ལྷ་དངོས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དངོས་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱར་སོང་གི་ ཀུན་སྒྲོང་དངོས་སྤྲུལ་སོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྤྲུལ་ལོག་ལྷ་དེ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་
དང་། དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པ་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་འདོད་ན། བྱ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདོད་ལྟར་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་བར་འཛོག་པ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན་ནམ། དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ན་བསྐྱེབས་པའི་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲུལ་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་ལྷ་
བྱར། བསྐྱེབ་བྱ་ལ་ཞེས་དུག་པོ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ན། རྩོག་པུར་འདུག་པ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ལྷ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དག་བར་མི་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལ་འདོད་པར་མི་རུས་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྦྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་
པ་འབྲེས་དོན་ལ་གཉིས། ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། དག་སོགས་བཞིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པའི་མཐའ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་དང་ནི། །དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྦྱོང་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་
ཇེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིར་ཀུན་སྒྲོང་དངོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་ཞེས་དུང་གིས་སྟོག་བཅད་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་སྟོ་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་བྱ་བ་དངོས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་

༡༡། །དེའོ། །དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་སྒོག་བཅོད་པའི་བྱ་བ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་འཁོར་ལོ་འདྲིལ་བ་ལུས་བྱེད་ལག་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཉེན་བྱེད་ས་གཞི་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་དང་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཅེས་གྲུང་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་
 ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཆ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལུས་ཆོག་གྲུང་། རིག་བྱེད་ལ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དགོས་སོ། །རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཆ་ནས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་
 མི་དགོས་གྲུང་། རྒྱུ་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ད་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་དེའི་རུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འཕངས་སུ་ཟེན་གྲུང་དེ་མེད་ན་ཞི་བ་གཞན་དུ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཇི་སྐད་དུ། འོ་ན་སེམས་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད། ཅེས་པའི་དྲི་བ་བཀོད་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འོ་ན་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་པས། རུས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་
 དེའི་དོན་ནི། སྒྲོམ་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡང་ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་གཏང་བའི་དགོ་ཚུལ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་ཆོག་སྒྲོག་བྱས་པའི་ཆོ། སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱེད་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་སེམས་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དེར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ཡང་དཔེར་ན་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་དག་ཚུལ་གྱིས་འགོག་
 སྟོམས་ལས་ལངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཆོང་ཡང་། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཆོ་འགོག་སྟོམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེའི་ངང་ལ་བརྗོད་པ་
 གསུམ་པ་མ་ཐོས་ཀྱང་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་མི་སྟོས་པ་གཤིག་ཀྱང་བྱུང་བས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བསྟན་ཆོག་ས་ལ་ཡིན་གྱི། དག་བསྟན་དང་དག་ཚུལ་
 ལྟ་བུ་ལ་ནི་མི་སྟོང་དེ། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་རྗེས་བསྐྱེས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་ཆོ་ཡང་དོན་གོ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མཐོང་བས་སྤངས་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་
 ཡིན། ཞེས་པར། འོན་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་དུ་བྱུང་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་རིག་བྱེད་སྟོང་དམ་ཞེ་ན། མི་སྟོང་དེ། སྟོང་ན་དེ་འདྲ་དེ་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་མཐོང་སྤངས་མིན། །གཟུགས་མིན་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཀུན་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཡང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་མི་སྟོང་དོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་

༡། །དག་པར་ན་མཐོང་སྤང་གི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀུན་སྤོང་གི་ཡང་རྟེན་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཀུན་སྤོང་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ནི་དེ་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་བྱེད་
 པ་དཔྱོད་པ་དང་རྟོག་པ་དག་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་སྤོང་གཉིས་པོ་གང་རུང་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་སྤང་གིས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་བྱུང་མེད་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱུང་མེད་ཀྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་མེད་ནི་ཀུན་སྤོང་དུ་མི་རུང་། བྱུང་བཅས་ནི་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པས་དེའི་ཀུན་སྤོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཀུན་སྤོང་གི་དགོ་བ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་། ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དུ་ལག་པས་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ནི་གྲུབ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཀུན་སྤོང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཀུན་སྤོང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མིག་ཤེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོས་སེར་པོ་མཐོང་བ་ན། མིག་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་ནི། འདི་ནི་སེར་པོ་འོ་སྒྲིམ་དུ་འཛིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ནས་སེར་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། འདི་ནི་སེར་པོ་འོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་དག་གི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །འོ་ན་དེ་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ

ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤིང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་སྤིང་དུ་ནི་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ནི་དབང་ཤེས་ཁོ་ནར་འཛིག་ཅིང་། མིག་བརྩམ་པའི་ཆེ་སེར་པོ་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དག་
སོགས་ལ། རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་གྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ། གཉིས་པོ་མ་མཐུན་པ་དེའི་ཆེ་གང་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་
ཏེ། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དབང་བཅོན་ན་ནི། ཇི་སྒྲིང་དུ། གཤམ་ཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན་ནི། སེམས་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དག་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ཡང་ཀུན་སྟོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྱུང་སྟོང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ནི་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཀུན་སྟོང་གིས་དག་སོགས་གསུམ་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདི་འང་བྱེ་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འོག་ནས་དཔྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་རིས་བརྒྱད་ཀ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་སྒྲུབས་འགྲོ་རྩམ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ལས་སྒྲེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
འབྱུང་གིས་བྲིན་པར་འདྲ་ཡང་། རྒྱུ་འབྱུང་འཇིག་སྒྲེབ་སོགས་སོ་སོར་དེས་པའི་དབང་གིས་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་གསུམ་སོ་སོར་དེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་

༡༡། །སེམས་པའི་དོ་བོར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ལ། གོང་དུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་དག་སོགས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་ཁོ་ནའི་དབང་གི་འཛིག་པ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་གིས་དག་སོགས་སུ་འཛིག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་བཟད་དོ་བོ་ཉིད་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། དོན་དམ་པས་ཀྱང་དག་སོགས་སུ་འཛིག་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཐར་པ། །དམ་པའི་དོན་དུ་དག་ཅུ་
བ། །དོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱི། །དེ་དག་དང་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་བས། །ལྡོག་པ་མི་དག་དོན་དམ་པར། །ལུང་མ་བསྟན་པ་བསྟན་པ་དག །ཅེས་སོ། །འདིའི་སྒྲོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་དག་སོགས་ལ་
དབྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སོགས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་འདིར་དག་སོགས་འཛིག་པའི་ཆོ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་དབང་བཅན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁང་བཟངས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་སྒྲོང་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོགས་གསོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་དེ་དག་སོ་སོའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
སྐབས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་བས་དག་བའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དག་བ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱུ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་རིག་པ་དང་སྤེད་ལེན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དག་བ་རྣམས་བཞིན་

མོ། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་དག་བས་མི་དག་བའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་བས་དག་བའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཞེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གས་
 མོ། མི་དག་བ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་གྲུང་རུང་། དེ་དང་དེ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ན་འཕགས་པས་དེ་དང་དེར་གཟིགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱིས་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སོགས་
 གསུམ་པོ་ཅམ་གྱིས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དག་སོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་གྲུང་དེའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་དཔེ་དང་། ཞེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་གས་དེ་སྤྲུམ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དག་བ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་
 མོ། དོན་དམ་པའི་དག་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་དག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དག་བ་གོ་ཆོད་པོ་ལའང་དོན་དམ་པའི་མི་དག་བས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་དག་བ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། མདོར་ན་དག་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་དེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བཅམ་པའམ་བཞིག་པས་དག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འདོར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། གནས་སྐབས་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་སོགས་ཀྱི་དེའི་གོ་ཆོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་གིས་དེ་དང་དེའི་གོ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་

༡༡། །དཔྱད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའམ། དགོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ཀྱི། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་དགོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེ་འོ། །བོད་ལ་ལ་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་དགོ་མི་དགོ་ནི་གཏགས་པ་ཅོམ་མོ། །ཞེས་ཟེར། དོན་དམ་པར་དགོ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་ལུགས་དེ་པར་ཞོག་ལ། ཇི་སྲིད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེས་དེ་དང་དེའི་གོ་མི་ཆོད་ན། སྦྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བདེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་ལུགས་ལས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེ་བས་བདེ་བའི་གོ་མི་ཆོད་ན་ནི། ལུགས་འདིར་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བའི་ཆོ་བདེ་བ་ཁས་ལེན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གོ་ཆོད་ན་ནི་དམ་བཅའ་སྤྲུལ་ཉམས་ཏེ། འདིར་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་བས་ན་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དགོ་བ་སྟེ། ནད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྦྱ་སྦྱ་རབས་པའི་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྦྱོབ་

དཔོན་གྱིས་དཔུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་བས། །ཞེས་པར། དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། ཡོད་པ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་དང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐོབ་པ་
 དང་། སེམས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་དགོ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་མེད་པ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་མི་དགོ་བར་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཇི་
 སྐད་དུ། དནི་འདི་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་དབང་གིས་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དག་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ན། ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་ལ་སེམས་པ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་མི་དགོར་འཛོག་རུས་པ་དེ་ལྟ་ན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་གཞིའི་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དག་ཏུ་ཐལ་
 བར་འབྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་པ་ནི། ལུས་དག་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་པ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་། ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འདྲ་བས་དཔུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་པ་ལ་དཔུང་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གིས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔུང་པའོ། །

ཨ

༡། ཡང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དགོ་ཅུ་ཆད་པ་མཆམས་འབྱེད་བའི་
 ཆོ། ཇི་སྐད་དུ། མཆམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། ཅུ་ཉོན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་མཆམས་འབྱེད་བ་གཉིས་ལས། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འབྱེད་བ་དེའི་ཆོ་དགོ་བ་དེའི་ཐོབ་པ་ཇི་
 ལྟར་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། མཆུངས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤངས་ལས་འདས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཀུན་ནས་སྦྱང་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་པར་ཉིད་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོ། དགོ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱང་
 བས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་མཆམས་སྦྱར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་ནི་ལན་མ་བཟང་ལ། རྒྱུ་གཤེད་པ་དག་ན་རེ། དེའི་ཆོ་དེ་འདྲའི་ཐོབ་པ་དེ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་མིན་གྱི། དགོ་
 བའི་ཅུ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་ཐོབ་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་གོགས་བསལ་ནས་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བུ་མ་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱས་ནས་ཐག་པས་སྦྱེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་

ཨ

ཨ

དེ་ཉིད་རིགས་པར་མངོན་ཏེ། ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོ་ན། ས་དེའི་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་སྒྲུབ་བྱུང་གྲང་། དགོ་བ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མའོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མའོངས་པ་རང་གི་གོ་ས་ན་དགོ་བར་གནས་གྲང་། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་གྱི་
 གནས་སུ་འདྲེན་པ་དེ་ནི་ཉིད་མཆོམས་སྒྱུར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དེས་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསམ་པ་མེད་དོ། །མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེམས་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དེ་དགོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་གྲང་དགོ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་ལའད་པ་དེའི་དོན་ནི། གོང་དུ་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་མི་དགོར་འཇོག་པ་
 ལ། རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དེ་འབྲས་བུ་ལས་ལ་ད་མིགས་ཤིང་སེམས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ལའད་པ་ལ། འོ་ན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དགོ་བ་བཞི་ལས་གང་ཡིན། ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་
 འོས་མེད་པས་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མངོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་དཔྱེད་དང་བཅས་དག་ན། ཞེས་ལའད་པས་དེ་འདྲའི་ཀུན་སྒྲོང་
 མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མེད་གྲང་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་པ་པོ་དེ་ཞེ་ན། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་པ་ས་དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལའད་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྒྲིམ་

ལྟོ། །པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྣོད་ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་ཞོག། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྣོད་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་བྱེ་སྒྲུ་སྒྲུ་རབས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ཀུན་སྣོད་གི་དགོ་བར་འོངས་ས་
 མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྣོབ་དཔོན་གྱིས། འོ་ན་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བ་དག་ཀྱང་དགོ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཀུན་སྣོད་གི་དགོ་བ་ཉིད་
 སུ་བཞག་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྲིར་སྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བ། ནང་ཆོན་སོ་སོའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མིན་དང་
 གཞན། །སྒྲོམ་པ་སོ་སོ་ཐར་ཅེས་བྱ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ། །སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཟུགས་ན་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ སོ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འདི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེས་མ་བྱུང་པ་དེ་ལྟ་ན། དེར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་

ལུང་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་མས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གཟུགས་མི་དག་བ་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་སྟོང་བ་ནི་ཚུལ་གྱི་མས་ཡིན་ནོ། །སྟོང་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གང་གིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ། དག་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་ལུས་ངག་གི་དག་བ་བདུན་ལ་
 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལག་པ་འཕྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། །སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་
 སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྟོག་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་
 སོགས་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལག་པ་ལས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དེའི་ལུང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་པོས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དེས་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྟན་མོད། དེ་ཅམ་གྱིས་སྟོམ་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བཅས་འགལ་སྟོང་བའི་རིག་བྱེད་

ཨ

༡༡། །དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིམས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དཔེར་མ་བྱུན་པའི་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོན་ནི། །འདི་ལ་དཔེ་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། །འོན་བཅས་
 ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་ཆང་འབྲུང་བ་སྤངས་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་འདྲ་དེ་ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་སྟོང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ངོས་འཛིན་ནི། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྤངས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། །སྟོག་གཅིད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དག་གི་སྒྲ་
 དང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ལུས་གྱི་དབྱིབས་ཉིད་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་ནས་བསྤངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་གས་ཐོབ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན། །སྟོམ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། །རིག་བྱེད་དེ་སྦྱེས་པའི་ཉིན་མཆན་གྱི་དུས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྟོམ་པ་སྤངས་པའི་དུས་དེར་
 སྦྱེས་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟན། །ཞེས་པའདུང་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་སྟོན་སྟོམ་པ་སྤངས་པའི་དུས་དེར་རིག་བྱེད་དེའི་ཐོབ་པ་སྤར་སྦྱེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། །ཇི་སྐད་

ཨ

ཨ

༡། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི། ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བའི་དུས་ཉིད་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་
 བའམ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞེས་པ་སྟོམ་པ་སྒྲེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲུབ་བའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པ་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། སྟོམ་པ་ཞེས་གྲུབ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཏན་ཆེས་དང་འབྲེལ་བས་སོ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པ། ཞེས་པས་ནི་སྒྲུབ་བའ་ལྟོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དངོས་གཞི་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འཇུག་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇུག་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། ལུང་དེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་
 ལམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་བའ་ལ་འཆད་དགོས་པས་དངོས་གཞི་དངོས་བབྱུང་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བ། ཞེས་པས་སྟོམ་པ་སྒྲེས་པའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་སོགས་དོས་
 བབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་སྟོམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འཆད་

རྩལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་པའི་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་ན་ནི། བྱི་རོལ་པའི་རྩལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྩམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་
 ཡིན་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེའི་འབྲེལ་ནི། འབྲེལ་པར། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་ཅི་བྱི་རོལ་པ་རྩམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྩལ་བྲིམས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད་ཀྱི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
 ན། དེ་ནི་སྤྱིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་སྤྲིག་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ནི། ཆོས་འདི་པ་དག་གི་རྩལ་བྲིམས་ལ་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ལས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་དང་། མཇུག་གསུམ་ཀ་ལས་སྦྱེད་གོས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་རྩམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། ལས་
 ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་འཐོབ་ཀྱི། སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོམས་ནི་བཅས་རང་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་སྦྱོང་གི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྦྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་མཉམ་པར་མ་
 གཞག་པའི་ས་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་ལས། སྦྱོར་མཇུག་གཉིས་ལ་ནི། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་རིག་བྱེད་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། མཇུག་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་

ཨ

ཨྱ

ཨྲ

༡༡། །མོད། དངོས་གཞི་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། རིག་བྱེད་ལ་སྒྱུར་བ་དང་མཇུག་ཁོ་ནའི་བཤའ་པ་ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་གཞིའི་བཤའ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་བཤའ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད། དེ་ནི་དངོས་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། མཇུག་ཏུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཇི་སྲིད་བསལ་བྱའི་སྟོག་ཆད་མ་བཟེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི། སྟོག་གཅོད་པའི་རིག་བྱེད་ནི་སྒྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཤེ་བཟེན་པའི་འོག་ཏུ་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་མཇུག་ཏུ་འཆད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་ས་དེ་ལ་སྟོམ་པ་ཡིན་མིན་གྲུང་གཉིས་ཏེ། སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ནི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འགལ་ལྷན་འཆལ་ཚུལ་གྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྟོམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཇུག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོམ་པར་ངེས་ཤིང་། རིག་བྱེད་ནི་སྟོམ་པར་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པའི་མཇུག་གི་རིག་བྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྦྱང་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་པོར་འཕྲོབ་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་ཡིན་ལ། ལྟན་པ་དང་གཏོང་བ་ཡང་ཚུལ་བྱིས་ས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་པའི་རིག་བྱེད་ནི་དང་པོར་སྒྱུར་བའི་དུས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ནི་དེའི་ལྟན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྟོམ་པའི་རིག་

[illegible]

གྱི་དབྱིབས་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟུན་སྤྲད་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་བསྐྱབས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཆ་ཐ་མ་ཚུན་ཆད་
 དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་གྱི་དབྱིབས་ནི། སྒྲོམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲུམས་སྒྲོམ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ་
 དག་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ལྟ་སྤོང་དང་། བརྩ་སྤོང་དང་། སྤོང་བདུན་འཁོར་བཅས་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་ཐལ། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་དང་། དགོ་སྤོང་གི་སྒྲོམ་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དུས་གྱི་ལུས་གྱི་དབྱིབས་དེ། ངག་གི་སྤང་
 བྱ་བཞི་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དེ་དུས་གྱི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ། ལུས་གྱི་སྤང་བྱ་གསུམ་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་གྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་
 བསྟན་ཡོད་དང་ཐོགས་ཡོད་གྱི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་ནི་བསྟན་ཡོད་དང་ཐོགས་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་ནི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་བྱབ་པར་བཤད་པ་དེ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་དེར་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གསུམ་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་

༡༡། རིག་བྱེད་གཏང་ལ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མ་གཏང་བའི་སྐབས་ཞིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྲིད་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་གཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ། དེའི་རིག་བྱེད་མི་གཏོང་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཆི་སྲིད་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་ལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མ་འགགས་པའི་སྐབས་ཞིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྲོང་བ་བདུན་པོ་དེ་དེ་ནས་སྡོམ་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྲོང་བ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྲོག་གཅོད་སྲོང་བ་དེ། མ་བྱིན་ལེན་སྲོང་བའི་སྲོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲོང་བ་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྲོང་བ་བདུན་པོ་དེ་སྲོང་སེམས་མི་འདྲ་བས་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་མི་འདྲ་བ་དེ་དེ་ལས་སྐྱེད་གོས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྡོམ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་སྡོམ་མིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡོམ་པའི་རིག་བྱེད་སྡོམ་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཇི་སྐད་དུ། སྡོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བ་ལམ། ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས། སྡོམ་མིན་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་དུ་སྐྱེས་པ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྲོང་བ་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་དང་། དེའི་རིགས་རྒྱུད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་སྲོག་གཅོད་པས་འཆོ་བ་འཆོ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་མིན་དངོས་སུ་ཐལ། དེའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་མིན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། རིགས་རྒྱུད་ཅན་མི་དག་གའི་

སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་དེ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་དང་། རིགས་རྒྱུད་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ཙམ་གྱི་ཆེ་ན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མཐར་ཐུན་པ་གཉིས་ཆོག་ས་པ་དེའི་ཆེ་ན་
 འཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་ཀུན་ལས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ཁས་ལེན་ན། མི་དགོ་བ་
 བདུན་གྱི་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་རྩུན་སྦྱ་བའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཐ་མ་དང་རྩུན་སྦྱའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་གཞི་མཐུན་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ་དག་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར། འབྲས་བུ་ལས་ལམ་དངོས་དེ་དག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ལེས་བྱེད་ཀྱང་། ཆོག་ལས་ཕ་རོལ་པོའི་དོན་གོ་བའི་ཆེ་ན་དང་། མོར་གྱི་
 བདག་པོའི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་ན་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ། ཐལ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྒྲོག་གཅིད་སྦྱོང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། ཀུན་སྦྱོང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
 སམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་བྱས་ནས་སྒྲོག་གཅིད་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲོག་གཅིད་སྦྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་

༡༡། རིག་བྱེད་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མེད། མི་ལེན་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟར། ཁེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཡང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲོམ་པ་
 སོགས་སུ་འདོད་པ་དང་འགལ། ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་པོ་གང་དབང་བཅོན། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན་ན་
 རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོ་བས་སྤངས་ན་ཀུན་སྒྲོང་གི་མི་དགོ་བར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་མིན་ཅན་གྱིས་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱེན་པར་སྤངས་པ་དེའི་ཆོ། མ་བྱེན་པར་ལེན་པའི་ལུས་དག་
 གི་རིག་བྱེད་དེ་སྒྲོམ་མིན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མིན་ན་སྒྲོམ་མིན་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་མཆུངས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོའོ། ཀུན་སྒྲོང་མི་མཆུངས་པ་དེས་བར་མ་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བའི་དུ་གྲུབ་
 པས། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། ཁེས་པའི་གཞུང་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། སྒྲོམ་ལྟན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་ཚུལ་འཆད་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་སྒྲོམ་མིན་དུ་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་ཅན་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་མི་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དགོས་ན་གཉིས་པོ་གང་དབང་བཅོན། རྒྱུ་དུས་དབང་བཅོན་ན་ཀུན་སྒྲོང་གི་དགོ་བར་

༡༡། ཡིན། སེམས་ཆུང་དུས་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཆེན་པོས་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་ཏེ། དེའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་། རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་ཆུང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ལ་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡང་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་དེ་དབང་བཅོན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ། རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་དབང་བཅོན་པར་གོང་དུ། རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྱུར། །ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག་
 དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དབང་མི་བཅོན་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་བཅས་དག་ན། ཞེས་པ་ནས། གང་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲོང་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། གཤམ་ཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་
 པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། སེམས་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དག་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལེན་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེན། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དག་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་

དོན་ཏེ། འདི་ལྟར། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་ཀྱི་གནས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ཅོག་བྱར་འདུག་ཐལ་མོ་སྦྱར། རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་གཏན་ནས་མེད་པ་འགོག་པའི་
 སྒྲོམས་འདུག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་དག་པོ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་སྟོན་ན་ཡང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ་ནི་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་བྱུང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་རྒྱུད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཞིང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པའོ། །དེས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་
 རིག་བྱེད་དོ་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ནི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པ་སྟོན་གྲང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་པོ་དག་སོགས་འགལ་ཅན་ཡིན་པ་མི་སྟོན་དོ། །འོ་ན་ཀུན་སྒྲོང་ཆེ་ཆུང་འགལ་བ་ཡང་མི་སྟོན་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་སུ་འཛིགས་སྦྱོབ་
 དང་ལེགས་སྒྲོན་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོན་དུ་བཏང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཆོ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་པ་ནི། ཆུང་དུར་སྦྱེ་ལ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ཆེན་པོར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་དུ་ལ་སོགས་
 ཡིད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་སྒྲོམ་པ་ཆུང་དུ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ཆུང་དུ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་པས་སྒྲོམ་མིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། བྱམ། ཞེས་དང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སེམས་པས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བྱས་ནས་སྟོན་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་བྱ་བ་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱོད་མིན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་མིན་ནི་ཆུང་དུ་དང་། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ནི་
 ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷན་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཅན་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སྤྱོད་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བརྒྱད་པོ་མ་གཏོགས། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་མིན་མ་ཆང་བ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་
 ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། འག་པ་སྤྱོད་གས་པ་འམ། ལོག་ག་ཡེམ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འག་ལ་བ་ནི། མི་དག་བའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལས་ལམ་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྱོད་པས་མི་འདོད་
 ལ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་རིག་བྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་འམ་སྤྱོད་མིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་ནོ། །འདི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་པོན་གྱིས་བརྟགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་ཇི་ཅུ་གྱིས་ན། སྤྱོད་པ་
 དང་། དངོས་དང་། མཐུག་འདི་དག་རྒྱུ་པར་བཞག་ཅེན། འདི་ལྟར། རེ་ཞིག་འདི་ན་ཁ་ཅིག་ཕྱགས་གསོད་པར་འདོད་ལ། བྱི་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷང་བར་བྱེད། རིན་ལེན་པར་བྱེད། འབྲིང་པར་བྱེད། གཞོན་པར་བྱེད། མཆོན་ལེན་པར་
 བྱེད། །མཆོན་གཅིག་གམ་གཉིས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནས། ཇི་སྐད་དུ་སྟོན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྐད་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུན་པ་གང་གིས་སྟོན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་ཆོག་པ་ཀའ་འབྲས་

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ན་སྟོག་གཅིད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་མཆུག་ཡིན་
ནོ། །ཇི་སྟེན་དུ་ཕྱགས་དེའི་པགས་པ་བཤུ་བའམ། བཀྲ་བཤུལ་བྱེད་པའམ། ཟ་བའམ། རྗེས་སུ་སྟོགས་པ་དེ་སྟེན་དུ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཀྱང་མཆུག་ཡིན་ནོ། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅིམ་གྱིས་
ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་མེད། མཆུག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྦྱོར་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ལུགས་བཤད་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་གཞན་ཞིག་མཛད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་སྦྱོར་མཆུག་གཉིས་སུ་འདུས་པས་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོབ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་རྗེ་རེ་ཞིག་སྟོག་ཆགས་དེ་
འཆི་བའི་སྟེན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཞི་བའི་སྟེན་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ཅིར་
འགྱུར། རེ་ཞིག་གཤམ་ཏེ་འཆི་བའི་སྟེན་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི། གསོད་པའམ་གསོད་དུ་འཆུག་ལྷན་ཅིག་ཞི་བ་ཡང་སྟོག་གཅིད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ནི་དེ་སྐད་མི་འབྱུང་ངོ། །འོན་ཏེ་ཞི་བ་ཡིན་ན་ནི་བསྟུན་

༡། །པ་གང་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་མོ་ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་བརྗོད་པར་མི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་དུ་བྱངས་མ་ཐག་པའི་འབྲེལ་ཆོག་དེར་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དངོས་གཞིའི་ནང་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ལ། འོ་ན་གསལ་བྱེད་འཆི་བ་ཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་འདོད་དམ། འཁྱེན་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་དེར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་དང་མཉམ་དུ་ཞེ་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྐྱེད་པ་གང་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་ཅེས་འཆད་པ་མི་རུང་སྟེ། འཁྱེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སྟོག་གཅོད་པའི་རིག་བྱེད་ཅེས་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱེད་སྐྱེའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ལ་བསལ་བྱེད་འཁྱེན་ཅམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་རོ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིག་བྱེད་དེ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་མཐུག་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བྱེད་སྐྱེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ལས་ལམ་དངོས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱང་མ་ཐག་པའི་འབྲེལ་པ་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཡང་བསྐྱེད་བཅོས་ལས། སྟོག་ཆགས་བསལ་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་མ་འགགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྟོག་བཅད་ལ་སྦྱར་བ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

548

༡༡། ལ་གཉིས་དེས་བྱ་བ་པ་མི་འཐད་པ་འོ། འད་པོ་ནི། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། ཞེས་མཁའ་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དུན་དག་གཉིས། ཞེས་མཁའ་པའི་བྱིར་རོ། འདིའི་ངོན་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་འབྲེ་བའི་རྒྱུ་པ་དང་བྱིང་བའི་གཉེན་པོར་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ནི་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་སྐད་དུ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དང་ནི། ཞེས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ། འོ་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས། ལུས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། འདག་གི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། བཅས་ཅད་དུ་ནི་སྒྲིམ་པ་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་སོ། ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་འདི་གཉིས་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དུན་དག་གཉིས། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན།

ལ། དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་ཡིད་
 གྱིམི་དགོ་བ་གསུམ་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་ནི། སྒྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཡིད་གྱི་གསུམ་མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ། སྟོང་ཡང་ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་
 ཡིན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདོད་པའི་གཉིན་པོར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་བ་བདུན་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། སྟོང་བྱ་མི་དགོ་བ་སྟོང་བའི་གྲངས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྟེ་ལ། ཡིད་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་པའི་
 ལས་སུ་སྟེ་བས་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཉིས་གཉིས་གྱི་ལས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀ་ཆོག་གསུང་གོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་པ་
 ཉིད་གྱིས་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་ལས་གྱི་དབྱེ་བ་

<p>ཨ ཨ ཨ</p>	<p>༡། །འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་རང་ལྟར་ན། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། །འདིར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་སྐབ་བྱེད་ ནི། ཇི་སྐད་དུ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་ལྟོགས་མེད་ལ་སྤྲོད་ཞེས་བྱ། །མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དགུ་སྤྲོད་བའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་གཉིས་འཆལ་ བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །དེ་ཀུན་ནས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེར་འཆལ་ཚུལ་སྤྲོད་བ་ནི་ལུས་དག་གི་སྤྲོད་བ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་ཡིན་ལ། །དེའི་ཀུན་ སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡིན་ཞིང་། །དེའི་སྤྲོད་བ་གཟུགས་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །དོན་དེ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། །ཆོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་གྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་ བརྩུ་གཉིས་ཏེ། །ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས། །དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་ནག་ཟད་བྱེད་ཡིན། །དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཐ་མས། །ཞེས་པའོག་མའོག་མའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བ་ལ་ བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཉིད་དགོས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནང་ཆོན་སོ་སོའི་བྱེད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། །སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བ། །ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་</p>
----------------------	--

དུ། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུད། །ཇུས་སུ་རྒྱུ་ལ་བཞེ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་བསྟན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱུད་ལའང་གྱུར། །དགོ་སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲིམ་པ་
 དང་། །བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ནི་སྒྲིམ་པ་རང་རྒྱུ་ལ་པ་རེ་རེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། །དགོ་ཚུ་ལ་ལས་བཅུ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་གྱི་བསྟེན་པ་སྒྲུངས་པ་ན་དགོ་སྒྲོ་བ་མར་སོང་བ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཆོ་དགོ་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྟོང་བ་བཞེ་པོ་དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་སྟོང་བ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་ལ། །སྟོང་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོར་ལའང་པ་ཡོད་མེད་ནི་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། །དགོ་བསྟེན་གྱིས་དགོ་ཚུ་ལ་
 དང་། །དེས་དགོ་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཆོ། །རྩ་བའི་སྟོང་བ་བཞེ་ཆེན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་འདི་ལ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བཅུ་གཉིས་སྟོང་བའི་བསྟེན་པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་གཏོང་རྒྱར་
 ལའང་པ་དག་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་གཏོང་བར་ལའང་པ་དང་། །མཚན་གྱུར་ཐེངས་གཅིག་གིས་གཏོང་བར་ལའང་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེས་མི་གཏོང་ན་སྟེས་པའི་རྟོན་
 ལ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་གྱི་བསྟེན་པ་བསྟུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཚན་ལན་གཅིག་གྱུར་པ་དེ་སྟུར་བྱེད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ན་དགོ་སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲིམ་པ་དེ་སྟུར་སྟེས་སམ་མ་སྟེས། །སྟེས་ན་ནི་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་འཕྲོ་བ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཐོབ་པར་ཡང་

ཨ

ཨྲ
དཀྱུག་པོ་

༡༡། །འབྱུང་ལ། མ་སྒྲེས་ན་ནི་དེ་བསྐྱེད་ས་མི་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །ཤེས་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་བསྒྲེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དངོས་མ་
 ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་རྟོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྒྲེན་གྱིས་བསྒྲེན་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཆོ། དགོ་བསྒྲེན་གྱི་སྤྱོད་བ་གཅིག་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་བ་སྒྲེ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྷག་མ་
 རྒྱུ་མས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་དུ་སྒྲེ་བའི་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྒྲེན་གནས་ཡན་ལག་ཆོང་བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་ལས་ལོན་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྒྲེན་གྱིས་ནི་བསྒྲེན་གནས་ལེན་པ་
 རོ། །བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཆོང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ཆོང་མར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུམ་དུ། ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྒྲེན་གྱིས་བསྒྲེན་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་པའི་ཆོ། ཅུ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་
 བའི་སྤྱོད་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྲངས་ན་སྒྲོམ་པ་སྒྲུ་མའི་གཏོང་རྒྱར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགོ་བསྒྲེན་གྱིས་དགོ་རྒྱུ་ལ་དང་། དེས་དགོ་
 སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་སྤྲངས་པའི་ཆོ། དགོ་བསྒྲེན་གྱི་སྤྱོད་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད། དགོ་རྒྱུ་ལ་དང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བ་བཞི་དང་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་འམ་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་ན་གཅིག་གཏང་བས་ཀུན་བཏང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

པཱ་ཆེན་ལྷ་མོ་གྲགས་པ་ལྟར་འབྲས་

དང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་མཛོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་མཛོས་པ་ལ་
སྒྲོང་བ་བཞི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་བསྟེན་གནས་དང་དགོ་སྒྲོབ་མ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། བསྟེན་གནས་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྡན་པས་བྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་པའི་ཇུས་ལོགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་པའི་ཕུ་བ་བྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཉིས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་
སྒྲིམ་པའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བཅས་འགལ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱི་མས་ཐམས་ཅད་དེར་སྐྱེ་བའི་ལལ་པ་མེད་དེ། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་མ་ཐར་བྱག་པ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་བྲངས་
པའི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བའི་སྒྲོང་བ་བདུན་པོ་ཉིད་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བར་ལལ་གྱི། གཞན་ལ་དེར་ལལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་ལ་སོགས་པ་ཕུ་བའི་སྒྲོང་བ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཆ་ལས་རྣམས་ཆ་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་
ཞེས་བརྗོད་ན་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བཅས་པ་ཡང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་བཅས་རྒྱུད་སྒྲོང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲོང་བར་ལལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་

༡༡། ལྷན་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་བསམ་གཏན་དང་ལྷན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་ལྷན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་འདིས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་མ་བསྐྱས་ལ། དེ་ཡང་དེ་དང་
 ལྷན་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྷ་རྣམས་ལ། ཁས་མ་གཏན་སྐྱེས་ཡོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ལྷན་ལ། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འདིར། སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་སྦྱོས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བབྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་འཕགས་པ་ནི་
 ཟག་མེད་ལམ་བཤེན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷན་ཚུལ་ནི། གནས་དང་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་པས་ཡང་མི་སྦྱོའོ། །དེའི་ནང་ནས་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྐྱེས་པའི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆོ། ཆོ་ལྷ་མས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མེད་ལ། ཆོ་ཕྱི་མས་བསྐྱས་པའི་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་ལྷན་
 པས་བྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཤོ་སྟེ་བོ་མི་སྦྱོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤོ་སྟེ་བོ་ལ་ཆོ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་རིག་བཏང་ཡང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་མ་སྦྱོས་ལ། མི་སྦྱིང་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། བསམ་གཏན་གཏིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བསམ་གཏན་གཏིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཅམ་ཐོབ་པ་འདོད་པར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཆེ་ན་རིག་བྱེད་དུ་
 མ་ཟད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་བཏང་བའི་ཕྱིར། འཐོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པའི་འཐོབ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ། ཅེས་པ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་
 པའོ། །ས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་དག་སྟེ། དུག་པོ་དེ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཉེར་བསྡོགས་ནི་སྦྱར་བས་འཐོབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་རྣམས་ནས་འོག་མ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་དང་། གོང་མ་ནས་
 འོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འོག་མའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཏིས་ཀ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེའི་སྡོམ་པ་ཡང་། ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཅམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཏིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ཅམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ནི། བསམ་གཏན་གཏིས་པའི་སས་བསྐྱེས་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་མ་གཏང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་ནི། གཏིས་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱས་འཕོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་

ཨ

ཨ

ཨ

ཨྲ། ཁྱེན་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་ས་འཕྲོས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་སྤྲུམ་མའི་སྤྲོམ་པ་བཏང་ནས་ཕྱི་མའི་སྤྲོམ་པ་རྩེད་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་པ་དེ་ནི་ཉམས་པས་གཏོང་འཐོབ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ས་འཕྲོས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲོམ་པ་གཏོང་འཐོབ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ། སྤྲོམ་པ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྱུང་བ་བོར་ནས་གཉིས་པའི་ས་པའི་འབྱུང་བ་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ས་དེ་དང་དེའི་སེམས་པའོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། ས་དེ་དང་དེའི་སྤྲོམ་པའི་རྒྱའི་ཀུན་སྤྲོད་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་དེའི་ཡང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འགྲོད་གོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་འཐོབ་ཚུལ་ནི། ཟག་མེད་ནི། འཕགས་དེས། ཞེས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་དུག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡང་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་
 རས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཟག་མེད་ནི་སྤྲོད་བ་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞིའི་ཟག་མེད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལ་སྤྱེ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་འཐོབ་ཚུལ་ནི། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་པ། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱི། ཞེས་པ། འདིར་སོགས་པའི་སྤྲུམ་ནི་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་རག་

མ་ལས་པའི་ཐོབ་ཀྱི་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་རག་ལས་མ་ལས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་སྤྱོད་བཅུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ནི་ལྷ་སྤྱེ་རྣམས་
 སོ། །ཚུར་ཤོག་གིས་ནི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་ནི་འོད་སྤྲངས་ཆེན་པོའོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་སྦྱིན་ནོ། །སྒྲུ་མའི་ཆོས་ཁས་སྤངས་པ་ནི་སྦྱེ་རྒྱའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའོ། །ཕོ་ཉལ་ནི་ཆོས་སྦྱིན་ནོ། །འདུལ་
 བ་འཛིན་པར་གཏོགས་པ་དང་ལྷས་ནི་མཐའ་འཁོབ་གྱི་མི་རྣམས་སོ། །བཅུ་ཆོགས་གྱིས་ནི་དབུས་གྱི་རྣམས་སོ། །སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བཞེས་པས་ནི་སྤྱེ་བཟང་པོ་དུག་ཅུའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་སྤོམ་པ་ནི་གཏོན་མི་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ན། དུས་ཇི་སྤིད་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྲང་བར་བྱུལ་ན། ཇི་སྤིད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། སྤོམ་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་
 བྱ། །དུས་གྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོག་གི་མཐའ་དང་། ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །སྒྲེབ་སྤྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་པས་སོ། །དུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེན། དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྤྲང་གས་ཡིན་ཏེ། སྤྲང་བའི་གནས་
 སྐབས་ལ་ནི་ཉིན་མོ་ཞེས་བྱ་ལ། སུན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མཆོན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །རེ་ཤིག་ཇི་སྤིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤྲངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་དེར་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དྲན་པའི་ཕྱིར་སྤོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་

ལྷོ། རིགས་ན། ཡང་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཞག་ལྷུ་འམ་ཞག་བཅུ་ཡང་རུང་སྟེ། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་མང་པོ་སྟེ་བ་ལ་གོགས་སུ་ཞིག་བྱེད། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་མདོ་ལས་གང་
 ཉིན་ཞག་གི་བསྟེན་གནས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་འདིས་ནི་གོགས་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མི་སྟེ་བར་གཟིགས་ནས་ཉིན་ཞག་པའི་བསྟེན་གནས་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དབང་པོ་གདུལ་
 དཀའ་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཅི་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་བརྟག་ག་ལ་རུས། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཆད་པ་འདི་སུ་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པས་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་ལག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་ཉི་གུངས་ངེས་དང་ངོས་འཛིན་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། བསྟེན་གནས་གྱི་དུས་ལ་མདོ་སྟེ་པས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གུངས་ལ་
 དཔྱད་པ་དང་། ངོས་འཛིན་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལག་པ་བཅུ་ཉི་ནང་དུ་བསྟེན་ཇོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོལ་བ་ཞིའི་ཆོ་གས་ཅིག་ཆར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཇོགས་པའི་ཆོ་ག་དེ་འདིར་མ་བསྟུས་པའི་
 ཕྱིར། སོགས་ཁོངས་སུ་བསྟུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷ་ཆོགས་དང་བཅུ་ཆོགས་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་པ་ཡང་། གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱར་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པ་ཅན་ཡང་མེད་པས། ཇི་ལྟར་ན་
 དེ་གཉིས་གྱིས་ལས་གྱི་ལམ་དུ་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་སྦྱོར་བཀའ་པའི་སྦྱོར་བྱེད་བྱེ་སྦྱོར་ལ་གྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གཤོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་
 སྐད་དུ། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད། ཅེས་ལའད་པ་ལྟར། མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། སྦྱོར་མིན་དང་བར་མ་མི་དགོ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ་ལ་སོ་སོར་ཐར་
 པའི་སྦྱོར་བར་ལའད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། ཞེས་ལའད་པ་ཡང་དངོས་གཞི་དེ་དུས་སུ་རིག་བྱེད་མེད་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་གྱི་སེམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་རིག་བྱེད་མེད་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལ་འཆོལ་བའི་
 རིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་དགོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། སེམས་པའི་ལས་ཀྱང་བསྟུན་པར་འཆད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །འདིར་ལའད་པའི་ཐོབ་རྒྱ་བཅུ་པོ་དེ་བསྟེན་ཇོགས་སུ་མ་བཟད། རབ་བྱུང་གི་ཡང་འཐོབ་རྒྱ་
 ཉིད་དུ་ངེས་ལ། དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ནི་འཐོབ་རྒྱར་མ་ལའད་ཅིང་། རིགས་པས་རྟགས་ན་འཕྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་བ་སྤྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མཛོམ་ནོ། །སངས་རྒྱས་གཉིས་

ཨ

ཨྲ
ཨྲྱ
ཨྲྱྱ

ཨྲྱྱ། །པོ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ལ། སྦྱིར་རང་བྱུང་ཞེས་པའི་མིང་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱིམ་ནས་རང་བྱུང་བ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །བྱིམ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་བྱུང་ཆུབ་པོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་འཕྲོ་བ་རྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྟོམ་སྤངས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་ཟིན་པས་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཕྱིར་དུ་ལོན་པ་མེད་པས་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་བྱིམ་ས་མེད་ལ། ལེགས་སྟོན་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་
 ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་དང་། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་རུ་རྩ་བ་ཞི་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་ན་བར་དེར་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སེམས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་དགོ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་
 སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱིམ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །འོན་རབ་བྱུང་གི་ཆོའམ། དེའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྐྱེ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅིག་ཆར་སྐྱེས་པ་དང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །

དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་ཕྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སྤར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གསོལ་བཞིའི་ཆོག་སྟོན་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འི་ཆོའོ། །གཉིས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་སྟོན་པར་རྫོགས་པ་འི་ཆོའོ། །གསུམ་པ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་འཕྲོ་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་གིས་ཡིན་པ་ལས། རབ་བྱུང་གཉིས་པོ་ཡང་། དགོས་པ་དེས་འབྱུང་གི་ཕྱིར་དུ། ལས་སུ་བྱ་བ་བྲིམ་ནས་རབ་བྱུང་བེན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་བེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་བཅས་པ་ནི་མེད་ལ། མི་དགོ་བ་བདུན་སྟོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་རབ་བྱུང་ནས་དགའ་བ་སྟོང་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་དུང་དུ་བྲག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་མངོན་དུ་མཛད་ལ། རབ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོ་རིམ་འདི་ནི་མི་སྤྲིད་པ་འོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཇུག་པ་དང་། ཚུར་ཤོག་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུ་སྟེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་བེན་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་རབ་བྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྐྱར་བགོས་ཤིང་། ལྟར་བཟེད་ལག་ཏུ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྟོང་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། རྫོགས་ཐོབ་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་བཟོད་དང་

༡༡། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིན། དང་པོ་ནི། མ་ལག་དཔལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ཟེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་གིས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱུང་པར་དུ་འཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ། ཇི་སྐད་དུ་མ་དག་པ་དེས་དེའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལག་དཔལ། བརྫོད་པ་གསུམ་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཕྱིན་ཐོས་པའི་ཆོ་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པར་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྡོན་དུ་རབ་བྱུང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། ཡིན་
 དུ་རྒྱུ་མོད། རབ་བྱུང་གི་བརྫོད་པ་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་གྱུར། ཇི་སྒྲིང་བྱིས་པའི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་མ་བོར་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ། བར་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྩ་བར། གསོལ་
 བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ། །ཞེས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་བྱིས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་མི་སྐྱེ་བར་ལག་དཔལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ཡང་ད་ལྟར་ཆོ་གས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ། རྟོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱིས་པའི་རྟགས་ནི་བར་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་ཆད་ཡིན་གྱི། དག་ཚུལ་སོགས་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་གྱི་ནང་དུ་བབྱང་བར་རིགས་པ་ལས་མ་བབྱངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ད་ལྟར་ཆོ་གའི་

སྐབས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་དང་ཆ་ལུགས་སྤངས་པ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྗོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་པ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། འོན་དགོས་སྒོར་དང་དགོས་ཚུལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་སྒྲིམ་ཆོག་གི་ཆེ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་གཉིས་རབ་བྱུང་གི་
རྗེས་སུ་བསྐྱེན་པར་རྗོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའམ། ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྗོགས་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ནམ་གྱི་ཆེ་རྗོགས། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་འོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ལ་འཐོབ་རྒྱ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། རང་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། མཁན་སྒྲོབ་སོགས་གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་པའི་དོན་ཏེ། འཐོབ་རྒྱ་བཅུ་ལས། གཞན་དགུ་ནི་སྒྲིམ་པ་འཐོགས་པའི་རིག་བྱེད་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། སྦྱིར་གང་ཟག་གཞན་ལ་རག་ལས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ན། དེ་སྐད་དུ་སྦྱ་བར་རིགས་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་ཡང་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡིན། རང་གི་དབུ་སྦྱ་བཅད་པ་དང་། ལྟས་ཆོས་གོས་ལུས་བ་དེའི་ཆེ་འོ། །འོན་དེའི་འོག་ཏུ་འམ། དེ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་
ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ལ་བསྐྱེན་རྗོགས་སྦྱེ་བར་གྲུབ་བོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འཐོབ་རྒྱ་བཅུ་པོ་ལ། བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་སྒྲིམ་གྱི་ཆེ་གཞེས་འཆད་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལུང་དང་། མདོ་ཅུ་བར། སྒྲིམ་དང་ད་

ཨ

ཨྲ
ཨྲ
ཨྲ

ལྟར་གྱི་ཚེ་ག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དུས་གྱི་སྒྲོན་ཚེ་ག་གི་དབྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་གསོལ་བ་ཞིའི་ཚེ་ག་ག་ཞིར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་གྱི་ཚེ་ག་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཚེ་གའི་བཅས་པ་མཛད་ཕྱིན་
 ཆད་ཕྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། འདིར་ལཡང་པ་བརྩའི་ནང་ན་འཕྱིན་དང་། ལྟ་ཚེ་གས་དང་། བརྩ་ཚེ་གས་ལྟ་བུ། ད་ལྟར་ཚེ་གའི་དབྱེ་བར་རུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་གང་ཟག་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་གསུམ་
 གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ལཡང་ནས། ཏེན་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པའི་ཚེ་ག་ལ་སྒྲོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་ན་ནི། ལྟ་ཚེ་གས་དང་བརྩ་ཚེ་གས་མ་གཏོགས་པ་ག་ཞན་རྣམས་དེར་ལཡང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་
 གནས་གྱི་དུས་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས་དཔྱད་པ་དང་། འཕྱོས་པའི་དོན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྤྱིད་འཚོ་དང་། ཞེས་པ་ནས་མཚན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ཟླ་
 བ་ཕྱེད་ལ། སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་པས་སོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་རུང་ཟད་ལཡང་དགའ་བ་དེ་ནི། ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ། གཅིག་གམ། ལོ་ཚང་བར་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་བར་རུས་པའི་དགེ་བསྟེན་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་ལེན་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལས་ག་ཞན་དུ་ན། ཇི་སྐད་དུ། དུས་གྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒོ་ག་གི་མཐའ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའོ། །ཞེས་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལཡང་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དྲིས་

པ། བྱེ་སྐྱུས་ལན་བཏབ་པ། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས་བཙུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་ ཅེས་པ་ནས། སུ་ཞིག་གོགས་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་དུས་གཉིས་ལས། གཅིག་ནི་རིགས་མོད། ཅིག་ཤོས་ངེས་པར་དཔུང་དགོས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །བསྟེན་གནས་གྱི་སྡོམ་པ་ཞག་ལྷའམ་བཙུ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྒྲུངས་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤིད་དེ། སྤིད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། མི་སྤིད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ངི་སྤིད་འཆོ་བའི་འོག་ཏུ་སྒྲུངས་པས་སྐྱེ་བའི་
 སོ་ཐར་གཅིག་ཀྱང་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྤིད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེན་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཏེ། ལུས་སྐྱལ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་ཕྱི་མ་དེར་དེ་ལེན་པའི་སྦྱར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཕྱི་མར་སྒྲུངས་པ་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལའང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། ལུས་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་ནི་སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་
 ཡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་བསྟེན་གནས་གྱི་སྡོམ་པ་མི་སྤིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། དེ་ཉིད་
 བྱེད་པ་མ་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཆན་འདྲི་བ། དེ་ལ་བྱེ་སྐྱུས་ལན་མི་འདེབས་པ། དེས་ན་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ལས་ལྷག་པའི་བསྟེན་གནས་སྤིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དེ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཆད་

ཨེ་མ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཞག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པར་སྤངས་པས་མི་སྐྱེ་ན། ཆོ་
 ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤངས་པས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེ་ལ་གོ་མིའི་དགོ་བསྟེན་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་དགོ་བསྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆོད་ལྡན་དག་གིས་བཤའ་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་དཔོན་གཞན་དག་ ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བསྟེན་གནས་བསྐྱུང་བར་ཁས་སྤངས་ནས། ལེན་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྤྱད་ས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་བར་མ་ཆོད་
 པར་ཉིན་ཞག་མང་པོ་སྤྱེ་ལ་བའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲོམ་པ་མེད་པའི་ཞག་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་བསྟེན་གནས་སྤོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདི་འཐད་
 ན། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡང་ཞག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤངས་པས་སྐྱེ་ན། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྲོམ་
 པ་དེ་དག་ནི་སྤོག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཁོ་ནའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཞག་

པཱ་ཆེན་ལྷ་མཆོག་པཱ་ཀཱ་འཕྲུམ་

གཅིག་ལས་ལྷག་པར་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལག་པ་ཡིན་གྱི། ཉུང་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ལག་པ་མ་ཡིན་ལ། དག་ཚུལ་ལྷ་བྱ་སྒོག་གི་མཐའ་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་མཚུངས་སུ་ཆུག་གྱུང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གོ་
མིའི་དག་བསྟེན། བསྟེན་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། བསྟེན་གནས་ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་དུ་ལེན་པ་ནི་མེད་ལ། ཞག་དུ་མའི་བར་དུ་ལེན་པ་ནི་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
མཐའ་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་སྟེང་པ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཞན་ནི་སྒོག་གི་མཐའ་ལས་ལྷག་པ་མི་སྟེང་དོ་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཞར་ལ་བསྟེན་གནས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱེ་བ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་འདིར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་ལག་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱེས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཆོང་བར་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་ལེན་པར་ལག་པ་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གྱི་འདུལ་བའི་ལུགས་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོངས་པར་སྦྱོད་པའི་དག་བསྟེན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པར་ལག་པ་དེའི་ཆོ་སྡོམ་པ་དོ་བོ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་
པ་ལྟར་ན། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྫས་གཞན་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ལག་པ་གསལ་པོ་མེད་གྱུང་། སྒྲངས་ན་རུང་ཅུ་ཡིན་གྱུང་། སྡོམ་པའི་དོ་བོ་སེམས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ན། ཇི་སྟེང་འཆོ་

༡། །བའི་སྒྲིམ་པ་དེ་སྒྲོང་རྒྱུར་ཐལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ལེན་ཞེ་ན། འདུལ་བ་ལས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། གསོ་སྒྲོང་དང་། དུས་བྱིམས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་གསལ་བར་
 གསུངས་གྱུར། དའི་ཆོ་ག་དངོས་སུ་ལའད་པ་མེད་པས། མཛོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲོར་བར་གསུངས་སོ། ཇི་ལྟར་སྒྲོར་ན། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མེད་ཀྱི། རྒྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་ཅེས་པས་རྩོམ་བྱེད་དུ་རྒྱབས་འགོ་
 དགོས་པར་བསྟན། དག་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པ། སྒྲིམ་པ་ཞེས་པས་བསྟེན་གནས་པར་བབྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྒྲེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བསྟེན་དུ་བབྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲེ་
 རུས་པར་གཞུང་དེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲེས་ན་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཅི་སྟམ་པ་ལ། དའི་ལན་དུ། བསྟན་པ་དག་སྒྲོང་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ། འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་
 བྱི། རྣང་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། ཞེས་ལའད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྟེན་གནས་པར་བབྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་ཆང་བའི་བསྟེན་གནས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་
 གཏང་བར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པར་འཛོག་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛོག་པ་ལ་འཆལ་

ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་བྱིམ་ས་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་རྩ་བ་བཞི་ཀ་ཆང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དགོ་བསྟེན་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་
 བ། སྒྲ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་དགོ་བསྟེན་གྱི་གཞི་མ་བྱུན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་པ་མ་ཆང་བའི་དགོ་བསྟེན་ཁས་སྤངས་པས་སྟོམ་པ་མ་ཆང་བའི་དགོ་སྤྱོད་དང་དགོ་ཚུལ་ཡང་སྤྱོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འགྲོ་རྩུམ་བྱེད་དུ་
 བྱས་ནས། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་གམ་གསུམ་གྱི་བར་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་བྱིམ་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ཉིད་དུ་མི་བསྐྱུ་
 བར་ཇུས་གཞན་དུ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པས་ཡན་ལག་ལྷག་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ ཕྱི་དྲོའི་ཁ་བཟས་སྤྱོད་བའི་བསྟེན་གནས་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་
 ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆང་ས་སྤྱོད་དང་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱིས་ནི་བསྟེན་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ཡན་ལག་བྱིམ་གསུམ་བསྐྱུངས་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྩ་བ་སེམས་པར་འདོད་པས་ཆང་ས་སྤྱོད་ཀྱི་དགོ་
 བསྟེན་ལས་ཇུས་གཞན་དང་ངོ་བོ་བཟང་བ་མེད་ལ། བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན་ཇུས་གཞན་ཡོད་དུ་ཆུག་གུང་། ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྟོམ་པ་གསུམ་པའི་རྩ་བ་ལ་འདྲ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་སྤྱོད་

ཨ

ཨྱ

ཨྲ

ཨྲ། ཁ་བདུན་དང་། བཞིར་སྒྲེ་བའི་བྱང་པར་ལས་དང་རང་བཞིན་སྤྱོད་བར་མཆོངས་ཀྱང་ཕམ་པའི་བཅས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་དང་། རྟོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་མིན་དང་ཕམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཅས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་
 པར་ལས་སོ། །སྐྱབས་འདིར་བོད་སྤྲུལ་རྣམས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ནང་ཆོན་ཁ་ཅིག་དང་། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་དག་ཆང་འཐུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ། ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་ལས། བཅུན་པ་བྲོ་གཡོག་ཇི་ལྟར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་གཞན་དུ་ནད་པ་ལ་ཆང་མ་གནད་བ་དང་། ང་ལ་སྟོན་པར་སྒྲེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་ནི་རྩལ་ཕྱི་ཆེ་མོས་ཀྱང་མི་བཏུང་ངོ་། །རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅམ་དུ་འགོག་པར་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་སྤྲུལ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། རྩོས་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ན་རྩོས་པར་འགྱུར་བ་འཐུངས་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་ཞེས་ཤེས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། བྱེ་སྒྲུའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཆད་ཐུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་དག་གི་ཆང་འཐུང་ན་རྩལ་བའི་ལྟང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་གྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་བའི་ལྟང་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་དེ། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ལ། བྱེ་སྒྲུ་ནི། འདིར་བསྟན་པའི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་

གྲི། རྟོན་གྲི་གང་ཟག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་གྲི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་ནི་འགྲོ་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་བཅུ་འཆད་པའི་སྐྱ་བས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྲིས་ནི་སྐྱ་བས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་
 དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་དང་ལུང་གི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མངོན་གྱུར་གྱི་གོ་ཆོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ས་གོ་མི་ཆོད་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རྟོན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་རྟོན་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར། མངོ་སྤེལ་ན་རེ། ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སངས་རྒྱས་
 སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་བརྟོན་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྟོན་དང་བརྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་འཆད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀ་ལམ་བཤེན་ལ་འཛོག་ན། འཛོག་རྟོན་
 པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་རྟོན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དངོས་ཀྱི་རྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྟོང་གི་སྤྲོམ་པ་ཁོ་ན་དགེ་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དགེ་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་སྟོང་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱ་བས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དེར་བྱེད་པའི་ཆོས་

ཨ

ཨྲ

ཨྲྱ

ཨྲྱ། །ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་མཁའ་པ་ན་གྲེ་མ་དོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི། དག་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་དག་འདུན་དངོས་དང་། དག་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་དག་སྟོང་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་མོད། ལུགས་གཉིས་ལས་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་དེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་དག་འདུན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་གི་ལུགས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་མིན་ལ་
 འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྟོམ་མིན་དང་བར་མའི་འཕྲོག་ཚུལ་ནི་གོ་བར་སྤྲོའོ། །གཏོང་ཚུལ་ལ། སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ནི་གནས་དང་པོ་ཉིད་དུ་
 དངས་ཏེ་མཁའ་ཟེན་པས་འདིར་མི་སྟོའོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བ་ནི། །ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དག་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་
 གཏོང་སྟེ། གོང་ངམ་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ས་འཕྲོས་པ་ལས་སམ། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་སོ། །རིས་མཐུན་པ་བཏང་བས་ཀྱང་རུང་བཏང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དག་བས་འཕྲོས་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱེངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དག་བ་དག་པ་པའི་གཏོང་ཚུལ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་

གཏོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་ཏེ། ས་འཕྲོས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་དང་། ཞི་འཕྲོས་པས་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འཕྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་འང་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། གོང་སར་འཕྲོ་བ་དང་། འོག་སར་འཕྲོ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྡོགས་གྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་ཆོ། འདོད་པའི་ས་བཏང་བ་
 དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་གྱང་། ཇི་སྲིད་དངོས་གཞི་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་འཕྲོས་ཟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་
 པ་མན་ཆད་དུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱང་། འདོད་པ་ནས་ས་འཕྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཀ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེས་ཆགས་བྱལ་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མའི་དངོས་
 གཞིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། འོག་མར་ས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་དངོས་གཞི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་མ་བྱེད། གོང་མའི་དགེ་བ་དག་པ་པ་དེ་བཏང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་གོང་མའི་དངོས་གཞི་
 མཐའ་དག་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟག་མེད་གྱི་རྟེན་འཕྲོས་པ་ན་བརྟེན་པ་ཟག་མེད་གྱང་འཕྲོས་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་གཅིག་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་

ཨ

ཨྲ

ཨྲྱ

ཨྲྱ། བྱིར། འོན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་སུ་འཕོས་པ་མི་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཚོར་བ་འཕོས་པ་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཚོར་བ་མི་འདྲ་ཡང་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་བཞིན། གཤམ་ཏེ་ས་འཕོས་པའི་དོན་གོང་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གོང་དམ་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲེ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། འོན་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་ནས་གཉིས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་ཕོའི་ས་དེ་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་ཉིད་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན། དང་ཕོ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྒྲུབ་པ་མ་སྒྲུངས་གོང་དུ་དང་ཕོ་གཉིས་པར་འཕོས་ཟེན་མ་གཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་གོང་མར་སྒྲུབ་ལེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གཉིས་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་བྱུང་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དེ་བཏང་ནས་སྒྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ས་འཕོས་པ་ལ་འཆི་འཕོས་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ས་འཕོ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་གཉིས་གཏོང་རྒྱ་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་ཕོར་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་ཕོའི་སྟོམས་འཇུག་སྒྲུབ་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་མོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམས་

པཏཾཆཱན་ཤྲཱུ་མཆཱུ་བཀའ་པཀའ་འབུམ་

འཇུག་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་མ་ཉི་གོང་དུ་དང་པོར་འཕོས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དང་མི་ལྟན་
འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་འཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་
མ་དེས་ཏེ། ཐོབ་པ་ཅུམ་གྱིས་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཉམས་པར་དང་པོར་ཉིང་མཆུམས་སྒྱུར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉིད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ས་འཕོས་པ་དང་ཉི་
འཕོས་པ་མ་ཉམས་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་མོད། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མ་ཉམས་ལ། དེའི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་ཉི་འཕོས་པས་
གཏོང་བ་ཡིན་གྱུར། ས་འཕོས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་བཏང་གོང་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགོང་བ་སྒྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་བྱུང་ཟེན་པས་དེར་ས་འཕོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཆི་འཕོ་བའི་དུས་

༥༡། གྲི་འཆི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏུས་དེར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་གྲིས་གཉིས་པའི་འཆི་སེམས་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་ན། ཇི་སྐད་དུ། འཆི་འཕོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་གྲིས་དེར་གྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། འཆི་འཕོ་
 བ་ཞེས་པ་ནི་འཆི་སྤྱིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་བེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འཆི་སྤྱིད་ནི་གོང་མར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ན། འཆི་སྤྱིད་གྱི་ཆོ་དངོས་གཞི་ས་འཕོས་པས་བཏང་ལ། ཞི་བའི་ཆོ་ན་ཉེར་བསྡོགས་
 ཞི་འཕོས་པས་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །མ་ཞི་བར་ས་འཕོས་བེན་ནས་འོག་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་སྤྱིད་གྱི་ཡང་འོག་ཏུ་ཡིན་གྱི། ཏུས་དེར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞི་
 འཕོས་པས་རུང་བཅད་གཏོང་བ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ས་གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་ཅམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་དང་། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ས་གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་གཏོང་བའི་
 ཕྱིར། གོང་མའི་རྟེན་འོག་སའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེས་པར་ཡང་ལེན་ཏེ། དེའི་ཆོ་རྟེན་དེ་ལས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་ཉེར་བསྡོགས་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་

བྱིར་དང་། དེ་དེར་མ་གཏང་བའི་བྱིར་དང་། རྟོན་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གཏོང་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་
 གཏོང་ཚུལ་ཡང་འཆད་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་དེས་པས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིར། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལྟ་
 བུ་ལ་རྟོན་པའི་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟན་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྟིད་པ་དེའི་ཆེ། དེས་ཇི་སྟིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་མི་གཏོང་ལ། ས་དེ་འཕོས་པའི་ཆེ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དག་པ་བ་དེ་བཏང་བ་གང་ཞིག་ དེ་དུས་གྱི་དེས་ཆ་དེ་ཡང་དག་པ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་འཕོ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དང་། ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་སོ། །དང་པོ་ནི་གོང་སར་
 གྲུ་བའི་ཆེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འོག་སར་གྲུ་བའི་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟེར་ས་འཕོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་སྟུ་མའི་གཏོང་རྒྱར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཐོབ་པའི་ཐག་པ་གཙོད་མི་རུས་པའི་བྱིར། སོ་སོ་གྲུ་བའི་སྟེར་ལམ་ནི་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཆི་བ་ནི་མི་སྟིད་དེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་འཆི་སྟིད་དང་སྟེ་སྟིད་མི་ཚོགས་པའི་བྱིར། བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་ནི་

༡༡། ཉེར་བསྟོགས་ལ་གནས་པ་ལྟ་ལྟ་སྟོས། དངོས་གཞི་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ངེས་ཆ་ནི་གཏོང་ལ། དངོས་གཞི་མི་གཏོང་སྟེ། རང་ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་བ་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཆ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཏོང་
 སྟེ། དངོས་གཞི་ཅན་གྱི་འཕོས་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་ལ། གོང་མའི་རྟོན་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འཕོས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བཏང་བ་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་པོ་ལ་ནི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འཕོས་པ་ནི་དངོས་གཞི་དག་པ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་གིས་འཕོ་བ་ནི། འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དང་། གོང་སའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་གང་རུང་གིས་འཕོ་བ་ཡིན་གྱི། སྟོམས་འཇུག་གི་
 རྩས་ལས་ཉམས་པའི་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་པས་གཏོང་བ་ནི་རྟོན་འོག་མའི་ས་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་ལས་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་ནི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཡང་སྟོན་དུ་སོང་བེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བ་ནི་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅུ་ཐོབ་པ་འོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ས་འཕོས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་
 རྩས་ལས་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་དོན་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཅན་འོག་སར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས། འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བའི་ངོས་འཛིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྦྱར་ལམ་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་ལ་ལ་བཤད་ན་ཡང་འགྲིག་

གོ། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས། ཞེས་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་འཕྲོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ངོ། །འདི་ལ་འབྲེལ་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་མ་བཤད་ལ། འོ་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
 གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་ཞི་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་འཕྲོས་པས་བཏང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། འཆི་འཕྲོས་པས་
 གཏོང་བ་འདི་ལ་མེད་དེ། སྦྱོར་ལམ་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འཕྲོ་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ནི། ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་ས་
 གོང་མ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་འདུན་པ་དང་ཆགས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྲོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ས་འོག་མའི་སྐྱེ་བ་འབྲུབ་བྱེད་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྲག་མེད་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ཉམས་པ་ལས། ཞེས་པ། དག་བ་བྲག་མེད་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་བར་འབྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་ལས་ནི་ལམ་སྤྲུལ་གཏོང་བར་འབྱུར་རོ། །དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་ལམ་མོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་ནི་ལམ་གོང་མ་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་ཏེ། རེ་ཞིག་སྤྲོམ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་གཏོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་

༡༡། བོ། རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་འོང་ལྷན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷན་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་ལྷན་པས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བ་ཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལམ་ཟག་མེད་
བཏང་ནས་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་ཟག་མེད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བདུན་པོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་སྤངས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་
མོངས་ནས་སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་པའི་ཆེ་ཡང་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་དགོ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཏང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འདོད་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་འདོད་
ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བདུན་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ན། ཟག་མེད་འདོད་
ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ལ་མི་འཆད་པར། །ཁམས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ལ་བཤད་ན། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གསར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་ཤེས་དུག་གི་
ནང་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཡོད་མོད། དེའི་ཆེ་ན་ཡོངས་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་གཏོང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་རེ་རེ་ནས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། གཏོགས་པ་ནི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་དང་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་

པའི་ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ནི། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་གཉིས་འཕོས་པ་དང་། ཟད་ཤེས་ནས་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་དུས་སྦྱར་བ་མི་གཡོ་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་དབང་པོ་འཕོས་པའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཏོང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཅམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ལས་ཉམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་སོང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་མའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སོགས་སྦྱངས་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡོམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྡོམ་མིན་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ལ་བཏགས་པ་ན། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བཤའ་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱང་བར་བཤའ་པའི་
 ཕྱིར། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་ནི། བར་མ་ལུགས་སྦྱངས་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བར་མ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་
 བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་གྱིས་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་བཤའ་བེན་ལ། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་

༡༡། གཏོང་ཚུལ་གྱིས་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ལ་ལའད་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རིག་བྱེད་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ལ་ལའད་ཀྱང་། ཅིག་ཤོས་ལའད་པས་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། བར་མའི་རིག་བྱེད་ལ་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་ཀྱང་། བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟན། ཞེས་ལའད་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལའད་པ་དེའི་ཆོ་འོ་ན་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡིན་པ་དག་གི་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདོད་གཏོགས་དགོ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། ཞེས་པ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པ་གཉིས་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་ཁོ་ནར་མ་བཟད། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གཏོང་བར་ཡོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དགོ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འདི་ལ་གོང་མར་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ངས་པར་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་བ་ཡིན་གྱི། ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་མིན་དང་བར་མ་དགོ་བའི་གཏོང་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་རུས་ན། གཟུགས་ཅན་ལ་ཡིན་པའི་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། གཉིས་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །བདུན་པ་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། ཟམ་མ་ནིང་སྒྲིམ་སྒྲིམ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་

ཁམས་ནའང་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྷན་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་སྒོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ལས་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ལ། རོན་ཆོན་རྣམ་པ་བཙུ་ལྷ་ལག་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་གསུམ་ཆོན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། མྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་ནག་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། ཐུབ་པ་དང་གཙང་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་སྦྱད་ལེགས་སྦྱད་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དག་མི་དག་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་། ལས་འབྲས་བྱེད་བཅས་པར་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་མི་རིགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་དབྱེ་བ་དང་། འཕེན་ཕྱོགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལག་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ལྷ་ལག་པ་དང་། ཉེ་བ་ལྷ་ལག་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་ནི་གཞི་གསུམ་ལག་པ་དང་། ཆམ་ཐུན་གསུམ་ལག་པ་དང་། རིགས་པས་རབ་ཏུ་གཙུགས་པ་ནི་ལས་གསུམ་ལག་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་དག་མི་དག་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དག་དང་མི་དག་དང་གཞན་ཡིན། །ཞེས་པ། འདི་ནི་ཕ་ལ་ཆེ་བ་ནི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་བར་དག་པ། །བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་ལག་པ་དེ་ཕྱིར། སྟམ་ན། འདིར་ལག་པ་དེ་བདེ་བ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ནི་བདེ་བ་མིང་འདྲ་ཡང་། རོན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་མི་མཐུན། ཐ་སྦྱད་འདོགས་ཚུལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་ནི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིར་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་དང་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཤིང་། འོག་ནས་འབྱུང་

༡། །བའི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཀ་ཚོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་། བསྟན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལས་བདེ་བ་དང་ལས་མི་བདེ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། གནས་སྐབས་
 དང་གཏན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། རེ་ཤིག་དང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མི་སྤྱ་བའི་ཕྱིར་ན་ལས་བདེ་བ་ཞེས་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་མ་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ལ། ལས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། འོག་ཏུ་ནི་བདེ་བ་སྟོང་འབྱུང་དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་བཏང་སྟོམས་སྟོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཏགས་པའོ། །དེ་ནས་གསུམ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྟངས་དུ། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །ཞེས་པར་མི་གཡོ་བའི་དོན་
 ནི། ཇི་སྟངས་དུ། གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྟོན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གོ་དོན་ནི། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་དག་པ་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་མཐོང་སྟེ་ཁྱེད་ལ་སྟོན་ཆུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་
 སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། །ཁམས་གོང་མ་ན་དཔྱོད་པའི་ལས་དག་བ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་ཡང་མི་སྟོན་དེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟོན་ཆུའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པར་སྟོན་པ་མི་སྟོན་པ་དང་། གོང་སའི་རྟེན་ལ་སྟོན་ཆུ་དེ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་སྟོན་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འོན་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེར་ས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེན། དེར་ས་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ཡོད་ལ། །ཁམས་གོང་

མ་བ་དག་ནི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་མཆུངས་སོ། །འདི་ཡང་འདོད་པའི་ལྟར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞིག་དུང་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུར་ནི་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་ག་བསྐལ་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་
 འགྲོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཅི་ཞེན། ལྟའི་རྟེན་ལ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པར་སྒྲིན་རྒྱུའི་དགོ་བའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་དུང་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྒྲིན་པའི་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། བདེ་འགྲོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་བྱིམས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོག་པས་ན་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་གྲང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱིས་དུང་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལས་དགོ་བ་དེའི་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བས་ན་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་གཡོ་བའི་དོན་གྱིས་དེར་གཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དུང་འགྲོར་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལས་གསུམ་ཆོན་གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགོ་བ། །བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སུ་བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་པོ་སྒྲིར་རྣམ་སྒྲིན་ཅམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོག་ནི་རྣམ་སྒྲིན་བརྩ་གཉིས་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་

༡༡། །བར་གྱི་དགོ་བ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འགྱུར་ནི་ཚོར་བའི་བྱུང་ཚེས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འོག་ན་འང་བར་མ་ཡོད་
 དེ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། ཞེས་པ་འདི་ག་ཞན་གྱི་ལུགས་ཏེ། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
 གྱི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེར་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་ནི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །སེམས་གྱི་ཚོར་བ་
 ཁོ་ནར་འདོད། །ཅིས་ལུགས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་དེར་དེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ས་པས་བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནས་སྤྱིད་པའི་ཕྱི་མོའི་བར་དག་ན་ཡོད་དེ། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་སེམས་གྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ལུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། དེ་ནི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལྟ་དེས་འགའ་ཚོར་བ་བདེ་བས་སྐྱོ་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཞུགས་

588

ཨ

སྒྲ

ལྷ

ལས་ནི་བདེ་སྒྲུག་སྤྱོད་འགྱུར་དུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྲོན་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། དེའི་ལན་ནི། འབྲེལ་པར། ད་ནི་ཅི་ལས་དེ་དག་ག་ཡིན་རྣམས་མི་
 དག་ག་ཡིན་ཞེན། དག་ག་སྟེ་སྟེ་བས་རྒྱུ་དུ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལའང་འོ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དག་ག། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལའང། དེ་ལྟར་འཆད་པ་འདི་ཡང་བསྟན་བཅོས་
 ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལའང་པ་ཡིན་མོད། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཇི་བཞིན་མ་འགྲིགས་པས། སྤྲ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྤྲོན་འདོད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཅུ་དུ་བརྟགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་
 ལྷ། རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །ཞེས་སོགས་སུ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་གསུམ་ལའང་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས། དང་པོ་ལ་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་ལས་བཞིར་འཛོག་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། མ་ངེས་པ་ལའང་། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ནས་དབྱེ་བ་ལྟར་འཆད་པའི་ལུགས་དང་། རྣམ་སྤྲོན་དང་གནས་སྐབས་ལ་ལྷ་བཞིར་འབྱེད་པའི་
 ལུགས་ཏེ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་ངེས་མ་ངེས་སུ་འཛོག་པ་ནི་གནས་སྐབས་དབང་བཅོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཆོས་སོགས་གསུམ་པོ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་ལའང་རྣམ་

སྒྲིན་ངེས་པ་ཞིག་ནི་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་ངེས་པས་བྱུང་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ནི་ངེས་པས་མ་བྱུང་པས་ན་མུ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་
 ནི་མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དེ་ལས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའང་དེ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ངེས་པ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་གསུམ་ལས་གོ་རུས་ཏེ། གནས་སྐབས་ངེས་ན་རྣམ་སྒྲིན་མ་ངེས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མུ་བཞི་པ་ནི་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་དག་མུ་ནི་བཞི་ཞེས་བེད། །ཞེས་པར་མུ་བཞི་བརྩེ་བ་འདི་ནི་དཔེས་སྟོན་པ་དག་གི་ལུགས་ཏེ། འདིའི་ལྟར་ན་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་འཛིག་མཆོམས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཡིན་
 ལ། དང་པོ་ལ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་འང་མཐོང་ཆོས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དུག། མ་ངེས་པ་ལ་འང་རྣམ་སྒྲིན་དང་གནས་
 སྐབས་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་། གང་རུང་གཅིག་མ་ངེས་པ་ལས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལས་མུ་བཞི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་འདིར་གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མ་ངེས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིན་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤྱོད་ཕྱིན་ཆད་མཐོང་ཆོས་ཁོ་
 ན་ལ་སྤྱོད་གི་ དེར་མ་སྤྱོད་ན་སྒྲིར་མི་སྤྱོད་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུའོ། །འཛིག་རྟོན་གྲགས་པའི་དཔེ་ནི། བདག་པོ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པའི་བུ་ལོན་ཞིག་འཇལ་ན་དེ་རིང་རང་

༡༡། །འཇལ་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་བཞུལ་ན་སྒྱུར་ཡང་འཇལ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རེ། །འདི་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་འདོད་དེ། ཟློང་འགྱུར་གྱི་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཟློང་འགྱུར་དུ་སྒྱུར་བ་
 གཅིག་སྤྱོད་ཕྱིན་ཆད། རྣམ་སྒྲིན་དེས་པའི་ལས་ཤིག་དེར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་སྒྲིན་དེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །ཞེས་
 པར། མཐོང་ཆོས་ལ་ཟློང་འགྱུར་གྱིས་སྒྱུར་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་གྱང་། བདེ་འགྲོའི་སློག་གི་དབང་པོ་ནི་འཕེན་པར་མི་བྱེད་དེ། ལས་གཞན་གྱིས་འཕངས་བྱེན་པའི་རིགས་མཐུན་ཅན་གྱི་རྟེན་ལ་ལས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་དེས་པར་ཟློང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་མཐོང་
 ཆོས་ལ་ཟློང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་དགོ་བས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པའམ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་པ་གཉིས་ལས་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་འདོད། །ཅིས། དེས་
 རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་པར་ནི་བཤད་ལ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཟློང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྡེ་པ་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་རུ་སྒྲུབས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་ཟློང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དག་ན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཚུམ་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་བེར་རོ། །བྱེ་བྲག་རུ་སྒྲུབ་རྣམས་ནི་དེ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། ལས་

པཱ་ཆེན་ལྷན་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲས་

དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དག་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྒྲིན་རྒྱ་དེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བྲལ་
ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་པའདད་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་རྒྱས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ལས་མཐུ་དང་
ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན། ཇི་སྐད་དུ། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལས་དག་བའམ་མི་དག་བའི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་པའི་ཆ་ནས་མཐོང་
ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་དུ་མི་འཛོགས་སྟེ། དེའི་ཆ་ནས་སྟོང་འགྱུར་གཞན་གཉིས་པོ་གང་རུང་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོང་བའི་ཆ་ནས་དེར་འཛོགས་སྟེ། སྟོན་དག་སྟོང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པས། དག་འདུན་ལ་བྱད་མེད་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཉེས་
པས་དེ་མ་ཐག་བྱད་མེད་དུ་མཆོན་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་ལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉུག་རུམ་པས་སྒྲིང་གི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་སོར་རྒྱུད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་རྣམས་དེ་མི་འདོད་ཅེས་པའི་
ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཐོག་མ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་བས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་དུ་འཛོགས་པ་ཅི་མ་ཞིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡང་འོ་ན་དཔྱལ་བ་ན་དག་བའི་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་

མེད་པ་ཅི། དེར་དག་བའི་ལས་མེད་པ་འཇམ་ཞེན། དེན་དེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དག་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། རྟེན་དང་མ་དོན་དུ་གྱུར་སྒྲོན་ནས། ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྟེན་དེར་སྤྱོད་བ་
 ནི་མེད་དེ། དེས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འུགས་ཀྱིས་དཔྱུལ་བ་ན་དག་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་འགྱུར་གཞན་གཉིས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ཡང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བ་ཁོན་སྟེ། དཔྱུལ་བ་ན་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་རྟེན་པའི། བྱིས་པ་དེར་སྐྱེ་སྤྱོད་མི་བྱེད། འཕགས་པས་གཞན་དུ་འད་སྤྱོད་མི་བྱེད། ཅེས་པ་འདིའི་དོན་ལ། དངོས་བསྟན་དང་། འུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆགས་བྲལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕགས་པའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་འད་བ་རྟེན་པ་དང་། མི་བ་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །བ་རྟེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་བ་རྟེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
 རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བ་རྟེན་པ་འཇམ་བ་རྟེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་གསོག་གྱུར། དེའི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་དང་། མ་དེས་པའི་ལས་གསུམ་
 གསོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོན་འདོད་པར་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དེའི་ཀུན་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གོང་མའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་བྱས་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་ཡང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་

ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ། །ས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བརྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཆོ་ཉམས་ཟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ན་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན། དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ནི་སྤོན་འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྲས་པའི་དུས་སུ་བསགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དུས་སུ་བཏང་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པོ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས། དེ་འདྲའི་ལས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་ནི་འདོད་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་ཅེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ནས་དེར་མི་སྐྱེ་འམ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་ལ། སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་ཟག་བཅས་གྱིས་བྲས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་གྱང་རུང་། ཟད་པ་རྣམས་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་སྤོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཐོབ་པས་
 ན། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟག་བཅས་གྱི་སྤངས་པ་ལ་མི་བརྟན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱང་། ཟག་མེད་གྱི་སྤངས་པ་ལ་བརྟན་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཅེའི་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར། །ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤིང་ཅེ་འི་བར་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་རང་རང་གི་ས་འོག་མར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དག་སྤིང་དེ། ཆགས་བྲལ་མི་བརྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟེན་དེ་
 ལྟར་བྱེད་པ་དག་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པས་ནི། ས་འོག་མར་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་མོད། མི་བརྟན་པས་ནི་ས་འོག་མར་སྐྱེས་
 ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དག་སྤིང་དེ། ལམ་བཟག་བཅས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པ་དག་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །
 ཞེས་བཤད་པས་རྟོགས་ལ། འདི་ཡང་ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་མི་རྟེན་པ་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་དག་སྤིང་ཅིང་། ལམ་བཟག་བཅས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་དེ་དག་དགོ་སྤྱོད་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བས། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་ཆང་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་སྒྲོས་པ་ལྟག་མ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོད་ཉམས་དབང་པོ་འཕྲོ་མི་རྟེན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 འཆད་ལ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་དེའི་ཆོ། ལས་ཀུན་སྤྱོད་གི་མ་རིག་པ་དང་སྤིང་པ་ནི་གོང་མའི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་འོག་མའི་ཆགས་བྲལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་

ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ས་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་འདིར་ནི་མས་གོང་གི་རྟེན་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་རྟེན་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ཆོ་ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གོང་མའི་ས་ཉིད་དོ། །ས་གཞན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དང་། གསོས་འདེབས་བྱེད་དུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པ་དག་དེ་སྐད་དུ་འཆད་མོད། འདིར་ནི་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལས་སྦྱར་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྦྱར་དུ་འཆི་འཕོ་བར་ཡང་བྱེད་ལ། ཞི་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་ས་འོག་མ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རོ་སྤང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལན་རེ་ཅོམ་གྱིས་ས་འོག་མ་དག་ཏུ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བར་མ་ངེས་པ་དག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི། སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་དག་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་ཞིང་། ཆགས་བྲལ་མི་རྟེན་པར་ཡང་འཇོག་མི་རུས་ལ། རོ་སྤང་བ་མང་པོ་དག་སྐྱེས་ན་ནི། དེ་ལས་བསྐྱེད་པར་འཇོག་པར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར་ཁས་མ་སྤངས་ན། དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་

༥། ལ་རོ་མུང་བར་བྱེད་པའི་སྤེད་པ་དེ་ཉིད་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤྲོད་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་བྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་
 དེ་ཉིད་འོག་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རང་སའི་སྤེད་པས་དངོས་གཞི་མ་རུངས་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཉེར་བསྡོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་མ་ནས་འཆི་འཕོ་ཀའི་དག་པ་བ་
 ཉི་ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་སྟེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཉེར་བསྡོགས་ཉམས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྷན་པ་སྤྲར་སྐྱེ་བ་སྤྲོད་ཀྱང་། མདོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་ནི་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་མཆོན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་གསོག་པ་ཡོད་པར་མཆོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་པ་དག་ ཇི་སྐད་དུ། བདེན་
 པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཅེས་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་རྟོན་པའི། །ཞེས་བཤད་པ་ན། ས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ཀྱང་མི་བརྟན་པའི་འཕགས་པས། སྐྱེས་གནས་
 དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྲོད་འགྱུར་བྱེད་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་སྤྲོད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས། རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དག་ཡིན་

རོ། །གཅིག་ལ་མཆོན་ན། ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདུང་བ་དང་གོང་འཕོ་དེ། །ཁམས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དུ་བཤད་ལ། །ལས་དེ་དག་ནི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་
 འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ལས་དེ་ཡང་འཕགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་གོམས་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཆོ། །གནས་ཅུང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་། །དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་
 སྤངས་པའི་ཆོན་གནས་གཅིང་མ་དག་ཏུ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱིས་ལས་བྱས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །དེ་འདྲ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་དེ་ལྟར་འཆད་ཀྱང་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤོན་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོའི་རྟེན་ལ་བྱས་པའི་ལས་ནི། འཕགས་པ་དང་ས་འཕོས་པའི་ཆོ་བཏང་བེན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལས་གྱི་བག་ཆགས་གཞག་པ་རྟེན་གྱིས་བསད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལན་
 གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ལེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་དུ། །དེ་དག་གི་ནི་བྱུང་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འདིར་ནི་གོང་མ་པ་དག་གི་ལྷགས་
 ལྟར། སྐྱེ་བ་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོ་བ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་། འཕེན་ཇོགས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་ཁས་ལེན་ཏེ་འཕེན་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ལས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལ་ཇོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། །གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་

༡༡། །གཅིག་འཕེན་ཏེ། །ཡོངས་ཕྱོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པས། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ནི། འཕགས་པས་གཞན་དུ་འདྲ་སྤྱོད་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདོད་ཅེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བརྟན་པ་དང་། ས་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི་འཕགས་པས་ལས་གཉིས་པོ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྲས་པ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་པས་དེ་འདྲ་དེ་དེར་སྐྱེ་བ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་དང་གནས་སྐྱབས་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་སློབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་། ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྲས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་དང་གནས་སྐྱབས་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པའི་ལས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་གྱིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་གྱི་ཆོ་བྲས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་གྱི། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་ལ་ནི། སྤྱིར་དགོ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྲག་མེད་ཀྱང་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པོ་ཐོབ་

པའི་འཕགས་པས་སྤར་ཡང་ས་དེར་མ་ངེས་པའི་ལས་བྱེད་པར་བཤད་མོད། དེ་འདྲ་དེ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་ན། དེར་འབྱུང་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞར་ལ་འདི་ཤེས་དགོས་
 ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ནི། འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ལ། གོང་མ་ནས་འོག་མར་འཆི་འཕོ་བ་དེའི་ཆོ་ནི། གོང་མའི་རྟེན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མར་འཕེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་རྟེན་མོངས་མངོན་དུ་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་བྱངས་གཞན་ལ་དང་། ཟློང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་གསུམ་ཀ་སོག་
 པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གོང་དུ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཟློང་གྱུར་གྱི་ལས་ནི་རིས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་གསལ་བ་ནི། སྤྱིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་བྱེད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་
 དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ནི། །མངལ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་དང་། བཅས་པའི་གནས་སྐྱབས་ལྟ་སྟེ་བཅུ། བར་སྤྱིད་རང་ཉིད་ཀྱི་རིས་མཐུན་ཏེ་བཅུ་ཅིག་ འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཟློང་བར་ངེས་པ་
 དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེན་ས། ངེས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཟློང་འབྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། རིས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སྤྱིད་དང་སྤྱོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པར་བསྐྱས་པའི་སྤོག་གི་དབང་པོ་འཕེན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ། དེ་ནི་

ཐ

ཐྱ

ཐྲ

༡། རིས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། རེས་ན་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པར་བསྐྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོ་རབས་སྒྲུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལ་ཡོད་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་
གཞན་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་སོ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྲིད་ན་ཡོད་པའོ། ལས་སྒྲུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་རིས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་སོ། ལས་གཉིས་པ་དེའི་
འབྲས་བུ་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བར་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འདྲ་ཡང་། རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཐ་དད་ཀྱིས་རྩོགས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སོ་སོ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཅིག་ནི་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོལ་གྱི་དང་། གཅིག་ནི། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྒྲོལ་གྱི་འོ། འོན་ཏེ་ལ་བསམ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས། རྩོད་དེ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། ཞེས་
བཤད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བའི་ཆོ། རྣམ་སྤྲིན་གསར་དུ་རྩོད་དཀའ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བྱར་བྱས་ནས་བཏང་བ་དང་། ཡང་རྩོད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བར་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་གྱང་། རྩོགས་བྱེད་ཀྱིས་རྩོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བགྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། ཞེས་པ་དང་། དེའི་

འགྲེལ་པར། །བཞོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་གང་ཞིག་ཅེ་ན། །གང་དུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འཕངས་པ་མངོན་ཞིང་ཚྲོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པར་འཛོག་པ་དེའི་མཆོན་གཞི་གང་ཞེ་ན། །ཉོན་མོངས་རབ་དང་དྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱན་ཆགས་སུ། །བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །ཕ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །ཞེས་པ། །འདི་ནི་རྣམ་སྦྱིན་ངེས་པར་གཞག་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡང་། །གནས་སྐབས་ངེས་པ་དང་། །མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་
 མྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་བྱད་པར་སྤྲུམ་རྣམས་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་དྲག་ཞན་ལས་སྟེ་བའོ། །རྣམ་སྦྱིན་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། །ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ཏེ། །འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། །རྣམ་སྦྱིན་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྦྱིན་རུང་གི་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་ནི་མ་ངེས་ཏེ། །ངེས་ན་ངེས་མཐུན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ངེས་སུ་གནས་པས་
 སྦྱེས་ནས་དང་། །ལན་བྱངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། །དེར་མི་རུང་སྟེ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་སོར་རྒྱད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ། །ཡང་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བྲལ་ཕྱིར། །རྣམ་སྦྱིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། །འདིའི་དོན་ཡང་། །སོ་སྦྱེའམ། །འཕགས་པ་ལས་རྣམ་སྦྱིན་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་དང་། །རྣམ་སྦྱིན་ངེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ངེས་པར་མ་བྱས་པ་དག་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དག་སྤིད་པར་སྦྱེས་

ཨ

ཨྲ

ཨྲྱ

༡༡། གས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་ན་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ལས་དེའི་རྣམ་སྲིན་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྲིག་པའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཡང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་ལྡན་
 པ་དག་ནི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པ་དག་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། དག་སྟོང་སྡེ་སྟོང་གསུམ་པས་དག་འདུན་ལ་བསྐྱར་པ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་བུད་མེད་དུ་མཆོན་གྱུར་གྱང་། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་དག་སྲིད་པ་བཞིན་དེས་ན་ལྷགས་འདིར། ཡུལ་འཐོན་པ་ན་བུ་ལོན་པ་ལྟར་བའི་དཔེས་རྣམ་སྲིན་སྟོང་བར་ངེས་ཤིང་། གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ཞིག་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་གྱུར་དུ་སྐྱར་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
 དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། སྟོང་འགྱུར་གཞན་གཉིས་མཐོང་ཆོས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། སྟོང་བར་ངེས་པའི་ལས་དག་མི་སྟོང་བར་བསྐྱར་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་འདོད་དོ། །འདིར། ཇི་སྐད་དུ། བ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །
 ཞེས། དེ་དག་བསད་པའི་ལས་དེ་ཀུན་སྟོང་ཞན་པས་བྱས་གྱང་། མཆོམས་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྲིན་ངེས་པས་བྱལ་ལ། གནས་སྐབས་ངེས་པས་ནི་མ་བྱལ་ཏེ། བུད་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་མཆོམས་མེད་ཀྱི་
 ལས་དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འགྱུར་དུ་བསྐྱར་ནས། ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པ་དག་སྲིད་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱ་དང་། ལྷ་ཏ་ཡ་ནི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་དག་གྱང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་

འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིར་ཡང་། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་པ་ལས་ཕྱིས་བག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དཔེ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོར་བ་ཉིད་དུ་བཤད་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་
གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི། །སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །མི་དགོ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ལ། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡན་ཆད་
ཀྱི་ལུས་ཆོར་རྣམ་སྒྲིན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ས་དེས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུས་ཆོར་མེད་པས་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་ཤེས་བྱེད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་སོ། །འདི་ཡང་
ཐུ་གྱུན་སྒྲོང་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མི་འབྱུང་བས་བྱུང་པར་འཆད་པ་ཡིན་མོད། དེ་དུས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ནི་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་དང་དཔྱེད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་
བའི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆོར་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སེམས་ཆོར་མི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲོར་བྱུང་ཁོ་ནར་ངེས་པས་རྣམ་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་

འ

ཕྱ

ཕྱ

༡༡། །ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་འཆད་པར་རིགས་སོ། །མཐོ་རིས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དག་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་དེ། རང་རྒྱ་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལའད་པ་འདི་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲིན་གང་ཡིན་ཚོར་བར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ་བཅའ་པོར་གྱུར་པ་དག་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་དེ། ཞེས་དང་། སྟོག་ནི་རྣམ་སྤྲིན་བརྒྱ་གཅིག་གཉིས། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་དག་གང་ཞེ་ན། ལའད་པ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགོ་བ་ཉིད་དུ་རིམ་བཞིན་དུ། །གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་བཅད་བྱེད་པ་བྲག་མེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་འདོད་པའི་དགོ་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་བཞག་པ་ནི། རྒྱའི་དུས་སུ་མི་དགོ་བ་དང་འདྲེས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ནག་པོ་དང་འདྲེས་པས་ན་དེར་བཞག་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཡིན་གྱི། རོ་བོའི་སྟོ་ནས་འདྲེ་བ་ནི་མི་སྤྲིད་དེ། ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། གནག་ན་དཀར་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་ནས་འདྲེས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་པ་དག་གི་རྒྱད་ལ་དགོ་བ་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ། མི་དགོ་བ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་བྱབ་

ལ། མི་དག་གི་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ནི་དག་གི་དེ་ཡོད་པས་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། མི་དག་གི་འདོད་པའི་དག་གི་དང་འདྲེས་པར་མི་འཇོག་གོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཇི་སྤྱི་དུ་འདོད་པའི་དག་གི་མ་སྤྱངས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་མི་དག་གི་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྤྱི་དུ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དགུ་པ་མ་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ནི་འདོད་པའི་མི་དག་གི་རྒྱུ་དུ་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་སྤྱོད་ནས་ནི་འདོད་པའི་དག་གི་དང་ཡང་མི་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་མི་མཆུངས་
 ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བུས་དག་ཅུ་བཅད་ཟེན་པའི་དུས་ཀྱི་མི་དག་གི་ནི། དག་གི་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འདྲེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དག་གི་སྤྱི་དུ་མི་དག་གི་རྒྱ་བ་གཙོད་རུས་པ་ནི་མི་སྤྱི་དུ་དེ། དེ་ཉིད་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མ་བྱལ་
 བའི་ཕྱིར་། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། ལོག་ལྟ་མི་དག་གི་འདོད་པའི་དག་གི་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་། དག་ཅུ་མཆོམས་སྤྱོད་བའི་ཆེ་ནི། ལོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་ཐོབ་པ་དང་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་ཅུ་རྒྱུད་དུ་འོ་ཐོབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་། དེ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱི་དུ་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གང་གིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ན་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དག་གི་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། མི་དག་
 བ་ཆེ་ཤོས་ལས་སྤྱོད་བས་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་གི་དེ་ཉི་རྣམ་སྤྱི་ནི་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་དུ་རང་ལོ་བྱི་དང་དུག་སྤྱོད་གི་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས། རྣམ་སྤྱི་ནི་ལྟག་པ་མེད་ལ། མི་དག་གི་རྒྱ་བ་ཡང་གཙོད་པར་མི་རུས་

༡༡། འཁོར་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་མཉམ་མེད་པའི་དབྱེ་ལ་བར་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་སྒྲུག་བསྒྲུལ་སྟོང་བ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་བྱེད་པར་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཙོ་བོ་དང་པར་བྱེད་རྣམས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་དགོ་བའི་ལྷ་ལོག་ལྟར་འཆད་པ་
 མི་རིགས་ཏེ། ལོག་ལྷ་ཅན་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས་རྣམ་སྤྲིན་དབྱེ་ལ་བ་མི་སྟོང་བ་དག་སྤིང་ལ། མཆོམས་མེད་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དབྱེ་ལ་བ་སྟོང་ངེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་འདི་ལ་
 མིན། ཞེས་དང་། མཆོམས་མེད་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་སྤིང་དོ། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་མཆོམས་མེད་གྱི་སྒྱུ་དོན་ནི། གཉེན་པོ་མ་སྒྱེས་ན་དབྱེ་ལ་བ་དང་བར་མཆོམས་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་ངེས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་དང་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། ཞེས་དབྱ་བཅོམ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་འབྱུང་ཞེས་གྲུང་བཤད་ལ་གཞན་དུ་ན་དེ་འདྲ་དེ་སྒྱེས་ནས་སྟོང་འབྱུང་དུ་བྲལ་བས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་ལ་
 ལྷོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་ཉིད་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་བར་བཤད་པས་སོ། །མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། མཆོམས་མེད་དང་ལོག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་
 པར་མཆོམས་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་པས་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་མཆོམས་སྒྱུར་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་། སྒྱུར་བ་དེ་ལས་བསམས་པ་མ་ལོག་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཐད་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་གསལ་

བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་འདིར། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་མི་དག་གི་གཉེན་པོར་བཤད་ནས། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དག་གི་གཉེན་པོར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མི་དག་གི་ནི་དོ་བོའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་བས་སྤྱད་བྱ་དགུར་
 འབྱེད་ལ། དག་གི་ནི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བཅ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་ས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བཅ་ཡིན་གྱི། དོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བཅ་ཡིན་པས་ན་དགུར་མི་འབྱེད་དོ། །དོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བཅ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ས་ཀྱང་མཛོན་དུ་འབྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་སྟེ། འདོད་པའི་དག་གི་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་སྤྱད་ས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་ས་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་འོག་ཏུ་དག་གི་དེ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉོན་
 མོངས་ཉིད་ལ་དགུར་འབྱེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ནི། ས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱད་བྱ་དགུ་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་དག་གི་ལ་ཡང་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། ཇི་སྐད་
 དུ། སྤྱག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྤྱད་ས་བྱ་སྤྱད་ས་ཀྱང་། །ཀྱན་འགོ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟོན། །དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱད་བྱ་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དེ་མ་ལྟག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སྤྱད་ས་ཀྱང་མ་བྲལ་བར་བཤད་མོད། མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
 ལས་ལམ་བརྩུར་བྱེ་བའི་སྐབས་སུ། འདི་སྐད་ཅེས། དག་གི་ལས་ལམ་བརྩུར་བཤད་པ་དེའི་ནང་དུ་དག་གི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་དག་གི་ལས་ལམ་བརྩུར་བཤད་པ་དེའི་ནང་དུ་མི་དག་གི་ལས་ལམ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་

༡༡། །ན། བཤད་པ་དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་པོ་དག་གི་སྒྲོར་བ་དང་། མཇུག་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་མཐུན་རྟེན་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། ཡིད་ཀྱི་སེམས་པའི་ལས་མི་དགོ་བ་ཡང་འདིར་མ་བསྐྱུས། །ལས་ཀྱི་ལས་དགོ་བའི་ཡང་སྒྲོར་མཇུག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱུས། དག་གི་ཡང་། སྒྲན་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཆོས་སྒྲོན་པ་སོགས་མ་བསྐྱུས། སེམས་པའི་ལས་དགོ་བ་ཡང་མ་བསྐྱུས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏྲ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱེད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་ནི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མ་ཡིན་ཏྲ། སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གང་དུ་འང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་སོགས། གང་གི་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ལ་དེ་གང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལས་ལམ་བརྩུ་བའི་དངོས་གཞི་ནི། སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། བསམ་པ་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མཐ། དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལའང་དེའི་མིང་

གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་དག་བ་དང་དག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་དུག་ལ་དབྱད་པ་དང་། ལོག་གཡེམ་ལ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དག་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །
 ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གྲང་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་པ་དུག་པོ་དེ་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཆོ་ན། དངོས་གཞི་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞི་དེ་དུས་སུ་རིག་བྱེད་མེད་པ་ལས་བསམ་པ་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་
 ཞིབ་མོར་བསམ་ན། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་དངོས་གཞི་དེ་དུས་སུ་རིག་བྱེད་མེད་པར་མ་ངེས་སོ། །ཁོ་ན་དེའི་དུས་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་དེ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྡན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་འཆོལ་བའི་རིག་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུག་པོ་རང་གིས་
 མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པའི་ཆོ། དངོས་གཞི་དེ་དུས་སུ་རིག་བྱེད་པ་ལ་ཆེ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་རང་གིས་གཞན་གསོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་བཞིན་པ་དེའི་ཆོ་གཞན་ཞི་ན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། རིག་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་འོག་ཏུ་ཞི་ན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལོག་གཡེམ་ལ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཅིག་ནི་རྣམ་

༥། །གཉིས། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། །སྒྲུབ་བ་ལ་ནི་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ན་སྒྲུབ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་རིག་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པོའི་སྒྲུབ་བ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་མ་ངེས་གྲང་། །མེད་པས་བྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་སྒྲོང་དུག་པོའི་སྒྲུབ་བ་ཕྱི་མ་པ་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། །བདུན་པོའི་མཇུག་གི་ཆོ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པས་བྱབ་གྲང་། །རིག་བྱེད་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བ་འཇམ། །མ་ཡིན་བསྟོགས་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་གཉིས་པ་དག་བ་ལ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །གདོན་མི་བྱ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་བ་
 བདུན་ནི་སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འདྲ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་
 བཅས་པས་ནི་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། །རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟན། །མ་བཏང་བར་དུ་སྐྱེད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྟན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ངོ་བོར་

འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྡོམ་པ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གོ་སྒྲམ་ན། ལྷན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་སྡོམ་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐོར་དུ་ཡང་འབྲེལ་པ་ལས། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྩོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་
 གཞི་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་སོ་ཤེ་ན། དེར་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འགལ་ལྷན་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ཡང་དེར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་རྩལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 རོ་བོར་སྟེ། ངག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་རྩལ་ཐ་དད་པ་བཞི་ནི་ངག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོར་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་དང་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོར་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། རྒྱས་བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྟེ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་འབྱུང་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བདུན་སྟེ། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དེའི་ཆོ། ལེན་པ་པོ་ལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་སྟེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྟན་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་སྡོམ་པར་མི་རིགས་སོ། །དེར་སོང་བ་ཡང་

ཐ

ཡུ། ཡིན་ཏེ། མ་སོང་ན་དབྱིབས་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་དགོས་པ་ལས། མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འོ་ན། ཉེར་བསྟོགས་རྒྱམས་ནི་རྒྱམ་རིག་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱེད་སྒྲུབ་མཐར་ཐུག་གི་རང་ལུགས་འཛོགས་པ་ན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཆོག་པས་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་མོད། དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ཆོག་པས་པའི་ཆོ་ལས་ལམ་དུ་འཛོགས་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །མདོར་ན་དངོས་གཞི་དང་། འཇུག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་ནི་སྟོམ་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། སྒྲུབ་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་དེར་ཁས་མི་ལེན་པར་ངེས་ལ། རིག་བྱེད་ནི་སྒྲུབ་མཇུག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞིང་། སྒྲུབ་བའི་རིག་བྱེད་ནི་སྟོམ་པར་ཁས་མི་ལེན་གྲང་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛོགས་ལ། མཇུག་གི་རིག་བྱེད་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་སྟེ། བསད་བྱའི་ཟེན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དང་། སྟོམ་པ་སྒྲུབ་ཟེན་པའི་འོག་རོལ་དུ་ཆོས་གོས་བགོ་བ་སོགས་སྟོམ་པའི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་མི་དགོ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་པ་ལས་འབྲས་ལ་བསྒྱུར་པ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་ལོག་ལྟ་ཅི་མ་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་དག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་བྱེད་ལས་ཅི་

ཐ

ཐ

ཞིག་ཕྱེད་ན། དག་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་ཕྱེད་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་དག་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་དཔྱད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་དག་རྩ་བ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ལ་དེ་དག་དང་མི་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཡིན་གྱི། ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རབ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཅད་པའི་ཆོ་ན་ནི་གང་བཅད་པ་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མ་ཐོབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་སྦྱོར་བ་ནི། ཐེ་ཆོམ་དང་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དགའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་སྦྱེ་ཡང་། དགུ་པོ་མངོན་གྱུར་པ་ནི་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་རྩ་བ་གཅོད་པའི་རྟེན་མའི་ནང་ནས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་པར། བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཞེས་ལ་འཇུག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བཀའ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཉུང་ལྡན་འཆད་པ་ན། །
 དག་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཆོར་སློག་ཡིད་བརྒྱུད་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་སྤྱིང་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་ལས། གང་མའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གཞོན་མི་ཟ་བར་དབང་པོ་བརྒྱུད་པོ་
 ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྟེན་དེ་ཡང་། ལྟ་བ་བཅད་པ་དང་། སྤྱེད་པ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་བསམ་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱུང་ལ་སྤྱེད་པའི་

༡༡། །དབང་གིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་པ་སྒྱིར་མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཆོ་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པ་
 དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་དང་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་པ་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལོག་ལྟས་དགོ་ཅུ་བཅད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་
 ཞེས་བྱ། མཆོམས་མེད་ལྟ་ལས་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ལ་ལྟ་བ་ཞི་ལས། དང་པོ་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི། འོད་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
 བྲིམས་ཉམས་པ་ནི་ཚུལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱེད་ལྟ་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་སྒྱིན་ལྟ་བྱའོ། །དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་བྲག་ཕྱུང་བས་ནི། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ན་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དང་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ངེས་པར་རྣམ་སྒྲིན་དཔྱུལ་བ་སྟོང་བས་བྱུང་སྟེ། ཆོ་འདི་འམ་ཕྱི་མ་འགྱུར་པའི་བར་དོར་དགོ་བའི་ཅུ་བ་མཆོམས་སྒྱིར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ནམ་གྱི་ཆོ་འབྱོར་བ་སྲིད་ཅེ་ན་དཔྱུལ་བ་ནས་གཞན་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་ཆོ། དེའི་
 དུས་སུ་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པ་དག་སྲིད་པས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། གང་ཟག་འདི་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཉིང་མཆོམས་

སྒྲོར་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་དེས་པར་དཔྱལ་བ་དག་ནས་འཆི་འཕོ་བ་འཇམ། སྒྲེ་བ་ན་དགོ་བའི་ཕུ་བ་རྣམས་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེར་སྒྲེ་བ་ཞེས་པ་དེ་དཔྱལ་བར་གཤོད་སྒྲེ་བའི་སྤྱིད་པ་བར་མ་ལ་
 བཤད་ལ། མཆམས་མེད་དང་དགོ་ཕུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་གཞིར་བྱས་པ་ལ། སྒྲེ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དང་། རྒྱུ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་གཉིས་ལས་སམ། རང་སྟོབས་དང་
 གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་ལ། བར་སྤྱིད་དུ་དགོ་ཕུ་མཆམས་སྒྲོར་ཡང་། དཔྱལ་བའི་སྒྲེ་སྤྱིད་དུ་མི་སྒྲེ་བར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཆམས་སྒྲོར་ཡང་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་དེར་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་འདི་
 སྒྲམ་དུ། བཤད་པ་དེ་དག་ནི་མཆམས་མེད་ཅན་དཔྱལ་བར་སྒྲེ་དེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལས་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཅན་ཁོ་ན་དཔྱལ་བར་སྒྲེས་དེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་མོ་སྒྲམ་ན། དགོ་ཕུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། བསམ་པ་ཉམས་པ་ཁོ་ནས་དང་། བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་ལྟ་རྒྱུ་དང་པས་བཅད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལོག་ལྟ་དང་མཆམས་མེད་གཉིས་ཀས་བཅད་པ་སྒྲེ་དེའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། མཆམས་མེད་
 བྱེད་པས་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲེས་དབྱེད་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་སྟོང་འབྱུར་གྱི་ལམ་གསུམ་པོ་གཤམ་དུ་ཡང་མི་འཛོག་སྟེ། ཆོ་འདི་འཛོག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྩོད་

ལྟུ། མཐོང་ཚེས་ལ་སྟོང་འབྱུར་གྱི་ལས་སུ་འབྱུར་བ་ཡང་སྟིང་། དེ་མ་རྩེད་ན་སྦྱེས་ནས་དང་། ལན་བྱངས་གཞན་ལ་སྟོང་འབྱུར་དུ་འབྱུར་བ་འདྲ་སྟིང་པའི་སྟེར་། དེ་བས་ན་ལས་རང་གི་ལྟོག་པ་ནས་རྣམ་སྦྱིན་ངེས་ལ་གནས་
 སྐབས་མ་ངེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འོན་པ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་རྣམ་སྦྱིན་ངེས་པ་ཡིན་མོད། གནས་སྐབས་ངེས་པར་འཛོག་པ་ལ་ནི་ཇི་སྟེང་དུ། བསམ་བཞིན་པ་དང་ཚུགས་པ་དང་། །མི་འབྱོང་གཉིན་པོ་མེད་
 པ་དང་། །འཁོར་དང་རྣམ་སྦྱིན་ངེས་པ་ལས། །བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་དེ་དག་ཚང་དགོས་པའི་སྟེར་། ཡང་གལ་ཏེ་ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་བཅད་པ་དང་། བཤམ་འམ་དབྱ་བཅོམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ཅན་ཞིག་ ཚེ་དེ་ལ་དགོ་རྩ་མཚམས་འབྱོར་བ་དག་སྟིང་དམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། ལོག་ལྟ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་གསུམ་པོ་བྱས་པ་དང་། གསུམ་པོ་བྱས་ཇེས་སུ་ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་དེ་མི་སྟིང་ལ། གཉིས་
 པ་ལ་ནི་དེ་སྟིང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་དགོ་རྩ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་ལ་མིན་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་མ་ཚང་བའི་སྟེར་། ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཚམས་སྦྱོར་ན་དེའི་རྣམ་སྦྱིན་མི་འབྱིན་པ་དག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཏན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྟན་པ་ཅོམ་གྱིས་མནར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བའི་རྣམ་སྦྱིན་མི་ཁེགས་པའི་སྟེར་། ཡང་ཅི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དག་ལས་གང་ལྟེ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པར། ཇི་སྟེང་དུ། དགོ་བའི་རྩ་བ་

ཀུན་ཏུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་མནར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེར་རམ་གཞན་དུ་འོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་སོ། །དེ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། མི་དག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །དག་བ་
 གཅིག་ཆར་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་། །དག་བ་བརྒྱ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྟ་དང་མིན། །ཞེས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་བརྒྱའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ནི་གཟུགས་ཅན་
 ཁོན་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་ན། དེར་ཡིད་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་སྤྱད་པས་ན། དོགས་པའི་གནས་འདི་ལྟར་དག་བའམ་མི་དག་བ་དུ་ཞེས་གི་ནང་ནས་སེམས་པ་དང་གཅིག་ཆར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་
 དུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་འཆད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དང་། དེ་དུས་ཀྱིས་ཀུན་སྟོང་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི། ལས་ལམ་དངོས་
 གཞིའི་དུས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ནི་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གི་དུས་སུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྟོང་བྱེད་དང་། མཐར་ཕྱིན་བྱེད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གསོད་དང་གཞོད་སེམས་ཆོག་རྩལ་གྱི་ཞེ་
 སྟང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །ལོག་གཤམ་བརྒྱབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡི་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལས་ཀྱི་ལམ་མི་དག་བ་བརྒྱ་པོ་དེ། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་མ་རིག་པ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཆགས་སྟང་གཉིས་པོ་གང་རུང་

དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དཔྱད་པའོ། །འདི་ནི་མི་དགོ་བ་དུ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དཔྱད་པའི་སེམས་པ་དེ་མི་དགོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆེ་མི་དགོ་བ་དང་། དགོ་བ་དུ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་དཔྱད་པའི་ཆེ་དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་སེམས་པ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་ཡོད་ཅིང་། མི་དགོ་བའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ཡང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །ངེས་ན་འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སེམས་
པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་གཉིས་ལས་གང་དུ་ཡིན་ཡང་རུང་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ནི་འབྲལ་མི་སྤིང་པས། གསུམ་པོ་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་གཉིས་པོ་ངེས་པར་ཡོད་པས་བྱུང་
ཅིང་། མི་དགོ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་པར་བརྒྱབ་སེམས་དང་གཞོན་སེམས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིང་། དེར་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་
ལྟ་དང་མཆུང་ས་སྒྲིམ་སྒྲོ། །ངེས་ཏྟག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་དེ་ན་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་ཏྟག་པའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཆོག་པ་པར་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་སྤིང་ཅིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་
གསུམ་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་ཡང་། མི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་ལྷན་ཅིག་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་མི་དགོ་བ་ནི་མང་བའི་ཡ་མཐའ་བརྒྱད་དང་། སེམས་པ་ཅིག་ཆར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་གི་ དགུ་དང་བརྒྱད་གཤི

༡༡། །འབྱུང་སྟེ། ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་ཅིག་ཤོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་བ་ལ་ནི་གྲངས་ངེས་བབྱུང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར། བརྒྱད་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་དུག་པོ་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས། རང་ཉིད་བརྒྱབ་སེམས་དང་ལྟན་བཞིན་དུ་ལོག་གཡེམ་སྤྱད་པས་བརྒྱད་པའི་དངོས་གཞི་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོ་ནའོ། །ཡང་དགོ་བ་བརྒྱད་དང་
 སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤོས་པ་དགོ་བ་ལ་གནས་ནས། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་སྤངས་པའི་ཆོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་ནི་དུས་མཉམ་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཡིད་ཤོས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་གསུམ་པོ་མི་འབྲལ་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཡང་དགའ་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་། གཞན་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ལ་ཡང་དགའ་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟད་དང་མི་སྦྱེའི་སྟོ་ལྟ་
 མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡང་དགའ་པའི་ལྟ་བ་དང་གཉི་མུག་མེད་པའི་དགོ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ལས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་ནི་ཤོས་རབ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྟ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་། གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྟ་དང་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱི། བར་མ་ལ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟོང་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལྟ་ཁོ་ན་སྟོང་བ་དང་། སེམས་པ་མི་དགོ་བ་ཞིག་ལ་གནས་

ནས། ལུས་ངག་གི་མི་དག་ག་བདུན་ཅིག་ཆར་སྤོང་བ་དག་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོམ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་གཅིག་ཁོ་ན་སྤོང་བ་དང་། ལྟ་ཁོ་ན་སྤོང་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་སྤང་བུ་བརྒྱད་སྤོང་བའི་སྤོམ་པ་དག་མི་སྤོང་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡིད་མི་དག་གི་མེས་ས་པ་དང་ལྟ་ཅིག་ཏུ་དག་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་སྤངས་པའི་ཆོ། ལུས་ངག་གི་བདུན་དང་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སེམས་པ་འབྱུང་ཡང་། བརྒྱད་དང་ལྟ་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱིར་སོ་ཐར་སྤོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་དག་ག་མི་སྤོང་
 པ་དང་། བྱེད་པར་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་དག་ག་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པར། མི་དག་ག་བདང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། དག་ཚུལ་དང་དག་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ། ཞེས་མཁའ་པ་ནི། སོ་ཐར་སྤོམ་
 པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལྟ་སྤོང་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་འཕགས་ཤིང་། གྲུབ་ཅིན་པའི་ངོ་བོ་གྱིས་དེ་དང་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སེམས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་བྱུང་ཡང་། སྤོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ག་ཡིན་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་དེ་སུ་
 ཞིག་གི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། སོ་ཐར་སྤོམ་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེ་ན། སོ་ཐར་སྤོམ་པ་དང་ལྟ་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འོ། །རིག་བྱེད་དེ་ཡང་དག་ག་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ཀུན་སྤོང་གི་དག་ག་པར་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། དག་བསྟེན་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་ཆོ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དག་ག་བདང་དུས་མཉམ་དུ་

42.

५३५. पञ्च. पा. १५

[illegible]

བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་མིན་དང་བར་མ་ཆེ་འཕེས་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་འཕྲོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཕྲོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་སྒྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ན། དེ་ན་དེའི་སྒྱུར་བ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 ལས་བྱེད་ནས་འཆི་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩས་དང་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བ་མེད་ལ། རྩན་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱེ་བེན་པའི་ཕྱིར། དག་གི་གཉིས་མེད་དོ། །བརྒྱབ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལ་
 རི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཞི་འཕེས་པ་དེ་དག་གི་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱུལ་བར་གཉིས་པོ་དེའི་གཉིན་པོ་སྐྱེ་བས་བྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི་དེ་ན་གཉིན་པོ་གསུམ་ཡོད་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །ཞེས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་འཛིན་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་བྱངས་ཟེན་པ་ལྟར། དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད་དང་། དཔྱུལ་བ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འཆི་འཕེས་པའི་ཆོ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་དགོ་རྩ་མཆོམས་འབྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། དཔྱུལ་བའི་རྟོན་ལ་སྒྱུར་ངན་སོང་དང་། བྱེ་བྲག་དཔྱུལ་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེར་མི་དགོ་བའི་གཙོ་བོ་དག་མངོན་དུ་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། དེ་ན་དེ་མེད་པར་ནི་མ་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་
 དུ། དཔྱུལ་བ་ན་ནི་དགོ་བའི་གསུམ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གཞོད་སེམས་ཆོགས་རྩལ་རྩམས་གཉིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་སམ་དེས་ཀུན་ནས་སྤང་

༡༡། བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལས་དེ་ཡང་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ནས་ནི། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གཞུང་དུ་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་དག་ཏུ་ནི་མི་གཏོགས་སོ། འདྲ་བཞིན་དུ་དཔྱུལ་བའི་
 ཏེན་ལ་བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡང་། རང་རེའི་སྟོན་པ་སྟོན་དཔྱུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲན་པར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། གྲོགས་ལ་ཕན་སེམས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་མཐུ། དེས་
 ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་བདུན་པོ་དག་གི་ནང་དུ་ནི་མི་གཏོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔྱུལ་བཅས་སྐྱ་མི་སྟན་མ་གཏོགས། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དཔྱུལ་བར་ལོག་ལྟ་མཛོན་དུ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དཔྱུལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟར། ལས་གང་ཞིག་བྱས་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེས་པ་ཤེས་ན་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་
 སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་། སྐྱ་མི་སྟན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ། དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟན་པ་ནི། གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེར་དེའི་གཏོན་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བ་གཞན་དུ་གཏོན་པོ་ལྟན་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་དག་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཆོ་རབས་

སྒྲུ་མར་བྱུང་བ་ནི་བཏང་བེན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་ན་པའི་རྟེན་ལ་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྱ་བ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་དག་ཇི་བཞིན་པ་ཡོད་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེ་ན་བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྱ་བ་དག་ཡོད་པ་ནི། དགོ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བྱེད་པར་ནི་བཤད་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རྩིང་པ་ནི་གཏང་། གསར་པ་ནི་བྱེད་དགའ་བའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གྱི་གསུམ་པོ་ནི་ལྷན་ཡང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར། བདུན་པ་དག་འབྲུལ་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཀུན་སྟོང་དུ་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་གསུམ་མེད་ན་ངན་འགྲོའམ་ཕེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མོད་གྱི། ངན་སོང་འཕེན་ཇོགས་སུ་གྱུར་པའི་མི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་འདིར་བཤད་པའི་བརྩེ་པོ་དག་ཏུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལོག་གཤམ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་དག་བཞིན་ནོ། །ཡང་། འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགོ་བརྩེ། ཞེས་པར། དཔྱུལ་བར་དང་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་ན་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ན་མི་དགོ་བརྩེ་ཆར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ས་ཡོད་དོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ། དུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ལྷའི་འགྲོ་བར་ནི་མི་དགོ་བ་བརྩེ་བར་མས་བསྐྱས་པས་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འཆད་གྱི། སྟོམ་མིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡོད་པར་མི་འཆད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟམ་མ་ནིང་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་ན། མཆོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། སྟོམ་མིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་ཇི་

ཐ

ཐ

ཐ

ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲེལ་པར། གཤམ་ཏེ་ཡང་ལྟས་ལྟ་མི་གསོད་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལྟ་ཡང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱིས་མགོ་དང་ཆེད་པ་དག་བཅད་ནས་འཆིའོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ནས་དག་བའི་ལྟ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དག་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། ཆེད་དང་མངོན་སུམ་གྱུར་སྒྲོན་ས། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། ཆེད་པས་བདུན་ཡོད་ལྟ་བཅས་ན། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་
 ཀྱང་། །ཞེས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་དག་གི་དག་བའི་ལས་ལམ་བདུན་ལྟར་པར་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་དག་གི་སྟོང་བ་བདུན་ལྟར་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། །ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་བྱངས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྒྱུངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་པའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་རྣམས་མ་བྱུང་ན་ལྟར་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་
 འདས་པ་དང་ལྟར་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟར་བ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བྱང་མ་འོངས་པ་དང་ཡང་ལྟར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ལྟ་ཚུལ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་ལྟར་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟར་པའི་མ་འོངས་པ་དེ་ནི་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཁམས་འོག་མ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་

པ་ནི་སྤྱི་སྐད་དོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་གཟུགས་ལམས་སུ་རིམ་པར་སྐྱེས་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ། ཇི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ས་གང་གི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་རྟོན་དེ་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེས་གྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གྱུར་པའི་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཉིད་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་བུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། འགྲེལ་པར། གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་འཕགས་པས་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་བྱིས་ས་སྐྱེད་དེ་འདས་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །ས་ལྡ་ཆར་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འདས་པའི་ལྡན་རྩྭ་ལ་ས་རེ་རེ་བ་
 དང་། མ་འོངས་པའི་ལྡན་རྩྭ་ལ་ས་ལྡ་ཆར་ལ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་བ་བདུན་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་པ་འདས་མ་འོངས་དང་ལྡན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་
 གཏན་སྒོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་ཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྡན། །ཞེས་འཆད་དགོས་ན། སྐབས་དེ་ན་
 མ་ཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྤིང་དམ་ཞེ་ན། རྟོན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་ན་ཡོད་དེ། ཐམ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་

༡༡། ཡང་ན་མ་གྱི་ཆེ་ན། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དག་ནའོ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་སྒྲོམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་མེད་དོ། །འོ་ན་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སེམས་ལ་འཆད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་
 པའི་འོག་ཏུ་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱུ་མ་ཐུན་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་འདོད། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱེན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པ། དགོ་བ་ལ་
 བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་། །འདིར་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། །དགོ་བ་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། །འདིར་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་མི་དགོ་བ་
 རྒྱུ་འབྱེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་པ་དག་ཡིན་ལ། །དགོ་བའི་བདེ་འགྲོ་ཉིད་དོ། །མི་དགོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཐུན་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དང་། །ངན་འགྲོ་འཁྲུག་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་ཅིང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་གཉིས་
 ཀའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བར་རིགས་པས་འགྲུབ་ལ། །དགོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཐུན་དང་བདག་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲིན་པ་དང་། །བདག་པོ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། །རྒྱུ་མ་ཐུན་ནི་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་

630

༡༡། །གལ་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟོན་ལ་ཆོ་བ་ལྷན་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན། ཆོ་འདིར་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་དུ་འགྱུར། ཞེ་ན། དེ་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཉིད་དེས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྦྱོར་
 ཡིན་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་གནས་པ་ལ་ནི། ཆོ་འདིར་བྱས་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་པ་ལས་རྒྱུ་མཐུན་དུ། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྦྱོར་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གོ་དོན་མ་འབྲུལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་
 དགོ་བས་འཕངས་ཤིང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་མི་དགོ་བའི་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩྭ་ལ་བྲིས་སའི་གཞུང་བ་དེའི་ཆོ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྦྱོར་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཉིད་དུ། སྦྱོར་པ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་
 སེམས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ཆོ་བ་ལྷན་གྱི་ལས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་ནི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སོ་སོ་བཏིད་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པའི་རྩྭ་ལ་འགྲུབ་པ་ནི། ཇི་བཅས་སྦྱོང་བའི་ལམ་དག་གི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྩྭ་ལ་ནི། གོང་དུ་གནས་གཉིས་པར་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་འགྲུབ་པ་ལས་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་སྦྱོང་གོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ནི། འདི་ལྟར། རྣམ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ཟག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་གཅིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྦྱོར་པ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་

འབྲས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ས་གཅིག་པ་དགོས་ཤིང་། ཟག་མེད་ལ་ས་གཅིག་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་ལས་དམན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུར་འབྲོ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པས་མ་བྱལ་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པས་བྱལ་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྤྲུའི་བ་དགོས་ཀྱང་། འབྲས་བུར་མ་བྱད། རྒྱུ་ལ་ཡང་མ་འོངས་པ་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཛོགས་པ་ལ། གཉིས་པོ་དུས་མཉམ་པ་འཇམ། མི་མཉམ་ཀྱང་ཆོས་གཞན་
གྱི་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་པོའི་འབྲས་བུར་འཛོགས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུར་འཆད་རྒྱུ་དེའི་སྤོན་ལ་སྤར་བུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དངོས་པོ་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀའི་གཞི་
མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་དུག་པོ་གང་ཡང་ཅི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པས་བྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་འདིར་སྤྲོད་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། སྤྲོད་བའི་ལམ་ལ་ནི་
སྤང་བྱའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་མཐུ་མེད་པས་བྲལ་འབྲས་འཛོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་ལམ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུར་འཛོགས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སེམས་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱའི་ཐོབ་པ་གཅོད་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱུར་པའི་སེམས་

༡༡། །པ་དག་སྤྱིད་པས་སྤྱོད་བའི་སྤྲོམ་པ་ཡང་འཛེག་ལ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ནི་དེ་དང་དེ་དག་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་ལྷོགས་མེད་ལ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དེའི་བྲལ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་
 བྱེད་འབྲས་ནི། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དག་སྟེ། མ་ཉམ་གཞག་ཏུ་རིགས་མཐུན་ཞིག་དགོས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྱིན་མི་འཕེན་པའི་དོན་ནི། རྣམ་སྤྱིན་དེ་འབྱེན་པ་ལ་
 ནི་ས་དེར་སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྤྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྤྱང་བ་མི་སྤྱིད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོག་
 གཙོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྤྱོད་བ་ནི་དགོ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་སྦྱོར་བ་སྤྱོད་བ་དགོ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་དངོས་གཞི་སྤྱོད་བ་དགོ་བའི་དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་སྤྱོད་བ་འཇུག་ཏུ་ལག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོག་གཙོད་སྤྱོད་
 བའི་སེམས་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སུ་འཛེག་རྒྱ་དེ་སྤྱོག་གཙོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱིན་འབྱེན་བྱེད་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་པ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་སྤྱིན་དེ་ཚོ་གསུམ་བྱེད་དང་། དགོ་བའི་

དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གཞག་གོ། །མཐུག་གི་བྱེད་པར་མང་ཉུང་དང་དྲག་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་ཚེགས་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བར་མ་གཉིས་
 ལྷུ་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་པར། ད་ལྟར་བས་ད་ལྟར་བ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་སྟོབས་ལས་གང་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྲུང་བྱུངས་ཀྱི་
 སྐྱ་ལག་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་ན། ད་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་ལ་སྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་འཛོལ་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ། སྐྱེས་ཟེན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེས་དགོས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་
 མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མ་འོངས་པའི་གོ་ས་དེ་ན་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཛོལ་ཀྱང་། མ་འོངས་
 པའི་ས་ན་ཡོད་པའི་མི་དག་བ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་བར་མི་རུས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སང་ཕོད་ཀྱི་མི་དག་བ་དང་། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་སོང་གཉིས་ད་ལྟར་བའི་དུས་འདིར་སྐྱ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོལ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས། མི་སྟོབ་

༡༡། །པའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྟེས་བུ་བྱེད་འབྲས་མི་རྩི་བ་ནི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་ཡིན་ལ། གཞན་དེ་ཡང་གང་ཞེན། མི་སྟོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེས་བར་དུ་ཆོད་པའོ། །ཡང་
 མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེའི་ཆོ་བཤམ་བའི་འབྲས་བུ་མ་བཤད་པ་ལ། འོན་མི་སྟོབ་ལམ་དུ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབ་པ་སྟོང་བ་དང་། དབང་བརྒྱལ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྟོབ་
 པའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤམ་བའི་འབྲས་བུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་ན། ཉམས་པ་དང་པོ་མེད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབ་པ་སྟོངས་པའི་འགོག་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉོན་པོ་ཞི་གནས་
 ཡིན་གྱི། དེས་དེའི་ཐོབ་པ་གཙོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། མི་སྟོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་མི་འཆད་ལ། ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྟོབ་པ་སྟོང་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་
 སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཟད་དང་མི་སྟོབ་པའི་སྟོ་ལྷ་མིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་མི་ཤེས། །དེ་ཆོ་དེ་མི་སྟོབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་མི་སྟོབ་པར་བཤད་ན། མི་སྟོབ་པའི་
 ལམ་བཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་མི་སྟོབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཅི། ལས་གཅིག་གིས་སྟོབ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་དུ་མ་ཡང་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དུ་མས་ཀྱང་སྟོབ་གཅིག་འཕེན་ཏམ། འོན་སྟེ་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན། ཞེན་

ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་ན་ལས་དུ་མ་ནི་རྣམ་སྟིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུ་དེ་དུ་མ་གྱུར་ཆད་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ནི་ལས་དུ་མ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རི་མོ་མཁའ་གྲིས་རྒྱ་རིས་གཅིག་བཏབ་པ་དེ་ཆོན་དུ་མས་ཚྲོགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། མིར་མཆུངས་གྲང་། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་དང་། ཚུགས་དང་། བོང་ཆོད་སོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་
 བྱེད་པར་ནི་ཚྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་དང་མང་པོས་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན། འདི་ཡང་ལུས་དག་གིས་ལས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཆོ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་པ་གཅིག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་
 པ་རིག་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་ཚྲོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགོ་བ་ཡིན་ན། དེས་རྣམ་སྟིན་བདེ་འགྲོའི་རིས་མཐུན་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ལ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་སྟིང་
 པ་ན། གསུམ་ཀས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཚྲོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དགོ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ན་ཡང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གི་དབྱེ་བས་ཚྲོགས་བྱེད་མང་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན། ལས་དེ་བེམ་པོར་གྱུར་པ་དག་འཕེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་སེམས་པ་ཁོ་ནར་
 དེས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དང་མཆུངས་པར་ལྟན་པ་ནི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་འཕེན་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་དེའི་རྒྱ་ནི་མིན་ཏེ། ཚྲོགས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར། འོ་

༡༡། རྣ་སེམས་པའི་ལས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་པར་སྟོམས་འདུག་གཉིས་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སོ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་སེམས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །འདོད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་འང་མིན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། ལས་དང་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རིས་མ་ཐུན་འཕེན་བྱེད་ལ་ཚོར་བ་སོགས་སྤིང་པས། འཕེན་བྱེད་ལ་ལས་གྱི་མ་བྱུང་ཅིང་། གཟུགས་ཅན་དག་འཕེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་ན། ལུས་དག་གི་ལས་རྣམས་རིས་མ་ཐུན་འཕེན་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་མ་བྱུང་ཏེ། དེ་རྫོགས་བྱེད་དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་འཆད་པས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་འཆད་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤམ་ཆེན་ངན་འགྲོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 དང་། སྒྲིམ་སྒྲིན་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་པ། ལུང་ག་ཞན་ལས་ནི་སྦྱིར་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། དེས་བསྐྱུང་བའི་ལས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲིབ་དང་། ལས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པར་བཤད་
 མོད། འདིར་སྒྲིབ་པར་འཛོག་བྱེད་ནི། ཉོན་དེར་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་མཚན་གཞི་རྒྱ་རུང་དུར་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཆེ་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བར་བར་མཚམས་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་མཚམས་མེད། ཅེས་བྱ་ལ། དེ་

ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པ་ལྟ་བུར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ལ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སུ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་། ཞེས་པས་ནི་ལྟ་པོ་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པར་བཤད་ལ། དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་འགྱུར་དང་། སྒྲིབ་བྱས་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་འགྱུར་དང་། མཆོམས་མེད་པ་མང་པོ་དང་
 ལྟན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་འགྱུར་དང་། ལུགས་འདིར་བརྟག་དགོས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྟན་ན་སྒྲུབ་བར་མ་ངེས་པ་དག་ཀྱང་བཤད་པས་སོ། །ལུགས་འདིར་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ན། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་
 མཆོམས་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བའི་མཆོམས་མེད་ལ་ནི་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སུ་མ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ནི་གནས་
 སྐབས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་ཉམས་པས་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ལུགས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འཆད་དགོས་
 པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སུ་མ་པ་འཆབ་བཅས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འཆབ་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དག་བྱེད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྒྲུབ་པས་རྟོན་དེ་ལ་དབྱ་བཅོམ་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་

༡༡། །ལྷ་བྱ་ནི་ཕལ་ཆེར་འཆབ་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དག་བྱེད་མེད་ཀྱང་། དེའི་རིགས་པས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་འཆབ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ལ་དག་བྱེད་མཐུད་ཀྱང་། མཆོམས་མེད་ལ་མ་མཐུད་པས་སོ། །ཞེན། མ་མཐུད་པར་མི་འགྲུབ་ཏེ། དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷ་གམ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོད་པ་སྒྲིག་པར་རུས་ལ། འདིའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོ་ནི་འོག་ཏུ་དཔུང་པར་བྱའོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་རྫོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། ལས་ཆེ་བའི་དོན་ནི་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཉོན་པོའི་གོ་སྐབས་མ་རྟེན་ལ། རྫོ་བ་ནི་ལྷགས་དྲག་པོ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་འགའ་མི་འབྱུང་བས་གཉོན་པོའི་སྐབས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་རུས་སོ། །རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། དན་སོང་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྷོག་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེར་ནི་དཔྱུལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྷ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག་ ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འོན། འཕགས་ལམ་སྒྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་སྐབས་འདིའི་སྒྲིབ་པར་འཛོག་ན། དན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེ་ངེས་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོ་ང་དང་། ཁྱོད་གཤེར་དང་། བུད་མེད་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྲིད་པ་

བརྒྱུད་པ་མྱོང་ངེས་དང་། ཟུང་དང་མ་ཉིད་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་རྣམས་འདིར་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན་དེ་ལ་ངེས་འབྱེད་བཟོད་མཆོག་དང་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འཕགས་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། བདེན་མོད་ཀྱི། འདིར་དེ་དག་མ་བཤད་པ་ནི་ངོས་བཟུང་བར་སྒྲ་བ་དེ་དག་བཤད་པས། དེ་དག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་བ་ཅི་ཞེན། མཆོམས་
 མེད་པ་ལྷ་ནི་རྒྱ་ལྷའི་སྒྲོན་ས་ངོས་འཛིན་རྣམས་པའོ། །ལྷ་པོ་གང་ཞེན། གཞི་ནི་ཕན་འདོགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ངམ། ལྷས་ངག་གི་ལས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོངས། འགྲོ་བ་ནི་དཔྱལ་བའི་འགྲོ་བ། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར། གང་
 ཟག་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཁོ་ནའོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲིབ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་པས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ནི་མཐོང་མོས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ། ལས་ཀྱིས་ནི་ཆོ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ། ཉེན་མོངས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་
 གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་བསལ་ནི། འཕགས་པ་སྒྲོང་སྐྱེས་སུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སྒྲོང་སྐྱེས་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བྲག་བཞིན་ནོ། །ཉེན་མོངས་པ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 ཡང་། ལམ་ཕྱན་བརྟན་དང་། སོར་མོའི་འབྱེད་བ་ཅན་དང་། གཞུང་མཛེས་དག་འབ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་ལམ་ཉེན་དེ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་སྟེ། དེའི་རིགས་པ་མ་སྐྱེས་དག་དང་གཞུག་ཕུད་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བཤད་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་

ལྷོ་རྩེ་རྩེ་

ཨ

༡༡། ཁས་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་སྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དེའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་རྩུན་ནོ། །འདིའི་ངོ་བོ་འགྲེལ་པར། དབྱེན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
 བཤད་པ་ནི། རགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩུན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་སུ་འཛེག་པ་ནི། སྐྱ་བ་པོའི་དག་གི་རིག་བྱེད་པ་རོལ་པོའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ནས། རོན་གོ་བ་དེའི་ཆོན་ལས་ལམ་དངོས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །
 ཡང་བྱེད་བྱུག་ཏུ་སྐྱ་བ་སྐྱ་རབས་པ་ནི། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལུས་དག་གི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དྲང་སྟོང་ཡིད་ཁྲོས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་འབྱུང་བ་དང་། གསོ་སྟོང་གི་ཆོན་ལས་པ་དང་བཅས་
 བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྐྱ་བར་བྱེད་ན། རྩུན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞར་བྱུང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཡང་བརྟག་རྣམས་ཏེ། ལུས་དག་གི་ལས་གང་ཡིན་གྱང་། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེར་མི་འཆད་གྱང་། རིག་བྱེད་
 དེའི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་གཞིའོ། །གང་གིས་ཞེས་ན། ཡིད་ཀྱིའོ། །དེས་ན་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་མི་དག་བ་བདུན་དང་། དེ་སྟོང་བའི་དག་བ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ཞིང་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་བས་ན། ལས་དེ་དང་དེ་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་མནར་མེད་པའི་དབྱུལ་བ་

པཱ་ཆེན་པོ་མཆོག་པཱ་ཀའ་འབྲུམ་

སྤྱིང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་མཆོམས་མེད་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་། དཔྱུལ་བའི་འགྲོ་བ་ལན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །འོ་
ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷག་པས་གཞོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དག་སྤྱིང་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་ལ། མཆོམས་མེད་ལ་སྤྱིང་འགྱུར་གཞན་གཉིས་ཀྱང་གོང་དང་འོག་ནས་འཆད་
དོ། །དབྱེན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ལྟར་ན། དགོ་ཅུ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་དང་རྣམ་སྤྲིན་ལ་ལྟེ་ཡང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་གསུམ་ལྟེ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམ་སྤྲིན་ལྟེ་བར་གསུངས་
པ་དང་འགའ་ལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། དེའི་ལན་ནི་འགྲེལ་པར། མཆོམས་མེད་པ་རྣམས་ངེས་པར་མཛད་ནས་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོར་གསུངས་ལ། ལས་སུ་ངེས་པར་མཛད་ནས་ནི་ཡིད་གྱི་ཉེས་པ་གསུངས་ཤིང་། ལྟ་བ་རྣམས་
ངེས་པར་མཛད་ནས་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གསུངས་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཕལ་ཆེ་འཆི་བ་དང་། དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཀུན་ཏུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདིའི་དོན་ལ་
གཉིས་ཏེ། འཆད་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་ནི། མཆོམས་མེད་གྱི་ནང་ནས་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ལྟེ་བ་དང་། ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་ལས་ལྟེ་བ་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམ་སྤྲིན་ལྟེ་ཞེས་པ་འོ། །འཆད་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་

༡༡། བོ། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་དབྱེན་ལྷི་བར་བཤད། དང་སྟོང་ཡིད་ཁྱོས་པས་དརྩ་ཀའི་དགོན་པ་སྟོང་ས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཆི་བར་བྱེད་རྣམ་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་མེད་པས། དེའི་ཆ་ནས་ཡིད་གྱི་ཉེས་པ་ལྷི་བར་བཤད། མི་དག་གི་གཞན་གྱི་དག་གི་ཆུ་བ་ཀུན་དུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ལོག་ལྟ་ལྷི་བར་བཤད། ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མེད་གྱི། ངག་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱུས་ན། དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་རྩལ་རྩལ་སྤྲིན་པ། །ཁ་རྣམ་ཐོར་བ་ཆེར་འདོད། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་གི་ལ། །སྤྱིད་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དག་མི་དག་གཉིས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཆེ་ཤོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་ལྷི་བའི་ཆོད་གསུམ་ཀ་ཆོད་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཉམས་པས་དག་གི་ཆུ་བ་ཀུན་ཏུ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ལོག་ལྟ་ཆེ་ཆོད་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤྲོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ལོག་ལྟ་ཆེ་ཤོས་རྒྱུད་པས་མནར་མེད་སྟོང་བ་དང་། དེས་སྤྲོད་ས་བའི་མཆོམས་མེད་གྱིས་དེ་སྟོང་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་སྟོང་གི་ལྟ་བས་ནི་དེར་འཕེན་པར་བྱེད་ལ། དེས་བསྤྲོད་ས་བའི་མཆོམས་མེད་གྱིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེས་སོ། །འོ་ན་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྟ་གམ་དང་མཆོམས་མེད་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། བཅས་པ་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ་ལྟ་གམ་བྱུང་བས་བྱུང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་རྩལ་མ་བྱུང་སྟེ། མཆོམས་མེད་དུ་འཇིག་པ་ལ། དག་འདུན་བྱེ་བེན་པ་དང་། སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་ཡིན་པ་སོགས་

དགོས་ལ། ལྷག་མ་ལ། དགོ་འདུན་མ་བྱེ་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། ཡུལ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ལ་ཡང་། སྟོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 བཅས་ལྷན་དགོས་པ་དྲུག་གི་མཆོམས་མེད་ཅན་ཞིག་ བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བའི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་བཅས་འགལ་རྒྱུ་མས་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་བའི་ལྷ་བའི་མ་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ན་རྒྱུ་སྟོན་པ་ལ་མ་བྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེས་དགོ་བའི་ཕྱི་བ་བཅད་པས་བྱུང་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ན་ནི་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་མེད། མིན་ན་ནི་དགོས་པ་རྒྱུ་མ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅས་པ་ན་ཆོ་དེ་ལ་རྒྱུ་མ་པར་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །མཆོམས་
 མེད་ཅན་ལ་ཅིག་ཞེས་མ་ལའདྲ་དོ། །ཅི་ན། འོ་ན་དེ་འདྲ་དེ་ལྷ་ལྷིས་ཉམས་པས་སམ། ལྷ་བ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན། དང་པོར་ནི། མི་འདོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དྲུག་གི་མཆོམས་མེད་ཅན་ལ་དགོ་ཕྱི་བཅད་པས་བྱུང་ཅེས་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་ཁས་ལེན་ན་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་ལའདྲ་པས། ཆོ་དེ་ལ་རྒྱུ་མ་པར་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དགོ་འདུན་དྲུག་ཕྱིར་རྒྱུ་བ། །ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་པར། དགོ་འདུན་འབྱེད་ན་ཇི་སྟོན་སྟོན་མ་འདུམས་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ་དང་། ཟག་པ་བྱེད་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་མ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་ལྟགས་ལ་

༡༡། །དགོ་འདུན་འདུམས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་དེའི་གོགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་འདིའི་ལན་ཇི་ལྟར་ལྟོན་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། དགོ་ཅུ་མ་ཆད་པའི་མཆམས་མེད་ཅན་ཆེ་དེ་ལ་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་གཅིག་བཤད་པས་
 སྒྱིར་མཆམས་མེད་དང་། བྱེ་བྲག་དབྱེན་གྱི་མཆམས་མེད་ལ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མ་བྱུང་བོ། །འོ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བྱེ་བའོ་དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས། དབྱེན་གྱི་མཆམས་མེད་ཅན་ཆེ་དེ་ལ་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་བྱུང་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེན་གྱི་མཆམས་མེད་ཅན་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་དག་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མཆམས་མེད་ཅན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་གྲོལ་བ་སྤིད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཇི་སྐད་དུ། མཆམས་མེད་སྒྱིར་བ་བྱས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་སྤིད་
 ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། སྒྱིར་བ་དེ་ལས་མ་ལོག་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲེལ་ལས། མཆམས་མེད་པའི་སྒྱིར་བ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་མ་རྒྱེག་པར་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདིའི་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་ཞེས་མོར་བསམས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆམས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བྱས་ནས་ནི་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱེག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་
 དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་བཤད་ལ། འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་གི་སྒྱི་སྐད་ཡིན་མོད། ཞེས་མོར་ན། འདིར་འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པས། མཆམས་མེད་ཀྱི་སྒྱིར་བ་

བྱས་ནས་མ་བརྒྱུག་པའི་རྟེན་དེ་ལ། དེས་འབྱེད་ནས། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་གི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བཤད་པར་ནི་གཤོན་མི་བྱ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཆེ་སྒྱུར་བ་དེའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན། མཐར་ཐུག་གི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་
པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་མཆོམས་མེད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བས་བསྐྱབ་པའི་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
ན། ལས་དེ་སྒྲོང་བར་དེས་པའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་ན། དེ་དུས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན། དེའི་
ལེས་བྱེད་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མཆོམས་མེད་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ། །འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས། །ཞེས་འདོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། སྒྱུར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གཞི་
མི་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་ན། འདི་ལྟར་མཆོམས་མེད་སྒྱུར་བ་མ་ལོག་པར། འཕགས་ལམ་སྟིད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དཔྱལ་བ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་དེས་ཀྱི་ལས་ལ་གོགས་
བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདུན་པ་ལོག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟགས་པ་ན་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་དཔྱལ་བ་ཡིན་པར་མ་དེས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཕལ་པའི་རྟེན་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱས། དེ་མ་ལོག་པར་ཕྱིར་འོང་དུ་སོང་།

ཐ

ལྷ

རྒྱུ་བཞི

༡། །བའི་རྟེན་དེ་ལ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ན། ཆོ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ་ནི། འདོད་པར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཏན་
 ཆོག་པ་ནི། བཟོད་པ་ནས་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མོངས་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་ན་ལས་དེ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤོང་དགོས་ཏེ། ཡུལ་འཕོ་བ་ན་བྱུ་ལོན་པ་ལྷང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཤུགས་བསྟན་གཏིས་པ་ནི། མཆོམས་མེད་དུ་མི་གཏོགས་པའི་
 དགོ་བའི་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གང་བྱས་པ་དེ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྲིད་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་གཞི་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་
 བྱེད་པ་པོ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེར་འདོད་པའི་མི་དགོ་བ་དག་དང་བཅས་པས། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་པོའི་ཡང་དངོས་གཞི་འབྱུབ་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་རུང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་
 ནས། བཟོད་དང་ཕྱིར་མི་འོངས་དག་བཅོམ། །འཐོབ་པ་ལ་གོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་པར། ངན་སོང་སྤོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས། ངེས་འབྱེད་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་དང་། འདོད་པར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 །ཁམས་གསུམ་གང་རུང་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་བཤད་ལ་དེ་ཡང་གོགས་དེ་མ་སྦྱངས་ན་དེ་དག་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་འཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གོགས་དེ་དག་རྟེན་དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་དེ་དག་

མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་སྲིད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོགས་བྱེད་པའི་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་བཅས་པའི་དྲོད་ཅེ་བ་ལྟ་བུས། བཟོད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བཅོམ་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་ན། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་སྒྱིར་བཏང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་གྱང་། སྐབས་དེར་བཟོད་པ་ལ་གོགས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་ཆོས་ལ་མནར་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཕོ་ན་བུ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་བཞུགས་མོ། །ལས་དེ་
 མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟོད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ན་གོགས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིན་གྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཅིག་སྲིད་པ་དེའི་ཆོ་ན། ལས་དེ་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་གྱང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པར་སོང་། དེར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བཟོད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མ་རུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་གཉིས་ལ་འང་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་ལོ། །ཤུགས་བསྐྱར་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི། ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་གྱང་མཆོམས་མེད་
 ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་སྲིད་ཅིང་། དྲོད་ཐོབ་གྱང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་སྲིད་པས། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཕལ་ཆེར་སྟོང་བ་ཡང་སྲིད་མོད། སྲིད་པ་དེ་དག་གི་ནི་བཅོམ་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར། འདོད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོམ། བསམ་གཏན་ལ་
 བརྟེན་ན་ཡང་ཞི་གནས་ལ་ཡིན་གྱི། ལྟག་མཐོང་ལ་ནི་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲ་ངེས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་སྒྱུར་ལོག་པ་ནི་མི་སྲིད་པས། རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་ངེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཆོམས་འབྱུར་བར་བྱེད་

ལྟེན་པ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ས་དེའི་
 འདོད་ཆགས་གཏན་བྱལ་བྱིར། །རྣམ་སྦྱོན་དེས་པ་གང་ཡིན་པ། །མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དྲོད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་
 བྱིར། ཡང་མཆོམས་མེད་ཅེས་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྣམ་སྦྱོན་སྦྱི་བར་བཤད་ན། དགོ་ཅུ་ཆད་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོམས་འབྱོར་སྤིད་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་འདག་པ་གཅིག་སྤིད་པའི་བཤད་པ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཅུ་མཆོམས་སྦྱོར་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མི་འབྱུལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་དགོ་བའི་ཅུ་བ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཞིན་དུ་རྣམ་སྦྱོན་དཔྱལ་བ་སྦྱོང་བ་མི་འགལ་ལ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱུང་ན་དེའི་རྣམ་སྦྱོན་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན། དཔྱལ་བར་སྦྱི་བའི་བར་སྤིད་དུ་དགོ་ཅུ་མཆོམས་འབྱོར་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །སྦྱིར་ནི་ལོག་ལྟ་རྒྱུད་པས་རྣམ་སྦྱོན་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་དང་སྤིད་པ་སྦྱོན་དུ་མ་སོང་བར་སྦྱི་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་བསྐྱུང་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྦྱིར་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཆར་སྤིད་མོད། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱོས་ནས། དཀྱུས་མ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་

དེའི་བྱེད་པ་པོ་ནི། བྱིམ་པ་དང་དགོ་སྟོང་མ་ལ་སོགས་པར་མི་རུང་བས་ན། དགོ་སྟོང་ངོ་། །ལྟ་བ་སྦྱད་པ་དང་སྦྱེད་པ་སྦྱད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟེ་ལྟ་བ་མ་སྦྱད་ན་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པས་ལྟ་བ་ལོག་པར་སྟོན་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། སྦྱེད་པ་ཁོ་ཚུ་ལ་བྱིམ་ས་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་སྦྱད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ལྟ་སྦྱད་དེ་ནི་མི་ལྡན་པ་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དགོ་ཅུ་ཆད་ཟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟེན་ན་ཚུ་ལ་བྱིམ་ས་དང་ལྡན་པར་འགལ་བའི་བྱིར། འགལ་མོད། དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚུ་ལ་བྱིམ་ས་ཉམས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོག་མི་བཅན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་བའི་ཆད་གང་ཞེ་ན། སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །བྱེ་བའོ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དེ་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན་དེ་དག་སྦྱིར་སྦྱིག་པའི་ལས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལོག་ལྟ་སྦྱེས་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྱེད་པོར་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་བྱིར། བྱེ་བ་ཅམ་སྦྱིག་པའི་ལས་མ་ཡིན་གྱང་། བྱེ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཇི་སྟིང་འདུམས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟིང་དུ། བསམ་གཏན་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་བཏོན་དང་། སེམས་པའི་ལས་རྣམས་གྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྟ་དང་། གྱུ་དང་། མིར་སྦྱེ་བའི་འགྲོ་བ་ཡང་འབྲུགས་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི། དགོ་འདུན་སྟོགས་གཉིས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བ་དེ་ཡུན་ཇི་ཅམ་དུ་གནས་ཤེ་ན། དེ་ནི་མི་གནས་སོ་ཞེས་པ། ཞག་གཅིག་

ཨ

ཨ

ཨ

༡༡། ཁོང་བར་ནི་མི་གནས་ཏེ། བཅ་ལང་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདུམ་བྱེད་མཆོག་ཟུང་ཅིག་ཕྱོད་ནས་སྤུམ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མ་དུམ་པ་དེའི་རིང་ལ་ནི། ཕྱོགས་སོ་སོའི་དགོ་འདུན་དག་ལ་ངེས་འབྱེད་དང་། དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། ཆགས་བྱལ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་དག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །དུམ་པ་དེའི་ཆོ། འབྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱོད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལོག་པར་ལྟ་བས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་བཅད་
 པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཕྱོགས་སྤྱོད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ན་ནི། དགོ་འདུན་མ་དུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱེད་པ་པོ་ལྟ་སྦྱོན་ཉིད་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་སྦྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྤུམ་པའི་དོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་ཞེ་ན། དགོ་སྦྱོང་
 ལྟ་སྦྱོན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཕྱོགས་སྤྱོད་གཅིག་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། བྱེ་བ་མ་དུམ་པའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ། ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མི་གཏོགས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཉིད་མི་འཐད་དོ། ཅི་ན། དང་པོ་འབྱེད་པའི་ཆོ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱེ་བེན་པ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཅན་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དགོ་འདུན་རྣམས་ཇི་སྲིད་དབྱེན་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་སྦྱོང་བའི་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འབྱུང་བའི་དུས་དུག་ནི། འདི་ལྟར། དང་པོ་མཐའ་སྦྱོན་ཟུང་གཅིག་གི། །སྤྱོད་ལ་བྱུང་བ་

རོངས་པ་དང་། མཆོམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་དེ་དག་ལས། བསྟན་པའི་སྟོན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྟོན་དང་། ལྟ་བའི་སྟོན་ནོ། འདྲ་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 པའི་ཆོ། དགོ་སྟོང་བཟང་སྟོན་ལ་ཕམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ནས་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་སྟོན་ནི། དགོ་སྟོང་འཆི་ལྟས་ལ་སྟེག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ན་ཡིན་ནོ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འདི་ཡང་། གང་གི་བསྟན་པ་ལ་འབྱུང་
 བའི་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རེའི་སྟོན་པ་འདི་མཛོན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། དྲང་སྟོང་མཛོན་པར་ཞེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་གི་འཁོར་ཕྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པས་སོ། འདིར་དབྱེན་གྱི་ལྟ་གམ་དང་མཆོམས་
 མེད་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་དེ། ལྟ་སྟོན་ལ་མཆོམས་མེད་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ལྟ་གམའི་བཅས་པ་མ་མཛད་ལ། བསྟན་པ་འདི་ལ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་ལན་གཉིས་པ་གཞན་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོམས་མེད་ལྟའི་ནང་ནས་ཆེས་ལྷི་བ་ནི་
 དབྱེན་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པ་ནི་ལྷི་ཞིང་། དེ་ནས་དབྱུང་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ནས་ཡང་བ་ནི། ས་བསང་མཆོམས་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་ཁྲག་འབྱེན་པ་འདི་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་
 འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་ལམ་གྱི་སྟོར་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྟེན་པར་སེམས་ལ་མིན། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། གཅིག་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྟོར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་མི་

ཨ

ཨྲ
ཨྲཱུ
ཨྲཱུཾ

ཨྲཱུཾ། རྩི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། འདས་ན་ངོ་བོ་ནི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ངོ་བོ་རྩེ་གསུམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཀུན་སྒྲོང་ལྟན་ཅིག་པའི་
 མེམས་པས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། འདི་ཡང་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་ལས། བཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། གཅིག་ནི་དག་གི་ལས་སུ་གཞག་ལ། ལྟ་ལས་བཞི་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་དང་། གཅིག་ནི་སྦྱར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། ཡང་མཆོམས་མེད་
 གསུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་འབྱེད་པར། རྟེན་གཅིག་ལ་མཆོམས་མེད་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་དེས་པར་བབྱུང་ན་སྦྱར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ལ་དོགས་པའི་སྒྲོ་ཡང་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་དུ། སྒྲོན་གྲོང་བྱེད་སྒྲོ་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡུད་ཏུ་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ། རང་གི་བུ་སྐྱ་ཅན་ཞེས་པས་གཤེད་མ་བཤེད་ནས་བསང་པ་ན། བསང་འཕྲིན་དུ་སྤྲིངས་པ་ནི། མོང་ལ། སྐྱ་ཅན་ལ་བྱོད་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། བ་བསང་པ་
 དང་། དབྱ་བཙོམ་པ་བསང་པའོ། ཞེས་སྤྲིངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མཆོམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། མཆོམས་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱོད་པ་སྦྱེད་དུ་གཙུག་པ་ཡིན་ཏེ། བཟིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དབྱ་
 བཙོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་བསང་པའི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་དོ། ཞེས་འབྱོད་པ་སྦྱེད་དུ་གཙུག་པའོ། འདོགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བ་ལ་དོན་གཙོ་མི་ཆེ་ན། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་དབྱ་བཙོམ་པ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསྐྱུན་པ། དེའི་འོག་ཏུ་དབྱ་བཙོམ་པར་

ལྷུང་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ན་ཡང་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། མཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསད་ན་ཡང་མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་བསད་དོ་སྟུམ་དུ་རྟེན་ངེས་པར་བབུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཡང་། ལྷ་སྦྱིན་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་བསད་པའི་དངོས་གཞི་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་ངེས་པར་
 བབུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོག་ཆགས་འདི་སུ་ཡིན་ཀྱང་བསོད་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ནི་རྟེན་ངེས་པར་བབུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷ་སྦྱིན་ཡིན་ན་གསོད་ལ། མ་ཡིན་ན་མི་གསོད་པའི་བསམ་པ་ནི་རྟེན་ངེས་པར་མ་བབུང་བའི་དོན་དུ་
 འཆད་པའོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ནི། གང་ལ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བའི་ཉེས་ལྷུང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པ་ལ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཀྱང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྟོག་གཙོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཏུ་འདམ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གླུ་བས་འདིར་གདགས་པ་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོན་དུང་གིས་སྦྱོན་དུང་བཏང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་
 ཅིག བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསོད་ལ་གཞན་གསོད་དུ་མ་གཞུག་ཅིག ཅེས་བྱས་ན། གཉིས་ཀ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་ལྷན་པར་མི་འགྱུར། སྟུམ་པ། བདག་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་

༄༅། །ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེ་གཞན་གསོད་དུ་བཅུག་ན་ནི་ཕྱི་མ་ཞོས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་གྱི། སྤྲུམ་ཞོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེ་བདག་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་ཀམ་བསད་ན་ཡང་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་ཞོས་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་དང་ལྷན་གྱི། སྤྲུམ་ཞོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུམ་དུང་གིས་སྤྲུམ་དུང་བཏང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་ཅིག གཞན་གསོད་དུ་ཆུག་ལ། བདག་ཉིད་གྱིས་མ་གསོད་ཅིག་ཅེས་བྱས་ན། གཉིས་ཀམ་མཆོམས་མེད་དང་ལྷན་ནམ། ཅིག་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་དང་ལྷན། སྤྲུམ་པ། གཞན་ཁོ་ན་གསོད་དུ་བཅུག་ན་ནི་གཉིས་ཀམ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་བསད་ན་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀམ་བསད་ན་ཡང་ཕྱི་མ་ཞོས་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུམ་དུང་གིས་སྤྲུམ་དུང་བཏང་སྟེ། སོང་ལ་མ་གསོད་ཅིག བདག་གཞན་གཉིས་ཀམ་སོད་ཅིག ཅེས་བྱས་ན། གཉིས་ཀམ་ལྷན་པར་འགྱུར་རམ། གཅིག་ལྷན་པར་འགྱུར། སྤྲུམ་པ་གཉིས་ཀམ་བསད་ན་ནི་གཉིས་ཀམ་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་རུང་རེ་རེས་བསད་ན་ནི་ཕྱི་མ་ཞོས་ཁོ་ན་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པར་སྒྲུང་ལ། དེར་འབྱུང་བའི་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི། གཞུང་འདིར། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནམ་སྤྲུམ་དུ་དོགས་ལ། བརྟག་པ་དང་པོའི་རིགས་པས་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་རྫོགས་པའི་ལས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། གང་ལ་བཅོལ་བ་

དེ་ཉིད་གྲིས་བྲས་པ་དགོས་ཀྱི། དེས་ཀྱང་གཞན་ལ་བཅོལ་ན། དངོས་གཞི་འབྲུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཉེ་བའི་མཆམས་མེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་ཀྱི་བསྐྱེལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་
 དུ་ཆོག་ས་བསོགས་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྐྱབས་གང་དུ་ཆོག་ས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་གྲིས་ཆོག་ས་པར་རུས་པས་སྐྱབས་ཀྱིས་དཔར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གཞི་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་
 བ་དང་། །དེ་གཞི་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཞིན། །ཞེས་པ། གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན། བྱ་བ་ཡང་ཡིན། གཞི་ཡང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་
 བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི། རྣམ་སྦྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་གྲིས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཡིན། རང་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་སེམས་འཇུག་པའི་རྟོན་ཡིན་པས་གཞི་ཡང་ཡིན། སྦྱིན་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ཀུན་ནས་སྦྱོང་
 བའི་སེམས་པ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་སོགས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་

ཐ

ལྷ

ལྷ

༡༡། །ཏེ། བྱ་བ་དང་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གང་དུ་འདང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བྱིམས་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་འདང་། བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བསོད་ནམས་དང་གཞི་ཡིན། དེ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཡིན། བྱམས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་སོགས་ནི། བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱམས་པ་གཞི་ཡིན་ལ་ཚོར་བ་སོགས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན་བྱམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་གྱི་ཚོར་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོན་པའི་སྦྱ་ནི། གང་གིས་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་
 པས་གཉིས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ཚེ་སྦྱེས་བྱུང་གི་ཡིད་
 གྱིས། །རང་གི་རྗེས་དག་སྦྱོན་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དག་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །སྦྱོན་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་གསུམ་ཀ་ལ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱོས་པ་ནི་རྗེས་སྐད་དང་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེར་བཞག་པ་སྟེ། ཅ

ལས་བྱུང་བའི་བྱིས་དང་། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ལ་བདུན་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་བའོ། །དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། མཆོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བའམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ་ཅེས་པར། དང་པོ་དེ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་ནི། སྒྲིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་པོ་གང་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་སྒོས་མཆོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པས་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་ནི། ཉེ་བ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། འཇིག་པས་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་པས་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྒྲིན་པར་འབྱུར་བས་སྒྲིན་པ་དང་། སྒོན་པ་མེས་ཀྱིས་སྒྲིན་པའི་སྒོལ་གྱི་སྒྲིན་པ་དང་། གྲགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་སྟེ་བདུན། བརྒྱད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱུང་གྱི་ཕྱིར་དང་། རོར་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འཁྱུལ་དང་། ཡོ་བྱུང་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ས་ནི་ཞི་ལྷག་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། གང་བ་སྟེལ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རོར་འདྲན་པས་རྒྱན་དང་། སེར་སྒྲུའི་ངྲིམ་འབྲུ་བས་ཡོ་བྱུང་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྦྱོད་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ས་དང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདྲན་པས་ན་དོན་གྱི་མཆོག་གོ། །ས་སྟེལ་ས་ནི། བདེ་འབྱོར་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན། ལོངས་སྦྱོད་མང་པོ་བྱུང་བས་ན་ཡོ་བྱུང་། ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཡིན་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པས་དོན་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

༡༡། །གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོན་པ་གཏོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། འདི་ལྟར། འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་། རང་པ་དང་ནི་ཆོས་སྦྱང་དང་། སྦྱོང་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞུང་དུ་མེད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ། ཆོས་སྦྱང་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་བཏགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྟན་པ་དག་གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་སྦྱོན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་
 སྟོན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པས་ཆོས་འཆད་པ་ནི་འཆད་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་བྱེད་དུ་བཤད་པས་ན་ཆོས་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་སྦྱང་བ་
 ནི། ཇི་སྐད་དུ། འགྲོ་དང་སྦྱག་བསྐུལ་ཕན་འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བྱང་འཕགས། །ཤེས་ཞིང་རྣམ་པ་གཞི་བཤད་པ་གང་དུ་བསྐྱེལ་ན། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་གུ་མ་རིག་པས་ལྟོངས་པ་རྣམས་ལ་
 །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྲག་པ་མེད་པ་མདོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དག་བའི་བཤེས་གཏེན་ཆེན་
 པོ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ལུགས་འདིར་སོ་སོ་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བ་མཐའ་དག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱང་། དེ་ལ་བྱིན་ན་ཡོན་ནི་གཞུང་དུ་མེད་པ་

ནི། བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སོ། །འོ་ན་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །དང་པོ་ལྷ་ཀླ་བྱབ་པ་ཡིན། །ཞེས། རྣམ་གཟིགས་གྱི་དུས་ཉིད་དུ་
བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་ཚོགས་པར་བཤད་ལ། །འཁོར་བ་འཇིག་གི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་རིགས་པ་ལས། །འོད་སྤངས་གྱི་ཡང་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱ་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱངས་མེད་གསུམ་ཚོགས་གྱང་། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་
མ་ཡིན་པས་ཤེས་ཟེར་ཡང་། དེའི་དུས་སུ་རང་གི་གདུལ་བྱར་འོས་པ་ཚུང་པའི་དུས་སྟིགས་མ་ལྷ་ཤས་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དག་མི་འབྱུང་བས། དེ་འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་འདིས་སྟོན་བྱངས་མེད་གསུམ་
ལས་ལྷག་པར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དེའི་ཆོ། སྟོན་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་ནས་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། བསྐྱལ་པ་དགའི་ཆོགས་འདུམས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེ་བྱངས་མེད་གསུམ་པོ་ཉིད་གྱི་སྟེང་ནས་བསྐྱལ་པ་དགའ་མ་ཆོང་བར་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བར། ཇི་སྐད་དུ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་
པའང་། །འཆད་རྒྱ་བ་ལ་ལུས་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་གྱི། བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེའི་ཡང་དམིགས་བསལ་ནི་བསྐྱལ་པ་དགའ་བཙུ་ཙུ་གཅིག་ལུས་པ་ན་འཕེན། །ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་དེར་གཞོན་ནུ་སོ་སོ་

༡༡། སྒྲུབ་པ་ལས་ལེན་གྱང་། དེས་པའི་དོན་དུ་ཡུམ་གསོ་སྦྱང་ལ་གནས་པའི་རུམ་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། བྱ་རམ་གིང་པའི་རིགས་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ནས། མཆོད་
 རྟེན་ལ་བཏང་རྒྱས་བྱུང་བའི། །བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པར། ཡུལ་གྱི་ལེན་པ་མེད་གྱང་། གཏོང་བ་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དེ་འཕྲོ་བ་པར་བྱམས་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་འོ་ན་མཆོད་པ་དང་སྦྱོར་པའི་
 ལུས་ངག་གི་ལས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུངས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་ལེན་པ་ལེན་གྱང་། བསམ་པ་ཅམ་ལས་ནི་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བསམ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་ཅམ་
 ལས། དེས་བསྐྱེད་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་སྦྱོར་བྱེད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་པ་བཤད་ནས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྦྱོང་ཚུལ་བྲིམས། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ནི་འཆལ་བྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱོང་བའི་དག་བའི་གཟུགས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གང་སྦྱངས་པའི་ངོ་བོ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །འོ་ན་ཚུལ་
 བྲིམས་ཡིན་པ་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སུ་གྱུར་པས་བྱུང་བས། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །དེ་སྦྱོང་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་ནས། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་བྱ་བ་སོགས་

པར་ཆེན་ལྷན་པ་ཆེན་པ་ཀའ་འབྲུམ་

བཅས་རྒྱུ་སྤྱོད་བའི་ལས་སུ་རིག་བྱེད་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རྩལ་བྲིམས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་དེ། སྤྱོད་བ་བདུན་ནམ། བཞི་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆལ་རྩལ་གྱི་འགལ་བ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདིར་སེམས། རྩལ་བྲིམས་སུ་མི་འཆད་ཅིང་། དེ་ནི་སེམས་མེད་གྱི་ཆོ་ན་མེད་པས་འཆལ་རྩལ་གྱི་རྩལ་ལོན་ལྟ་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བཅས་རྒྱུ་སྤྱོད་བའི་གཟུགས་ལ་འང་མཆུངས་སོ། །ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཅས་འགལ་གྱི་གཟུགས་གཉིས་གྱི་རྩལ་ལོན་ལྟ་བུར་རུང་བའི་ཕྱིར། བཅས་འགལ་གྱི་གཟུགས་མི་སྤྱིད་དོ་སྟུམ་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་མེད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདིར་རྩལ་བྲིམས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་
སྟེ། འཛིགས་པའི་དང་། ལེགས་པར་སྒྲོན་པའི་དང་། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གི་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩལ་བྲིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་རྩལ་བྲིམས་གཉིས་ཀ་
ལ་སྤྱིད། གསུམ་པ་ནི། རྩལ་བྲིམས་གསུམ་ཀ་ལ་སྤྱིད། བཞི་པ་ནི། ཟག་མེད་གྱི་རྩལ་བྲིམས་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ཡང་འཛིགས་པ་ནི། བཞི་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། གྲགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། ངན་འགྲོས་འཛིགས་པ་འོ། །སྒྲོན་པ་
ནི། གསུམ་སྟེ། སྤྱིད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། བཀའ་སྟེ་ལ་སྒྲོན་པ་འོ། །བྱང་རྩལ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩལ་བྲིམས་ལ། རྒྱ་དུས་སུ་འཛིགས་སྐྱོབ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བས་འགྲོ་རྩལ་

ཐ

ཐྱ

ཐྱུ

ཐུ། བྱེད་དུ་བྱས་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས་གང་དབང་བཅོན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐབས་འགྲོ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཀུན་སྒྲོང་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོར་འཕེན་བྱེད་དང་། བྱིས་ཆོག་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་སྟེ། བཟོད་པ་ཐམ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་འཛིག་
 ཡོད། དབང་བཅོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་སྒྲོམ་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་དབང་བཅོན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ན་ཕྱི་མ་དེས་སྒྲུ་མ་བཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དག་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་ལ། དེའི་ཆོ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེས་དེས་འབྱུང་གི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེས་འབྱུང་དངོས་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ངོས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 འཛིག་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྒྲོན་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་ཡིན་ལ། རྣང་པ་དག་ལ་ཡང་སྤྱིད་མོད། འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ན་ནི་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཁོ་ནར་དེས་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་ཕྱི་མ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 ར་འདིར་བཤད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་དགའི་གཟུགས་དེ་སྒྲོང་ཚུལ་བྲིམས། །ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་བར་མ་དག་བ་དག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །

ཞེས་དང་། རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྔ་མོ། ཞེས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཅས་པ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་མུང་འདས་ལ་བརྟེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱིན་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲ། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་མ་གཏོགས། སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་འདྲ་ཡོད་པར་མཛོན་མོ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་བསམ་གཏན་དང་བླག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་མ་ལའད་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་སུ་བསྐྱུ་བའི་དོན་གྱི་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འདིའི་སྟེགས་གཅིག་ཡོད་དོ། ཞེས་ངེས་པར་བརྩུང་དོ། །དེ་ནས་གཞི་གསུམ་པ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའོ་
 སེམས་ལ་བསྒྲོས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ། དགོ་བའོ་ཞེས་པས་རོ་མུང་མཚུངས་ལྔ་ན་བསལ་ནས། སྒྲོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་བླག་མེད་རྣམས་དེར་འཆད་པའོ། །བསྒྲོམ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་པ་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་ཏན་
 དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་ན་སྒྲོམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་འབྲལ་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཅན། ཞེས་ལའད་ན། གཞན་གཉིས་པོའི་ཕན་ཡོན་ནི་གང་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་གཙོའི་
 ཕྱིར་། ཞེས་པ། སྦྱིན་པ་ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཅུ་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀུན་སྦྱོང་དང་བཅས་པས་ནི། མཐོ་རིས་འཕེན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྔ་དང་

ལྷན་སྒྲུབ་བྱེད།

ཨ

༡༡། བཅས་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཉིས་པོ་དེ་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་
 རྣམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟོན་མེད་པའི་སྟོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་
 རྟེན་བྱེད་པ་དང་། སྟོགས་གཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་འབུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་སྟུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆོད་མེད་སྟོམ་པའོ། །དེ་ཡང་ཆངས་པར་སྐྱེས་པའི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་དང་མཉམ་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེའི་ཆོ་བཞི་པོ་དེའི་རྣམ་སྟོན་ནི་དེ་དང་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགོ་བ་དག་གི་རྣམ་སྟོན་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོ་ཡང་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་ལས་མ་འདས་པས། ཇི་ལྟར་ན་ཆངས་པའི་བསོད་རྣམས་དང་མཉམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གི་ཆ་ནས་མི་མཉམ་ཡང་། བསོད་རྣམས་དེས་མཐོ་རིས་སྐྱེ་བ་མང་པོ་འཕེན་པས། དེ་དག་བསྟོམ་པ་དང་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ཅིག་འཕེན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྟུམ་ན། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བའི་ལུགས་
 ཡིན་ལ། འདིའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་ལུགས་བཀོད་པའོ། །བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་གནས་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་འབྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསོད་རྣམས་ནི་མཆོན་

རྒྱལ་པར་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་གི་ཆོད་ཡིན་ལ། དེའི་ལ་ཆོད་ས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོད་ས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་སུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའང་། བྱང་སའི་འགྲེལ་པར་ནི་
 འཛམ་གཤིན་གྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ཅིང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ། །འདིར་སྦྱས་པ། ཟླ་ལམ་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་བྱ་ཇི་བཞིན་ཡིད་འོང་མི་འོང་བར་མའི་སྤྱད་བ་གང་ཤར་
 བ། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པོ་ཇི་བཞིན་རང་རང་སྤྱོད་བསགས་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་སོ་ཞེས། །གསལ་བར་བརྟེན་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནས་འདི་རིགས་པར་ཞེས་འདོད་ཡོད་དམ་ཞིབ་མོར་བཤད་འདི་ལྟོས། །དེ་ནས་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ལ་ངེས་
 པར་གཏེང་ཐོབ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདི་དོ་མཆོར། །ཞེས་ཆོས་མཛོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བའི་གནས་ཞིབ་མོར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་བྱ་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་མཛོད་
 རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཆར་ཆེན་རྒྱན་མི་ཆོད་འབེབས་པས། །ཉོན་མོངས་ཕྱི་ཡི་མཆོ་ཆེན་ལས། །འབྱུང་བར་རྟོགས་ནས་སུན་དབྱུང་བྱ། ། །སྦྱབས་ཇེ་བཙ་བརྒྱད་ཁྱིའི་ཇེ་འཆད་གི་དགོངས་བཞེད་ཐུགས་སྤོན་ལས།
 བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉི་འདབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྲག་རུས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོར་པར་བསྟན་ཞུས། །

ISBN:- 99933-820-7-8